ДЛЯ
ИНСТИТУТОВ
И ФАКУЛЬТЕТОВ
ИНОСТРАННЫХ
ЯЗЫКОВ

Nederlands

Т. Н. Дренясова
Л. С. Шечкова

Практический курс нидерландского языка

Т. Н. Дренясова
Л. С. Шечкова

Практический курс нидерландского языка

Допущено
Государственным комитетом СССР
по народному образованию в качестве
учебника для студентов институтов
и факультетов иностранных языков

МОСКВА
«ВЫСШАЯ ШКОЛА»
1989

ББК 81.2 Н-[illegible] 3
Д 73

Рецензенты:

кафедра германского языкознания филологического факультета Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова (и.о. зав. кафедрой германского языкознания проф. д-р филол. наук Н. И. Филичева);
ст. науч. сотрудник Института языкознания АН СССР С. А. Миронов

Дренясова Т. Н., Шечкова Л. С.
Д 73 Практический курс нидерландского языка: Учеб. для студентов ин-тов и фак. иностр. яз. — М.: Высш. шк., 1989. — 256 с.
ISBN 5-06-000435-X

Курс включает все основные разделы грамматики и наиболее употребительную лексику общественно-политического, страноведческого и бытового характера и издается впервые. Учебник состоит из вводно-фонетического и основного курсов. Языковой материал располагается по принципу нарастания трудностей и постепенного усложнения грамматических и лексических явлений.

Д $\frac{4602020100(4309000000)-403}{001(01)-89}$ КБ—48—59—88

ББК 81.2 Н-923
4И (Н)

ISBN 5-06-000435-X

© Издательство «Высшая школа», 1989

ПРЕДИСЛОВИЕ

«Практический курс нидерландского языка» предназначен для I курса институтов и факультетов иностранных языков.

«Практический курс» является первым учебником нидерландского языка, издаваемым в нашей стране, и может быть использован также широким кругом лиц, изучающих нидерландский язык самостоятельно.

Учебник составлен в соответствии с основными требованиями программы Государственного комитета СССР по народному образованию. Он рассчитан на то, чтобы привить учащимся навыки произношения нидерландского языка, навыки разговорной речи, научить читать и понимать общественно-политическую и художественную литературу на нидерландском языке, а также дать основную информацию по страноведению страны изучаемого языка. Учебник охватывает основные разделы грамматики нидерландского языка.

«Практический курс нидерландского языка» является комплексным учебником и предполагает взаимосвязанное прохождение в каждом уроке фонетического, грамматического и лексического материала. Языковой материал располагается по принципу нарастания трудностей при сохранении преемственности грамматики и лексики. Курс состоит из 20-ти уроков. Тематика уроков охватывает как бытовые, так и страноведческие темы.

В каждом уроке вводится и закрепляется до 60 новых единиц, в начальных уроках от 40 до 50, всего в учебнике для активного усвоения предлагается около 1800 слов и выражений.

Уроки 1—8 имеют цель ознакомить изучающих язык с фонетическим строем нидерландского языка и правилами орфографии, привить навыки правильного нидерландского произношения, ввести основные грамматические категории и активизировать их на несложном лексическом материале. Тематика начальных уроков: семья, дом, занятия языком, дни недели, время, погода, времена года. При работе над звуками нидерландского языка основное внимание уделяется фонетическим явлениям, характерным именно для нидерландского языка. Для облегчения работы над произношением проводится сравнение его со звуковой системой русского языка.

При отборе лексико-грамматического материала для начальных уроков авторы руководствовались практической, коммуникативной ценностью того или иного явления для начального этапа изучения языка, отбирая, в первую очередь, материал, необходимый для оформления простейших высказываний по темам урока. Образцы, вводимые и закрепляемые в начальных уроках, дают возможность получить простейшую информацию (какое число, который час, как называется ...) и знакомят с речевым этикетом (приветствие, благодарность, извинение, сожаление, разговор по телефону и т.д.). Система упражнений построена на коммуникативно-ситуативном принципе и включает упражнения в вопросно-ответной форме и упражнения-задания, типа: как сказать по-нидерландски, как спросить ... .

Каждый урок строится следующим образом:

1. фонетическая отработка речевых образцов, отобранных в соответствии с темой урока и подлежащих чтению и заучиванию;
2. употребление лексических образцов в небольшом тематическом тексте и следующим за ним диалоге;

3. список слов, подлежащих заучиванию;
4. грамматическое и лексическое описание речевых образцов;
5. закрепление фонетического, грамматического и лексического материала в упражнениях (с применением тренировочных упражнений для отработки грамматических и лексических явлений);
6. развитие навыков устной речи с применением коммуникативно-ситуативных упражнений, обеспечивающих употребление речевых образцов. Этой цели служат микродиалоги, вводимые в систему упражнений для иллюстрации функционирования того или иного грамматического явления в речи;
7. развитие навыков письменной речи для закрепления пройденного материала и как средство самоконтроля.

Уроки 9—16 также охватывают бытовую тематику, а именно: общие сведения о городе и достопримечательностях; ресторан; магазин, покупки; посещение кино, театра; медицинская помощь; путешествие поездом, самолетом, пароходом; проведение отпуска; занятие спортом.

При прохождении этих тем вводятся и закрепляются основные грамматические правила.

Структура этих уроков: текст диалогического и повествовательного характера, включающий речевые образцы по теме и грамматические конструкции; фонетические упражнения; список слов для запоминания и активизации; грамматические пояснения к тексту; тренировочные и речевые упражнения, направленные на практическое владение нидерландским языком.

Основой каждого урока является текст и диалоги к нему. К тексту даются фонетические, грамматические и лексические упражнения, способствующие усвоению и активизации грамматического и лексического материала, презентируемого текстом. Усвоение и активизация грамматического и лексического материала обеспечивается системой упражнений, которая включает в себя усложненные типы тренировочных упражнений, большинство которых носит коммуникативный характер (наряду с традиционными видами упражнений, например, подстановочными упражнениями). Основным видом тренировки после необходимой первичной отработки грамматики и лексики является речевая деятельность, по возможности приближенная к естественным условиям общения. Речевые упражнения включают уже упоминавшиеся упражнения-задания, типа: скажите ...; спросите ...; подтвердите, что это так ...; для закрепления речевых образцов и грамматических конструкций используются ситуативные упражнения с заданной мотивацией, например: представьте себе, что ...; чтобы вы сделали, если ... .

Для закрепления темы урока также используются упражнения, направленные на развитие навыка устной речи: вопросно-ответная форма, инсценировка диалогов по заданной ситуации и т.д. В уроки включены также упражнения для развития навыков письменной речи.

Уроки учебника 17—20, посвященные страноведческой тематике, имеют цель не только расширить активный лексический и грамматический материал, но и ознакомить изучающих нидерландский язык с основными данными о стране изучаемого языка, а именно с географическим положением, населением, административным делением, государственным устройством, политическими партиями и выборами, а также основными вехами культурной жизни.

Структура урока сохраняется как и в предыдущих уроках 9—16. В системе упражнений добавляются лексические упражнения на различную дистрибуцию лексических единиц в нидерландском и русском языках, а также упражнения творческого характера, требующие от изучающих язык не только активного усвоения пройденной лексики и грамматики, но и использования новой информации.

Нидерландский (голландский) язык является государственным языком Нидерландов и одним из двух государственных языков Бельгии.

НИДЕРЛАНДСКИЙ АЛФАВИТ

A	a	[a]	N	n	[εn]
B	b	[be]	O	o	[o]
C	c	[se]	P	p	[pe]
D	d	[de]	Q	q	[ky]
E	e	[e]	R	r	[εr]
F	f	[εf]	S	s	[εs]
G	g	[γe]	T	t	[te]
H	h	[ha]	U	u	[y·]
I	i	[i]	V	v	[ve]
J	j	[je]	W	w	[we]
K	k	[ka]	X	x	[εks]
L	l	[εl]	Y	y	[iγrək]
M	m	[εm]	Z	z	[zet]

УРОК 1

Фонетика: Согласные [p] [b] [t] [d] [k] [f] [w] [s] [z] [l] [m] [n] [r]. Гласные [a] [a·] [ə] [u] [ɪ] [i·]. Гласные звуки в нидерландском языке. Открытый и закрытый слоги. Правописание кратких и полудолгих гласных. Ударение в многосложных словах. Оглушение звонких согласных. Интонация простого повествовательного предложения и вопросительного предложения с вопросительным словом. Ассимиляция звуков.

Тема: Называние предметов.

Речевые образцы: wat is dat? – что это? wie is dit? – кто это? wat is daar? – что там? wie is daar? – кто там?

Грамматика: Грамматический род имен существительных. Определенный и неопределенный артикль. Прилагательное как именная часть сказуемого.

Согласные [p] [b] [t] [d] [k] [f] [w] [s] [z] [l] [m] [n] [r] *

Звук	Буква	Характеристика звука
[p]	P, p	Напряженнее [п] в словах: **п**орт, **п**ол, ла**м**па.
[b]	B, b	Напряженнее и глуше [б]: **б**ал, **б**от, **б**орт.
[t]	T, t	Напряженнее [т]: **т**рат, **т**ам, **т**уман.
[d]	D, d	Напряженнее и глуше [д] в словах: **д**ом, **д**ым.
[k]	K, k	Напряженнее [к] в словах: **к**арта, **к**ласс.
[f]	F, f	Напряженнее [ф] в словах: **ф**он, **ф**абрика.
[w]	W, w	Близок к [в] в словах: **в**олна, **в**аза.
[s]	S, s	Напряженнее [с] в словах: **с**тол, **с**тул, **с**порт.
[z]	Z, z	Напряженнее и глуше [з] в словах: **з**онт, **з**аря, **з**ал.
[l]	L, l	Несколько мягче твердого [л] в словах: **л**уна, **л**от, **с**то**л**.
[m]	M, m	Напряженнее [м]: **м**ом, **м**ам, ла**м**па.
[n]	N, n	Напряженнее [н] в слове: **н**ота.
[r]	R, r	Менее раскатисто чем [р] в словах: **р**ама, **д**ра**м**а.

* При описании звуков для более точной передачи звучания используются общепринятые транскрипционные знаки [ ].

Гласные звуки

В нидерландском языке различаются краткие и полудолгие гласные в ударной позиции, напр.: [a] [a·]; [ɛ] [e·]; [ɪ] [i·]; [ɔ] [o·]. Краткие гласные как открытые ненапряженные противопоставляются полудолгим напряженным по долготе и качеству звучания: dat [a] — raam [a·].

Долгие гласные встречаются в нидерландском перед -r: daar [a:].

Характерной особенностью полудолгих и долгих гласных нидерландского языка является скользящее понижение силы звучания: aan, waar, maar, weer, leer.

Открытый и закрытый слоги

Под **открытым слогом** понимается слог, который оканчивается на гласную, напр.: 1-ый слог в словоформе za-ken — дела, **закрытый слог** — это слог, оканчивающийся на согласную, напр.: zaak — дело, tak — ветка.

Краткие гласные обозначаются одной буквой и встречаются только в закрытом слоге, напр.: de zak — мешок, dik — толстый.

Полудолгие (и **долгие**) гласные обозначаются в **закрытом** слоге **двумя** буквами, напр.: de taak — задача, de naam — имя, waar — где, в **открытом** слоге — **одной** буквой, напр.: de taken — задачи, de namen — имена.

Гласные [a·] [a]

[a·]	aa, a	Произносится напряженнее и длительнее русск. [a] в слове «зал». Губы и язык нейтральны.	de zaal de zalen
[a]	a	Краткий задний глубокий звук, при произнесении язык слегка оттянут назад.	de man het dak

Произнесите: [a·] [a·] [a·] [a] [a] [a]

Упр. 1. Прослушайте и повторите, прочтите, следите за тем, чтобы краткий [a] был задним, глубоким звуком, а полудолгий [a·] и долгий [a:] — напряженными:

[a]	[a·]	[a:]
dat	aan	waar
wat	maan	daar
tas	raam	naar
kast	straat	maar
wand	twaalf	kaart
	kaas	
	daas	

Упр. 2. Прослушайте и повторите, прочтите следующие пары слов, обратите внимание на смыслоразличительную функцию краткости и полудолготы гласных:

[a]		[a·]	
de man	человек	de maan	луна
zal	буду	de zaal	зал
het tal	число	de taal	язык
de zak	мешок	de zaak	дело
het tak	ветвь	de taak	задача

Упр. 3. Прочтите и выучите слова:

wat	что	waar	где
dat	(э)то	twaalf	двенадцать
daar	там	zwart	черный

Нейтральный [ə]

[ə]	При произнесении [ə] рот слегка открыт, губы нейтральны, средняя и задняя часть спинки языка слегка приподнята. [ə] образуется в безударных слогах в результате редукции гласных [e] [i] [ʌ], а также произносится в артиклях имен существительных de, het, een в безударной позиции и в окончании -en формы мн. ч. им. сущ., глагольных форм и форм прилагательных.	de tafel het dak de namen raden

Произнесите: [ə] [ə] [ə]

Упр. 4. Прослушайте и повторите, прочтите:

[ə]		
een [ən]	raden ['ra·dən]	laten ['la·tən]
de [də]	zaden ['za·dən]	laken ['la·kən]
het [ət]	namen ['na·mən]	

Упр. 5. Прочтите следующие слова. Обратите внимание: между артиклем и существительным не должно быть паузы, ударение падает только на существительное:

de kamer [də'ka·mər], de tafel [də'ta·fəl], het lam [ət'lam]

Примечание: Нейтральный звук [ə] может возникать как дополнительный в словах типа: kerk [kɛrək], melk [mɛlək].

Ударение в многосложных словах

В многосложных словах нидерландского языка ударение обычно падает на первый слог, напр.:

de kamer [dəˈkaˑmər] raden [ˈraˑdən]
de tafel [dəˈtaˑfəl] de appel [dəˈapəl]

Оглушение звонких согласных

Упр. 6. Прослушайте и повторите следующие слова; обратите внимание на оглушение конечного звонкого [d] в [t]:

de wand [dəˈwant] de daad [dəˈdaˑt]
de stad [dəˈstat] het land [ətˈlant]

Упр. 7. Прочтите и выучите слова:

de man человек, мужчина
de tas сумка
de kast шкаф
de wand стена
de kaart карта
de krant газета
de lamp лампа
het raam окно
de straat улица
de kamer комната
de tafel стол
de appel яблоко
de das галстук
het dak крыша

Гласный [u]

[u]	Диграф oe в открытом и закрытом слоге.	Лабиализованный гласный, при произнесении [u] губы округлены и вытянуты вперед, задняя часть стенки языка приподнята, [u] напряженный звук. Произносится кратко перед глухими взрывными het doek [duk].	doen het boek

Произнесите: [u] [u] [u]

Упр. 8. Прослушайте и повторите, прочтите следующие слова, следите за напряженностью полудолгого [uˑ]:

[u]	[uˑ]	[u:]
het boek	de koe	de boer
de koek	de stoel	de broer
het doek	doen	de koers
zoet	moe	

Упр. 9. Выучите слова:

het boek	книга	de broer	брат
het doek	платок	moe	усталый
de stoel	стул	de boer	крестьянин

Гласные [iˑ] [ɪ]

[iˑ]	Дограф ie (в словах иностранного происхождения i).	Полудолгий [iˑ]. Напряженнее русск. [и] в слове «ива». При произнесении [iˑ] губы напряжены и растянуты, язык продвинут вперед, кончик языка прижат к нижним зубам.	drie zien de liter
[ɪ]	i	Краткий [ɪ] произносится очень открыто, ненапряженно.	ik het kind

Произнесите: [iˑ] [iˑ] [iˑ] [ɪ] [ɪ] [ɪ]

Упр. 10. Прослушайте и повторите, следите за правильной артикуляцией [iˑ] и [ɪ]:

[ɪ]	[iˑ]	[iː]
in	die	mier
ik	wie	nier
is	niet	bier
dik	tien	dier
wit	brief	stier
	zien	
	ieder	
	ziek	

Упр. 11. Прослушайте и прочтите следующие пары слов, четко противопоставляйте звуки [ɪ] и [iˑ] по качеству и долготе звучания. Помните, что от правильного произношения зависит смысл слов:

[ɪ]	[iˑ]
de zin предложение, смысл	zien видеть
het tin олово	tien десять
zit сидит	ziet видит
de lip губа	liep шел, бежал

Упр. 12. Прочтите следующие слова, помните: [d] в конце слова оглушается и произносится [t]:

het kind [ət'kint]
het lied [ət'liˑt]

Упр. 13. Прочтите и выучите:

het kind ребенок	dik толстый
de brief письмо	tien десять
is *форма 3-го л. ед. ч. от глагола* «быть»	drie три
ik я	dit это
wit белый	in в
	niet не

Интонация

Простое повествовательное предложение в нидерландском языке произносится с понижающейся интонацией, напр.:

Dat is een krant. Dat is een man.

[datiz‿ənkrȁnt] [datiz‿ənmȁn]

Вопросительное предложение с вопросительным словом также имеет нисходящую интонацию, напр.:

Wat is dat? Wie is dat?

[wȁtiz‿dȁt] [wi·iz‿dȁt]

Ассимиляция звуков

В потоке речи звуки влияют друг на друга. Взаимовлияние звуков в речи называется ассимиляцией.

В нидерландском языке часто проявляется регрессивная ассимиляция, то есть последующий звук влияет на предыдущий. Под влиянием последующего звонкого глухой звук озвончается, сравните:

zak [zak] — zakboek [zag‿buk]

Особенно часто ассимиляция проявляется на границе слов, например, [s] [t] переходят в [z] [d] перед [d] или гласным звуком:

is [is] — Wat is dat? [wȁtiz‿dȁt]

wand [want] — Dat is een wand. [datiz‿ənwȁnt]

De wand is wit. [dəwȁndiz‿wȉt]

Образец: Прочтите и запомните:

Wat is dat?	Dat is een krant.
[wȁtiz‿dȁt]	[datiz‿ən ´krȁnt]
Wie is dat?	Dat is een man.
[wi·iz‿dȁt]	[datiz‿ən ´mȁn]
Wat is daar?	Daar is een raam.
[wȁtiz‿dȁ:r]	[dȁ:riz‿ən ´rȁ·m]
Wie is daar?	Daar is een kind.
[wi·iz‿dȁ:r]	[dȁ:riz‿ən ´kȉnt]

ТЕКСТ

Wat is dat?	Dat is een krant.
Wat is dat?	Dat is een brief.
Wat is dat?	Dat is een kamer.

Wat is dat?	Dat is een wand. De wand is wit.
Wat is dat?	Dat is een boek. Het boek is dik.
Wat is dat?	Dat is een tas. De tas is zwart.
Wat is daar?	Daar is een raam.
Wat is daar?	Daar is een stoel.
Wat is daar?	Daar is en tafel.
Wie is dit?	Dit is een man.
Wie is dit?	Dit is Wim Bakker.
Wie is dit?	Dit is Annie Timmer.
Wie is daar?	Daar is een kind.
Wie is daar?	Daar is Piet Zwaan.

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Грамматический род имен существительных

В нидерландском языке различаются 2 грамматических рода имен существительных — общий (мужской и женский) и средний. Показателем рода является определенный артикль.

2. Определенный артикль в единственном числе выступает в 2-х формах:

de для существительных общего рода, напр.:
de man, de kamer, de stoel

het для существительных среднего рода, напр.:
het raam, het boek

Неопределенный артикль имеет одну форму для существительных общего и среднего рода **een**, напр.: een man, een kamer, een raam, een boek.

Единственное число	
Определенный артикль	Неопределенный артикль
de man de kamer het raam het boek	**een** { man, kamer, raam, boek }

Артикль в нидерландском языке обозначает определенность или неопределенность имени существительного в предложении.

Неопределенный артикль употребляется для обозначения одного из нескольких предметов, называемого впервые, напр.:

Dat is **een** krant.
Dat is **een** straat.
Dat is **een** boek.

Определенный артикль употребляется перед существительным, ранее уже названным или известным для говорящего, напр.:

Dat is een boek. **Het** boek is dik.

De wand is wit.

Имена собственные пишутся с прописной буквы и употребляются без артикля, напр.:

Dit is Wim Bakker.

3. Прилагательное в функции именной части сказуемого употребляется без окончаний, напр.:

De tas is **zwart**. Het boek is **dik**.

УПРАЖНЕНИЯ

14. Дайте ответы на вопрос 'Wat is dat?'.

Образец: Wat is dat? (kamer) — Dat is een kamer.

Wat is dat? (tafel, stoel, lamp, kast, kaart, appel)

15. Ответьте на вопрос 'Wie is dit?'.

а) Образец: Wie is dit? (Wim Bakker) — Dit is Wim Bakker.

Wie is dit? (Mien Smit, Piet Zwaan, Diet Ridder, Annie Timmer)

б) Образец: Wie is dit? (man) — Dit is een man.

Wie is dit? (kind, boer)

16. Дайте ответы на вопрос 'Wat is daar?'.

Образец: Wat is daar? (raam).— Daar is een raam.

Wat is daar? (tas, doek, stoel, straat)

17. Ответьте на вопрос 'Wie is daar?'.

а) Образец: Wie is daar? (Piet Zwaan) — Daar is Piet Zwaan.

Wie is daar? (Wim Bakker, Annie Timmer, Diet Ridder)

б) Образец: Wie is daar? (kind) — Daar is een kind.

Wie is daar? (de man, de boer)

18. Задайте вопрос и ответьте на него.

Образец: De brief.— Wat is dat? — Dat is een brief.

1. Het raam. 2. De straat. 3. De kast. 4. Het boek. 5. De krant. 6. De appel.

19. Опишите названные предметы, используя прилагательные. Обратите внимание на артикль de или het.

Образец: Dat is een boek. (dik) — Het boek is dik.

1. Dat is een wand. (wit) 2. Dat is een brief. (dik) 3. Dat is een tas. (zwart)

20. Скажите по-нидерландски:

1. Что это? Это стол. Это стул. Это газета. Это письмо. 2. Что там? Там окно. Там лампа. 3. Кто это? Это мужчина. 4. Кто это? Это Пит Тиммер. 5. Это книга. Книга толстая. 6. Это сумка. Сумка черная.

21. Напишите предложения из упражнения 20 по нидерландски.

22. Напишите, обращая внимание на передачу русского «в» нидерландским w:

Владимир Воронов, Ирина Иванова, Иван Петров

23. Напишите, обращая внимание на передачу диграфа ie русским «и»:

Wim Bakker, Marie Zwaan, Piet Ridder, Annie Timmer, Mien Smit, Dirk Tamsma

24. Задайте вашему собеседнику вопросы о предметах, названия которых вам известны. Употребите образец (с.11).

УРОК 2

Фонетика: Гласные [e˙] [ɛ] [y˙] [ʌ]. Дифтонг [ɛi].
Интонация вопросительного предложения без вопросительного слова. Согласный [h], полугласный [j].

Тема: Называние действий.

Речевые образцы: Ik spreek Nederlands, Russisch. – Я говорю по-нидерландски, по-русски. Ik leer Nederlands, Russisch. – Я учу нидерландский, русский язык. Ik heet ... – Меня зовут ... Spreekt u Nederlands? — Вы говорите по-нидерландски? Leert u Nederlands? — Вы учите нидерланский? Hoe heet u? — Как вас зовут? Waar is ... (de tafel, de stoel)? – Где стоит ... (стол, стул)? Wat doet ... (de leraar, de leerling)? – Что делает ... (учитель, ученик)?

Грамматика: Личные местоимения. Настоящее время глаголов. Порядок слов повествовательного предложения (прямой и обратный): порядок слов вопросительного предложения с вопросительным словом и без него. Падеж существительных. Написание прилагательных и существительных, образованных от географических названий.

Гласные [e·] [ɛ]

[e·]	ee e	Полудолгий, закрытый, напряженный, узкий звук, напряженнее русск. ударного [е] в словах «лето», «тени». При произнесении [e·] губы растянуты, язык продвинут вперед, средняя часть спинки языка поднята, однако меньше, чем при произнесении [i]. Кончик языка упирается в передние нижние зубы.	breed leren

Произнесите: [i·] — [e·] [i·] — [e·] [i·] — [e·]

[ɛ]	e	Краткий открытый гласный, близок к русскому [э] в слове «это». При произнесении [ɛ] язык выдвинут вперед, кончик языка находится на передних нижних зубах, средняя часть спинки языка слегка приподнята, нижняя челюсть опущена несколько больше, чем при произнесении русск. [э] и нидерл. [ɪ].	de pen zes

Произнесите: [ɪ] — [ɛ], [ɪ] — [ɛ], [ɪ] — [ɛ]

Упр. 1. Прослушайте и повторите, прочтите, следите за краткостью [ɛ] и напряженностью полудолгого [e·]:

[ɛ]	[e·]	[e:]
en	één *	beer
pen	neen	meer
les	breed	weer
zes	lezen	leraar
bel	spreken	leren
lekker		
elf		

Упр. 2. Прослушайте и повторите, прочтите следующие пары слов. Следите за различием в длительности и качестве гласных:

[ɛ]	[e·]
en [ɛn] и	één [e·n] один
de wet [dəˈwɛt] закон	weet [we·t] знаю
de les [dəˈlɛs] урок	lees [le·s] читаю

Упр. 3. Прочтите и выучите слова:

de pen ручка	breed широкий
de leraar учитель	een один

* Точки над е означают ударность слова — één (один) [e·n] в противоположность безударному неопределенному артиклю een [ən].

leren учить(ся)
spreken говорить
werken работать
Nederlands нидерландский, по-нидерландски
lezen читать

twee два *
zes шесть
elf одиннадцать
en и
neen нет
met с

Упр. 4. Прочтите и переведите:

een pen, een leraar, een tafel en een stoel, Nederlands spreken

Образец 1: Прочтите и запомните:

Ik spreek Nederlands. Я говорю по-нидерландски.
[ik ˈspre·k nè·dərlands]
Ik leer Nederlands. Я учу нидерландский.
[ik ˈle:r nè·dərlands]

Дифтонг [ɛɪ]

[ɛɪ]	ei ij	Простой дифтонг, состоит из краткого, открытого ударного [ɛ] и краткого безударного [ɪ], которые произносятся слитно.	klein zijn

Произнесите: [ɛ] [ɪ] — [ɛɪ], [ɛ] [ɪ] — [ɛɪ], [ɛ] [ɪ] — [ɛɪ]

Упр. 5. Прослушайте и повторите, прочтите. Обратите внимание на буквенные обозначения дифтонга [ɛɪ]:

[ɛɪ]	
ei	wij
mei	zij
einde	bij
klein	blij
trein	tijd

Упр. 6. Прочтите и выучите слова:

de tijd время
zijn быть
klein маленький

wij мы
zij она, они
bij у, около

Переведите на русский язык: bij het raam.

---

* В нидерландском языке имеется ряд слов, для которых характерно написание двойного ее в открытом слоге, напр.: twee два, de zee море, mee с, thee чай и т.д.

Гласные [y·] [ʌ]

[y·]	uu u	При произнесении полудолгого лабиализованного [y·] язык занимает положение как при полудолгом [i·], губы вытянуты вперед и округлены, как при [u·].	de muur duren nu

Произнесите: [i·] [u·]—[y·], [i·] [u·]—[y·], [i·] [u·]—[y·]

[ʌ]	u	Краткий лабиализованный гласный произносится очень открыто с небольшим округлением губ как при кратком [y], положение языка сохраняется как при произнесении [ɪ]. Близок к нейтральному [ə].	de put de bus de tulp

Произнесите: [ɪ] - [u] - [ʌ], [ɪ]— [u]—[ʌ], [ɪ]—[u]— [ʌ]

Упр. 7. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите за положением языка и губ:

[ʌ]	[y·]	[y:]
nut	u	uur
bus	nu	duur
put	minuut	muur
zus	student	buur
zuster	studeren	

Упр. 8. Прочтите и выучите слова:

de zuster, de zus сестра
de student студент
de studente студентка
de Rus русский
Russisch ['rʌsi·s] русский, по-русски
u вы
nu теперь

Образец 2: Прочтите и запомните:

Spreekt u Nederlands? — Вы говорите по-нидерландски?
Spreekt u Russisch? — Вы говорите по-русски?

Интонация

Вопросительное предложение без вопросительного слова имеет повышающуюся интонацию:

Spreekt u Nederlands? ['spre·kty·↗nedərlands↘]

Согласный [h]

[h]	h	Звук [h], характерный для нидерландского языка, отсутствует в русск. языке. [h] образуется в гортани и является придыханием. Похож на звук, который возникает, когда мы дышим на стекло, чтобы оно оттаяло. [h] встречается в начале слова перед гласными.	de hand hebben heten

Произнесите: [h] [h] [h]

Упр. 9. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите, чтобы задняя и средняя части спинки языка не поднимались к нёбу:

[h]

ham	haar	hij	hier
hand	hoe	heten	hebben

Упр. 10. Прочтите и выучите слова:

de hand рука (кисть)
heten называться
hebben иметь
hij он
hier здесь
hoe как

Образец 3: Прочтите и запомните:

Hoe heet u (hij, zij)?	Как вас (его, ее) зовут?
Ik (hij, zij) heet ... (Annie Timmer) (Hendrik Appelwijn)	Меня (его, ее) зовут...

Полугласный [j]

[j]	j	Произносится более напряженно и с бо́льшим шумом, чем русск. [й] в слове «май». При артикуляции [j] язык сильно продвинут вперед, кончик языка касается передних нижних зубов, средняя спинка высоко поднята к твердому нёбу и образует с ним узкую щель.	ja het jaar Jan

Произнесите с напряжением **май**, а потом отдельно [j] [j] [j].

Упр. 11. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите за напряженным произнесением звука [j]:

[j]

ja	de jas	jaren
Jan	het jaar	jammer
Jansen	jij	

Упр. 12. Прочтите и выучите:

ja да
jij ты
jullie вы (*мн. ч.*)
Jan Ян (*имя*)
Jansen Янсен (*фамилия*)
mijnheer, meneer господин (*при обращении*) [mə´ne·r]

Упр. 13. Прочтите:

Dit is mijnheer Jansen. Mijn naam is Jan Jansen.

Произнесение суффикса -tje

Произнесите: [t] + [j]
[t] [t] [t] –[j] [j] [j] → [tjə] [tjə] [tjə]

Прочтите: beetje [ˈbeˑtjə]
een heel klein beetje

Упр. 14. Выучите слова и выражения:

staan	стоять	een beetje	немного
zitten	сидеть	een heel klein beetje	совсем немного
doen	делать	aan	на (*вертик. поверхн.*), у

ТЕКСТ

Wat is dat? Dat is een tafel. Waar is de tafel? Die staat in de kamer.
Wat is dat? Dat is een krant. Waar is de krant? Die is op de tafel.
Wie is dat? Dat is een man. Wat doet de man? Hij werkt.
Dat is meneer Jansen. Wat doet meneer Jansen? Hij leest een boek. Waar zit hij? Hij zit aan de tafel.

Wie is dit? Dit is Annie Timmer. Wat doet Annie? Zij leert Nederlands. Spreekt zij Nederlands? Zij spreekt een heel klein beetje Nederlands.

Wij leren Nederlands. Nu spreken wij Nederlands.

ДИАЛОГ

— Hoe heet u?
— Ik heet Kees Smit.
— Wat doet u nu?
— Ik spreek met u.
— Leert u Nederlands?
— Ja, ik leer Nederlands.
— Spreekt u Nederlands?
— Ja, ik spreek een beetje Nederlands.

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Личные местоимения

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1-е	ik	— я	wij (we)*	— мы
2-е	jij (je)*, U	— ты, Вы	jullie, U	— вы, Вы
3-е	hij	— он		
	zij (ze)*	— она		
	het	— оно	zij (ze)*	— они

Неодушевленные имена существительные общего рода заменяются в разговорном языке местоимениями hij или zij в соответствии с их родом, который определяется по словарю, или часто вместо них употребляются указательные местоимения die (тот, та), deze (этот, эта), напр.:

* В скобках указаны редуцированные формы личных местоимений в безударной позиции.

Waar is de stoel?
Hij (die, deze) is bij het raam.

Waar is de tafel?
Zij (die, deze) staat in de kamer.

Неодушевленные существительные рода het в ед. ч. заменяются местоимением het или указательными местоимениями dit, dat, напр.:

Waar is het boek?
Het (dit, dat) is op de tafel.

2. Формы настоящего времени глагола в нидерландском языке образуются из основы глагола и личных окончаний.

Личные окончания глагола в настоящем времени

Лицо	Единственное число	Множественное число
1-е	-	**-(e)n**
2-е	**-t**	**-t, -(e)n** *
3-е	**-t**	**-(e)n**

Чтобы получить основу глагола, от формы инфинитива отнимают (суффикс) -(e)n: werken — **werk,** doen — **doe.**

При этом необходимо учитывать фонетический закон открытого и закрытого слогов и связанное с ним правило орфографии: полудолгие или соответствующие им долгие гласные (кроме тех, которые обозначаются диграфами) в открытом слоге обозначаются одной буквой (leren), в закрытом слоге — удвоенной гласной (leer): spreken — spreek, staan — sta; краткие гласные, которые встречаются в закрытом слоге (zit), при изменении формы слова требуют удвоения последующей согласной буквы (zitten): zet — zetten, tel — tellen.

Запомните правило орфографии: звонкие [z] и [v] перед согласной или на конце слова оглушаются в [s] и [f]: lezen — lees, leven — leef.

Лицо	werken работать	leren учить(ся)	lezen читать	zitten сидеть	staan стоять
ik	werk	leer	lees	zit	sta
jij, U	werkt	leert	leest	zit**	staat
hij, zij, het zij, het	werkt	leert	leest	zit**	staat
wij	werken	leren	lezen	zitten	staan
jullie, U	werkt (werken)	leert (leren)	leest (lezen)	zit** (zitten)	staat (staan)
zij	werken	leren	lezen	zitten	staan

* Из двух форм с jullie на -t и на -en в разговорном языке употребительна форма на -en: jullie leren, lezen и т.д.

** Глаголы с основой на -t во 2-м и 3-м л. ед.ч. и 2-м л. мн.ч. личных окончаний не принимают.

В таблице (с. 20) даны **образцы спряжения** глаголов в настоящем времени с учетом фонетических правил и правил орфографии.

В вопросительных предложениях с местоимением jij (je), в которых jij стоит после глагола, окончание -t отпадает, напр.:
Jij leert Nederlands. **Leer** je Nederlands?

3. Для предложения в нидерландском языке характерен твердый порядок слов и фиксированное место сказуемого.

Прямой порядок слов повествовательного предложения

1	2	3
подлежащее	сказуемое	второстепенный член предложения
De man	**leest**	een boek.
Hij	**zit**	bij de tafel.

Обратный порядок слов повествовательного предложения

1	2	3	4
второстепенный член предлож.	сказуемое	подлежащее	второстепенный член предложения
Nu	**spreken**	we	Nederlands.

Порядок слов вопросительного предложения с вопросительным словом

1	2	3	4
вопросительное слово	сказуемое	подлежащее	второстепенный член предложения
Wat	**doet**	de man?	
Wat	**doet**	de man	in de kamer?
Wáar	**zit**	hij?	

Порядок слов вопросительного предложения без вопросительного слова

1	2	3
сказуемое	подлежащее	второстепенный член предложения
Spreekt	u	Nederlands?
Leert	u	Nederlands?

4. Имена существительные в нидерландском языке не имеют падежных окончаний, сравни:

Dat is een **tafel.**	Это стол.
Zij staat bij de **tafel.**	Она стоит у стола.

Падежные отношения выражаются при помощи порядка слов и предлогов:

Dat is een **boek.**	Это книга.
De man leest een **boek.**	Мужчина читает книгу.
Hij zit met het **boek** aan de tafel.	Он сидит с книгой за столом.

5. Прилагательные и существительные, образованные от географических названий, в нидерландском языке обычно пишутся с большой буквы.

Nederlands	нидерландский
Russisch	русский

Существительные, обозначающие названия языков, всегда среднего рода:

het Nederlands	нидерландский язык
het Russisch	русский язык

В значении говорить (писать и т. д.) на каком-л. языке эти существительные употребляются без артикля:

Ik spreek Nederlands.	Я говорю по-нидерландски.
Spreekt u Russisch?	Вы говорите по-русски?

УПРАЖНЕНИЯ

15. Проспрягайте глаголы heten, spreken.

16. Поставьте глагол leren в нужную форму:

1. Annie leert Nederlands. 2. Hij ... . 3. Ik ... . 4. Zij (ед.ч.) ... . 5. Jullie ... . 6. Zij (мн.ч.) ... . 7. Jij ... .

17. Выполните упражнение по образцу:

Ik lees een boek. Jan leest een boek. Wij lezen een boek.

1. Ik leer Nederlands. Hendrik ... . Wij ... . 2. Ik leer Nederlands. Annie ... . Wij ... . 3. Ik zit bij de tafel. Hij ... . Wij ... . 4. Ik sta bij het raam. Zij ... . Wij ... .

18. Сделайте упражнение, следуя образцу:

Ik sta hier. Jij staat hier. Jullie staan hier.

1. Ik zit bij het raam. Jij ... . Jullie ... . 2. Ik spreek Russisch. Jij ... . Jullie ... . 3. Ik leer Nederlands. Jij ... . Jullie ... .

19. Выполните упражнение по образцу:

Ik spreek Nederlands. (Russisch)—Jij spreekt Russisch.

1. Ik spreek Spaans. (Nederlands) 2. Ik spreek Russisch. (Frans)

20. Выполните упражнение, следуя образцу:

Wie spreekt Nederlands?—Wij spreken Nederlands.

1. Wie spreekt Frans? 2. Wie spreekt Russisch? 3. Wie spreekt Spaans?

21. Поставьте окончания. Напишите глаголы в инфинитиве:

1. Hij lees... 2. Wim spreek... 3. Annie zit... 4. Hij heet... 5. Jij doe... 6. Jij staat...

22. Выполните упражнение по образцу:

Ik lees.—Wat doe ik? Ik lees.

1. Ik spreek. 2. Ik zit. 3. Ik sta.

23. Выполните упражнение, следуя образцу:

Annie en Piet spreken.—Wat doen ze? Zij spreken.

1. Wim en Jan lezen. 2. Marie en Mien staan. 3. Jan en Piet zitten.

24. Ответьте на следующие вопросы, используя образец:

Wat doet de leraar? Leest hij?—Ja, hij leest.

1. Wat doet de leraar? Staat hij? 2. Wat doet de leraar? Spreekt hij? 3. Wat doet de leraar? Zit hij?

25. Ответьте на вопросы:

а) 1. Wat leest u? 2. Wat leert u? 3. Wat leest de leraar? 4. Wat leert Annie?

б) 1. Hoe heet u? 2. Hoe heet hij? 3. Hoe heten ze? 4. Hoe heet ze?

26. Составьте предложения в повествовательной и вопросительной форме:

1. ik, heten, Jan. 2. Hij, lezen, een krant. 3. Annie, leren, Russisch. 4. Marie, zitten, bij de tafel. 5. De tafel, staan, bij, het raam.

27. Дополните предложения словами справа:

1. Wim leert	bij het raam
2. Ze leest	een krant
3. Jij zit	een boek
4. Nel en Jan lezen	Russisch (Nederlands)
5. De leraar staat	aan de tafel

28. Измените прямой порядок слов на обратный. Объясните, как это влияет на смысл высказывания:

1. De kast is daar. 2. De krant is hier. 3. De lamp is daar. 4. De tafel staat hier. 5. De leraar zit daar. 6. Jan staat bij het raam. 7. Marie zit aan de tafel. 8. De leraar spreekt Nederlands nu. 9. Annie leest nu een boek.

29. Измените обратный порядок слов на прямой. Обратите внимание на изменение артикля:

1. Hier is een boek. 2. Daar is een raam. 3. Hier is een krant. 4. Daar staat een kast. 5. Daar is een brief. 6. Hier is een leraar.

30. Скажите по-нидерландски:

1. Здесь окно. 2. Стол стоит там. 3. Здесь сидит Ян. 4. Там газета. 5. За столом сидит Нел. 6. Стул стоит у окна. 7. Сейчас мы говорим по-нидерландски.

31. Продолжите предложения, используя данные справа глаголы и слова из текста:

1. De leraar	zitten
2. Daar	staan
3. In de kamer	spreken
4. Jan en Piet	leren
5. Hier	lezen

32. Задайте вопросы по образцу:

De brief is daar.— Waar is de brief?

1. De lamp is daar. 2. De tafel staat in de kamer. 3. Het boek is hier. 4. De man zit bij de tafel.

33. Ответьте на следующие вопросы по образцу:

Wie leest? - Hij (zij, jij, ...) leest.

1. Wie spreekt? 2. Wie staat? 3. Wie zit?

34. Задайте вопросы, следуя образцу:

Dat is een boek. - Wie leest het boek?

1. Dat is een krant. 2. Dat is een brief. 3. Dat is een tekst.

35. Ответьте на вопросы, используя знакомые глаголы из текста:

1. Wat doet u? 2. Wat doet Jan? 3. Wat doet de leraar? 4. Wat doet Annie (Hendrik)? 5. Wat doen Wim en Piet?

36. Выполните упражнение по образцу. Пусть ваш собеседник ответит на вопросы:

Hier staat de tafel.—Staat de tafel hier?

1. De leraar zit daar. 2. De stoel staat bij het raam. 3. Jan spreekt Nederlands. 4. Annie leert Frans.

37. Ответьте, следуя образцу:

Zit Jan in de kamer?—Ja, Jan zit in de kamer.

1. Spreekt Nina Russisch? 2. Is de brief daar? 3. Is de tas zwart? 4. Is het boek dik? 5. Staat de stoel bij de tafel?

38. Дайте утвердительный ответ по образцу:

Leer je Nederlands?—Ja, ik leer Nederlands.

1. Leren jullie Nederlands? 2. Leert u Nederlands? 3. Leren ze Nederlands? 4. Leert ze Nederlands? 5. Leer je Nederlands?

39. Сделайте подобное упражнение с глаголами lezen, staan.

40. Выполните упражнение по образцу:

Jij leert Nederlands.—Leer je Nederlands?

1. Jij spreekt Nederlands. 2. Jij leest een boek. 3. Jij heet Jan. 4. Jij zit hier. 5. Jij staat in de kamer.

41. Ответьте на вопросы:

1. Wat doe je? 2. Wat leer je? 3. Wat lees je? 4. Wat doet u? 5. Wat leert u? 6. Wat leest u?

42. Спросите по-нидерландски:

1. Вы говорите по-нидерландски?—Да, я немного говорю по-нидерландски. 2. Как Вас зовут?—Меня зовут ... (Петров, Андрей Петрович).

43. Переведите на нидерландский язык:

1. Владимир учит нидерландский язык. 2. Он немного говорит по-нидерландски. 3. Мария читает книгу. 4. Она сидит за столом. 5. Стол стоит у окна.

44. Ответьте на вопросы к тексту:

1. Waar staat de tafel? 2. Is hier een stoel? 3. Wat doet mijnheer Jansen? 4. Waar zit hij? 5. Wat doet Annie? 6. Wat leert ze? 7. Spreekt ze Nederlands?

45. Напишите русскими буквами:

meneer Jansen, meneer Eilands, Annie Wijlaars, Pieter (de) Heineken, Haarlem, Eindhoven

46. Напишите нидерландскими буквами, обращая внимание на передачу русских «ее» нидерландскими еje и «е» в начале—je:

Иван Сергеев, Андрей Евсеев, Галина Никитина

47. Скажите по-нидерландски:

1. Это господин Янсен. 2. Это господин Поортман. 3. Это господин Даккер. 4. Это господин Херманс.

48. Задайте вашему собеседнику вопросы с вопросительными местоимениями waar, wat, wie.

49. Узнайте у вашего собеседника, говорит ли он на нидерландском языке и как его зовут.
Употребите: 1. вежливую форму (U); 2. форму 2-го л. ед. ч. (jij)

50. Спросите вашего собеседника, что он сейчас делает?

УРОК 3

Фонетика: Гласные [o·] [ɔ]. Согласные [v] [x] [ɣ]. Ударение в сложных словах.

Тема: Счет.

Речевые образцы:

Приветствие: Goedemorgen, goedemiddag ... Доброе утро, добрый день ... Tot ziens. Daag.— До свидания. Привет. Mag ik binnenkomen (vragen)? Можно войти (спросить)? Hoeveel?– Сколько? Ik heb ... Ik heb geen ... (niet).— У меня есть... У меня ... нет. Ik heb een vraag.– У меня вопрос. Ik heb geen vragen. У меня нет вопросов. Wanneer komt ...? – Когда придет ...? Hij komt om 3 uur.– Он придет в 3 часа.

Грамматика: Множественное число имен существительных. Количественные числительные 1 12. Конструкция **er is/er zijn**. Спряжение глагола **hebben** –«иметь» в настоящем времени. Отрицания **niet** и **geen**.

Гласные [o·] [ɔ]

[o]	oo o	Лабиализованный напряженный полудолгий звук, напряженнее русск. [o] в слове «осень». При произнесении [o·] губы напряжены и вытянуты вперед сильнее, чем при [u·], задняя часть спинки языка поднята кверху.	de boom wonen rood

Произнесите: [u·]—[o·], [u·]—[o·], [u·]—[o·]

[ɔ]	o	Краткий открытый звук, более напряженный и короткий, чем ударное русск. [o] в словах «дом», «ком». При произнесении язык несколько оттянут назад, задняя часть спинки языка приподнята. Губы слегка округлены.	op het bord

Произнесите: [ɔ] [ɔ] [ɔ]

Упр. 1. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите за краткостью и напряженностью полудолгого [o·]:

[ɔ]	[o·]	[o:]
op	oom	door
om	boom	koor
kop	ook	boord
dok	rood	noord
zon	komen	woord
	zoon	

Упр. 2. Прослушайте и повторите, прочтите. Обратите внимание на то, что полудолгота и напряженность, краткость и открытость гласных меняет значение слова:

de zon солнце	de zoon сын
het bos лес	boos сердитый
de pot горшок	de poot лапа

Упр. 3. Прочтите и выучите:

het potlood карандаш	om в (*о времени*)
het woord слово	op на (*горизонт. поверхн.*)
de post почта	of или
komen приходить	waarom почему
rood красный	wanneer, hoe laat когда, в какое время
ook также	het uur час

Образец 1: Прочтите и запомните:

Wanneer (hoe laat) komt u?	Когда, (в какое время) вы придете?
Ik kom om zes uur.	Я приду в 6 часов.

Упр. 4. Как сказать и написать по-нидерландски:

в час, в два часа, в три часа, в десять часов, в одиннадцать часов, в двенадцать часов

Согласный [v]

[v]	v	Полузвонкий звук, характерный для нидерландского языка. От глухого [f] отличается звонкостью, от звонкого [w] бо́льшим трением и напряжением. При произнесении [v] между нижней губой и верхними зубами образуется щель, через которую с шумом проходит воздух. Звук [v] встречается в начале слов и в позиции между гласными.	de vader zeven de vrede

Упр. 5. Прослушайте и повторите. прочтите. Следите, чтобы согласный [v] был напряженным:

vriend	vrede	van
even	wrij	vader

zeven	vier	voor
over	leven	veel
boven		

Упр. 6. Прослушайте и повторите, прочтите следующие пары слов, обратите внимание на звонкость и напряженность согласного [v] и глухость [f] и на различие в значениях:

[v]		[f]	
even	четный	effen	ровный, гладкий
over	над, через	het offer	жертва

Упр. 7. Прочтите и выучите следующие слова:

vier четыре
vijf пять
zeven семь
de avond вечер
veel много
hoeveel сколько
hebben иметь

Согласный [x]

[x]	ch	Глухой согласный, произносится напряженнее русск. [x] в слове «хата». При произнесении [x] мягкое нёбо опускается и образуется щель между маленьким язычком и приподнятой задней спинкой языка. Произнесение [x] сопровождается сильным выдохом, поэтому шум трения при образовании нидерландского [x] сильнее, чем русского [x].	acht de nacht

Произнесите с сильным выдохом [x] [x] [x].

Упр. 8. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите за правильной артикуляцией [x]:

acht	dochter
macht	licht
nacht	recht
wacht	rechts
zacht	schrift

Запомните: полудолгие гласные перед [x] (ch) становятся краткими, напр.: goochelen [ɣɔxələn], loochelen [lɔxələn].

Упр. 9. Прочтите и выучите слова:

het schrift тетрадь
schrijven писать
licht светлый
acht восемь

Согласный [ɣ]

[ɣ]	g	Звонкий звук, специфический для нидерландского языка. Напоминает озвонченный звук [x] в словах «хром», «храм», «хрип». Звук [ɣ] произносится так же, как глухой звук [x], но при участии голоса. На конце слова и перед глухими согласными [ɣ] оглушается в [x] — dag, ligt.	groen gaan negen gram

Произнесите: [ɣ] [ɣ] [ɣ]

Упр. 10. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите за звонкостью согласного [ɣ]:

gaan	graan	negen
gast	gram	morgen
goed	groen	zeggen
geen	groot	liggen

Упр. 11. Прослушайте и повторите, прочтите. Обратите внимание на оглушение звука [ɣ] перед глухими согласными на конце слов:

[ɣ]	[x]	[x]
liggen [ˈliɣən]	ligt [lixt]	de dag [dəˈdax]
zeggen [ˈzɛɣən]	zegt [zɛxt]	de middag [dəˈmidax]
leggen [ˈlɛɣən]	legt [lɛxt]	de weg [dəˈwɛx]
krijgen [ˈkrɛiɣən]	krijgt [krɛixt]	graag [ɣraˑx]
		genoeg [ɣəˈnux]
		hoog [hoˑx]

Прочтите и обратите внимание на произношение [ɣ] и [h]: heengaan, geheel, gehoor, gehoord.

Упр. 12. Прочтите и выучите слова:

de dag день
het gesprek разговор, беседа
groot большой
negen девять
neen, nee нет
geen *отрицание* «не» *(при существит.)*
liggen лежать, находиться
vandaag сегодня
de morgen утро
goed хороший
goedemorgen [ɣujəmɔrɣə] доброе утро
graag охотно

Образец 2: Прочтите и запомните:

Goedemorgen!	Доброе утро!	Здравствуйте!
Goedemiddag!	Добрый день!	
Goedenavond!	Добрый вечер!	
Tot ziens!	До свидания!	
Daag!	Пока! Привет!	

Образец 3: Прочтите и запомните:

Mag ik	Можно мне ... .
Mag ik binnenkomen?	Можно (мне) войти?
Mag ik u vragen?	Можно (мне) вас спросить?

Ударение в сложных словах

Сложные слова в нидерландском языке образуются путем сложения двух и более корней (основ). Род сложного существительного определяется по роду последнего компонента:

de brief + de kaart = de briefkaart
de tijd + het schrift = het tijdschrift

В сложных словах нидерландского языка ударение, как правило, падает на первый компонент:

de briefkaart [dəˈbriˑfkaːrt]
het tijdschrift [əˈtɛitsxrift]

Упр. 13. Выучите слова:

het ˈleerboek учебник
de ˈbriefkaart почтовая открытка
het ˈtijdschrift журнал
de tekst текст
tellen считать

ТЕКСТ

Annie heeft veel boeken. Hoeveel boeken heeft Annie? Ze telt de boeken: ée̤n, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf. Ze heeft twaalf boeken.

Hier is de post. Hoeveel brieven zijn er hier? Er zijn drie brieven hier. Er is ook een briefkaart bij de post. Is dit ook een briefkaart? Nee(n), dit is geen briefkaart, dit is een tijdschrift.

Wat doet Jan? Schrijft hij of leest hij? Hij schrijft niet, hij leest. Hij heeft geen pen. Wat leest hij? Is dat een tijdschrift? Neen, dat is geen tijdschrift. Dat is een leerboek.

ДИАЛОГ

— Mag ik binnenkomen?
— Ja, mijnheer.
Goedemorgen, mijnheer (meneer) Poortman!
— Goedemorgen, mijnheer...
— Tot ziens, mijnheer (meneer) Timmer.
Tot ziens, mijnheer (meneer) Jansen.
— Daag, Piet!
— Daag, Wim!

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. В нидерландском языке имеются 2 основных способа образования множественного числа существительных: с помощью окончания **-s** и **-(e)n**. все существительные во множественном числе имеют артикль **de**.

1) Окончание **-s** присоединяется обычно к двусложным и многосложным существительным, оканчивающимся на l, m, n, r или гласные, напр.:

de arbeider — de arbeiders
de werker — de werkers
de tafel — de tafels
de kamer — de kamers
de dame — de dames

2) Окончание **-(e)n** присоединяется обычно к корневым существительным и производным существительным, оканчивающимся на суффиксы -aar, -dom, -schap, -ing, -teit, -tie и др. (однако возможны исключения), напр.:

de krant — de kranten
de leraar — de leraren
het boek — de boeken
het woord — de woorden
de oefening — de oefeningen
de universiteit — de universiteiten

При образовании множественного числа необходимо учитывать основное правило орфографии: de **taal** — de talen, het **tal** — de **tallen**, het pot**lood** — de pot**loden**, het gespre**k** — de gespre**kken**.

2. Количественные числительные (1 — een, 2 — twee, 3 — drie, 4 — vier, 5 — vijf, 6 — zes, 7 — zeven, 8 — acht, 9 — negen, 10 — tien, 11 — elf, 12 — twaalf) не изменяются по родам и числам и не склоняются. Артикль перед ними не ставится, напр.: Er zijn hier **drie** brieven.

3. Конструкция er is/er zijn, широко распространенная в нидерландском языке, переводится на русский язык как «имеется/имеются (есть)». Наряду с глаголом zijn после наречия er, выступающего в функции обстоятельства, могут употребляться глаголы staan, liggen, zitten и др.:

Er is een briefkaart bij de post.— Is **er** een briefkaart bij de post?
Er staan boeken in de kast.— Staan **er** boeken is de kast?
Er liggen brieven op de tafel. — Liggen **er** brieven op de tafel?

В конструкции с **er** подлежащее выражено существительным, как правило, в единственном числе с неопределенным артиклем, а во множественном числе без артикля.

Er is ook **een** briefkaart bij de post.
Er zijn brieven bij de post.

4. Спряжение глагола hebben — «иметь» в настоящем времени:

	ед.ч.		мн.ч.
ik	heb	wij	hebben
jij, u (U)	hebt, *(разг.)* heeft	jullie, u (U)	hebben (hebt) hebt
hij, zij, het	heeft	zij	hebben

5. В нидерландском языке имеются две отрицательные частицы: **niet** и **geen.** Отрицательная частица niet соответствует русскому «не». Niet стоит обычно перед словом, к которому относится, напр.:

Het boek is niet dik.

При отрицании глагола в функции сказуемого в простом нераспространенном предложении niet стоит **после** спрягаемой части глагола, напр.:

Hij schrijft niet, hij leest.

Отрицательная частица geen употребляется при отрицании существительного и заменяет неопределенный артикль, напр.:

Neen, dit is **geen** briefkaart.

Neen, dat zijn **geen** tijdschriften.

После имен собственных при их отрицании употребляется niet, напр.:

Dat is Annie **niet**.

Ср. при противопоставлении: Dat is niet Annie, maar Jan.

Запомните: В нидерландском предложении, как правило, употребляется только **одно** отрицание.

В качестве отрицания выступают отрицательные местоимения niemand никто, niets ничто, ничего, напр.:

niemand weet dat — никто этого не знает

ik weet niets — я ничего не знаю

УПРАЖНЕНИЯ

14. Образуйте множественное число по образцам:

-s

а) De kamer is licht.— De kamers zijn licht.

De tafel is groot.— ...

-en

б) De wand is wit.— De wanden zijn wit.

1. Het boek is dik.— ... 2. De krant is daar.— ... 3. De brief is hier. — ... 4. Het schrift is daar.— ... 5. De briefkaart is hier.— ...

в) De pen is zwart.— De pennen zijn zwart.

1. De man is hier.— ... 2. De tas is zwart. — ... 3. De les is goed. — ...

г) Het potlood is rood. — De potloden zijn rood.

1. Het raam is breed.— ... 2. De straat is breed.— ... 3. De roos is rood.— ... 4. De boom is hoog. — ...

15. Употребите существительные в единственном числе, обратите внимание на артикль и на правописание.

Образец: De boeken zijn dik.— Het boek is dik.

1. De brieven zijn daar.— ... 2. De rozen zijn hier.— ... 3. De pennen zijn zwart.— ... 4. De potloden zijn rood.— ... 5. De bomen zijn hoog.— ... 6. De ramen zijn breed.— ...

16. Проспрягайте глагол liggen в настоящем времени.

17. Измените форму единственного числа на форму множественного числа, следуя образцу:

De pen ligt op de tafel.— De pennen liggen op de tafel.

1. De brief ligt op de tafel.— ... 2. Het potlood ligt op de tafel.— ...

18. Ответьте на вопросы по образцу:

Waar zijn de kranten? — Zij zijn op de tafel.

1. Waar zijn de brieven? 2. Waar zijn de boeken? 3. Waar zijn de tijdschriften?

19. Поставьте вопросы во множественном числе. Задайте их вашему собеседнику:

Waar ligt de krant? — Waar liggen de kranten?

1. Waar staat de stoel? 2. Waar ligt de brief? 3. Waar staat de vaas? 4. Waar ligt het boek? 5. Waar ligt het tijdschrift?

20. Скажите по-нидерландски:

три книги, две комнаты, пять карандашей, четыре окна, десять деревьев, девять писем, один учебник, одна тетрадь

Употребите эти словосочетания в предложениях, используя образцы:

Er zijn drie boeken hier. Er is een leerboek hier.

21. Используйте конструкцию er is (ligt)... по следующему образцу:

Er is (ligt) een krant op de tafel.— Is (ligt) er een krant op de tafel? (het leerboek, de pen, het potlood, de brief, de briefkaart, het tijdschrift)

22. Употребите глагол в предложениях из упражнения 21 во множественном числе. Обратите внимание на отсутствие артикля.

23. Составьте предложения с глаголом hebben.

Образец: Ik heb een krant.

ik ...	een boek
jij ...	een krant
U ...	een tijdschrift
hij ...	
zij ...	
wij ...	
jullie ...	
zij ...	

24. Вставьте вместо точек соответствующие формы глагола hebben. Обратите внимание на употребление артикля:

1. Wat hebt u? Ik ... een krant. 2. Wat heb jij? Ik ... een pen. 3. Wat heeft hij? Hij ... een leerboek. 4. Wat heeft zij? Zij ... een tijdschrift. 5. Wat hebt u? Wij ... boeken en schriften. 6. Wat hebben jullie? Wij ... kranten. 7. Wat hebben zij? Zij ... tijdschriften. 8. Wat heb ik? Jij ... een potlood.

25. Ответьте на вопросы по образцу:

Wim heeft een pen. En Annie? — Annie heeft ook een pen.

1. Jan heeft een boek. En Piet? 2. Marie heeft een tijdschrift. En Diet? 3. Annie heeft een leerboek. En Nel?

26. Ответьте на вопросы:

1. Hebt u een leerboek? 2. Heeft Annie ook een leerboek? 3. Hebt u kranten? 4. Heb je een pen? 5. Hebben jullie potloden? 6. Heeft de leraar boeken? 7. Hebben ze tijdschriften?

27. Выполните упражнение, следуя образцу. Задайте вопросы собеседнику. В ответах используйте числительные 1—12:

Annie heeft boeken. — Hoeveel boeken heeft ze?

1. Jan heeft pennen. ... 2. Marie heeft briefkaarten. ... 3. Wim heeft tijdschriften. ... 4. Nel en Diet hebben leerboeken. ...

28. Выполните упражнение по образцу. Ответьте на вопросы сами или задайте их вашему собеседнику:

Hier liggen brieven. — Hoeveel brieven liggen hier?

1. Hier liggen tijdschriften. ... 2. Hier liggen potloden. ... 3. Hier staan tafels. ... 4. Hier staan vazen. ...

29. Ответьте на вопросы по образцу:

Heb je een briefkaart? — Nee(n), ik heb geen briefkaart.

1. Heb je een pen? 2. Heb je een krant? 3. Heeft hij een schrift? 4. Heeft ze een tijdschrift? 5. Hebben ze boeken? 6. Hebben ze leerboeken?

30. Ответьте в утвердительной и отрицательной форме:

Hebt u een tijdschrift?—Ja, ik heb een tijdschrift.— Nee(n), ik heb geen tijdschrift.

1. Hebt u een leerboek? 2. Hebt u een briefkaart? 3. Hebt u een krant? 4. Hebt u een potlood?

31. Ответьте на вопросы по образцу:

Jan schrijft. En Annie?—Ze schrijft niet.

1. Wim leest. En Piet? 2. Marie spreekt. En Annie? 3. Wim zit. En Piet? 4. Annie telt. En Marie? 5. Diet leest. En Nel?

32. Ответьте на вопросы:

Wat doet Jan? Schrijft hij of leest hij? - Hij schrijft niet, hij leest.

1. Spreekt hij of schrijft hij? 2. Leest hij of schrijft hij? 3. Zit hij of staat hij?

33. Ответьте в утвердительной и отрицательной форме:

Spreekt u Frans?—Ja, ik spreek Frans. —Neen, ik spreek geen Frans.

1. Spreekt u Nederlands? 2. Spreekt u Spaans? 3. Spreekt u Pools? 4. Spreekt u Italiaans? 5. Spreekt u Russisch?

34. Ответьте на вопросы по образцу, используя слова из текста:

Waarom schrijft hij niet?— Hij heeft geen pen.

1. Waarom leest hij niet? 2. Waarom leert hij niet?

35. Задайте вопросы вашему собеседнику. Используйте в ответе образцы:

а) Is dat een leerboek?— Ja, dat is een leerboek.

1. Is dat een briefkaart? 2. Is dat een pen? 3. Is dat een appel?

б) Zijn dat leerboeken?—Ja, dat zijn leerboeken.

1. Zijn dat tijdschriften? 2. Zijn dat studenten?

36. Ответьте по образцам:

а) Is dat een briefkaart?— Neen, dat is geen briefkaart.

1. Is dat een brief? 2. Is dat een leerboek? 3. Is dat een tijdschrift?

б) Zijn dat boeken?—Neen, dat zijn geen boeken.

1. Zijn dat brieven? 2. Zijn dat woordenboeken?

37. Ответьте в отрицательной форме:

Is het potlood rood?— Neen, het potlood is niet rood.

1. Is het boek dik? 2. Is de pen zwart? 3. Is de kamer groot?

38. Ответьте на вопросы по образцу:

Wanneer komt u? (drie) — Ik kom om drie uur.

1. Wanneer komt hij? (vier) 2. Wanneer komt zij? (acht) 3. Wanneer kom jij? (twaalf) 4. Wanneer komen zij? (elf) 5. Wanneer komt Marie? (negen) 6. Wanneer komen Jan en Piet? (zeven)

39. Сделайте упражнение, следуя образцу:

Wie is dat? Is dat Annie? — Neen, dat is Annie niet.

1. Wie is dat? Is dat Piet? 2. Wie is dat? Is dat Jan de Groot? 3. Wie is dat? Is dat mijnheer de Wit? 4. Wie is dat? Is dat mijnheer van den Berg?

40. Переведите на нидерландский язык:

1. Сколько книг у Яна? У Яна три книги. Сколько журналов на столе? На столе два журнала. Это тоже журнал? Нет, это не журнал, это книга. На столе три письма. Они лежат там. 2. Учебник толстый? Нет, он не толстый. 3. Что делает Ян? Он пишет или читает? Нет, он не пишет, он читает. Почему он не пишет? У него нет ручки.

41. Ответьте на вопросы по тексту:

1. Wat heeft Annie? 2. Hoeveel boeken heeft Annie? 3. Wat doet ze? 4. Hoeveel brieven zijn er op de tafel? 5. Is er ook een briefkaart hier? 6. Is er ook een tijdschrift bij de post? 7. Wat doet Jan? 8. Schrijft hij? 9. Waarom schrijft hij niet? 10. Wat leest hij?

42. Как сказать по-нидерландски:

1. Доброе утро, господин Янсен. Добрый день, Ян. Здравствуй, Вим. 2. До свидания, господин Поортман. До свидания, Пит. 3. Можно войти? Здравствуйте! (утром, днем, вечером)

43. Составьте подобные диалоги и инсценируйте их.

44. У вас нет с собой ручки (тетради, газеты, книги, учебника, карандаша и т. п.). Как вы скажете об этом? Узнайте, есть ли у собеседника эти предметы.

45. На столе лежат газеты, журналы, открытки и письма. Спросите об их количестве.

46. Расскажите, какую почту вы получаете утром.
(Er is (Er zijn)... bij de post).

47. Вы пришли в учреждение и открываете дверь. Как спросить разрешения войти?

48. Вы приглашаете своего собеседника в гости. Спросите, когда он может прийти.

УРОК 4

Фонетика: Дифтонги [ɔu] и [y'u]. Согласные [ŋ] [ʃ].

Тема: Het gezin. Семья.

Речевые образцы:
Hoe oud bent u? - - Сколько вам лет? Ik ben ... jaar oud. — Мне ... лет. Wat is uw naam? — Как ваша фамилия? Mijn naam is ... . — Мое имя ... . *Формы благодарности:* Dank u (je). Niets te danken. - Спасибо. Не стоит благодарности. Hoe gaat het met u? Hoe maakt u het? - Как поживаете? *Формы вежливости. Обращение:* Mijnheer, mevrouw, juffrouw. — Господин, госпожа. *Формы вежливости при знакомстве:* Mag ik ... voorstellen? Aangename kennismaking. - Разрешите представить ...? Приятно познакомиться. *Профессия:* Wat bent u? — Кто вы (по профессии)?

Грамматика: Притяжательные местоимения. Спряжение глагола **zijn** — «быть» в настоящем времени. Употребление артикля при указании профессии. Вопросительные местоимения **wie, wat, wiens** и конструкция **van wie**? Множественное число существительных с **-eren**. Числительные 13- 19.

Дифтонг [ɔu]

[ɔu]	ou, ouw au, auw [w] произносится лишь между гласными: de vrouw — de [vrɔu] vrouwen - [vrɔuwən]	Дифтонг [ɔu] состоит из краткого открытого ударного [ɔ] и краткого безударного [u], произносимых в одном слоге. При произнесении [ɔu] речевые органы плавно переходят от артикуляционной позиции [ɔ] к позиции для [u].	oud de vrouw nauw

Произнесите: [ɔ] [u] [ɔu]
Написание слов с дифтонгом [ɔu] необходимо запомнить.

Упр. 1. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите, чтобы первый звук произносился открыто и кратко, а второй — кратко, но менее четко. Обратите внимание на буквенное обозначение дифтонга:

	[ɔu]	
oud	mouw	nauw
koud	touw	blauw
zout	bouw	gauw
goud	vrouw	jouw

Упр. 2. Прослушайте и прочтите:

[ɔ]	[u]	[ɔu]
zot	zoet	zout
mot	moet	mout
hot	hoed	hout

Упр. 3. Прочтите следующие слова. Помните, что в буквенном обозначении дифтонга [ɔu] через -ouw, -auw [w] читается лишь в позиции между двумя гласными:

bouw	bouwen	vrouw	vrouwen
mouw	mouwen	nauw	nauwe
blauw	blauwe		

Упр. 4. Прочтите и выучите следующие слова:

mevrouw госпожа (*при обращении к замужней женщине*)
juffrouw госпожа (*при обращении к незамужней женщине*)
oud старый

Упр. 5. Прочтите:

Goedemorgen, mevrouw Dijkstra.
[ɣu·jə´mɔrɣə məvrɔud̀ɛikstra]

Образец 1: Прочтите и запомните:

Hoe ȯud bent u?	Сколько вам лет?
Ik ben negentien jaar oud.	Мне 19 лет.

Дифтонг [y˙u]

[y u]	uw [w] произносится лишь в позиции между двумя гласными	[y u] долгий дифтонг состоит из полудолгого, напряженного ударного [y˙] и краткого безударного [u]. При произнесении [y˙u] артикуляционная установка для полудолгого [y˙] переходит в установку для краткого [u].	uw ruwe

Произнесите: [y] [u]—[y˙u], [y] [u]—[y˙u], [y] [u]—[y˙u]

Упр. 6. Прослушайте и повторите, прочтите. Следите, чтобы [y˙] в дифтонге был напряженным и полудолгим, а [u] открытый и краткий:

[y˙u]
uw duw
ruw zwaluw

Упр. 7. Прочтите следующие слова. Помните, что [w] в буквенном обозначении дифтонга [y˙u] читается только в позиции между двумя гласными:

uw	uwe	duw	duwen
ruw	ruwe	zwaluw	zwaluwen

Упр. 8. Прочтите и выучите:

uw (Uw) ваш (-а, -е, -и)

Образец 2: Прочтите и запомните:

Wat is uw naam?	Как Вас зовут? (Как Ваша фамилия?)
Mijn naam is ... . (Bakker, Dirk Bakker)	Меня зовут ... . (Баккер, Дирк Баккер)

Согласный [ŋ]

[ŋ]	ng n перед k	[ŋ] носовой сонорный звук. При произнесении [ŋ] язык находится в положении как при [k], но воздух проходит через носовую полость, как при [n]. Кончик языка прижат к нижним передним зубам.	lang hangen dank

Произнесите: [ŋ] [ŋ] [ŋ]

Упр. 9. Прослушайте, повторите, прочтите. Следите за монолитностью звука [ŋ]. Обратите внимание на буквенное обозначение [ŋ] и [ŋk]:

[ŋ]		[ŋk]	
lang	vinger	bank	danken
bang	hangen	klank	drank
rang	vangen	rank	
gang	jongen	dank	

Образец 3: Прочтите и запомните:
danken благодарить

Dank u, meneer de Wit.	Спасибо, господин де Вит. (*на вы*)
Dank je, Jan.	Спасибо, Ян. (*на ты*)
Niets te danken. Graag gedaan.	Не стоит благодарности.

Упр. 10. Прочтите и запомните:

Hoe gaat het met u (met je)?	Как поживаете(-ешь)?
Hoe maakt u het?	Как дела?
Goed, dank u (je).	Спасибо, хорошо.

Упр. 11. Прочтите и выучите диалоги:

1.— Goedemorgen, mijnheer Jansen!
Hoe gaat het met u?
— Goed, dank u.

2.— Goedemiddag, mevrouw de Wit!
Hoe maakt u het?
— Heel goed, dank u.

Упр. 12. Составьте подобные диалоги, включив новых собеседников:
Mijnheer van den Berg. Mevrouw Hermans. Juffrouw ter Meulen.

Согласный [ʃ]

[ʃ]	sj	[ʃ] палатализованный согласный, напряженнее русск. [щ] в слове «щи». При произнесении [ʃ] кончик языка приподнят и образует щель у альвеол (передней части твердого нёба). Губы вытянуты вперед, воздух как при [s] направлен к середине передних зубов.	de sjaal het meisje

Произнесите: [ʃ] [ʃ] [ʃ]

Упр. 13. Прослушайте, повторите, прочтите. Следите за напряженностью [ʃ]:

[ʃ]

dasje	jasje	zusje
doosje	meisje	wasje
glasje	sjaal	Liesje

Упр. 14. Прочтите словосочетания. Обратите внимание на ассимиляцию звуков:

ik ben [ig'bɛn]
jij bent [jə'bɛnt]
u bent [y·'bɛnt]
hij is [hɛ'is]
zij is [zɛ'is]

wij zijn [wɛ'zɛin]
jullie zijn [jyli'zɛin]
u bent [y·bɛnt]

zij zijn [zɛ'zɛin]

Упр. 15. Произнесите:

[ʌ] hun, zuster, Utrecht
[y·] student, studeren, universiteit
aangename kennismaking

ТЕКСТ

HET GEZIN

Dit is mijnheer van Dam. Dit is zijn vrouw mevrouw van Dam. Mijnheer en mevrouw van Dam hebben twee kinderen, een jongen en een meisje. Dit is hun zoon. Hij heet Jan. Dit is hun dochter. Zij heet Ria. Jan is de broer van Ria. Ria is de zuster van Jan. Jan is negen jaar oud. Hij gaat al op school. Hij is leerling. Ria is nog klein. Zij is pas vijf. Meneer van Dam werkt op een kantoor. Zijn vrouw werkt niet.

Wat doen de ouders en de kinderen? De vader en de moeder zitten op de sofa en kijken naar de televisie. Jan zit aan de tafel en leert zijn les. Ria speelt. Wie is er nog in de kamer? Dat is Piet, de neef van mijnheer van Dam. Piet is student. Hij studeert aan de universiteit in Utrecht. Mijnheer van Dam heeft familie in Utrecht.

ДИАЛОГ

— Goedemorgen, mijnheer van Dam!
— Goedemorgen, mijnheer Dijkstra!
— Mag ik u mijn gezin voorstellen?
Dit is mijn (m'n) vrouw Maria.
Dit is onze zoon Jan.
Dit is onze dochter Ria.
Dit is m'n neef Piet.
— Aangename kennismaking.

Слова и выражении к тексту

de broeder, -s (de broer, -s) брат
de dochter, -s дочь
de familie, -s семья (родственники)
gaan (naar) идти (куда-л.); op (naar) school gaan ходить в школу (учиться в школе)
het gezin, -nen семья (жена, муж, дети)
de jongen, -s мальчик
het kantoor, -toren контора, бюро, офис; op een kantoor werken работать в учреждении
kijken (naar) смотреть (на что-л.)
de leerling, -en ученик
leren (in de school) 1. учить 2. учиться (в школе)
de man, -nen мужчина, муж
het meisje, -s девочка, девушка
de moeder, -s мать
de neef, neven племянник
de nicht, -en племянница
nog еще
de ouders родители
pas только (*во временном значении*)
de school, scholen школа
spelen играть
de student, -en студент
de studente, -n (-s) студентка
studeren (aan de universiteit) учиться (в университете)
de televisie (de TV [dəte've']) телевидение
de universiteit, -en университет
de vader, -s отец
voorstellen знакомить, представлять
de vrouw, -en женщина, жена
wie кто
de zoon, -s сын
de zuster, -s (het zusje, -s) сестра
aangename kennismaking приятно познакомиться

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Притяжательные местоимения

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1-е	mijn	— мой, моя, мое, мои	onze	— наш, наша, наши
			ons (*род het*)	— наше
2-е	jouw	твой, твоя, твое, твои	jullie	— ваш, ваша, ваше, ваши
	Uw (uw)	Ваш, Ваша, Ваше, Ваши	Uw (uw)	— Ваш, Ваша, Ваше, Ваши
3-е	zijn	— его	hun	
	haar	— ее	hun (haar)	— их
	zijn	— его (*род het*)	hun	

Обратите внимание на несовпадение рода существительных в нидерландском и русском языках:

ons gezin — наша семья

ons huis — наш дом

На русский язык притяжательные местоимения нидерландского языка часто переводятся при помощи местоимения «свой».

Ik lees **mijn** boek.	Я читаю **свою** книгу.
Daar liggen mijn boeken.	Там лежат мои книги.
Wij zitten in **onze** kamer.	Мы сидим в **своей** комнате.
Op de tafel liggen onze kranten.	На столе лежат наши газеты.
Dit is ons huis.	Это наш дом.
De zoon dankt **zijn** vader.	Сын благодарит **своего** отца.
De moeder kijkt naar **haar** dochter.	Мать смотрит на **свою** дочь.
De ouders kijken naar **hun** kinderen.	Родители смотрят на **своих** детей.

Отрицание ставится после существительного с притяжательным местоимением, напр.: Dat is mijn krant niet.

Ср. при противопоставлении: Dat is niet mijn, maar zijn krant.

2. Спряжение глагола zijn

Единственное число	Множественное число
ik **ben** jij **bent** U **bent, is** hij, zij, het **is**	wij **zijn** jullie **bent, zijn** U **bent, zijn** zij **zijn**

3. При обозначении профессии или специальности артикль не употребляется, напр.: Piet is student.

Ср. при употреблении с определением: Piet is een goede student.

4. Местоимение **wie** употребляется в значении кто?, напр.:

Wie bent u? — Ik ben Jan van Dam.

В вопросе о профессии какого-либо лица стоит вопросительное местоимение **wat,** напр.:

Wat is hij? — Hij is student.

Wat bent u? — Ik ben leraar (student).

Вопросительное местоимение **wiens** употребляется в значении чей?, напр.:

Wiens broer is Jan? — Чей брат Ян?

В разговорном нидерландском языке вместо wiens употребляется конструкция van wie, которая ставится после существительного, обозначающего лицо или предмет, о принадлежности которого спрашивается, напр.:

De broer van wie is Jan?

5. Ряд существительных среднего рода образуют множественное число с помощью окончания **-eren,** напр.:

het kind — de kin**deren**
het lied — de lie**deren**
het blad — de blad**eren**

6. Числительные 13—19 образуются из соответствующего простого числительного и числительного tien (10), напр.:

zestien (16), achttien (18)
Запомните: **der**tien (13)—ср. **drie**
veertien (14)—ср. **vier**

УПРАЖНЕНИЯ

16. Измените предложения по следующему образцу:

Ik heb een tas. — Dat is **mijn** tas.

1. Je hebt een boek. 2. U hebt een krant. 3. Hij heeft een zoon. 4. Zij heeft een kind. 5. Wij hebben tijdschriften. 6. Jullie hebben leerboeken. 7. Ze hebben kinderen.

17. Закончите предложения:

1. Ik ga naar (de) school. Jan ... . De kinderen ... . 2. Ik kijk naar de TV. De moeder ... . De ouders ... . 3. Ik studeer aan de universiteit. Piet ... . De studenten ... .

18. Употребите местоимения **ons, onze**:

Wij zitten in de kamer. — Dit is **onze** kamer.

1. Wij kijken naar het huis. Dit is ... huis. 2. Daar staat een meisje. Dit is ... dochter. 3. Hier speelt de jongen. Dit is ... kind.

19. Измените предложения, следуя образцу:

Hij schrijft een brief aan de moeder. — Hij schrijft een brief aan **zijn** moeder.

1. Zij schrijft een briefkaart aan de zuster. 2. Jullie schrijven een brief aan de ouders. 3. Je speelt met de zusters en broers. 4. Wij gaan naar de universiteit. 5. De ouders kijken naar de kinderen.

20. Проставьте притяжательные местоимения по образцу:

Wij lezen ... boeken. — Wij lezen onze boeken.

1. Hij heeft een boek in ... hand. 2. Ik kijk naar ... dochter. 3. U kijkt naar ... leraar. 4. Jij leest ... boek. 5. Marie staat bij ... stoel. 6. Annie gaat naar ... school.

21. Употребите предложения во множественном числе, согласно образцу:

Ik schrijf **mijn** brief. — We schrijven **onze brieven.**

1. Ik lees mijn boek. 2. Ze is in haar kamer. 3. Hij kijkt naar zijn zoon. 4. De jongen leert zijn les. 5. Jij leest jouw tijdschrift.

22. Образуйте единственное число, следуя образцу:

Wij kijken naar onze kinderen.—Ik kijk naar mijn kind.

1. We lezen onze boeken. 2. Jullie lezen jullie kranten. 3. De leerlingen leren hun lessen. 4. De meisjes studeren aan de universiteiten.

23. Ответьте на вопросы, употребив притяжательное местоимение «свой, своя, свое, свои»:

1. Ik lees mijn brief. En hij? 2. Ze spreekt met haar leraar. En wij? 3. De ouders lezen in hun kamer. En hun dochter? 4. Jullie gaan naar jullie school. En hij? 5. Wij kijken naar onze zoon. En jij?

24. Задайте вопросы собеседнику. Употребите в ответах отрицание, согласно образцу:

Is dat uw stoel?—Neen, dat is mijn stoel niet.

1. Is dat uw kamer? 2. Is dat haar kind? 3. Is dat ons woordenboek? 4. Is dat zijn school? 5. Is dat onze krant? 6. Zijn dat onze leerboeken? 7. Zijn dat uw kranten?

25. Скажите по-нидерландски:

1. Это ее брат. Это мой отец. Это наша дочь. Это их комната. Это наша книга. Это его письмо. 2. Это ваш журнал? Нет, это не мой журнал. Это твоя сестра? Нет, это не моя сестра. Это его (ее) сестра.

26. Переведите на нидерландский язык:

1. Она пишет письмо (своей) матери. 2. Мы смотрим на (своего) ребенка. 3. Она читает (свою) книгу. 4. Ученик разговаривает со (своим) учителем. 5. Они учат (свои) уроки. 6. Мы идем в (свой) университет.

27. Выполните упражнение, согласно образцу:

Hier zit een meisje.—Wat is haar naam?—Haar naam is Annie.

1. Daar staat een man. 2. Je spreekt met een jongen. 3. Daar komt een vrouw. 4. U hebt een zuster. 5. Hij heeft twee kinderen.

28. Ответьте на вопросы:

1. Wat is uw naam? 2. Wat is zijn naam? 3. Wat is haar naam? 4. Wat is jouw naam? 5. Wat zijn hun namen?

29. Ответьте на вопросы по образцу:

Wie bent u?—Ik ben Wladimir Petrow.

1. Wie ben je?—Ik ... Irina Smirnowa. 2. Wie is hij? —Hij ... Jan Willems. 3. Wie is zij?—Zij ... Marie Dekker. 4. Wie zijn jullie?—We ... Piet

en Nel Jansen. 5. Wie bent u?—We ... Wim Bakker en Jan Dekker. 6. Wie zijn ze?—Ze ... Diet en Arnold Ridder.

30. Дополните предложения, следуя образцу. Обратите внимание на отсутствие артикля:

Wat bent u?—Ik ben student.

Jij bent	student, studente
U bent	leraar, lerares
Hij is	arbeider, arbeidster (рабочая)
Zij is	boer, boerin (крестьянка)
Wij zijn	leerling, leerlinge
Jullie zijn	
Zij zijn	

31. Образуйте вежливую форму, согласно образцу:

Je bent nog in de stad.—U bent (is, zijn) nog in de stad.

1. Je bent al op school. 2. Je bent nog hier. 3. Je bent al daar.

32. Ответьте на вопросы:

1. Wie bent u? (Wat is uw naam?) 2. Wat bent u? 3. Waar bent u? 4. Wie is hij? (Wat is zijn naam?) 5. Wat is hij? 6. Waar is hij? 7. Wie ben je? (Wat is jouw naam?) 8. Wat ben je? 9. Waar ben je? 10. Wie zijn zij? (Wat is hun naam?) 11. Wat zijn ze? 12. Waar zijn ze?

33. Спросите вашего собеседника, как его зовут, кто он по профессии. Как зовут его родителей, чем они занимаются?

34. Поставьте вопросы с вопросительными словами wie?, wat?, waar? к следующим предложениям. Задайте их вашему собеседнику:

1. Mijnheer Jansen is leraar. 2. Dit is Jan Ridder. Hij is student. 3. Mevrouw de Wit is in haar kamer.

35. Задайте вопросы и ответьте на них по образцам:

а) Wiens broer is Jan?—Jan is haar broer.
б) De broer van wie is Jan?—Jan is de broer van Ria.

1. Wiens ouders komen in de kamer? 2. De ouders van wie komen in de kamer? 3. Wiens zoon leert op school? 4. De zoon van wie leert op school? 5. De vader van wie is mijnheer van Dam? 6. Wiens moeder is mevrouw van Dam?

36. Ответьте в утвердительной и отрицательной форме:

Bent u student?—Ja, ik ben student.—Neen, ik ben geen student.

1. Bent u leraar? 2. Bent u studente? 3. Ben je student?

37. Выполните упражнение по образцу. Задайте вопросы собеседнику:

U bent leraar. — Bent u leraar?

1. Jij bent student. 2. Wim is student. 3. Jullie zijn studenten. 4. Zij is studente. 5. Zij zijn leraren.

38. Сделайте упражнение, согласно образцу:

De zuster is niet groot. — Zij is nog klein.

1. De broer is niet groot. 2. Zijn neef is niet groot. 3. Mijn kinderen zijn niet groot. 4. Haar nicht is niet groot. 5. De jongens zijn niet groot. 6. Het meisje is niet groot.

39. Сделайте упражнение, согласно образцу:

Is de kamer groot? — Ja, die (deze) is heel groot. — Neen, die (deze) is niet groot.

1. Is de tafel breed? 2. Is het gezin groot? 3. Is de kamer licht? 4. Is het raam breed?

40. Выполните упражнение по образцу:

Jan werkt. Wat doet u? — Ik werk ook.

1. De vader leest. Wat doet de moeder? 2. Henk schrijft. Wat doen Jan en Wim? 3. Het meisje speelt. Wat doet de jongen? 4. Ria gaat op school. Wat doet Annie? 5. U studeert aan de universiteit. Wat doet zij?

41. Употребите во множественном числе:

Het kind is nog klein. — De kinderen zijn nog klein.

1. Het kind is al groot. 2. Het kind is nog op school. 3. Het kind gaat al op school. 4. Het kind speelt in de kamer. 5. Het kind zit aan de tafel.

42. Просчитайте от 1 до 19.

43. Ответьте на вопрос, употребив числительные от 1 до 19:

Hoeveel boeken hebt u? — Ik heb één boek. Ik heb twee/drie, ... negentien boeken.

44. Скажите и напишите по-нидерландски:

7, 13, 3, 14, 4, 1, 15, 18, 11, 12, 10, 3, 9, 16, 5, 8, 17, 6, 15, 2, 16

45. Продиктуйте номера телефонов:

297.114 241.15.33 082.457 433.95.86 020.17.60

Скажите свой номер телефона.

46. Ответьте на вопросы по образцу:

Hoe oud is uw zoon? Is hij al twaalf jaar? — Ja, hij is al twaalf. — Neen, hij is nog niet twaalf.

1. Hoe oud is uw dochter? Is zij al tien jaar? 2. Hoe oud is uw neef? Is hij al zeven jaar? 3. Hoe oud is uw nicht? Is zij al elf jaar? 4. Hoe oud is de

zoon van mijnheer Dijkstra? Is hij al achttien jaar? 5. Hoe oud is de dochter van mevrouw de Wit? Is zij al veertien jaar? 6. Hoe oud is de neef van mijnheer Jansen? Is hij al negentien jaar? 7. Hoe oud is de nicht van mevrouw Dekker? Is zij al vijftien jaar?

47. Спросите вашего собеседника по-нидерландски, есть ли у него (его сестры, брата) дети и сколько им лет (сыну, дочери, племяннику, племяннице).

48. Скажите и напишите по-нидерландски:

1. У господина и госпожи де Вит двое детей — мальчик и девочка. Брат и сестра играют в комнате. Отец и мать смотрят телевизор. 2. Яну семь лет. Он уже ходит в школу. Он сидит за столом и учит урок. 3. Это моя племянница Анна. Ей восемнадцать лет. Она студентка. Она учится в университете в Ленинграде. У меня там родственники. 4. Здравствуйте, госпожа де Вит. Как Вы поживаете? Спасибо, хорошо.

49. Ответьте на вопросы к тексту:

1. Hoeveel kinderen hebben mijnheer en mevrouw van Dam? 2. Hoe heet hun zoon? 3. Hoe heet hun dochtertje? 4. Hoe oud is Jan? 5. Gaat hij al op school? 6. Heeft Jan broers? 7. Heeft hij zusters? 8. Hoe heet zijn zusje? 9. Is Ria groot? 10. Hoe oud is ze? 11. Wat doen de ouders? 12. Waar zit Jan? Wat doet hij? 13. Wat doet Ria? 14. Hoe heet de neef van mijnheer van Dam? 15. Wat is hij? 16. Waar studeert Piet? 17. Waar heeft mijnheer van Dam familie?

50. Ответьте на вопросы:

1. Is uw gezin groot? 2. Hoe heet uw moeder? Hoe oud is zij? 3. Hoe heet uw vader? Hoe oud is hij? 4. Hebt (heeft) u broers en zusters? Hoe heten ze? 5. Hebt u neven en nichten? Hoe heten ze? Hoe oud zijn ze? 6. Hoe heet uw vrouw (uw man)? Hoe oud is zij (hij)? 7. Hebt (heeft) u kinderen? Hoe heten zij? Hoe oud zijn ze?

Задайте подобные вопросы вашему собеседнику.

51. У вашего собеседника сестра и два брата. Спросите, как их зовут.

52. У вашего знакомого сын и дочь. Скажите, пожалуйста, как их зовут и сколько им лет.

53. Племяннику (племяннице) вашего собеседника уже 7 лет. Спросите, ходит ли он (она) в школу.

54. Инсценируйте ситуации:

а) Вы встречаете господина Дейкстра. Поздоровайтесь с ним. Узнайте, как он поживает.

б) Вы встречаете госпожу Дейкстра, здороваетесь с ней и знако-

мите ее с вашим товарищем (матерью, отцом, женой, сыном, дочерью).

в) К вам приходит ваш(-а) знакомый(-ая). Вы здороваетесь, спрашиваете, как дела, знакомите гостя (гостью) со своей семьей.

г) Преподаватель знакомится со студентами. Он здоровается, называет свою фамилию и имя, спрашивает, как зовут студентов.

55. Прочтите текст. Расскажите о Яне и его семье:

Mijnheer Jansen is leraar. Jan is leerling. Hij is dertien jaar oud. De ouders van Jan (zijn vader en moeder) wonen in Amsterdam. Jan is hun enig kind. Hij heeft geen broers of zusters. De grootvader en de grootmoeder van Jan leven nog. Ze zijn de ouders van zijn moeder. De grootouders wonen in de buurt van Rotterdam. De ouders van zijn vader leven niet meer. Jan heeft ook een oom. Hij is de broer van zijn moeder. De oom van Jan woont met zijn vrouw, zoon en dochter op een dorp. De neef van Jan heet Karel en de nicht Bea.

Слова к тексту

wonen жить, проживать
enig единственный
de grootvader дед
de grootmoeder бабушка
leven жить
de grootouders дед и бабушка
de buurt: in de buurt недалеко
de oom дядя
het dorp деревня

УРОК 5

Фонетика: Гласный [ø]. Дифтонги [øi] и [i'u].

Тема: Het huis. Дом, квартира.

Речевые образцы: Bent u een buitenlander? — Вы иностранец? Waar komt u vandaan? — Откуда вы? Waar gaat u heen? — Куда вы направляетесь? Wat is er voor nieuws? — Какие новости? Hoe staan de zaken? — Как обстоят дела? *Местонахождение предмета:* Waar is (hangt, staat) de lamp? Die is (hangt, staat) boven (beneden, rechts, links). — Где (висит, стоит) лампа? Она (висит, стоит) наверху (внизу, справа, слева). Hoe vindt u...? — Как вам нравится...?

Грамматика: Прилагательное в функции определения. Вопросительные местоимения **welk, welke, wat voor een.** Местоименные наречия в вопросительном предложении. Предлоги с пространственным значением. Уменьшительные суффиксы существительных.

Гласный [ø·]

[ø·]	eu	[ø·] полудолгий лабиализованный гласный. При его произнесении язык сохраняет положение как при произнесении полудолгого [e], но губы округлены и вытянуты вперед как при [o].	leuk de meubel

Произнесите: [e·] — [ø·], [e·] — [ø·], [e·] — [ø·]

Упр. 1. Прослушайте, прочтите и повторите слова. Следите за положением языка, он сильно продвинут вперед, средняя спинка поднята, кончик языка упирается в передние нижние зубы. Губы напряжены:

[ø·]	[ø:]
neus	deur
keus	kleur
leuk	geur
meubel	beurt
keuken	

Упр. 2. Прослушайте и прочитайте следующие слова, обратите внимание на отличие в произношении [e·]—[ø·] и [ʌ]:

[e·]	[ø·]	[ʌ]
lees	leus	lus
kees	keus	kus
deen	deun	dun

Дифтонг [øi]

[øi]	ui	Характерный для нидерландского языка дифтонг. При произнесении дифтонга [øi] язык и губы занимают положение как при произнесении [ø], а затем плавно переходят в установку для произнесения [i].	uit het huis

Произнесите. Следите, чтобы первый компонент дифтонга произносился напряженно, полудолго, а второй ненапряженно и менее четко: [ø]— [i] —[øi], [ø]—[i]— [øi], [ø]—[i]—[øi]

Упр. 3. Прослушайте и повторите, прочтите слова, следите за правильностью артикуляционной установки:

[ʌ]	[y·]	[øi]
bus	buus	buis
dun	duun	duin
mus	muus	muis
rut	ruut	ruit

Упр. 4. Прослушайте и повторите, прочтите слова, следите за слитным произношением дифтонга:

[øi]

ui	huis
uit	ruim
tuin	bruin
luid	buiten

Упр. 5. Прочтите и выучите слова:

de buitenlander, -s иностранец
de Nederlander, -s голландец, житель Нидерландов
uit из, от
waar vandaan откуда
waarheen куда

Упр. 6. Прочтите и выучите диалог:

— Bent u een Nederlander? — Вы нидерландец?
— Neen, ik ben geen Nederlander. — Нет я не нидерландец.
— Bent u een buitenlander? — Вы иностранец?
— Ja, ik ben een buitenlander. — Да, я иностранец.
Waar bent (komt) u vandaan? — Откуда вы (прибыли)?
— Ik ben (kom) uit de Sowjet-Unie. — Я (прибыл) из Советского Союза.
— Waar gaat u heen? — Куда вы едете?
— Ik ga naar België. — Я еду в Бельгию.

Упр. 7. Составьте диалог по образцу упр. 6. Употребите географические названия: Engeland (Англия), Frankrijk (Франция), Polen (Польша), Italië (Италия).

Дифтонг [i·u]

[i u]	ieuw ([w] произносится только в положении между двумя гласными)	[i u] долгий дифтонг, состоит из полудолгого ударного [i·] и безударного [u]. Артикуляционная установка для полудолгого [i·] плавно переходит в установку для [u]. Сначала губы напряжены и растянуты, кончик языка плотно прижат к передним нижним зубам, затем губы округляются и слегка выдвигаются вперед, язык чуть оттянут назад.	nieuw(e) nieuws

Произнесите: [i·]—[u]—[i·u], [i·]—[u]—[i·u], [i·]—[u]—[i·u]

Упр. 8. Прослушайте и повторите, прочтите слова, следите за правильной артикуляцией дифтонга [i·u]:

nieuw nieuwe vernieuwen
kieuw kieuwen

Упр. 9. Выучите слова:

nieuw новый
nieuws новости

Упр. 10. Прочтите и выучите:

Wat is er voor nieuws? — Что нового? Какие новости?

Упр. 11. Прослушайте и повторите. Обратите внимание на произнесение следующих звуков:

[a]	[ɛ·]	[i·]	[i:]
bad	kleed	verdieping	vier
hal	eten	tien	hier
hangen	be'neden		

[εi]	[ʏ]	[v]	[ŋ]
bekijken	tegen	boven	woning
wijk	liggen	over	bank
schilderij			
gordijn			

Запомните: Суффиксы прилагательных и наречий **-lijk** и **-ig** произносятся как [ləк] и [əх], напр.:

gezellig [ʏə'zɛləх]
prettig ['prɛtəх]
gemakkelijk [ʏə'makələк]

ТЕКСТ

HET HUIS

Mijnheer en mevrouw Dijkstra komen de familie van Dam bezoeken. Mijnheer en mevrouw van Dam wonen in een huis in een oude wijk van Amsterdam.

Het huis heeft twee verdiepingen. Beneden zijn er twee grote kamers — de huiskamer en de eetkamer, de keuken en de hal. Van de benedenverdieping gaat een trap naar boven. Op de bovenverdieping zijn twee slaapkamers, de badkamer en de WC. Het huis heeft centrale verwarming, gas, telefoon.

Dat is de deur in de eetkamer. Er zijn twee ramen in de eetkamer. In het midden van de kamer staat een ronde tafel. Om de tafel staan zes stoelen. Boven de tafel hangt een moderne lamp.

De huiskamer is heel gezellig. Tegenover de deur is een groot raam. Voor het raam hangen gordijnen. Links van de deur is een bank. Voor de bank staat een laag tafeltje. Rechts van de deur staat een grote boekenkast vol boeken. Tussen de bank en het raam staat een leeslamp. Aan de wand hangt een schilderij. Op de vloer ligt een dik vloerkleed.

Mijnheer en mevrouw Dijkstra bekijken het huis. Ze vinden het heel prettig. Ze zelf wonen in een nieuw flathuis van negen verdiepingen. Hun woning is ook gezellig. Zij hebben moderne meubels.

ДИАЛОГ

(Mijnheer van Dam en mijnheer Dijkstra zitten in de huiskamer en praten.)

— Hoe vindt u onze huiskamer, mijnheer Dijkstra?

— Heel gezellig.

— Dat doet me plezier. En u, bent u met uw nieuwe woning tevreden?
— O ja, dank u.
— En hoe staan de zaken?
— Niet slecht, dank u.

Слова и выражения к тексту

de bank, -en диван, скамья
de badkamer, -s ванная комната
bekijken осматривать
beneden внизу
de benedenverdieping, -en нижний этаж
boven наверху, над
de bovenverdieping верхний этаж
bezoeken: komen bezoeken приходить в гости
centraal центральный
de deur, -en дверь
de eetkamer, -s столовая
gezellig уютный
het (de) gordijn, -en штора, гардина
de hal, -len вестибюль, холл
hangen висеть
heel очень
het huis, huizen дом
de huiskamer, -s гостиная
de keuken, -s кухня
laag низкий
de leeslamp, -en настольная лампа, *зд.*: торшер
de leunstoel, -en кресло
links слева
het meubel, -s, -en предмет мебели
modern современный, новый
nieuw новый
praten разговаривать
prettig приятный, милый
rechts справа
rond круглый
het (de) schilderij, -en картина
tegenover напротив
de trap, -pen лестница
tussen между
de verdieping, -en этаж; op de ... verdieping на ... этаже
de (centrale) verwarming (центральное) отопление
vinden находить, *перен.* нравиться
de vloer, -en пол
het vloerkleed, ~kleden ковер
de WC [we·se·] туалет
de wijk, -en район, квартал
wonen жить, проживать
de woning, -en, **de flat,** -s [flæt] квартира
dat doet me plezier (te horen ...) это мне приятно (слышать ...)
ik ben tevreden (met) я доволен (чем-л.)

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Прилагательные, употребляемые **в функции определения**, принимают окончание **-e** в следующих случаях:

1) в единственном числе перед существительными **рода de** после определенного и неопределенного артикля, напр.:

de ronde tafel, een ronde tafel

2) в единственном числе перед существительными **рода het** только после определенного артикля, напр.:

het dikke vloerkleed

3) во множественном числе перед существительными обоих родов, напр.:

grote kamers, moderne meubels

Запомните: Перед существительными рода het после неопределенного артикля и без артикля окончание **-e** у прилагательных отсутствует, напр.:

een dik vloerkleed, een groot boek, dik boek, groot huis

	Общий род (мужск. и женск.) род de	Средний род род het
Ед. ч.	de (een) nieuwe wijk	het nieuwe huis но: een nieuw huis
Мн. ч.	(de) nieuwe wijken	(de) nieuwe huizen

Окончание **-e** отсутствует также у прилагательных перед существительными среднего рода после отрицательного местоимения geen, напр.: geen nieuw huis.

Если перед прилагательным, определяющим существительное среднего рода, стоит притяжательное местоимение, то прилагательное принимает окончание **-e**, напр.:

zijn nieuwe pak,
ons lange gesprek

Исключения: mijn nieuw huis
ons telefonisch onderhoud

2. Прилагательные в функции определения отвечают на вопросы:

welke — какой, какая, какое, какие;
welk — с существительными рода het в ед. ч.
Welke kamers zijn er beneden? Welk boek ligt daar?
wat voor een — что за, какой, какая, какое
wat voor — что за, какие
Wat voor een krant leest u?

Вопросительное местоимение **wat voor (een)** употребляется чаще всего в вопросах о качестве (признаке) предмета или лица среди ему подобных, напр.:

Wat voor een leerboek ligt voor u?
Dat is een Nederlands leerboek.

3. Вопросы с предлогами, относящиеся обычно к неодушевленным предметам, образуются при помощи местоименных наречий, состоящих из наречия waar и соответствующего предлога, напр.:

Waaraan hangt het schilderij?
Waarop ligt de krant?

В ответах или утвердительных предложениях местоименные наречия выступают в указательной форме, образуемой от наречия daar (или его безударной формы er) и соответствующего предлога, напр.:

Het schilderij hangt **daaraan (eraan)**.

В современном нидерландском языке существует тенденция к раздельному написанию местоименных наречий, напр.:

Waar hangt het schilderij **aan**?

Отрицание обычно ставится между частями местоименного наречия, напр.:

Het schilderij hangt **er** niet **aan**.

4. К предлогам с пространственным значением относятся: **aan** — на *(вертикальной поверхности)*, у, **achter** — за, **beneden** — внизу, **bij** — у, при, **binnen** — внутри, **boven** — наверху, **buiten** — вне, **door** — через, **in** — в, **langs** — вдоль, **naast** — рядом, **naar** — по направлению к, **onder** — под, **op** — на *(горизонтальной поверхности)*, **over** — над, **om** — вокруг, **rond (om)** — вокруг, **tegen** — к, **tegenover** — напротив, **tussen** — между, **voor** — перед.

5. Для образования уменьшительных существительных служат суффикс **-je** и его варианты **-pje, -(e)tje** и **-kje**.

Суффикс **-je** присоединяется к существительным, оканчивающимся на глухой или звонкий согласный, напр.:

het huis-je, het kind-je, het boek-je

Запомните: de dag — het dagje, het daagje

Суффикс **-(e)tje** присоединяется к существительным с конечным l, n, r, m и др., напр.:

de tafel — het tafeltje, de kamer — het kamertje, het ding — het dingetje

Суффикс **-pje** — к существительным с долгим корневым гласным и конечным m, напр.:

het raam — het raampje, de bloem — het bloempje

Суффикс **-kje** присоединяется к многосложным существительным, оканчивающимся на -ng, напр.:

de woning — het woninkje

Запомните: Существительные с уменьшительным суффиксом всегда **среднего рода (het).**

УПРАЖНЕНИЯ

12. Употребите прилагательное в функции определения:

De wijk is oud.— De oude wijk.— Een oude wijk.

1. De deur is wit. 2. De lamp is groen. 3. De roos is rood.

13. Сделайте упражнение, согласно образцу:

Het huis is nieuw.— Het nieuwe huis.— **Een nieuw** huis.

1. Het kind is klein. 2. Het hotel is groot. 3. Het raam is breed.

14. Выполните упражнение по образцу:

Het boek is dik. — Een dik boek.— Dikke boeken.

1. De tafel is rond. Een ronde tafel. ... 2. Het huis is hoog. 3. De woning is modern. 4. Het potlood is rood.

15. Образуйте предложения по образцу:

De kamer is groot.—Dat is een grote kamer.

1. Het boek is oud. 2. Het vloerkleed is dik. 3. De keuken is licht. 4. De jongen is klein. 5. Het meisje is groot. 6. De tafel is laag. 7. Het tafeltje is rond.

16. Выполните упражнение по образцу:

Zijn vader heeft een huis. Het huis is nieuw.—Zijn vader heeft een nieuw huis.

1. Annie heeft een tas. De tas is rood. 2. Jan heeft een boek. Het boek is dik. 3. Wij hebben een woning. De woning is modern. 4. Zij hebben een keuken. De keuken is licht.

17. Сделайте упражнение по образцу, обратите внимание на артикль существительного:

Dat is een modern huis.—**Het** huis is modern.

1. Daar staat een ronde tafel. 2. De kranten liggen op een laag tafeltje. 3. Er is een breed raam in de kamer. 4. Een klein meisje speelt op de vloer. 5. In de huiskamer hangt een nieuw schilderij.

18. Задайте вопросы по образцу. Пусть ваш собеседник ответит на них:

Dat is een grote kamer.—Is de grote kamer gezellig?

1. Dat is een nieuwe woning. 2. Dat is een nieuw huis. 3. Dat is een lichte keuken.

19. Поставьте вопросы с вопросительными словами welk, welke, wat voor (een):

Er is een breed raam in de kamer.—Welk raam is er in de kamer?

1. Er ligt een oud boek op de tafel. 2. Er staat een ronde tafel in de huiskamer. 3. Er staan nieuwe stoelen om de tafel.

20. Сделайте упражнение по образцу:

Hier liggen Engelse kranten.—De Engelse kranten zijn nieuw.

1. Hier liggen Duitse boeken. 2. Hier liggen Franse tijdschriften. 3. Hier liggen Nederlandse woordenboeken.

21. Образуйте новые предложения:

Dit is een krant. (Nederlands)—Ik heb een Nederlandse krant.

1. Dit is een boek. (Duits) 2. Dit is een tijdschrift. (Frans) 3. Dit is een krant. (Engels) 4. Dit is een leerboek. (Russisch)

22. Ответьте на вопросы, согласно образцам:

Wat voor een tafel staat in de kamer?—In de kamer staat een grote tafel.

Is de tafel groot?—Ja, de tafel is groot.—Neen, de tafel is niet groot.

1. Wat voor een raam is in de kamer? Is het raam breed? 2. Wat voor een leerboek ligt voor u? Is het leerboek nieuw? 3. Wat voor een kamer is dit? Is de kamer groot?

23. Сделайте упражнение, употребив притяжательные местоимения:

Het boek is nieuw.—Dat is mijn nieuwe boek.

1. De woning is modern. 2. Het huis is hoog.

24. Поставьте вопросы с вопросительными словами welk, welke, wat voor (een):

1. Beneden zijn er grote kamers. 2. Er staat een ronde tafel in de eetkamer. 3. Hier ligt een oud boekje. 4. Er hangt een moderne lamp boven de tafel. 5. Er ligt een Nederlandse krant op het lage tafeltje.

25. Скажите и напишите по-нидерландски:

1. Мы живем в новом доме. 2. Новый дом высокий. 3. Моя сестра живет в новом районе. 4. На столе лежит новый журнал. 5. Где лежат новые нидерландские книги? 6. Какая у вас газета? 7. У меня новая английская газета. 8. Где он живет? 9. Он живет в старом районе. 10. Какая у вас квартира? 11. У нас большая современная квартира. 12. В этой комнате очень хорошая мебель. 13. Где стоит книжный шкаф? 14. Он стоит в гостиной между диваном и креслом.

26. Вставьте предлоги:

1. De stoelen staan ... de tafel. 2. De lamp hangt ... de tafel. 3. De gordijnen hangen ... het raam. 4. Het leeslampje staat ... de bank en de boekenkast. 5. Het schilderij hangt ... de wand. 6. Het vloerkleed ligt ... de vloer.	aan, om, op, over, boven, tussen, voor

27. Выполните упражнение по образцу:

Waar is de huiskamer? Naast de badkamer of naast de eetkamer?—De huiskamer is naast de eetkamer.

1. Waar is de hal? Naast de slaapkamer of naast de huiskamer? 2. Waar is de badkamer? Naast de eetkamer of naast de slaapkamer? 3. Waar is de keuken? Naast de slaapkamer of naast de eetkamer?

28. Ответьте на вопросы по образцу:

Waar staat het tafeltje? Voor de bank of voor het raam?—Het tafeltje staat voor het raam.

1. Waar staat een vaas met rozen? Op de tafel of op de piano? 2. Waar liggen de boeken? Op de tafel of in de kast? 3. Waar liggen de kranten? Op het tafeltje of op de vloer? 4. Waar ligt het vloerkleed? Voor de bank of voor de leunstoel? 5. Waar hangt het schilderij? In de huiskamer of in de eetkamer?

29. Употребите местоименные наречия в указательной форме по образцу:

Het boek op de tafel.—Het boek daarop.

1. De deur tegenover het raam. 2. De stoelen om de tafel. 3. De kamer op de bovenverdieping. 4. Het tafeltje voor de bank. 5. De leeslamp tussen de bank en de boekenkast. 6. Het vloerkleed op de vloer.

30. Ответьте на вопросы, употребив местоименные наречия:

Waar hangt de schilderij? Aan de wand?—Ja, de schilderij hangt eraan.— Neen, de schilderij hangt er niet aan.

1. Waar hangt de lamp? Boven de tafel? 2. Waar hangen de gordijnen? Voor het raam? 3. Waar liggen nieuwe boeken? Op de tafel? 4. Waar staat de bank? Tussen de boekenkast en de tafel? 5. Waar ligt het vloerkleed? In de huiskamer?

31. Задайте вопросы по образцу. Пусть ваш собеседник ответит на них:

Op de vloer ligt een dik vloerkleed.— Waarop ligt een dik vloerkleed? Waar ligt een dik vloerkleed op?

1. Aan de wand hangt een schilderij. 2. Voor de bank staat een tafeltje. 3. Boven de tafel hangt een lamp. 4. Voor het raam hangen gordijnen. 5. Tegen de muur staat een boekenkast. 6. Naast de keuken is de eetkamer.

32. Образуйте уменьшительную форму с суффиксами -je, -(e)tje, -pje, -kje. Обратите внимание на артикли:

het kind—het kindje, **de** brief—**het** briefje

-je	de straat de stad	het boek het huis	de les de wijk	de kaart de trap	de lamp
-tje	de broer de tafel	de kamer	de stoel	de zoon	de dochter
-etje	de pen	de man	de hal	de stoel	
-pje	het raam	de boom	de bloem		
-kje	de woning				

33. Употребите существительные в уменьшительной форме:

De brief ligt op de tafel.—Het briefje ligt op het tafeltje.

1. Mijn broer is zeven jaar oud. 2. De straat is niet breed. 3. De tafel staat bij het raam. 4. Haar zoon en haar dochter zijn nog klein. 5. De jongen speelt met zijn zuster.

34. Дополните предложения:

1. De slaapkamer is	links
2. De keuken is	boven
3. De eetkamer is	rechts
4. De grote boekenkast staat	beneden
5. De ronde tafel staat	in het midden van de kamer
6. De leunstoel staat	

35. Сделайте упражнение по образцу:

U komt in een nieuwe woning. Wat doet u?—U bekijkt de woning.

1. U komt in een nieuw huis. Wat doet u? 2. U komt in een nieuwe school. Wat doet u?

36. Выполните упражнение по образцу, обращая внимание на род существительных:

Hoe vindt u onze eetkamer? (gezellig)—Die is gezellig.

1. Hoe vindt u onze woning? 2. Hoe vindt u ons huis? 3. Hoe vindt u onze woonkamer?

37. Ответьте на вопросы:

1. Waar woont u? 2. In welke stad woont u? 3. In welke straat woont u? 4. In welk huis woont u? (Op welk nummer woont u?) 5. Waar woont uw vriend? 6. Waar wonen uw ouders? 7. Waar woont uw broer (uw zuster)?

38. Задайте вопросы по образцу. Пусть ваш собеседник ответит на них:

Mijnheer Dijkstra komt uit Rotterdam.—Waar komt hij vandaan?

1. Mijnheer Bakker komt uit Amsterdam. 2. Mevrouw de Wit komt uit Utrecht. 3. Juffrouw Zwaan komt uit Leiden.

39. Задайте вопросы вашему собеседнику, следуя образцу:

Mijnheer de Wit gaat naar Amsterdam.—Waar gaat hij heen?

1. Mijnheer Dijkstra gaat naar Utrecht. 2. Mevrouw van Dam gaat naar Rotterdam. 3. Mijnheer Poortman gaat naar Leiden. 4. Jan en Wim gaan naar Den Haag. 5. De ouders gaan naar Delft. 6. Ik ga naar Groningen.

40. Сделайте упражнение по образцу:

Hij komt uit Nederland.—Ik kom ook uit Nederland.

1. Hij komt uit België. 2. Hij komt uit Utrecht. 3. Hij komt uit de

Sowjet-Unie. 4. Hij komt uit Polen. 5. Hij komt uit Moskou. 6. Hij komt uit Amsterdam.

41. Переведите на нидерландский язык:

Мы приходим в гости к господину Янсену. У него новая квартира в девятиэтажном доме. Мы осматриваем квартиру. В квартире три комнаты, кухня, ванная и туалет. Мы сидим на диване в гостиной. Гостиная очень уютная. Посредине комнаты на полу лежит толстый ковер. На окне висят гардины. Слева стоит кресло, справа — большой книжный шкаф. На стене висит большая картина. Около дивана стоит столик. Мы разговариваем с господином Янсеном. Мы считаем его квартиру очень уютной.

42. Ответьте на вопросы к тексту:

1. Wie komt de familie Van Dam bezoeken? 2. Waar woont de familie Van Dam? 3. Hoeveel verdiepingen heeft het huis? 4. Welke kamers zijn er beneden? 5. Welke kamers zijn op de bovenverdieping? 6. Heeft het huis centrale verwarming? 7. Waar staat de tafel in de eetkamer? 8. Waar staan de stoelen? 9. Waar hangt de lamp over (boven)? 10. Hoe is de huiskamer? 11. Waar is het raam in de huiskamer? 12. Wat hangt voor het raam? 13. Wat staat links van de deur? 14. Waar staat het tafeltje voor? 15. Wat staat rechts van de deur? 16. Waar staat de leeslamp tussen? 17. Waar hangt het schilderij aan? 18. Wat ligt op de vloer? 19. Hoe vinden mijnheer en mevrouw Dijkstra het huis? 20. Hoe vinden ze de meubelen? 21. Waar wonen mijnheer en mevrouw Dijkstra? 22. Waar praten mijnheer van Dam en mijnheer Dijkstra over?

43. Скажите, что вам понравилось в планировке гостиной госпожи ван Дам.

44. Ответьте на вопросы:

1. Waar woont u? 2. Hebt u een grote woning? 3. Hoeveel kamers hebt u? 4. Wat voor kamers zijn dat? 5. Is uw woonkamer (huiskamer, zitkamer) gezellig?

45. Расскажите о планировке вашей квартиры, опишите одну из комнат (нарисуйте план).

46. Выучите наизусть диалог к тексту.

47. Составьте подобный диалог, употребив следующие слова:

komen, bezoeken, praten, de woonkamer, de meubelen, vinden, gezellig, prettig

48. Ваш собеседник первый раз в вашем районе (доме, квартире). Узнайте у него, нравится ли ему ваш район (дом, квартира).

49. Вы осматриваете квартиру вашего друга. Она вам нравится. Скажите об этом хозяину по-нидерландски.

50. Вы встречаете своего знакомого. Спросите, какие у него новости, как его дела, откуда он приехал (куда он едет).

51. Ваш собеседник недавно получил новую квартиру. Расспросите его о ней.

LES 6 (ZES)

Fonetiek: Дифтонги [a·i] и [u·i].

Thema: Een lesuur Nederlands. Урок нидерландского языка.

Voorbeelden: Neemt u mij niet kwalijk.– Извините. *Телефонный разговор:* Met Anton Petrow. – У телефона Антон Петров. Met wie spreek ik? С кем я говорю? Ik versta u (versta u goed, versta u niet). Я вас понимаю (понимаю хорошо, не понимаю). Wilt u alstublieft langzaam spreken.– Говорите, пожалуйста, медленнее. *Просьба (указание):* Geeft, neemt, spreekt, leest, vraagt u.— Дайте, возьмите, говорите, читайте, спросите. *Предложение:* Gaat u zitten!– Садитесь! Ik vertaal uit het Nederlands in het Russisch. Я перевожу с нидерландского на русский. Hoe is het in het Nederlands? Как будет по-нидерландски?

Grammatica: Повелительное наклонение глаголов. Модальные глаголы. Указательные местоимения. Склонение личных местоимений. Суффиксы существительных женского рода.

Дифтонг [a·i]

[a·i]	aai	[a i] – долгий дифтонг, состоит из полудолгого закрытого гласного [a·] и краткого безударного гласного [i]. Артикуляционная установка для полудолгого [a·] плавно переходит в установку для краткого [i]. Первый компонент произносится напряженно. Сравните: kraai и «край».	saai fraai draaien

Spreek uit: [a·]– [i]– [a·i], [a·]—[i]—[a·i], [a·]– [i] – [a·i]

Oef. 1. Luister en herhaal, let op de juiste articulatie van [a·i]:

taai kraai baai
kaai fraai haai
saai maai draaien
naaien maaien

Дифтонг [u·i]

[u i]	oei	[u i] — долгий дифтонг, состоит из полудолгого ударного лабиализованного [u·] и безударного краткого открытого [i]. При произнесении [u i] установка речевых органов для полудолгого [u·] плавно переходит в установку для краткого [i]. Сравните: boei и «буй».	bloei bloeien

Spreek uit: [u·]—[i]—[u·i], [u·]—[i]—[u·i], [u·]—[i]—[u·i]

Oef. 2. Luister en herhaal, lees. Let op de juiste articulatie van [u·i]:

boei	boeien
bloei	bloeien
groei	groeien
moei	moeite
roei	roeien

Oef. 3. Lees en leer:

Neemt u het mij niet kwalijk ... Извините...

Oef. 4. Lees de gesprekken:

I. De telefoon gaat

Mijnheer de Wit neemt de hoorn.
— Met De Wit.
— Met Van den Berg.

II. De telefoon gaat

— Met Joost Kal.
— Dag Joost.
— Met wie spreek ik?
— Met Jan. Jan van der Steen.
— Dag, Jan.

III. Een telefoongesprek

— Met mevrouw van den Berg.
— Met wie zegt u?
— Met mevrouw van den Berg, met wie spreek ik?
— O neemt u mij niet kwalijk, mevrouw, dan heb ik een verkeerd nummer gedraaid.
— Helemaal niet, mijnheer.
— Daag mevrouw.
— Daag mijnheer.

Woorden

de hoorn — трубка
Ik heb een verkeerd nummer gedraaid.— Я набрал неправильный номер.

Oef. 5. Leer de gesprekken uit het hoofd.

Oef. 6. Maakt dergelijke gesprekken:

1. Вам надо позвонить господину ван ден Бергу. (van den Berg).
2. Вам необходимо дозвониться госпоже ван дер Веен. (van der Veen)

Oef. 7. Spreek uit:

[ɔ] bord, op, hardop
[o] school, hoofd, komen
[o:] woord, antwoorden
[a] klas, dan
[a·] vertalen, verstaan, maken
[a:] naar, maar
[ɛi] zijn, krijgen, schrijven, meisje
[ɔu] fout, juffrouw
[ʌ] vlug
[øɪ] uit, huis, luiden, luisteren, thuis
[ŋ] langzaam, oefening
[ɣ] groeten, gaan, geven, zeggen, gedichtje

Oef. 8. Let op de intonatie:

Hoe zegt u dat?

Hoe noemt u dat?

TEKST

EEN LESUUR NEDERLANDS

Jan van Dam gaat naar school. De school is niet ver van zijn huis. Jan is niet laat voor de les. De bel luidt en de kinderen komen in de klas. Zij groeten elkaar en nemen plaats. De les begint.

Juffrouw Droste is lerares. Zij is lerares Nederlands. Zij geeft les in het Nederlands. Jan krijgt Nederlands van juffrouw Droste.

De kinderen lezen een nieuwe tekst. De tekst is gemakkelijk, hij is niet moeilijk. Dan stellen zij vragen en antwoorden er op. Daarna doen zij hun schriften open en schrijven verschillende oefeningen.

De lerares zegt: 'Jan, kom eens naar 't bord. Schrijf het woord 'Nederland' op het bord'. Jan schrijft het woord op het bord. 'Ga maar zitten, Jan', zegt juffrouw Droste. De lerares legt een regel uit en geeft een verklaring. De kinderen luisteren goed ernaar. Zij zegt: 'Anneke, lees die zin hardop!'. De zin is moeilijk. Anneke leest de zin. Zij maakt geen fout. Dit meisje is een goede leerlinge.

De les eindigt. De kinderen mogen naar huis gaan. Jan zit maar in de klas. Hij wil nog een gedichtje uit het hoofd leren. Thuis moet hij zijn huiswerk schriftelijk maken.

GESPREK

Docent: Spreek ik te vlug?
Student: Ja, u spreekt heel vlug. Wilt u alstublieft langzaam spreken.

D.: En nu, verstaat u mij?
St.: Ja, nu versta ik u goed, dank u.
D.: Luistert u goed. Leest de tekst en vertaalt u hem in het Russisch.

Woorden en uitdrukkingen

alstublieft (alsjeblieft) пожалуйста (на вы, на ты)
beginnen начинаться
eindigen заканчиваться, кончаться
de fout, -en ошибка; **fouten maken** делать ошибки
het gedicht, -en стихотворение
gemakkelijk (makkelijk) легкий
geven давать; **les geven** давать уроки
groeten здороваться
hardop вслух, громко
het hoofd, -en голова; глава; **iets uit het hoofd leren** выучить что-л. наизусть
het huiswerk, -en домашнее задание
de klas, -sen класс
krijgen получать
laat поздно; **laat voor de les zijn** опоздать на урок
langzaam медленно
de lerares, -sen учительница
de les, -sen урок
luiden звенеть, звучать
luisteren (naar iets, iem.) слушать (что-л., кого-л.)
maar но, а, же
maken делать
moeilijk трудный, трудно
het Nederlands нидерландский (голландский) язык, **hoe is het in het Nederlands** как будет по-нидерландски
nemen брать
open открытый, открыто; **opendoen** открывать
de oefening, -en упражнение
de regel, -s правило
het Russisch русский язык
schrijven писать
het schrift, -en тетрадь
schriftelijk письменный, письменно
spreken говорить; **Nederlands spreken** говорить по-нидерландски; **Russisch spreken** говорить по-русски
thuis /tøis/ дома
de uitdrukking, -en выражение
'uitleggen излагать
het uur, uren час
de verklaring, -en объяснение
vertalen uit, in переводить с, на; **uit het Nederlands in het Russisch** с нидерландского на русский
ver далекий, далеко
verstaan понимать; *syn.* **begrijpen**
vlug быстро
de vraag, vragen вопрос, **vragen stellen** задавать вопросы
zeggen говорить, сказать
de zin, -nen предложение

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Единственное число повелительного наклонения глаголов образуется от основы глагола и совпадает с формой 1-го лица единственного числа настоящего времени, напр.:

Schrijf! Lees! Vertaal!

Множественное число образуется от основы глагола при помощи окончания **-t**, напр.:

Schrij**ft**! Lee**st**! Vertaa**lt**!

Вежливая форма имеет в единственном и множественном числе окончание **-t**, после глагола ставится обычно местоимение U(u), напр.:

Schrijf**t u**! Lee**st u**! Vertaa**lt u**!

В разговорном нидерландском языке употребительна описательная конструкция с модальным глаголом willen, напр.:

Wilt u alstublieft **schrijven, lezen, vertalen**, enz.

2. Модальные глаголы выражают отношение говорящего к действию или состоянию, выраженному инфинитивом. Это глаголы kunnen — мочь, willen — хотеть, moeten — долженствовать, mogen — мочь, сметь, напр.:

Kunt u me **zeggen**? — Вы **можете** мне сказать? (Скажите мне, пожалуйста.)

Mag ik **binnenkomen**? — **Можно** (разрешите) войти?

Hij **wil** Nederlands **leren**. — Он **хочет** учить нидерландский.

Ik **moet** veel **lezen**. — Я **должен** много читать.

Запомните: Модальные глаголы требуют после себя инфинитива основного глагола без частицы **te**.

Модальные глаголы образуют особую группу спряжения, изменяя корневую гласную в 1-м и 3-м лице единственного числа и не принимая окончания **t** в 3-м лице единственного числа.

Лицо	kunnen	mogen	willen	moeten
ik jij U hij zij het	**kan** kunt, (kan) kunt, (kan) **kan**	} mag	**wil** wilt, wil wilt, wil **wil**	} moet
wij jullie, U zij	kunnen kunnen, kunt kunnen	mogen mogen, mag mogen	willen willen, wilt willen	moeten moeten, moet moeten

3. Наиболее употребительными являются указательные местоимения **deze** этот, эта, эти, **dit** это и **die** тот, та, те, **dat** то, служащие для указания соответственно на более близкие и более удаленные предметы, **deze, die** заменяют артикль **de**, а **dit, dat** — артикль **het**, напр.:

Deze (die) kamer is groot.

Dit (dat) boek ligt in de kast.

Deze (die) kinderen leren Russisch.

4. Склонение личных местоимений: личные местоимения выступают в субъектном и объектном падежах.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	Суб. п.	Объек. п.	Суб. п.	Объек. п.
1-е 2-е 3-е	ik jij (je) U (u) hij zij het	mij (me) мне, меня jou (je) тебе, тебя U (u) Вам, Вас hem (´m) ему, его haar ей, ее het (´t) ему, его	wij (we) jullie U (u) zij (ze)	ons нам, нас jullie (je) вас, вам U (u) Вас, Вам hun, hen (*для одуш.*), ze им, их

Неодушевленные существительные рода de в 3-м лице единственного числа заменяются местоимениями hij или zij в соответствии с их

грамматическим родом (см. пометы в словаре: m — мужской род, v — женский) или указательными местоимениями deze и die, напр.:

Is de tekst moeilijk? — Ja, **hij (die)** is zeer moeilijk.

При замене неодушевленных существительных всех родов в 3-м лице множественного числа употребляется форма ze:

Waar zijn hun schriften? — **Ze** liggen op de tafel.

При обозначении принадлежности предмета какому-л. лицу используется конструкция, состоящая из предлога van + соответствующее личное местоимение в объектном падеже:

Van wie is dit boek?
Dit boek is van hem. (Это **его** книга.)
Van wie is dit leerboek?
Dit leerboek is van mij. (Это **моя** книга.)

5. Для обозначения лиц женского рода как представительниц профессий обычно используются суффиксы **-es, -e, -in, -ster,** напр.:

de leraar — de lera**res**
de docent — de docen**te**
de arbeider — de arbeid**ster**

OEFENINGEN

9. Maak volgens het voorbeeld:

Wie antwoordt goed? (wij) — Wij antwoorden goed.

Wie antwoordt goed? (ik, jij, u,hij, Annie, Jan en Wim, jullie)

10. Vervoeg het wekwoord 'onthouden'.

11. Maak volgens het voorbeeld:

Wie zegt 'Goedemorgen'? (ik) — Ik zeg 'Goedemorgen'.

Wie zegt 'Goedemorgen' (Wim, Annie en Piet, jij, wij, Margriet)

12. Schrijf de zin in alle persoonsvormen:

Ik geef u een boek.

13. Maak zoals in het voorbeeld:

Jij schrijft de oefening niet. — Schrijf de oefening!

1. Hij vertaalt de tekst niet. 2. Zij leest deze zin niet. 3. Ze spreekt Nederlands niet. 4. Ze antwoorden op mijn vraag niet.

14. Schrijf deze zinnen in het meervoud.

15. Maak zoals in het voorbeeld:

Hier is een tijdschrift. (lezen) — Lees dit tijdschrift.

1. Hier is een boek. (nemen) 2. Hier is een brief. (lezen) 3. Hier is een briefkaart. (nemen)

16. Maak zoals in het voorbeeld:

Ik heb geen pen.— Geef me alsjeblieft een pen.

1. Ik heb geen woordenboek. 2. Ik heb geen schrift.

17. Schrijf deze zinnen in de beleefdheidsvorm.

18. Vorm de zinnen zoals in het voorbeeld. Maak ze ontkennend:

Jan komt laat voor de les.— Kom niet laat voor de les.

1. Annie schrijft met potlood. 2. Piet neemt haar boek. 3. Kees maakt veel fouten.

19. Gebruik de beleefdheidsvorm:

Ga zitten! — Gaat u zitten!

1. Spreek Nederlands! 2. Zeg dat in het Nederlands! 3. Praat langzaam! 4. Schrijf deze zin op! 5. Onthoud dat! 6. Antwoord op mijn vraag!

20. Maak zoals in het voorbeeld:

De studenten komen laat voor de les.— Wat zegt de docent? — Hij zegt: Komt u niet laat!

1. De studenten spreken vlug. 2. De studenten schrijven niet. 3. De studenten luisteren niet goed.

21. Maak zoals in het voorbeeld:

Ik begrijp dit woord niet.— Wilt u alstublieft het vertalen.

1. Ik begrijp deze zin niet. 2. Ik begrijp deze woorden niet.

22. Wat zegt u in de situatie:

1. Mijnheer van Dam komt in de kamer. Wat zegt u? (gaan zitten). 2. Deze student leert Nederlands, maar nu spreekt hij Russisch. Wat zegt u? 3. Mevrouw Zwaan komt uit Nederland. Zij spreekt Nederlands heel vlug. U verstaat haar niet. Wat zegt u?

23. Zeg de volgende zinnen in het Nederlands. Schrijf ze op:

1. Говорите по-нидерландски! 2. Не опаздывайте на урок! 3. Говорите, пожалуйста, медленно! 4. Переведите этот текст! 5. Слушайте! 6. Говори по-английски! 7. Дай мне, пожалуйста, книгу! 8. Пиши! 9. Читай это предложение!

24. Gebruik het werkwoord **kunnen** volgens het voorbeeld:

Ik spreek Nederlands.— Ik kan Nederlands spreken.

1. Hij spreekt Nederlands. 2. Jij gaat naar school. 3. Spreken zij Engels? 4. Spreekt hij Russisch?

25. Gebruik het werkwoord **mogen** zoals in het voorbeeld:

Op de les spreken we alleen Nederlands.— Op de les mogen we alleen Nederlands spreken.

1. Hij kijkt in mijn boek. 2. Zij komt in de kamer. 3. Zij komen in de kamer. 4. Jij neemt mijn boek. 5. U vraagt de leraar.

26. Gebruik het werkwoord **willen.**

Voorbeeld: Ik lees dit boek.— Ik wil dit boek lezen.

1. Onze dochter leert Nederlands. 2. Deze studenten studeren Duits. 3. Ga je naar huis?

27. Gebruik het werkwoord **moeten.**

Voorbeeld: Hij schrijft de brief in het Nederlands.— Hij moet de brief in het Nederlands schrijven.

1. We leren het gedichtje uit het hoofd. 2. Ik schrijf de oefening. 3. Lees je die krant? 4. Zij heeft een woordenboek.

28. Vul in volgens het voorbeeld:

Ik schrijf.— Ik kan schrijven. Annie schrijft. – Annie kan schrijven. Wij schrijven.— Wij kunnen schrijven.

1. Ik bekijk de stad. – Ik wil ... . Jan ... .— Jan ... . Wij ... .— Wij ... .
2. Ik ga naar boven.— Ik moet ... . Wim ... . Wim ... . Wij ... .— Wij ... .
3. Ik neem zijn boek.— Ik mag ... . Piet ... .— Piet ... . Wij ... .— Wij ... .

29. Vul in:

1. Jij antwoordt. (mogen) Jij ... . 2. Hij gaat naar school. (kunnen) Hij ... . 3. Zij vraagt mij om een boek. (willen) Zij ... . 4. De leerling schrijft de oefening. (moeten) De leerling ... . 5. Hij gaat naar huis. (mogen) Hij ... .

30. Antwoord:

1. Kunt u lezen? 2. Kan je mij verstaan? 3. Kunt u de leraar verstaan? 4. Kunt u Nederlands spreken? 5. Kan Jan lezen? 6. Kan ik komen? 7. Kan de student deze tekst vertalen? 8. Kunnen de studenten op deze vraag antwoorden? 9. Kunnen deze studenten Nederlands spreken?

31. Vraag zoals in het voorbeeld:

Ik heb dit boek al.— Kunt u me een ander boek geven?

1. Ik heb deze krant al. 2. Ik heb dit tijdschrift al. 3. Ik heb deze briefkaarten al.

32. Vraag met gebruik van het werkwoord **mogen**:

Mijn pen is niet goed.— Mag ik een andere pen hebben?

1. Mijn potlood is niet goed. 2. Mijn schrift is niet goed.

33. Maak een vraag zoals in het voorbeeld:

Jan is laat voor de les. Hij vraagt: Mag ik binnenkomen?

1. Het meisje is laat voor de les. Ze zegt: ... 2. Annie en Piet zijn laat voor de les. Ze zeggen: ...

34. Maak zoals in het voorbeeld:

Juffrouw Droste spreekt vlug.— Wilt u alstublieft langzaam spreken, juffrouw Droste.

1. Mijnheer de Wit leest de brief niet. 2. Mijnheer van Dam antwoordt op mijn vraag niet. 3. Mevrouw de Vries komt de kamer nog niet binnen.

35. Maak zoals in het voorbeeld:

Mijn boek is slecht.— Ik wil graag een goed boek hebben.

1. Mijn kamer is klein. 2. Mijn tafel is heel groot. 3. Mijn tas is al oud.

36. Zeg in de gebiedende vorm:

Anneke moet naar huis gaan.— Anneke, ga naar huis!

1. Piet moet een oefening schrijven. 2. Margriet moet deze zin hardop lezen. 3. Jan moet op deze vraag antwoorden. 4. Wij moeten deze tekst vertalen.

37. Maak zoals in het voorbeeld:

Mijnheer de Wit moet eens boven komen.— Mijnheer de Wit, komt u eens boven!

1. Mevrouw de Vries moet eens de woning bekijken. 2. Mijnheer Dijkstra moet eens gaan zitten. 3. Mevrouw Bakker moet eens de brief lezen.

38. Gebruik **kunnen**, **mogen**, **willen** of **moeten**:

1. Deze jongen ... goed Engels spreken. 2. Hij ... veel lezen. 3. De les is ten einde. De kinderen ... naar huis gaan. 4. Dat meisje ... goed vertalen. Zij is een goede leerlinge. 5. De student komt laat voor de les. Hij vraagt: ... ik binnenkomen?

39. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Antwoordt u op deze vraag? — Ik kan op deze vraag niet antwoorden.

1. Schrijft hij deze zin? 2. Vertaalt zij dit woord? 3. Lezen jullie dit boek? 4. Geeft u me dit tijdschrift?

40. Zeg in het Nederlands. Schrijf deze zinnen op:

1. Он может говорить по-нидерландски. 2. Анни не хочет читать эту книгу. 3. Карел должен написать письмо. 4. Они могут читать

по-английски. 5. Можно мне взять ваш журнал? 6. Вы можете дать мне другую книгу? 7. Можно детям войти в эту комнату? 8. Она может перевести этот текст? 9. Я могу выучить это стихотворение наизусть. 10. Вы можете задать вопрос учителю. 11. Кто должен ответить на этот вопрос? 12. Он хочет учить русский язык.

41. Geef een negatief antwoord op de volgende vragen:

Is deze krant nieuw?— Neen, deze krant is niet nieuw.

1. Is dit boek goed? 2. Is deze lamp modern? 3. Is deze woning nieuw? 4. Is dit huis groot? 5. Zijn de kinderen op school? 6. Zijn deze oefeningen moeilijk?

42. Vul aan met de aanwijzende voornaamwoorden **deze, die, dit, dat**:

Zet u ... boek in de boekenkast! —Zet u dit boek in de boekenkast!

1. Zet u ... boeken in de boekenkast! 2. Plaatst u ... stoel aan de tafel! 3. Hangt u ... schilderij aan de wand! 4. Hangt u ... kaart aan het bord!

43. Antwoord in de bevestigende vorm:

Kom je de vader bezoeken?— Ja, ik kom hem bezoeken.

1. Kom je jouw vriend bezoeken? 2. Groet je de leraar? 3. Leest u Nederlandse boeken? 4. Spreekt u met de lerares? 5. Verstaat u deze zinnen? 6. Hebt u het woordenboek?

44. Maak zoals in het voorbeeld:

Ik vraag Annie.— Annie antwoordt me.

1. Jan vraagt Piet. 2. De vader vraagt de kinderen. 3. De moeder vraagt haar zoon. 4. De leraren vragen de leerlingen. 5. De kinderen vragen de lerares.

45. Maak zoals in het voorbeeld:

Mijn vader komt.— We groeten hem.

1. Mijn moeder komt. 2. Mijn broer komt. 3. De kinderen komen.

46. Maak volgens het voorbeeld:

Hier is zijn boek.— Geef het hem alsjeblieft.

1. Hier is zijn tijdschrift. 2. Hier is haar tas. 3. Hier zijn onze schriften. 4. Hier zijn hun pennen. 5. Hier zijn haar brieven. 6. Hier is ons woordenboek.

47. Antwoord:

Is deze tas van ons?— Ja, die is van ons.

1. Is deze kamer van Jan? 2. Is dit boek van Marie? 3. Is deze kamer van jou? 4. Zijn deze tijdschriften van jullie?

48. Maak zoals in het voorbeeld:

Hij heeft een nieuw huis.—Van wie is dit huis?— Het is van hem.

1. Ze heeft een goed boek. 2. Ik heb een grote kamer. 3. Ze hebben een moderne woning. 4. U hebt een gezellige woonkamer. 5. Jij hebt een Nederlands boek.

49. Gebruik een andere vorm zoals in het voorbeeld:

Dit is jouw boek.— En dat boek is ook van jou.

1. Dit is jouw schrift. En dat schrift .... 2. Dit is mijn pen. En die pen.... 3. Dit is haar krant. En .... 4. Dit zijn onze tijdschriften. ....

50. Vertaal in het Nederlands:

1. Дай ему эту книгу. Это мои книги. Дай их мне. 2. Это мой брат. Анни здоровается с ним. Пит здоровается с ней. 3. Учительница спрашивает учеников. Они отвечают ей. 4. Ты спрашиваешь меня. Я отвечаю тебе. 5. Дай нам наши тетради. Дай нам наш словарь. 6. Это ваш журнал. Возьмите его. 7. Там идет ваш учитель. Поговорите с ним.

51. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Antwoordt u op de vraag?—Ja, ik antwoord er op.—Neen, ik antwoord er niet op.

1. Schrijft Jan dit woord op het bord? 2. Gaat Wim naar zijn school? 3. Kijkt de familie naar de televisie? 4. Luistert u naar de radio?

52. Vul in. Let op de nodige voorzetsels:

1. De lerares geeft een verklaring. De kinderen luisteren er .... 2. De leraar stelt vragen. De leerlingen antwoorden er .... 3. Jullie hebben een bord in de klas. Jullie schrijven er .... 4. U hebt een schrift. Wat schrijft u er ...? 5. Luistert u naar de radio? Ja, ik luister er ....

53. Vul in:

1. De bel ... en de kinderen komen in de klas. 2. De les ....3. Mijnheer Winter ... les in het Nederlands. 4. Annie ... Nederlands van mijnheer Winter. 5. De leerlingen ... op de vragen. 6. Ze ... een vraag niet. 7. De leraar ... een verklaring. 8. Anneke ... de zin. 9. Dit gedichtje moeten de kinderen ....

geven
krijgen
antwoorden
luiden
verstaan
beginnen
uit het hoofd leren
vertalen
begrijpen

54. Beantwoord de vragen tot de tekst:

1. Waar gaat Jan heen? 2. Is de school ver van zijn huis? 3. Hoeveel leerlingen zitten er in zijn klas? 4. Hoe heet de lerares Nederlands?

5. Welke les geeft ze? 6. Wat doen de kinderen op de les? 7. Waar antwoorden ze op? 8. Wat moet Jan op het schoolbord schrijven? 9. Waar luisteren de kinderen goed naar? 10. Wat moet Anneke doen? 11. Maakt ze fouten? 12. Is Anneke een goede leerlinge? 13. Wat moeten de kinderen thuis leren?

55. Antwoordt:

1. Jan van Dam komt in de klas. Wat doet hij? (groeten, plaats nemen) 2. De lerares komt in de klas. Wat doet ze? Wat zegt ze? (geven, beginnen, goedemorgen, leggen, gaan zitten) 3. De les begint. Wat doen de kinderen op de les? (lezen, schrijven, vragen stellen, antwoorden) Wat doet Jan van Dam op de les? Wat doet u op uw les Nederlands? U verstaat de lerares niet. Wat doet u? Wat zegt u? 4. De lerares geeft een verklaring. Wat doen de leerlingen? (luisteren, vertalen) 5. Anneke is een goede leerlinge. Wat doet ze? (geen fout maken, vertalen, hardop lezen, uit het hoofd leren) 6. Wat doet u op uw les Nederlands?

56. Hoe zegt u het in het Nederlands? Schrijft deze zinnen:

1. Юфрау де Фриз преподавательница. Она дает уроки нидерландского языка. Анни и Пит занимаются нидерландским языком у юфрау де Фриз. 2. Студенты слушают объяснения учительницы. Затем они отвечают на вопросы. 3. Юфрау де Фриз говорит по-голландски быстро. Пит не понимает ее. Он говорит: «Говорите, пожалуйста, медленно». 4. Ян хороший ученик. Он не делает ошибок. Дома он должен выучить наизусть стихотворение. Оно трудное.

57. Antwoordt:

1. Gaat uw zoon (dochter, broer, zuster) op school? 2. Hoe heet zijn (haar) lerares (leraar)? 3. Wat leert hij (zij) op school? 4. Leert zij (hij) een vreemde taal? 5. Welke vreemde taal spreekt hij (zij)? 6. Waar leert u Nederlands? 7. Wat leest u op de les? 8. Wat schrijft u? 9. Luistert u goed naar de verklaring? 10. Verstaat u uw lerares (leraar)? 11. Kunt u een moeilijke tekst vertalen? 12. Maakt u fouten?

58. Stelt u vragen zoals in de oefening 57 aan uw gesprekspartner.

59. Leer het telefoongesprek op de bladzijde 61 uit het hoofd.

60. Hoe spreekt u telefonisch met uw vriend? Beschrijft een kort telefoongesprek.

61. Wat zegt u in het Nederlands in de volgende situaties?

1. U bent laat voor de les. U wilt binnenkomen. Wat zegt u? 2. Uw gesprekspartner spreekt vlug. U yerstaat hem niet. Wat zegt u dan? 3. U wilt mijnheer Bakker vragen. Wat zegt u? 4. U kunt een Nederlands woord niet vertalen. Wat vraagt u mijnheer Jansen? 5. U hebt geen krant. Uw gesprekspartner heeft wel een krant. U wilt deze lezen. Wat zegt u hem? 6. Mevrouw de Wit komt u bezoeken. U groet haar en wilt plaats

nemen. Wat zegt u haar? 7. U wilt graag een nieuw boek (een nieuw tijdschrift, een nieuwe lamp enz.) hebben. Hoe zegt u dat? 8. De telefoon gaat. U neemt de hoorn. Wat zegt u? 9. U draait een verkeerd nummer. Een mevrouw antwoordt. Wat zegt u? 10. Piet wil met u spreken. U hebt geen tijd. Wat zegt u? 11. Mijnheer Bakker wil met u spreken. U hebt geen tijd. Wat zegt u?

62. Lezen en navertellen:

Ik ben student. Ik studeer aan de universiteit te Moskou. Ik bestudeer vreemde talen. Ik leer Nederlands en Engels. Aan onze universiteit studeren studenten uit veel landen. Wij studeren vijf jaar. Nu ben ik de eerstejaarsstudent. Ik studeer graag.

Mijn zuster is studente. Zij studeert aan de hogeschool voor vreemde talen. Zij bestudeert Duits en Zweeds. Zij kan deze talen goed spreken. Zij is de vierdejaarsstudente. Zij heeft veel Duitse en Zweedse boeken en kranten. Ze leest veel. Zij is een goede studente. Mijn broer werkt op een bedrijf en leert in de avondschool. Hij zit in de negende klas. Hij wil ook de Engelse taal goed lezen en spreken.

Woorden

bestuderen изучать	de vierdejaarsstudent 4-го курсов
het land, -en страна	graag охотно, с удовольствием
de eerstejaarsstudent студент 1-го	Zweeds шведский
de tweedejaarsstudent 2-го	het bedrijf предприятие, завод
de derdejaarsstudent 3-го	de avondschool вечерняя школа

63. Zijn er studenten onder uw vrienden? Vertelt over hen.

LES 7 (ZEVEN)

Fonetiek: Дифтонги [o'i] и [e'u]

Thema: Het weer. De jaargetijden. Погода. Времена года.

Voorbeelden: Wat voor weer is het vandaag? Какая сегодня погода? Het weer is mooi (niet erg mooi). Хорошая (плохая) погода. Het is warm, koud. Тепло, холодно. Het regent, sneeuwt. Идет дождь, снег. *Сравнение*: dat is beter, slechter, even goed als ... — это лучше, хуже, также хорошо как и ... *Подтверждение*: Ik geloof van wel.— Я думаю, что это так. Ik geloof van niet.— Я не думаю, что это так.

Grammatica: Степени сравнения прилагательных. Безличные предложения с **het**. Определительные местоимения **elk**, **ieder**. Особые случаи образования множественного числа существительных. Глагол **beginnen** + **te** + **инфинитив**. Конструкция **aan** + **het** + **инфинитив**.

Дифтонг [o·i]

[o·i]	ooi	[o·i] – долгий дифтонг, состоит из полудолгого закрытого лабиализованного [o·] и краткого безударного [i]. Артикуляционная установка для полудолгого [o·], губы вытянуты вперед и округлены, плавно переходит в установку для краткого [i]. Полудолгое [o·] произносится напряженно. Сравните: mooi и «мой».	mooi dooien

Spreek uit: [o·] [i] [o·i], [o·] [i] [o·i], [o·] [i] [o·i]

Oef. 1. Luister en herhaal, lees:

mooi ooit
dooi nooit
fooi dooien
hooi hooien
kooi

Oef. 2. Lees en onthoud:

mooi	хороший, прекрасный
het weer	погода
erg	очень, особенно
heel	очень

Voorbeeld:

Wat voor weer is het vandaag? — Какая сегодня погода?
Het weer is (heel) mooi. — (Очень) хорошая погода.
Het weer is niet erg mooi. — Не очень хорошая погода.

Oef. 3. Vraagt uw gesprekspartner over het weer.

Дифтонг [e·u]

[e·u]	eeuw [w] произносится только между двумя гласными	[e·u] – долгий дифтонг, состоит из полудолгого ударного [e·] и безударного краткого [u]. Артикуляционная установка для [e·] (губы напряжены и растянуты, кончик языка прижат к нижним зубам) плавно переходит в установку для краткого [u] (губы округлены и слегка вытянуты вперед, язык чуть оттянут назад).	de eeuw de leeuw de leeuwen

Spreek uit: [e·] [u] [e·u], [e·] [u] [e·u], [e·] [u] [e·u]

Oef. 4. Luister en herhaal, lees. Let op de juiste articulatie van de tweeklank:

[eˑu]

eeuw	leeuw	meeuw	sneeuw
eeuwen	leeuwen	meeuwen	sneeuwen

Oef. 5. Spreek uit:

De nieuwe eeuw.
De dooiende sneeuw.
De leeuw keek naar een meeuw en een spreeuw in de sneeuw.

Oef. 6. Luister en herhaal. Lees. Let op de spelling:

[a] vallen, warm, dag, nacht, blad
[aˑ] schaatsen, staat, dagen
[a:] het jaar, het jaargetijde, het najaar, het voorjaar, een paar
[ɔ] zon, vol, worden, kort
[oˑ] zomer, bomen, hoger
[ɛ] herfst
[eˑ] heet, regenen
[e:] weer, onweer
[ɪ] wind
[iˑ] vriest, liever
[ɛi] krijgen, schijnen, jaargetijde, altijd
[ɔu] koud
[øɪ] struik, uit, buiten

Oef. 7. Let op de uitspraak van de volgende woorden:

vochtig [ˈvɔxtəx]
regenachtig [reˑʏənˈaxtəx]
prachtig [ˈpraxtəx]
heerlijk [ˈhe:rlək]
zacht [zaxt]
hoger [ˈhoˑʏər]
dikwijls [ˈdikwəls]

TEKST

HET WEER. DE JAARGETIJDEN

Het jaar heeft vier jaargetijden, namelijk: de lente of het voorjaar, de zomer, de herfst of het najaar en de winter.

De lente is het mooiste jaargetijde in Nederland. Dat is de tijd van zon en bloemen. De bomen krijgen jong blad, en met elke dag wordt het wat warmer. De zon schijnt. Aan de blauwe hemel zijn witte wolken. De bollenvelden bloeien.

Dan komt de zomer. De zon staat hoger en het wordt steeds warmer. Soms is het heet. Soms komt er onweer.

In de herfst worden de dagen korter, de nachten kouder. De bladeren van de bomen beginnen te vallen. De lucht is vochtig. Een dikke mist valt. Het waait en regent altijd in de herfst.

De winters zijn zacht en regenachtig. Het is koud buiten. Het sneeuwt. Soms vriest het en dan is iedereen aan het schaatsen. Helaas begint het meestal na een paar dagen weer te dooien.

GESPREK I

— Wat voor weer is het vandaag?
— Het weer is vandaag prachtig. De zon schijnt. Het is warm.
— Fijn. Dan maken we een uitstapje.

GESPREK II

— Hoe is het weer vandaag?
— Het weer is niet erg mooi vanmorgen.
— Regent het nog?
— Ik geloof van wel. Het regent de hele tijd.
— Ja, dat is echt Nederlands weer. Dan blijven we maar liever thuis.

GESPREK III

— Is het koud vandaag?
— Neen, het is niet koud.
— Vriest het? Is de temperatuur onder nul?
— Neen, de temperatuur is vijf graden boven nul.

Woorden en uitdrukkingen

altijd всегда
het blad, bladeren лист (растения); **jong blad** молодая листва
blauw синий, голубой
blijven оставаться
bloeien цвести
de bloem, -en цветок
het bollenveld, -en цветочное поле, поле для разведения цветочных луковиц
buiten снаружи, на дворе, на улице
dooien таять; **het dooit** тает
echt настоящий
fijn чудесно
geloven верить, думать, полагать; **ik geloof van wel** я думаю, что это так; **ik geloof van niet** я думаю, что это не так
heerlijk чудесный, чудесно
heet жарко
helaas к сожалению
de hemel небо; **aan de hemel** на небе
de herfst осень
het jaar, jaren год
het jaargetijde, -n время года
jong молодой, свежий, новый
kort короткий
koud (het is koud) холодный (холодно)
de lente, -n весна
meestal чаще всего
de mist туман
de nacht, -en ночь
het najaar осень
namelijk а именно
het onweer, -en гроза, ненастье
prachtig великолепный
regenachtig дождливый
regenen идти (*о дожде*); **het regent** идет дождь
schaatsen кататься на коньках
sneeuwen: идти (*о снеге*); **het sneeuwt** идет снег

soms иногда
steeds всегда, постоянно
de tijd, -en время
de temperatuur, -turen температура; **10 graden (boven, onder) nul** 10 градусов (выше, ниже) нуля
het uitstapje, -s прогулка, поездка за город; **een uitstapje maken** поехать за город
vallen падать, опадать, выпадать
vandaag сегодня; **vanmorgen** сегодня утром; **vanmiddag** сегодня днем; **vanavond** сегодня вечером; **vannacht** сегодня ночью
het voorjaar весна
vriezen морозить; **het vriest** подмораживает; мороз
waaien дуть (*о ветре*); **het waait** дует ветер
warm (het is warm) теплый (тепло)
het weer погода
weer снова, опять
de winter зима
de wolk, -en облако
worden становиться (начинаться)
zacht мягкий, тихий
de zomer, -s лето
de zon солнце

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Степени сравнения прилагательных

Положительная степень: Het is **warm.**

Для выражения одинаковости служит союз als в сочетаниях even ... als, net zo ... als, juist (precies) zo, als, напр.:

Vandaag is het **even** (net zo) warm **als** gisteren.

Сравнительная степень образуется при помощи суффикса **-er**, напр.:

Elke dag wordt het wat warm**er**.

Если основа прилагательного оканчивается на **-r**, то к ней прибавляется суффикс **-der**, напр.:

ver — ver**der**
helder — helder**der**

Для выражения неодинаковости используется союз **dan** (чем), напр.:

Vandaag is het warmer **dan** gisteren.

Превосходная степень образуется при помощи суффикса **-st**, напр.:

warm — warmer — warm**st**
mooi — mooier — moo**ist**

В функции определения прилагательное в превосходной степени употребляется с определенным артиклем (по роду определяемого существительного) и принимает окончание **-e**, напр.:

De lente is het mooiste jaargetijde in Nederland.

Vandaag is de warmste dag in de zomer.

В предикативной функции прилагательное в превосходной степени употребляется с артиклем **het** и не имеет окончания, напр.:

Vandaag is het **het warmst.**

Примечание: При образовании степеней сравнения необходимо учитывать правила правописания кратких и долгих гласных, напр.:

hoog — hoger — hoogst
dik — dikker — dikst

Запомните особые случаи образования степеней сравнения:
goed — beter — best
veel — meer — meest
weinig — minder — minst
graag — liever — liefst

Vandaag is het **meer (minder)** warm. — Сегодня более (менее) тепло.

Запомните перевод:
mijn oudere broer — мой старший брат
zijn jongere zuster — его младшая сестра

2. Для обозначения состояния погоды употребляются безличные предложения с **het**, напр.:
het is warm, **het is** koud, **het wordt** warmer
Глаголы, обозначающие явления природы, сочетаются в предложении с безличным местоимением het в форме 3 лица единственного числа, напр.:

Het waait en regent altijd in de herfst.	Осенью всегда дует ветер и идет дождь.
Het sneeuwt.	Идет снег.

3. Определительные местоимения ieder, elk (каждый, -ая, -ое) согласуются с существительным в роде и числе, напр.:
Elke (iedere) dag wordt het wat warmer.
Elk jaargetijde is goed.

4. Некоторые существительные удлиняют во множественном числе краткий корневой гласный, напр.:
de dag — de dagen, het blad — de bladeren

5. Глагол beginnen (начинать) требует после себя инфинитива другого глагола с частицей **te**, напр.:
Helaas **begint** het **te dooien.**

6. Конструкция aan + het + инфинитив глагола употребляется для выражения длительности действия, напр.:
Jan **is aan het lezen.** — Ян читает.
Het vriest en dan **is** iedereen **aan het schaatsen.** — Мороз, и тогда все катаются на коньках.

OEFENINGEN

8. Druk de gelijkheid uit zoals in het voorbeeld:

De winter is lang. En de zomer? — De zomer is even lang als de winter.

1. De struiken zijn hoog. En de jonge bomen? 2. Het boek is dik. En het tijdschrift? 3. Mijn kamer is licht. En jouw kamer? 4. Dat huis is hoog. En het hotel?

9. Druk de ongelijkheid uit zoals in het voorbeeld:

Is de dag in het najaar even kort als in het voorjaar? — Neen, de dag in het najaar is korter dan in het voorjaar.

1. Is dit landschap even mooi als het landschap in Limburg? 2. Is de dag even warm als de nacht? 3. Is het Nederlands even moeilijk als het Duits? 4. Zijn de dagen in de winter even lang als de dagen in de zomer?

10. Vergelijk:

De jongen is tien jaar oud. Het meisje is pas vijf. — Het meisje is niet zo oud als de jongen. Ze is vijf jaar jonger.

1. Het hotel is 40 meter hoog. Het huis is 30 meter hoog. 2. Jan is 160 cm groot (lang). Wim is 150 cm groot (lang). 3. Mijn vader is 44 jaar oud. Mijn moeder is 39 jaar oud. 4. Mijnheer Bakker is 50 jaar oud. Mijnheer Dijkstra is 45 jaar oud.

11. Maak zoals in het voorbeeld:

De dag in de zomer is niet zo kort als de nacht. — De nacht in de zomer is korter dan de dag.

1. Het is niet zo warm in het voorjaar als in de zomer. 2. Het is niet zo koud in het najaar als in de winter. 3. Deze woning is niet zo groot als onze woning. 4. Dit huis is niet zo hoog als het hotel. 5. De brief van Wim is niet zo lang als de brief van Jan.

12. Maak zoals in het voorbeeld:

De dagen in het voorjaar zijn lang. En in de zomer? — De dagen in de zomer zijn nog langer.

1. De dagen in het najaar zijn kort. En in de winter? 2. De bollenvelden in de lente zijn mooi. En in de zomer? 3. Piet antwoordt vlug op de vragen. En Jan? 4. Kees komt vroeg voor de les. En Annie?

13. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Is het in de winter even koud als in de herfst? — Neen, in de winter is het kouder dan in de herfst.

1. Is het in het voorjaar even warm als in het najaar? 2. Is Jan even groot als Wim? 3. Is zijn vader even oud als zijn moeder? 4. Is het boek even dik als het tijdschrift?

14. Antwoord:

Wat is kouder: de winter of de herfst? — De winter is kouder.

1. Wat is warmer: het voorjaar of het najaar? 2. Wie is ouder: de jongen of het meisje? 3. Wie is groter: Jan of Wim? 4. Wat is hoger: het hotel of het huis? 5. Wie is ouder: zijn vader of zijn moeder? 6. Wanneer zijn de

dagen langer: in de zomer of in de winter? 7. Wanneer zijn de nachten korter: in de winter of in de zomer?

15. Antwoord:

1. Waar blijft u liever: thuis of bij uw vrienden? 2. Wie schrijft minder: Jan of Wim? 3. Wie leert meer: Kees of Piet? 4. Wie spreekt Nederlands beter: Anton of Marie? 5. Waar schrijf je liever mee: met pen of met potlood? 6. Waar woont u liever: in een grote stad of in een kleine stad?

16. Zeg zoals in het voorbeeld:

Een student schrijft slecht. De docent zegt: Schrijft u beter!

1. Een student komt laat voor de les. De docent zegt: ... 2. Een student spreekt weinig Nederlands. De docent zegt: ... 3. Een studente spreekt langzaam Engels. De docent zegt: ...

17. Antwoord:

Wie antwoordt het best? (Wim) — Wim antwoordt het best.

1. Wie spreekt het best? (Jan) 2. Wie vertaalt het best? (Anneke) 3. Wie werkt het meest? (Piet) 4. Wie leest het meest? (Ria) 5. Wie vraagt het minst? (Henk)

18. Maak zoals in het voorbeeld:

Wim leest goed. — Jan leest beter. Kees leest het best.

1. De student spreekt vlug. Deze studente .... De lerares .... 2. Annie schrijft veel. Nel .... Margriet .... 3. Piet leert weinig. Dirk .... Emmeke .... 4. Kees antwoordt op de vragen goed. Simon .... Joke ....

19. Gebruik de vergrotende trap.

Voorbeeld: Hij heeft een mooie tuin. — Zijn vriend heeft een mooiere tuin.

1. Wij hebben een moderne woning. Mevrouw de Wit .... 2. Hij woont in een grote kamer. Zij .... 3. We leven in een grote stad. Je .... 4. Ik heb een nieuw boek. Mijn vriend ....

20. Gebruik de overtreffende trap.

Voorbeeld: De lente is ... jaargetijde in Nederland. (mooi) — De lente is het mooiste jaargetijde in Nederland.

1. Henk is ... ... leerling in de klas. (jong) 2. Mijn vriend is ... ... student in de groep. (oud) 3. Dat is ... ... wijk van de stad. (oud, mooi) 4. De Arbatstraat is ... ... straat van Moskou. (oud) 5. De Leidsestraat is ... ... straat van Amsterdam. (druk — оживленный)

21. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Mijnheer van Dam heeft drie grote kamers. Welke kamer is de grootste? — De woonkamer is de grootste.

1. Mevrouw de Wit heeft twee lichte kamers. Welke kamer is de lichtste? — De eetkamer .... 2. Hier spelen vier kleine meisjes. Wie is het kleinste? — Annie .... 3. Het jaar heeft vier jaargetijden. Welk jaargetijde is het mooiste? — De zomer ....

22. Vul in: **beter** of **liever**?

1. Nu spreekt hij veel ... Nederlands. 2. Hij wil ... een boek lezen. 3. Jij verstaat me nu .... 4. Wij blijven ... thuis. 5. Ik antwoord je ... niet op je vraag. 6. Ik antwoord U ... niet op uw vraag.

23. Vul in: **groter** of **meer**?

1. Piet is al ... dan zijn vader. 2. De nieuwe woning is ... dan de oude. 3. Jij moet ... Nederlands praten. 4. Hij leest nu ... dan vroeger.

24. Vul in: **kleiner** of **minder**?

1. Annie is ... dan haar vriendin. 2. Vandaag schrijven we ... dan gisteren. 3. Deze bomen zijn ... dan de bomen in onze tuin. 4. Nu heb ik ... tijd dan in de zomer. 5. Wij maken nu ... fouten dan vroeger.

25. Zeg deze zinnen in het Nederlands, schrijf ze op:

1. Сегодня теплее, чем вчера. Весной дни становятся длиннее, а ночи — короче. Девочка моложе своего брата. 2. Эта комната лучше той. Ваша кухня меньше нашей. Этот дом больше вашего старого дома. 3. Питу нужно больше писать и читать. Ребенку нужно меньше смотреть телевизор. Идет дождь и мы лучше посидим дома. 4. Моему отцу столько же лет, сколько и матери. Он так же хорошо говорит по-голландски, как и Вы. У нас такая же новая мебель, как и у вас.

26. Antwoord:

1. In welk jaargetijde regent het dikwijls? 2. In welk jaargetijde sneeuwt het? 3. In welk jaargetijde waait het dikwijls? 4. In welk jaargetijde dooit het? 5. In welk jaargetijde vriest het?

27. Zeg in het Nederlands. Schrijf deze zinnen op:

идет дождь, сегодня идет дождь, идет снег, сегодня подмораживает, весной тает (снег)

28. Vul in: **elke** of **elk**?

1. In de lente wordt het ... dag wat warmer. 2. ... jaargetijde is even mooi. 3. ... boom krijgt jong blad in de lente. 4. Ik lees ... boek. 5. ... dag komt mijn vriend mij bezoeken.

29. Gebruik mogelijke infinitieven, vergeet 'te' niet.

Voorbeeld: In de herfst beginnen de bladeren ... . (vallen) — In de herfst beginnen de bladeren te vallen.

1. In de lente beginnen de bomen jong blad ... . (krijgen) 2. Op

school beginnen de kinderen ... . (lezen, schrijven) 3. Mijn vriend begint Nederlands ... . (leren, studeren) 4. Nu beginnen de studenten Nederlands ... . (spreken)

30. Zeg in het Nederlands:

1. Мы начинаем учить нидерландский язык. 2. Я начинаю говорить по-нидерландски. 3. Он начинает читать по-нидерландски.

31. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Iedereen is op het ijs. Wat doet iedereen? (schaatsen) — Iedereen is aan het schaatsen.

1. De kinderen zijn in de tuin. Wan doen ze? (spelen) 2. De vader is boven. Wat doet hij? (lezen) 3. De leraar staat voor de klas. Wat doet hij? (verklaren) 4. Jan is op zijn kamer. Wat doet hij? (schrijven)

32. Maak zoals in het voorbeeld:

De kinderen spelen in de tuin.— Ze zijn in de tuin aan het spelen.

1. Mijn vriend vertaalt een boek. 2. Het meisje leest een nieuwe krant. 3. Piet schrijft een lange brief.

33. Antwoord volgens het voorbeeld:

U leest een krant. Wat doet u? — Ik ben aan het lezen.

1. U vertaalt een tekst. Wat doet u? 2. U schrijft een brief. Wat doet u? 3. U leest een tekst. Wat doet u? 4. U leest een boek. Wat doet u?

34. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Regent het nog? — Ik geloof van wel. Ik geloof van niet.

1. Dooit het nog? 2. Sneeuwt het nog? 3. Vriest het nog? 4. Is hij nu thuis? 5. Zijn de kinderen nog op school? 6. Zijn we laat voor de les?

35. Uw vriend vraagt u: Komt u vandaag bij ons?
Wat antwoordt u? (u dankt, u gelooft van ...)

1. U wilt komen. 2. U kunt niet komen.

36. Gebruik de namen van de jaargetijden.

Voorbeeld: In het ... krijgen de bomen nieuwe bladeren.— In het voorjaar krijgen de bomen nieuwe bladeren.

1. In de ... kan het soms erg warm zijn. 2. In de ... bloeien de bollenvelden. 3. In de ... beginnen de bladeren te vallen. 4. Sneeuw komt gewoonlijk in de ... . 5. Mist en regen komen gewoonlijk in de ... . 6. Na de ... komt de winter.

37. Vul in:

1. Het voorjaar is .... 2. De bomen krijgen ... blad. 3. De zon schijnt aan de ... hemel. 4. In de zomer staat de zon .... 5. Het is soms .... 6. De ... wind waait. 7. De mist is dikwijls .... 8. De winter is ... en .... 9. Het is ... buiten.	vochtig koud jong blauw hoog heet mooi warm dicht zacht regenachtig

38. Vertaal in het Nederlands:

Весна в Нидерландах самое хорошее время года. На голубом небе светит солнце. Распускаются листья на деревьях. Цветут цветы. Лето не жаркое, но часто идет дождь. Иногда бывает гроза. Осенью становится холоднее. Часто дует ветер. Начинают опадать листья с деревьев. Все время идет дождь или выпадает густой туман. Зима в Нидерландах мягкая и дождливая. Иногда идет снег, иногда подмораживает. Тогда все катаются на коньках. Но вскоре снег снова тает.

39. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Hoeveel jaargetijden heeft het jaar? 2. Hoe heten de jaargetijden? 3. Wat is het mooiste jaargetijde in Nederland? 4. Welk jaargetijde is het nu? 5. Schijnt de zon? 6. Wat maakt het landschap mooi in de lente? 7. Hoe wordt het in de zomer? 8. Hoe staat de zon? 9. Wat komt er soms? 10. Hoe lang zijn de dagen in de herfst? En de nachten? 11. Beginnen de bladeren te vallen? 12. Hoe is de lucht in het najaar? 13. Wat voor weer is het in de herfst? 14. Welke mist valt in het najaar? 15. Hoe zijn de winters in Nederland? 16. Is het koud buiten? 17. Sneeuwt het dikwijls? 18. Vriest het? Wat doet iedereen dan? 19. Wanneer dooit het?

40. Antwoordt:

1. Welk jaargetijde vindt u het mooist? 2. Welk jaargetijde hebben we nu? 3. Wat voor weer is het vandaag? 4. Regent het? 5. Sneeuwt het? 6. Waait het? 7. Is het vandaag mooi weer? 8. Is het warm? 9. Is het koud?

41. Stelt de vragen van de oef. 40 aan uw gesprekspartner.

42. Leer gesprekken op de blz. 75 uit het hoofd.

43. U wilt een uitstapje maken. Vraagt uw gesprekspartner over het weer vandaag.

44. Zet het gesprek voort:

— Wat voor weer is het vanmorgen?
— Het weer is mooi.
— ...
— ...

45. Maak een gesprek:

— Wat voor weer is het vanmorgen?
— Het weer is niet erg mooi vanmorgen.
— ...
— ...

46. U houdt van (вы любите) de lente (van de zomer, van het najaar, van de winter). Verklaart, waarom.

LES 8 (ACHT)

Fonetiek: Согласный [ʒ].
Произношение слов иностранного происхождения. Ударение в производных глаголах.

Thema: Maanden. Dagen van de week. Tijd. Studie. Месяцы. Дни недели. Время. Учеба.

Voorbeelden: Welke dag is het vandaag? — Какой сегодня день? De hoeveelste is het vandaag? Какое сегодня число? Hoe laat is het? — Который час? 's Morgens ('s Middags, 's Avonds) doe ik .... Утром я .... (Днем я ... Вечером я ... .) Thuis. Дома. Naar huis. — Домой. Wanneer gaat u naar ... .— Когда вы отправляетесь (уезжаете) в ... . Is mijnheer ... hier? — Здесь господин ...? Ik ben (precies) op tijd.— Я пришел вовремя. Ik ben te laat. — Я опоздал. Hoe lang moet ik wachten? — Сколько мне ждать? Ik wou graag ... spreken (met ... een afspraak maken).— Я хотел бы поговорить с ... (договориться о встрече с ...). Ik bel u om 7 uur op.— Я позвоню вам в 7 часов. *Сожаление:* Het spijt mij. К моему сожалению. Wat jammer.— Как жаль!

Grammatica: Количественные числительные 20-99. Порядковые числительные. Предлоги времени. Возвратные глаголы. Субстантивированный инфинитив. Глаголы с отделяемыми приставками.

Согласный [ʒ]

[ʒ]	g j	[ʒ] палатализованный согласный, произносится напряженнее русск. [ж] в слове «дрожжи». При произнесении [ʒ] кончик языка приподнят и образует щель у альвеол. Губы вытянуты вперед, воздушный поток направлен к середине передних зубов. [ʒ] встречается преимущественно в словах иностранного происхождения.	het college jam jus

Spreek uit: [ʒ] [ʒ] [ʒ]

Oef. 1. Luister, herhaal, lees. Let op de letter, die [ʒ] aanduidt:

	[ʒ]	
horloge	logeren	jus
college	passage	jam

lees je [le·ʒjə]
wat lees je?

kies je [ki·ʒjə]
wat kies je?

Произношение согласных и гласных звуков в словах иностранного происхождения

Буквенное обозначение	Звук	Позиция	Пример
c	[s]	Перед e, i, ij, y в начале или середине слова.	precies [pre´sis] feliciteren [felisi´te·rən]
c	[k]	Перед a, o, u в начале и в середине слова. Перед l, r, t и в конце слова.	het college [ko´leʒə] october [ɔk´tobər]
cc	[ks] [k]		het succes [syk´sɛs] accuraat [aky·´ra·t]
ch	[ʃ]	В начале слова перед гласными и в середине слова.	chauffeur [ʃo·´fø·r] douche [´du:ʃə]
x	[ks]		het examen [ek´samən]
air	[ɛ:r]		populair [popy´lɛ:r]
eau	[o·]		het cadeau [ka´do·] het bureau [by·´ro:]
ou	[u·]		douane [dua·´nə]
y	[i·]		type [ti:p] pony [´pɔni]
on	[on]		pardon [par´don]
eui	[ø]		feuilleton [føj ə´ton]
oeu	[ø]		oeuvre [ø:wr]
oi	[wa]		toilet [twa´lɛt]

Oef. 2. Lees de volgende woorden:

cafe, musicus, accent, accoord, vitrage, journaal, actief, taxi

В словах иностранного происхождения суффикс **-um** читается как [əm] и суффикс **-us** как [əs]:

het museum [my·seəm]
de datum [da·əm]
de cursus [kyrsəs]

Ударение в производных глаголах

У глаголов с отделяемыми приставками **aan-, af-, in-, op-, voor-, binnen-** и др. ударение всегда падает на приставку, напр.:

´aankomen — прибывать
´binnenkomen — входить
´opbellen — звонить по телефону
´voorstellen — знакомить, представлять

Глаголы иностранного происхождения с суффиксом **-eren** имеют ударение на этом суффиксе, напр.:

felicitéren — поздравлять
(zich) interesséren — интересовать(ся)
organiséren — организовать

Oef. 3. Luister, herhaal, lees:

[a] dag, kwart
[a·] twaalf, maand, maandag, zaterdag, vandaag, laatst
[a:] jaar, jarig
[ɛ˺] bellen
[e·] week, heeft, negen, zeven
[e:] eerst, wanneer
[ɔ] op, ons, om, zondag
[o·] loopt, over
[o:] voor, voorstellen
[x] dag, zaterdag, achter, jarig, twintig, terug
[y·] minuut
[y:] uur

Oef. 4. Let op de uitspraak:

januari [ja ny´wa·ri]
februari [fɛbry´wari]
augustus [au´ɤystəs]

TEKST
MAANDEN. DAGEN VAN DE WEEK. TIJD

Elk jaar heeft twaalf maanden. De namen van de maanden zijn: januari, februari, maart, april, mei, juni, juli, augustus, september, oktober, november, december.

Welke maand hebben we nu?
Nu hebben we ... (september, oktober...)

Elke maand heeft dertig of eenenderig dagen. Februari heeft gewoonlijk achtentwintig dagen of negenentwintig dagen om vier jaar.

De hoeveelste is het vandaag?
Het is de vijftiende september vandaag.
Het is vijftien september vandaag.

Elke week heeft zeven dagen. De dagen van de week heten: zondag, maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag.

Welke dag is het vandaag?
Het is maandag vandaag.

Elke dag heeft vierentwintig uren. Elk uur heeft zestig minuten. Elke minuut heeft zestig seconden.

Hoe laat is het nu?
Het is negen uur.
Het is vijf minuten over negen (voor negen).

Het is kwart over negen (voor negen).
Het is vijf minuten voor half tien (over half tien).
Het is half negen (half tien).

GESPREK

Ad: Dag, Bert. Hoe gaat het met je?
Bert: Dag, Ad. Goed, dank je. En hoe gaat het met je?
A.: Ik heb het vrezelijk druk met mijn examens.
B.: Dat kan ik me best voorstellen. Jij interesseer je nu voor talen, niet?
A.: Ja, (in) dit jaar leer ik twee talen — Nederlands en Duits.
B.: Is Nederlands je hoofdvak?
A.: Ja, Nederlands is mijn hoofdvak en Duits is mijn bijvak.
B.: Hoeveel lessen heb je in de week?
A.: Elke week heb ik drie lessen Nederlands en twee lessen Duits.
B.: Op welke dagen heb je Nederlands?
A.: Op dinsdag, donderdag en vrijdag.
B.: Hoe laat beginnen de lessen?
A.: Om negen uur in de morgen.
B.: Loop je 's maandags en 's woensdags geen college?
A.: Ja, toch. Op deze dagen volg ik colleges in de geschiedenis en de letterkunde.
B.: En op zaterdag?
A.: 's Zaterdags ben ik vrij. Maar dan moet ik ook werken.
B.: Loop je 's morgens of 's middags college?
A.: Alleen 's morgens gelukkig!
B.: Spreken jullie veel Nederlands in de klas?
A.: We mogen alleen Nederlands spreken. Ook oefenen we ons elke dag in het talenpraktikum, in 't luisteren en spreken.
B.: Helpt dat bij de studie van een vreemde taal?
A.: Nou en of! Hoe laat is het? Mijn horloge loopt niet.
B.: Het is tien voor een. Mijn horloge loopt wat achter.
A.: Ik moet dan gaan. Tot straks, Bert.
B.: Tot straks, Ad.

Woorden en uitdrukkingen

alleen только
het college, -s (les aan de hogeschool) лекция; **colleges volgen (lopen) in een leervak** посещать лекции по предмету
colleges houden, geven читать лекции
druk: het druk hebben быть занятым
het examen, -s экзамен; **een examen afleggen** сдавать экзамен
gelukkig счастливый, к счастью
half наполовину
helpen помогать
het horloge, -s часы (*наручные*); **'gelijklopen** идти точно; **'voorlopen** спешить; **'achterlopen** отставать
zich interesseren (voor) интересоваться (чем-л.)
kwart четверть
de letterkunde литература
de maand, -en месяц; **de januari** январь; **de februari** февраль; **de maart** март; **de april** апрель; **de mei** май; **de juni** июнь; **de juli** июль; **de augustus** август; **de september** сентябрь; **de oktober, october** октябрь; **de november** ноябрь; **de december** декабрь
de minuut, minuten минута
nou en of! еще бы!
zich oefenen in упражняться в

om в (*во временн. значении при обозначении часов и минут*); **om negen uur** в девять часов; **om drie uur** в три часа
op в (*во временн. значении при обозначении дней недели*): **op maandag** в понедельник; **op donderdag** в четверг
precies точно; **precies op tijd zijn** быть вовремя
de seconde, -n секунда
de studie, -s studiën учеба
de taal, talen язык (*средство общения*); **de vreemde taal** иностранный язык
het talenpracticum, -s, -ca языковая практика (*в лингафоне*)
toch да, конечно (*при утвердит. ответе на отрицат. вопрос*); **ja, toch** все же, тем не менее
het uur, uren час
het (leer) vak, -ken предмет (учебный); **het hoofdvak** основной предмет; **het bijvak** вторая специальность
zich ´voorstellen (iets) представлять себе (что-л.)
vrezelijk ужасный, *перен.* очень
vrij hebben (zijn) иметь свободное время; быть свободным (*от занятий*)
de week, weken неделя; **de maandag** понедельник; **de dinsdag** вторник; **de woensdag** среда; **de donderdag** четверг; **de vrijdag** пятница; **de zaterdag** суббота; **de zondag** воскресенье

Onthoud:
's morgens — gewoonlijk in de morgen обычно по утрам
's middags — gewoonlijk in de middag обычно днем
's avonds — gewoonlijk in de avond обычно по вечерам
's woensdags — gewoonlijk op woensdag обычно по средам
's maandags — gewoonlijk op maandag обычно по понедельникам
's zaterdags — gewoonlijk op zaterdag обычно по субботам

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Количественные числительные 20—99. Числительные, обозначающие десятки (от 20 до 90), образуются путем присоединения к соответствующему простому числительному суффикса **-tig** [təx], напр.:
vijf**tig** (50), zes**tig** (60)
Запомните исключения: **dertig** (30), **veertig** (40)
tachtig (80), **twintig** (20)

Числительные, обозначающие единицы внутри десятков (от 21 до 99), образуются при помощи союза **en**, причем сначала называются единицы, а затем десятки, напр.:
éénendertig (31), drieentwintig (23)

Запомните: обозначение года читается в нидерландском языке следующим образом: 1988 — negentien honderd achtentachtig.

2. Порядковые числительные образуются от количественных при помощи окончаний **-de** (от 1 до 20, кроме исключений: de (het) eerste, de (het) achtste) и **-ste** (после 20), напр.:
de (het) vier**de**, de (het) zeventien**de**
de (het) twintig**ste**, de (het) achtentachtig**ste**

Порядковые числительные употребляются с определенным артиклем по роду существительного, напр.:
de eerste les
het vierde lesuur

При назывании дат (чисел) (а также дней недели) употребляются безличные предложения с местоимением **het**:

Het is zaterdag, (de) negen(de) september.

При вопросе о дате используется форма от вопросительного местоимения hoeveel (сколько) — de hoeveelste, напр.:

De hoeveelste is het vandaag?

3. К основным временным предлогам нидерландского языка относятся: **in, op, om.**

Предлоги	Перевод на русск.яз.	Употребление
in		при обозначении года, месяца: **in** oktober
op	**в**	при обозначении дня недели: **op** maandag
om		при обозначении часа дня: **om** drie uur

Для обозначения времени употребляются безличные предложения с местоимением **het**: Het is precies zeven uur.

4. Возвратные глаголы (zich interesseren, zich oefenen и т. д.) характеризуются наличием возвратного местоимения **zich.**

Таблица спряжения возвратного глагола

Лицо	Единственное число	Множественное число
1-е	ik oefen **mij** (me)	wij oefenen **ons**
2-е	je oefent **je**	jullie oefent (oefenen) **zich**
	U oefent **u** (zich)	U oefent **u** (zich)
3-е	hij, zij, het oefent **zich**	zij oefenen **zich**

В предложении возвратное местоимение стоит непосредственно за спрягаемой формой глагола, напр.:

Ik interesseer mij voor vreemde talen.

Interesseer je je voor vreemde talen?

5. Для обозначения названия действия или состояния употребляются субстантивированные инфинитивы, состоящие из инфинитива глагола и артикля het, напр.:

het spreken — говорение

het luisteren — слушание

Ook oefenen wij ons elke dag in het talenpracticum, in 't **luisteren** en **spreken**. — Каждый день мы упражняемся в лингафонном кабинете слушаем и говорим.

6. К отделяемым приставкам глаголов относятся **aan-, af-, op-, in-, voor-, binnen-** и т. д. При употреблении глагола в настоящем времени

отделяемая приставка ставится **в конце предложения**, напр.:

Ik **bel** je om drie uur **op**.

Mijn horloge **loopt** wat **achter (voor)**.

Отрицание **niet** в таком предложении ставится перед отделяемой приставкой, напр.:

Ik **bel** je vanavond **niet op**.

Отделяемые приставки всегда ударны, в отличие от неотделяемых, что изменяет значение слова, сравните:

´voorkomen	встречаться, происходить
voor´komen	предотвращать
Dat **komt** vaak **voor**.	Это часто встречается.
Goed werk **voorkomt** veel fouten.	Хорошая работа предотвращает ошибки.

OEFENINGEN

5. Schrijf:

23, 44, 52, 19, 38, 25, 21, 77, 25, 33, 22, 33, 24, 31

6. Reken en schrijf:

en	min	maal	door
24 + 4 =	30 − 13 =	17 × 3 =	64 : 16 =
31 + 8 =	41 − 18 =	14 × 5 =	80 : 4 =
42 + 12 =	83 − 11 =	13 × 4 =	44 : 2 =

7. Lees:

1. In deze klas zitten 30 leerlingen. 2. Aan deze faculteit studeren 98 studenten. 3. 38 studenten volgen een college in de Nederlandse letterkunde. 4. Dit meisje is (op de) 27 (ste) juni jarig.

8. Antwoord:

1. Hoeveel dagen heeft een week? 2. Hoeveel maanden heeft een jaar? 3. Hoe heten de maanden? 4. Hoe heten de dagen van de week? 5. Welke maanden hebben 30 dagen? 6. Welke maanden hebben 31 dagen? 7. Hoeveel dagen heeft februari?

9. Zet voort:

De eerste maand van het jaar heet januari. — De tweede maand ...., ...

10. Wanneer?

Wanneer gaat u naar Nederland? — Ik ga (in) dit jaar naar Nederland.

1. Wanneer regent het dikwijls? — Het regent dikwijls **in** de herfst. 2. Wanneer gaan de kinderen op school? — Zij gaan **in** september op school. 3. Wanneer belt u me op? — Ik bel u **op** vrijdag op. 4. Wanneer bent u jarig? — Ik ben **op** de achttiende oktober jarig. 5. Wanneer begin-

nen de lessen in je school?—Ze beginnen **in** de morgen ('s morgens). 6. Wanneer (Hoe laat) beginnen de lessen in je school?—Ze beginnen **om** 9 uur.

11. Lees gesprekken:

1. — Wanneer gaat u naar Amsterdam, mr. (meneer) van den Berg?
   — Ik ga in december naar Amsterdam.
2. — Wanneer ga je naar Moskou, Wim?
   — Ik ga op de achttiende mei naar Moskou.

Leer de gesprekken uit het hoofd, let op de intonatie.

12. Stel dergelijke gesprekken op. Gebruik: Leningrad, mei, Brussel, oktober.

13. Antwoord:

Kijk naar de klok (het horloge)	**Kijk naar de kalender**
Hoe laat is het?	In welk jaar leven we?
Het is	We leven ... .
Hoe laat komt u?	Welke maand is het nu?
Ik kom om ... uur.	Nu is het ... .
Loopt de klok (het horloge) gelijk?	Welke dag is het vandaag?
Die (het) loopt ... minuten voor.	Het is ... vandaag.
Die (het) loopt ... minuten achter.	De hoeveelste is het vandaag?
Bent u op tijd?—Ja, ik ben precies op tijd. Neen, ik ben te laat.	Vandaag is het ... .

14. Meneer de Wit is precies op tijd voor de afspraak (встреча по договоренности).
Antwoordt:

1. Bent u altijd precies op tijd voor de afspraak? 2. Bent u soms te laat voor de afspraak?

15. Maak zoals in het voorbeeld:

Het is vandaag 1 (één) oktober.—Het is de eerste oktober vandaag.

1. Het is 2 september. 2. Het is 3 december. 3. Het is 14 februari. 4. Het is 18 april. 5. Het is 17 juni. 6. Het is 12 juli. 7. Het is 20 maart. 8. Het is 22 mei. 9. Het is 31 augustus. 10. Het is 8 november.

16. Antwoord:

De hoeveelste is het vandaag? 15. 10—Vandaag is het de vijftiende oktober. Vandaag is het vijftien oktober.
1.9, 27.11, 6.5, 20.12, 29.3

17. Maak zoals in het voorbeeld:
Vandaag is het maandag, de 5de september.—Morgen is het dinsdag, de 6de september.

1. Vandaag is het woensdag, de 19de oktober. Morgen ... . 2. Vandaag is het donderdag, de 3de november. Morgen ... . 3. Vandaag is het zaterdag, de 28de december. Morgen ... .

18. Antwoord:

1. De hoeveelste is het vandaag? 2. De hoeveelste is het morgen? 3. De hoeveelste is het overmorgen? 4. Welke dag is het vandaag? 5. Welke dag is het morgen?

19. Maak zoals in het voorbeeld:

Wanneer bent u jarig? (19 januari).—Ik ben de negentiende januari jarig.

1. Wanneer is hij jarig? (7 april). 2. Wanneer is ze jarig? (3 juni) 3. Wanneer ben je jarig? (30 september) 4. Wanneer is Marijke jarig? (15 mei) 5. Wanneer is mevrouw van Dam jarig? (14 maart)

20. Antwoord:

1. Wanneer bent u jarig? 2. Wanneer is uw vader (uw moeder, uw broeder, uw zuster, uw vriend) jarig?

21. Maak zoals in het voorbeeld:

Hoe laat is het?—3.15 Het is kwart over drie.

11.25, 9.05, 3.45, 7.35, 9.55

22. Antwoord:

Wanneer gaan de kinderen naar school? (8.00)—De kinderen gaan om acht uur 's morgens naar school.

1. Wanneer komen ze thuis? (1.00 's middags) 2. Wanneer beginnen de lessen? (9.00 's morgens) 3. Wanneer komt mijnheer de Wit thuis? (6.00 's namiddags) 4. Wanneer komt Annie bij haar vriendin? (8.00 's avonds)

23. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Wanneer kom je terug? (een uur)—Ik kom over een uur terug.

1. Wanneer komt mijnheer Dijkstra terug? (twee uur) 2. Wanneer komt mijnheer Poortman terug? (een half uur) 3. Wanneer komt mijnheer Jansen terug? (een kwart uur) 4. Wanneer komt juffrouw ter Meulen terug? (tien minuten)

24. Geef de juiste tijd aan:

Komt u om kwart over zes? (5.45)—Neen, ik kom om kwart voor zes.

1. Gaat u om half zeven naar huis? (19.15) 2. Komt mijnheer van Dam precies om vijf vandaag thuis? (17.15) 3. Komen de kinderen om een uur thuis? (13.30) 4. Komt u om half acht bij ons? (19.45)

25. Antwoordt:

1. Hoe laat is het nu (op uw horloge)? 2. Wanneer gaat u vandaag naar huis? 3. Hoe laat moet u thuis zijn? 4. Wanneer komt u thuis?

26. Antwoord:

Hoe lang moeten we nog wachten? (полчаса) — We moeten nog een half uur wachten.

1. Hoe lang moet hij nog wachten? (три часа) 2. Hoe lang moeten jullie nog wachten? (два дня) 3. Hoe lang moet je nog wachten? (шесть месяцев) 4. Hoe lang moet ik nog wachten? (три четверти часа) 5. Hoe lang moet u nog wachten? (пять недель) 6. Hoe lang moeten ze nog wachten? (два года)

27. Lees het gesprek:

— Goedemorgen, juffrouw ter Meulen.
— Goedemorgen, mijnheer Dekker.
— Is mijnheer De Leeuw al hier?
— Neen, hij is er niet. Hij komt zo meteen.
Wacht u nog eventjes.
— Hoe lang moeten we wachten?
— Een half uur.

Onthoud: hij is er niet — его нет

28. Stel een dergelijk gesprek op:
U moet mijnheer van der Veen spreken.

29. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Ik interesseer me voor vreemde talen. En hij? — Hij interesseert zich voor vreemde talen ook.

1. Ik interesseer me voor het Nederlands. En Annie? 2. Ze interesseren zich voor de Nederlandse letterkunde. En Kees? 3. U interesseert zich voor de Duitse geschiedenis. En deze studenten? 4. Wij interesseren ons voor het Engels. En Wim?

30. Maak zoals in het voorbeeld:

Ik oefen me in 't spreken. En hij? — Hij oefent zich in 't spreken ook.

1. Ik oefen me in het schrijven. En Annie? 2. Zij oefenen zich in 't spreken. En wij? 3. U oefent zich in 't lezen. En Dirk? 4. Ik oefen mij in 't talenpracticum. En hij?

31. Stel vragen zoals in het voorbeeld:

Ik interesseer me voor vreemde talen. — Interesseer je je voor vreemde talen? Interesseert u zich voor vreemde talen?

1. Ik oefen me elke dag in 't spreken. 2. Ik oefen me elke dag in 't talenpracticum. 3. Ik stel me dat wel voor. 4. Ik kan me dat wel voorstellen.

5. Ik interesseer me voor de Nederlandse letterkunde. 6. Ik interesseer me voor de Russische letterkunde.

32. Maak zoals in het voorbeeld:

Daar interesseert hij zich (niet) **voor.**—Hij interesseert zich **er** (niet) **voor.**

1. **Daar** oefent hij zich (niet) **in.** 2. **Daar** interesseren wij ons (niet) **voor.** 3. **Daar** oefenen zij zich (niet) **in.**

33. Antwoordt:

1. Interesseert u zich voor vreemde talen? 2. Welke vreemde taal studeert u? 3. Oefent u zich elke dag in 't spreken? 4. Spreekt u Nederlands op de les?

34. Gebruik het werkwoord **zich interesseren:**

Nederlands is mijn hoofdvak.—Ik interesseer me voor Nederlands.

1. Engels is zijn hoofdvak. 2. Duits is haar hoofdvak. 3. Russisch is hun hoofdvak. 4. Frans is jouw hoofdvak.

35. Maak zoals in het voorbeeld:

Dit is mijn vriend.—Stelt u me uw vriend voor.

1. Dit is mijn vrouw. 2. Dit is mijn man. 3. Dit is mijn zoon. 4. Dit is mijn dochter. 5. Dit is mijn vriendin. 6. Dit is mijn broer (zuster).

36. Maakt zoals in het voorbeeld:

Uw broer wil de kamer binnenkomen. Wat zegt u?— Ik zeg: 'Kom binnen!'

1. Mijnheer de Wit wil de kamer binnenkomen. Wat zegt u? 2. Mevrouw de Leeuw wil de kamer binnenkomen. Wat zegt u? 3. Uw zuster wil de kamer binnenkomen. Wat zegt u?

37. Antwoordt zoals in het voorbeeld:

Loopt uw horloge voor?—Ja, het loopt voor.
Neen, het loopt niet voor.

1. Loopt uw horloge achter? 2. Loopt uw horloge gelijk?

38. Maak zoals in het voorbeeld:

Zijn vriend opbellen.—Hij belt zijn vriend op.

1. Zijn vriend voorstellen. 2. Zijn zusje opbellen. 3. Zich voorstellen. 4. Zijn kamer binnenkomen.

Schrijf de zinnen in de eerste persoon enkelvoud.

39. Antwoord:

1. Wanneer belt mevrouw de Wit haar man op? (4 uur 's namiddags)

2. Wanneer belt Annie haar vriendin op? (8 uur 's avonds) 3. Wanneer belt Wim zijn vriend Kees op? (10 uur 's morgens) 4. Wanneer belt mijnheer de Leeuw zijn collega op? (12 uur 's middags)

40. Lees:

De telefoon gaat.
— Met de Wit.
— Met Anton Petrow. Goedemorgen, mijnheer de Wit.
Ik wou graag mijnheer van den Berg **spreken.**
— **Het spijt mij,** maar mijnheer van den Berg is er niet, hij komt wat later.
— **Wat jammer! Ik wou graag een afspraak maken** met mijnheer van den Berg. Goed. Ik bel hem vanmiddag nog een keer op. Daag, mijnheer de Wit.
— Daag, mijnheer Petrow.

Onthoud:

Ik wou graag ... spreken.—Я хотел бы поговорить с ... .
Ik wou graag met ... een afspraak maken.— Я хотел бы договориться о встрече с ... .
Wat jammer!—Как жаль!
Het spijt mij. —К моему сожалению.

41. Stelt zich voor:

— U moet een afspraak maken met mijnheer Dijkstra.
Hoe stelt u zich het gesprek voor?
- Mijnheer Dijkstra is er niet.
Drukt uw spijt erover uit. (Выразите сожаление по этому поводу).

42. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Heb je het druk? — Ja, ik heb het erg druk. — Neen, ik heb het niet erg druk.

1. Heeft ze het druk? 2. Heeft Piet het druk? 3. Hebben deze studenten het druk? 4. Hebt u het druk?

43. Antwoord zoals in het voorbeeld:

Wat doen de kinderen thuis? (hun lessen leren) — Ze leren hun lessen thuis.

1. Wat doet juffrouw Droste thuis? (naar de TV kijken) 2. Wat doet mijnheer Van Dam thuis? (kranten lezen) 3. Wanneer gaan de kinderen naar huis? (14 uur) 4. Wanneer komen de kinderen thuis? ('s namiddags) 5. Wanneer komt mijnheer de Wit thuis? (7 uur 's avonds)

44. Vul in: **thuis** of **naar huis?**

Mevrouw de Wit gaat om 12 uur ... . Om 1 uur is zij al ... . De telefoon gaat.

— Met de Wit.
— Met de Leeuw. Goedemiddag, mevrouw de Wit.
— Is uw man ...?
— Neen, mevrouw de Leeuw, hij komt om 3 uur ... .
— Ik zou graag met hem willen spreken.
— Komt u om vier uur bij ons. Dan is hij zeker ... .

45. Antwoord zoals in het voorbeeld. Let op het gebruik van het woord 'jaar' in enkelvoud:

Hoe lang studeert u al Nederlands? (три месяца, два года) — Ik studeer Nederlands al drie maanden (twee jaar).

1. Hoe lang studeert u al Duits? (6 месяцев) 2. Hoe lang studeert u al Engels? (3 года) 3. Hoe lang studeert u al Frans? (4 года) 4. Hoe lang studeert u al Spaans? (2 месяца)

46. Maak: op maandag — 's maandags
in de morgen — 's morgens

1. Op maandag loop ik twee uur college. 2. Op dinsdag lopen we college bij professor van Dam. 3. Op woensdag loop ik geen college. 4. Op donderdag loop ik een college letterkunde. 5. Op vrijdag loop ik de hele morgen college. 6. Op zaterdag en zondag lopen we geen college. 7. Op vrijdag loop ik alleen in de morgen college. 8. Op donderdag loop ik alleen in de middag college. 9. Op dinsdag loop ik in de morgen en in de middag college.

47. Antwoordt:

1. Is Nederlands uw hoofdvak? 2. Welke taal studeert u als bijvak? 3. Hoe lang studeert u al Nederlands? 4. Op welke dagen heeft u Nederlands? 5. Op welke dagen heeft u Duits (Engels...)? 6. Loopt u elke dag college (s)?

48. Maak zinnen:
1. Wat doet Bert? 's morgens (college lopen); 's middags (werken, aan sport doen); 's avonds (naar de TV kijken)
2. Wat doet Piet vandaag ('s morgens, 's middags, 's avonds)? talenpracticum hebben; een college in de Nederlandse letterkunde volgen; een Nederlands boek lezen
3. Wat doet Annie vandaag? vanmorgen (een college lopen bij professor Nagel); vanmiddag (een uitstapje doen); vanavond (haar vriendin opbellen)

49. Antwoordt:

1. Wat doet u vandaag? 2. Wat doet uw zuster (broer, vriend ...) vandaag?

50. Zeg in het Nederlands:

1. Какое сегодня число? — Сегодня пятница 9 октября. 2. Кото-

рый час? — На моих часах без пятнадцати три. Они идут точно? — Нет, они немного отстают (спешат). 3. Господин Дейкстра дома? — Нет, его еще нет дома. Когда он вернется? — Обычно он приходит домой в 4 часа. Сколько нам еще ждать? — Он придет через час. Он всегда приходит вовремя. 4. Позвоните мне, пожалуйста, вечером. — Хорошо, я позвоню вам в 7 часов вечера.

Schrijf deze zinnen op.

51. Vertaal in het Nederlands:

Владимир Егоров интересуется иностранными языками. Он учится в университете. Основной язык у него — нидерландский, второй язык — английский. По понедельникам, средам и четвергам у него занятия по нидерландскому языку. Он занимается утром. На занятиях студенты говорят по-нидерландски. Они делают много упражнений (упражняются) по письму, практике устной речи, чтению. По вторникам и пятницам студенты ходят на лекции по нидерландской литературе. Это помогает изучению иностранного языка.

52. Antwoordt:

1. Interesseert u zich voor vreemde talen? 2. Welke vreemde talen studeert u? 3. Wat is uw hoofdvak? 4. Welke vreemde taal studeert u als bijvak? 5. Op welke dagen heeft u Nederlands? 6. Welke colleges volgt u? 7. Spreekt u veel Nederlands in de klas? 8. Oefent u zich elke dag in 't talenpracticum? 9. Helpt dat bij de studie van een vreemde taal? 10. Wanneer heeft u uw examens? 11. Op welke dag heeft u vrij?

53. Vraag in het Nederlands:

1. Какой сегодня день? 2. Какое сегодня число? 3. Который час?

54. Situaties:

1. Het is vier uur 's namiddags. Mijnheer de Leeuw is nog niet thuis. Wat vraagt u zijn vrouw? 2. U hebt geen horloge. Hoe vraagt u iemand over de tijd? 3. U schrijft een brief. Hoe vraagt u over de datum? 4. U wilt uw vriend feliciteren. Hoe vraagt u hem over zijn geboortedatum? 5. U hebt examens. U hebt weinig tijd. Hoe zegt u dat? 6. U loopt 's zondags geen college en wilt een uitstapje maken. Hoe zegt u dat? 7. Uw vriend spreekt goed Nederlands. Studeert hij deze taal al lang? Vraagt u dat. 8. U wilt uw vriend zien. Waar en wanneer? Hoe laat? Spreekt het met hem af. 9. U kunt voor een afspraak op tijd niet komen. Belt u op, drukt uw spijt uit en zegt wanneer (hoe laat) u komt. 10. Mijnheer Jansen komt bij u. Nodigt hem in de kamer uit.

LES 9 (NEGEN)

Thema: De stad. Algemene gegevens. Het hotel. Het postkantoor. Geld wisselen.

Voorbeelden: Waar (in welk hotel) logeert u?
– В какой гостинице вы остановились? Hebt u kamers vrij? – У вас есть свободные номера? Wat is de prijs van deze kamer? – Сколько стоит этот номер? Waar kan ik geld wisselen, postzegels krijgen ... – Где я могу поменять деньги, купить марки ...

Grammatica: Перфект (совершенное настоящее время). Глагол **laten.** Конструкции **het + zijn (is) + te + инфинитив.** Целевой инфинитивный оборот **om + te + инфинитив.**

GESPREK

— Bent u ooit in Amsterdam geweest?
— Neen, ik ben voor de eerste keer in Amsterdam.
(Ja, ik ben al eerder hier in Amsterdam geweest).
– Hoe lang bent u al in Amsterdam?
— O, nog pas een paar dagen.
— Waar logeert u?
– In het Crest-hotel.
– Hebt u al vroeger in dit hotel gelogeerd?
– Neen, het hotel is helemaal nieuw.

IN HET HOTEL

Anton Petrow is in Amsterdam voor zaken aangekomen. Hij neemt een taxi en laat zich naar een hotel rijden. Er zijn altijd vrij veel goede hotels in de grote steden. Maar het is er dikwijls erg vol, vooral in de vacantietijd, dus is het wel aan te raden om vooruit een kamer te bespreken. De taxi staat stil voor een nieuw hotel. Anton betaalt de taxi en gaat tot de receptie.

KAMER BESPREKEN

Anton: Goedemiddag.
Receptie: Goedemiddag, mijnheer.
A.: Ik heb telefonisch een kamer voorbesteld.
R.: Op welke naam, mijnheer?
A.: Petrow, alstublieft.
R.: Even nakijken... Er is een eenpersoonskamer met bad op de tweede verdieping, mijnheer.
A.: Wat is de prijs van deze kamer?
R.: 90 gulden, mijnheer.
A.: Goed, ik neem die kamer.

R.: Hoe lang wilt u blijven?
A.: Minstens een week.
R.: Wilt u alstublieft dit formulier invullen? Naam... voornaam ... geboortedatum ... beroep ... woonplaats... straat ... nationaliteit ... handtekening.
A.: Is het zo in orde?
R.: Ja, dank u, dat is alles. Hier is uw sleutel, mijnheer. Is er nog iets van uw dienst, mijnheer?
A.: Waar kan ik het geld wisselen?
R.: In het wisselkantoor hiernaast, mijnheer.
A.: Dank u.
R.: Tot uw dienst, mijnheer.

IN HET POSTKANTOOR

A.: Waar is het postkantoor?
R.: Links op de hoek van het plein.

Het postkantoor is geopend van 9 tot 5 en zaterdag van 9 tot 1. In elk postkantoor kunt u postzegels en enveloppen kopen, pakjes verzenden, telegrammen versturen en telefoneren. Er zijn veel loketten in het postkantoor. In de hoek is een telefooncel, waar u kunt bellen. Brieven kunt u in de brievenbus posten.

A.: Mag ik een telegramformulier hebben? Hoeveel is het?
Beambte: Zeker, mijnheer, hier hebt u een formulier. Wilt u hier naam en adres van de afzender invullen.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

a) [ɛi] rijden, prijs, hij, vrij, blijven
Hij laat zich rijden. Wat is de prijs.
b) logeren [lo·ˈʒe·rən], formulier [formyˈli:r], hotel, taxi, centrum [ˈsɛntrəm], loket
In welk hotel wilt u logeren?
c) [ʌ] bus, invullen
d) [øi·] vooruit
e) -tie *lees* [si·] of [tsi·] — receptie [reˈsɛp(t)si·], vacantie [vaˈkan(t)si·], redactie [reˈdak(t)si·], politie [pɔˈli(t)si·]
f) -isch *lees* [i·s] telefonisch [teleˈfo·ni·s]

2. Lees samengestelde woorden:

ˈeenpersoonskamer, ˈwisselkantoor, ˈvoornaam, geˈboortedatum, ˈwoonplaats, ˈhandtekening

3. Pas op de intonatie:

Hebt u al ˈvroeger in dit hotel gelogeerd?
Mag ik een telegramformulier hebben?

´aankomen in прибывать, приезжать в
´aanraden советовать, рекомендовать
het adres, -sen адрес
de afzender, -s отправитель
het beroep, -en профессия
betalen платить, оплачивать
bespreken оговорить, договориться
de brievenbus, -sen почтовый ящик
de dienst, -en служба, услуга, одолжение; **Wat is er van uw dienst?** Чем могу служить? Что-нибудь ещё? **Tot uw dienst.** Пожалуйста. (*в зн.*: к вашим услугам)
dikwijls часто
de envelop, -pen конверт
erg очень
het formulier, -en формуляр
de geboortedatum, -ten, -ta дата рождения
het geld деньги
(de) gulden, -s **(de) cent**, -en гульден, цент
de handtekening, -en подпись
de hoek, -en угол; **op de hoek** на углу, **om de hoek** за углом, **in de hoek** в углу
het hotel, -s гостиница, отель
´invullen заполнять; **een formulier invullen** заполнить формуляр
kopen покупать
laten позволять, допускать
logeren останавливаться (*для проживания*); **In welk hotel logeert u?** В какой гостинице вы остановились? **bij een vriend logeren** остановиться у друга
het loket, -ten окошко (в кассе и т. д.); **aan het loket** у окошка
minstens по меньшей мере
naast рядом; **hiernaast** здесь рядом
´nakijken просматривать, проверять
de nationaliteit, -en национальность
ooit когда-нибудь; *ant.* **nooit** никогда
het paar, paren пара; **een paar dagen** несколько дней
het pakje, -s посылка
de persoon, -sonen персона, лицо; **de eenpersoonskamer** комната на одного, **de tweepersoonskamer** комната на двоих
het plein, -en площадь
posten отправить по почте; **een brief posten** опустить в почтовый ящик письмо
het postkantoor, -toren почта, почтовое отделение
de postzegel, -s почтовая марка
de prijs, -zen цена; **Wat is de prijs?** Какова цена? Сколько стоит?
de receptie, -s 1. прием; 2. администрация гостиницы
rijden ехать (на автомашине); **zich laten rijden** *зд.*: поехать (взять машину, чтобы доехать...)
de sleutel, -s ключ
de stad, steden город
´stilstaan voor останавливаться перед
de taxi, -'s такси; **een taxi nemen** взять такси
het telegram, -men телеграмма
telefoneren (met) позвонить (кому-л.)
telefonisch по телефону
iets telefonisch voorbestellen (bespreken) заказать что-л. заранее по телефону, *syn.* **iets vooruit bespreken**
de vacantie, -s каникулы, отпуск; **de vacantietijd** время отпусков
vol полный, наполненный (*зд.*: нет мест)
vooral прежде всего
voorbestellen заказать заранее
de voornaam, -namen имя
vooruit вперед
versturen посылать; **een telegram versturen** послать телеграмму
verzenden посылать; **een pakje verzenden** послать посылку
de woonplaats, -en место жительства
wisselen менять
de zaak, zaken дело; **voor zaken (aan) komen** приехать по делам
vrij veel довольно много

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Перфект (voltooid tegenwoordige tijd) — совершенное настоящее время.

1) Образование причастия прошедшего времени:

Слабые глаголы: префикс ge- + основа + суффикс -t или **-d глагола**

ge-wach-t, ge-zeg-d, ge-wissel-d

Суффикс **-t** присоединяется к основе глаголов, оканчивающихся на глухой согласный (p, k, f, s, ch и т. д.), напр.: ge-maak-t, ge-wach-t.

Суффикс **-d** присоединяется к основе глаголов, оканчивающихся на звонкий согласный (b, g, v, w, z), сонорный согласный (l, m, n, r) или гласный, напр.: ge-woon-d, ge-dooi-d.

Запомните: Если сама основа глагола оканчивается на t или d, то к ней не присоединяется никакого суффикса, напр.: antwoorden — ge-antwoord, posten — ge-post.

Если глагольная основа оканчивается на звонкие v или z, то эти звуки в причастии прошедшего времени перед d оглушаются в f и s, напр.: geloven — ge-loof-d, leven — ge-leef-d, vrezen — ge-vrees-d.

Сильные глаголы: префикс ge-	+ **основа глагола** (с изменением корневой гласной)	+ **суффикс -en**

rijden — ge-rēd-en, spreken — ge-sprōk-en, komen — ge-kōm-en

Запомните формы причастия прошедшего времени от следующих глаголов:

hebben — gehad	staan — gestaan
zijn — geweest	gaan — gegaan
worden — geworden	doen — gedaan
	kopen — gekocht

Глаголы с отделяемыми приставками (aan-, af-, na-, in-, op- и т. д.)

отделяемая приставка	+ префикс ge-	+ глагольная основа	+ суффикс

aankomen — aan-ge-komen
nakijken — na-ge-keken
invullen — in-ge-vuld
opbellen — op-ge-beld

Глаголы с неотделяемыми приставками (be-, ge-, ver- и т. д.) не имеют префикса ge- в причастии прошедшего времени:

bespreken — besproken, versturen — verstuurd

2) Образование форм перфекта:

наст. время от { hebben / или / zijn } + причастие прошедшего времени глагола

Bent u ooit in Amsterdam **geweest**?
Ik **heb** hier telefonisch een kamer **voorbesteld**.

С hebben употребляются:

1. все переходные глаголы (требующие прямого дополнения):

Ik **heb** een kamer **besproken**.

2. безличные глаголы:
   Het **heeft geregend**.
3. возвратные глаголы:
   Daarvoor **heb** ik me **geinteresseerd**.
4. модальные глаголы:
   Ik **heb** het niet **willen zeggen**.

Примечание: при образовании перфектных форм от модальных глаголов употребляется два инфинитива.

5. непереходные глаголы, выражающие состояние — staan, liggen, zitten:
   Wij **hebben** voor het hotel lang **gestaan**.

С zijn употребляются:

1. непереходные глаголы, обозначающие перемену состояния:
   Hij **is** leraar **geworden**.
2. непереходные глаголы, означающие движение, перемену места:
   Anton Petrow **is** in Amsterdam voor zaken **aangekomen**.
3. Глаголы zijn и blijven:
   Bent u ooit in Amsterdam **geweest**?
   Zij **is** vandaag thuis **gebleven**.

С zijn и hebben употребляются:

Глаголы, обозначающие движение, образуют форму перфекта с zijn, если в предложении указана цель или направление движения, напр.:

Wij **zijn** naar Amsterdam **gereden**.

и с hebben, если указания цели движения нет, напр.:

Wij **hebben** de hele dag **gereden**.

Как с hebben, так и с zijn образуется перфект от глаголов vergeten (забывать), beginnen и др.

Запомните: в простом предложении изменяемая часть сказуемого (при употреблении перфектной формы глагола — это hebben или zijn) ставится на второе место, а неизменяемая часть сказуемого (причастие прошедшего времени) стоит в конце предложения, напр.:

Hij **is** naar Amsterdam **gegaan**.

Ik **heb** vanmorgen een krant **gekocht**.

Отрицание niet ставится перед причастием прошедшего времени, напр.:

Hij **is** naar Amsterdam **niet gegaan**.

3) Употребление перфекта.

Формы перфекта употребляются для обозначения действия, совершенного в прошлом, но связанного с настоящим моментом видовым оттенком результативности, напр.:

Anton **is** in Amsterdam voor zaken **aangekomen**.— Антон приехал

в Амстердам по делам. (в настоящий момент Антон находится в Амстердаме)

2. Глагол laten используется в предложении как модальный глагол со значением повеления.

Hij **laat** zich naar een hotel **rijden**.

3. Безличные конструкции het + zijn + te + инфинитив часто имеют пассивное значение желательности, целесообразности что-либо сделать.

'het is aan te raden — можно, следует, стоит посоветовать, советуем

4. Инфинитивный оборот om + te + инфинитив имеет целевое значение и переводится на русский язык инфинитивной группой (иногда с союзом «чтобы»), напр.:

Het is wel aan te raden om vooruit een kamer te bespreken.— Советуем заранее заказать комнату в гостинице.

OEFENINGEN

1. Hebben — gehad.

Voorbeeld: Ik **heb** gisteren een fijne les **gehad**.— Wij hebben gisteren een fijne les gehad.

1. Ik heb dat woord nog niet gehad. U .... 2. Ik heb een goede kamer gehad. Hij ....

2. Zijn — geweest.

Voorbeeld: Ik **ben** al in Amsterdam **geweest**.— Wij zijn al in Amsterdam geweest.

1. Ik ben bij mr. de Vries geweest. Deze heren .... 2. Ik ben gisteren in Scheveningen geweest. Hij ....

3. Maak volgens het voorbeeld:

Ik ben hier.— Ik ben hier geweest.

1. Mijn vriend is in Den Haag. 2. Haar man is in Rotterdam. 3. Ons huis heeft een tuin. 4. Onze stad heeft een groot plein.

4. Geef de vormen van de o.t.t. (praesens) en de v.t.t. (perfectum) van de volgende werkwoorden.

Voorbeeld: maken (ik) — ik maak — ik heb gemaakt

werken (hij), logeren (Anton), zeggen (Piet), telefoneren (mevr. de Vries), wisselen (hij), wonen (mr. de Wit), kopen (wij), posten (jij)

5. Vul in.

Voorbeeld: Ik heb in dit hotel gelogeerd. Jij .... — Jij hebt in dit hotel gelogeerd.

1. Ik heb de postzegels gekocht. Hij .... 2. Ik heb het gezegd. Zij .... 3. Ik heb goed geluisterd. Jullie .... 4. Ik heb het geld gewisseld. U ....

6. Vul in.

Voorbeeld: Wie heeft de postzegels ... (kopen).—Wie heeft de postzegels gekocht?

1. Wie heeft met u ... (telefoneren). 2. Wie heeft de brieven ... (posten). 3. Wie heeft op mij ... (wachten). 4. Wie heeft in Amsterdam ... (wonen). 5. Wie heeft goed ... (antwoorden).

7. Vul in.
Voorbeeld: Zij heeft de krant ... (lezen).—Zij heeft de krant gelezen.

1. Hij heeft een brief ... (lezen). 2. Hij heeft het boek ... (nemen). 3. De leraar heeft vier lessen ... (geven). 4. De mijnheer heeft zijn adres ... (schrijven).

8. Gebruik de v.t.t. (перфект) van de volgende werkwoorden.

Voorbeeld: Hij vult het formulier in.—Hij heeft het formulier al ingevuld.

1. Mijn vriend belt mij op. 2. Hij stelt mij (aan) zijn vriendin voor. 3. Ik bel mijn moeder op. 4. Wij vullen formulieren in.

9. Antwoordt:

1. Hebt u dat al gedaan? 2. Hebt u het formulier al ingevuld? 3. Hebt u uw vriend al opgebeld? 4. Hebt u mij uw vriend al voorgesteld? 5. Hebt u het telegram al verstuurd? 6. Hebt u het pakje al verzonden? 7. Hebt u de kamer al vooruit besproken?

10. Antwoord: Wat heeft hij (zij, u, enz.) vorige week gemaakt? Let op de woordvolgorde.

Voorbeeld: Nu logeert hij in een hotel.—Vorige week **heeft** hij in een hotel **gelogeerd**.

1. Nu woont Annie bij haar tante. 2. Hij schrijft een brief. 3. Hij telefoneert met zijn zuster. 4. Zij geeft me een nieuw boek. 5. Ik krijg een brief van hem. 6. Hij luistert naar de radio.

11. Bevestigt, dat het vroeger zo was.

Voorbeeld: Interesseert hij zich voor vreemde talen?—Ja, hij heeft zich al vroeger voor vreemde talen geinteresseerd.

1. Oefent hij zich elke dag in het spreken? 2. Oefent u zich elke dag in het spreken? 3. Interesseert u zich voor vreemde talen?

12. Antwoordt:

1. Hebt u op zondag veel tijd gehad? 2. Hebt u ooit in een hotel gelogeerd? 3. Hebt u gisteren met uw vrienden getelefoneerd? 4. Hebt u van-

morgen kranten gekocht? 5. Waar hebt u gestudeerd? 6. Welke talen hebt u op school geleerd?

13. Zet in de v.t.t. (перфект).

Voorbeeld: Hij blijft een week in Amsterdam.— Hij **is** een week in Amsterdam gebleven.

1. Hij gaat om drie uur naar huis. 2. Wanneer komt hij thuis? 3. Zij komen in Amsterdam aan. 4. Hoe lang blijven jullie in Utrecht? 5. Vader is de hele dag op kantoor. 6. Hoe laat begint de les? 7. Hij blijft vier dagen in Moskou. 8. Wanneer komt hij in Moskou aan?

14. Zijn of hebben?

Voorbeeld: Zij rijden in de stad. Zij **hebben** in de stad **gereden**. Zij rijden met een taxi naar een hotel. Zij **zijn** met een taxi naar een hotel **gereden**.

1. Hij loopt hard. (lopen — ходить, бежать) 2. Hij loopt naar het postkantoor. 3. Wij wandelen in de oude stad. (wandelen — гулять, бродить) 4. Wij wandelen naar de stad. 5. Hij rijdt een poosje in de stad rond. 6. Hij rijdt in zijn auto weg. 7. Hij gaat in september naar Rotterdam.

15. Zeg in het Nederlands:

1. Мы поехали на такси в гостиницу. 2. Мы поехали по городу. 3. Он пошел на почту. 4. Он шел быстро. 5. Она уехала.

Schrijf deze zinnen op.

16. Maak vragend.

Voorbeeld: U hebt dit formulier ingevuld. Hebt u dit formulier ingevuld?

1. U hebt uw vriend opgebeld. 2. U bent te laat aangekomen. 3. U hebt uw zuster aan de leraar voorgesteld. 4. U hebt een kamer voorbesteld.

17. Maakt ontkennend.

Voorbeeld: Hebt u het telegram verstuurd? Neen, ik heb het telegram niet verstuurd.

1. Hebt u het pakje verzonden? 2. Hebt u de tekst vertaald? 3. Heeft zij een kamer besproken? 4. Hebt u dit woord verstaan?

18. Antwoordt (met ja of neen):

1. Bent u op het postkantoor geweest? 2. Hebt u de postzegels gekocht? 3. Hebt u het adres en de naam van de afzender op de achterkant geschreven? (achterkant — оборотная сторона конверта) 4. Heeft u de brief gepost?

19. Antwoordt:

1. Bent u ooit in Amsterdam geweest? 2. Bent u ooit in Brussel geweest? 3. Bent u ooit in Sibirië geweest? 4. Bent u op zondag thuis gebleven? 5. Zijn de kinderen op zondag thuis gebleven? 6. Heeft u over het oude Moskou veel gelezen? 7. Wanneer heeft u het nieuwe tijdschrift gelezen? 8. Bent u daarmee al begonnen?

20. Antwoordt:

1. Bent u vroeger al in Amsterdam geweest? 2. Waar heeft u vroeger gelogeerd? 3. Heeft u uw kamer telefonisch voorbesteld? 4. Hebt u een formulier ingevuld? 5. Waar heeft u uw geld gewisseld?

21. Vul in. Zet de werkwoorden in de v.t.t. (перфект):

a) 1. Waar ... jij de brieven ... (leggen). 2. Ik ... ze niet ... (zien). 3. Ik wil ze (gaan) posten. 4. Ik ... ze 's morgens ... (schrijven).
b) 1. Wanneer ... jij dit boek ... (krijgen)? 2. Ik ... het op donderdag ... (krijgen). 3. Hoeveel bladzijden ... je al ... (lezen)? 4. Ik ... er al honderd (сто) van ... (lezen).

22. Maak zoals het voorbeeld:

Lees het boek! — Ik heb het boek al gelezen.

1. Wissel het geld! 2. Koop postzegels! 3. Verstuur het telegram!

23. Bevestig de gedachte:

Ik logeer in dit hotel. (een kamer voorbestellen) — Ik logeer in dit hotel, ik heb een kamer voorbesteld.

1. Ik koop postzegels. (geld wisselen) 2. Ik krijg de sleutel. (het formulier invullen) 3. Ik logeer in dit hotel. (een kamer vooruit bespreken)

24. Hoe zegt u in het Nederlands?

1. Вы были раньше в Москве? Да, я был раньше в Москве. (Нет, я здесь в первый раз.) В прошлый раз я останавливался в другой гостинице. 2. Здесь есть свободные номера? (kamers vrij hebben) Я заказал себе номер заранее по телефону. 3. Вы заполнили анкету? Да, я написал здесь (мое) имя, дату рождения, профессию, местожительство, национальность. 4. Вы уже поменяли деньги? Нет. Где находится обменное бюро? Здесь, на углу площади. 5. Где почта? Мне нужно послать телеграмму. 6. Я купил марки и конверты.

25. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Is Anton Petrow ooit in Amsterdam geweest? 2. Waar logeert hij? 3. Heeft hij al vroeger in dit hotel gelogeerd? 4. Waarom is Anton Petrow in Amsterdam aangekomen? 5. Hoe komt hij naar het hotel? 6. Zijn er veel goede hotels in de grote steden? 7. Waarom is het aan te raden om vooruit een kamer te bespreken? 8. Heeft hij een kamer telefonisch voorbesteld? 9. Wat is de prijs van de kamer? 10. Hoe lang wil Anton Petrow

in Amsterdam blijven? 11. Wat moet hij invullen? 12. Wat heeft hij in het formulier geschreven? 13. Waar heeft hij het geld gewisseld? 14. Wat kan men in het postkantoor doen? (kopen) 15. Waarom moet Anton naar het postkantoor? 16. Wil hij een brief naar huis schrijven?

Vergeet niet: Een Nederlander schrijft de naam en het adres van de afzender (straat, huisnummer, stad, land) op de achterkant (на обратной стороне) van de envelop.

26. Leer gesprek (blz. 97) uit het hoofd

27. Maakt een overeenkomstig gesprek; vraagt uw collega:

Bent u ooit in Moskou (Leningrad) geweest?

28. Vertel over de inhoud van het gesprek in de v t t.

29. Beschrijft een taxirit (поездку на такси) naar het hotel nu en gisteren:

1. U ... een taxi en laat zich naar een hotel ... 2. U ... niet lang. 3. Voor een nieuw hotel ... de taxi ... 4. U ... de taxi en stapt uit.

---

betalen, nemen, rijden, stilstaan

30. Lees het gesprek: kamer bespreken (blz. 97/98) nog een keer.

31. Hoe vraagt u naar een kamer in een hotel?

Goedemorgen!	Hebt u kamers vrij?
Vraagt verder:	wat is de prijs ...
	een kamer nemen ...

32. Hoe vult u een formulier in?

Ik schrijf mijn ...

33. Bespreekt een kamer. Maakt een gesprek met uw collega:

De receptie:	**De gast** (гость):
Goedemorgen.	(U bespreekt een eenpersoonskamer met badkamer).
Wat is er voor uw dienst?	(U interesseert zich voor de prijs).
Hoe lang wilt u blijven?	(U wilt drie dagen blijven).
Wilt u alstublieft dit formulier invullen?	(Dat doet u graag).
Hier is uw sleutel.	(U krijgt de sleutel en dankt).

34. Stel vragen:

Waar kan ik ... (купить газету, марки, поменять деньги, послать телеграмму, опустить письмо, позвонить)

35. Antwoordt:

1. U wilt een brief schrijven. Wat moet u hebben? Waar kunt u dat

kopen? Wat moet u op de achterkant schrijven? 2. U moet een telegram versturen. Waar gaat u naar toe? Wat vult u in een formulier in?

36. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. У вас есть свободные номера? Я заказал номер в вашей гостинице. Сколько стоит этот номер? Я возьму этот номер. 2. Я хочу (хотел бы) обменять деньги. Где обменная контора? 3. Я могу послать телеграмму? Где я могу купить марки?

37. Vertelt over uw mogelijke reis naar Amsterdam:

1. U logeert in een hotel. 2. U wisselt geld. 3. U verzendt een telegram.

38. Bent u ooit in het buitenland geweest?

1. Hoe lang bent u in het buitenland geweest? 2. Waar bent u geweest? 3. Hebt u daar gewerkt? 4. Vertelt over uw reis.

LES 10 (TIEN)

Thema: Het eten in Nederland.

Voorbeelden: Zullen wij vanavond samen gaan eten? – Не пойти ли нам вместе поужинать? Ik wou graag ... hebben (nemen). – Я хотел бы заказать ... . Wat kunt u aanbevelen? Что вы можете порекомендовать? Ik wil graag even afrekenen (Rekening, alstublieft). Я хотел бы рассчитаться. Smakelijk eten! Приятного аппетита! Ik heb geen trek. – У меня нет аппетита. Ik heb honger, dorst.— Я хочу есть, пить.

Grammatica: Способы выражения будущего времени – **zullen + инфинитив, gaan + инфинитив**. Употребление существительных без артикля. Конструкция с **men**. Употребление модальных глаголов без инфинитива. Конструкции **ik wou graag, ik wil graag** и т. д.

UIT ETEN

Jan: Anton, zullen wij vanavond gezellig ergens samen gaan eten?
Anton: Dat vind ik een uitstekend idee.
J.: Wil je wel naar een gewoon Nederlands restaurant?
A.: Ik vind het best.
J.: Ik zal op jou (je) beneden wachten.
A.: Goed, dat is afgesproken.

IN HET RESTAURANT

Kelner: Goedenavond, heren. Hier is de spijskaart.
Jan, Anton: Goedenavond, ober.
K.: Wilt u nog even wachten of kan ik de bestelling al opnemen?
J.: Graag, wat voor soep hebt u?
K.: We hebben kippesoep, groente- en tomatensoep, mijnheer.

J.: Zeg jij het maar, Anton.
A.: Ik heb niet veel trek. Maar dan tomatensoep.
J.: Ik ook graag.
K.: Dus twee tomatensoep. En verder? Mag ik u aanbevelen? Wat vindt u van tongetje met boter en citroen, aardappelen en sla?
A.: Dat lijkt me wel lekker.
J.: Ik heb flinke honger. Geeft u mij maar een biefstuk met doperwtjes en gekookte aardappelen.
K.: Tot uw dienst, mijnheer. En als dessert?
J.: Ik wou graag een kopje koffie.
A.: Goed, ik ook.
J.: Twee koffie, ober.
K.: Uitstekend. Wilt u vooraf nog iets drinken?
J.: Ja, zeker, ik heb dorst. Brengt u ons mineraalwater.
K.: Goed. Is er nog iets anders voor uw dienst, heren?
J.: Nee, dank u wel, ober.

De tafel is al gedekt, voor ieder liggen grote en kleine vorken, messen en lepels en ook een servet. Er is ook peper, zout en een bordje met broodjes op tafel. De kelner brengt mineraalwater en daarna soep.

'Smakelijk eten', zegt hij.

Bij het eten vertelt Jan over Nederlandse maaltijden. Het ontbijt bestaat in Holland meestal uit thee of koffie, een ei en brood of beschuit met boter, kaas, worst of jam.

's Middags gebruikt men meestal koffiemaaltijd (koffietafel), dat wil zeggen: koffie of thee en boterhammen met kaas, vlees en soms ook jam of honing.

Om ongeveer vier uur drinkt men thee of koffie met alleen wat koekjes.

's Avonds eet men warm: soep, aardappelen, vlees of vis en groenten, een dessert en gewoonlijk nog koffie. Deze maaltijd heet het diner of later in de avond het souper.

De meeste Nederlanders eten thuis, maar er is, vooral in grote steden, een groot aantal cafe's en restaurants.

* * *

De soep is goed, ook vis en biefstuk zijn uitstekend. Het restaurant heeft een goede keuken.
Jan: Ober, wij willen graag even afrekenen.
Kelner: Zeker, mijnheer. Hier is de rekening. Heeft het u lekker gesmaakt?
J.: O ja, dank u.

De vrienden betalen.

K.: Bedankt. Dáág, heren.

Jan en Anton verlaten het restaurant.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

[v] vanavond — zullen wij vanavond
verder — en verder
vooraf — wilt u vooraf
vorken — kleine vorken
servet — en servet
vertelt — bij het eten vertelt
Om ongeveer vier uur.

[tjə] tongetje [ˈtɔŋətjə]:
Wat vindt u van tongetje met boter en citroen?

2. Let op de intonatie:

dalend:	opstijgend:
Ik ˈvind het best.	Mag ik u aanbevelen?
Hier is de spijskaart.	Heeft het u ˈlekker gesmaakt?
Zeg jij het maar.	
Dat ˈlijkt me wel lekker.	
Wat voor soep hebt u?	
Wij willen graag even afrekenen.	
Goed, dat is afgesproken.	

Woorden en uitdrukkingen

ˈaanbevelen рекомендовать; **Mag ik u aanbevelen...?** Могу я порекомендовать...? **Wat wilt u ons aanbevelen?** Что вы можете нам порекомендовать?
het aantal, -len число; **een groot aantal restaurants** много ресторанов
de aardappel, -en картофель; **gekookte aardappelen** отварной картофель; **gebraden ~(friet)** жареный картофель
ˈafrekenen рассчитываться; **Wij willen afrekenen.** Мы хотим рассчитаться.
ˈafspreken договариваться; **dat is afgesproken** договорились
de beschuit, -en сухарик
bestaan (uit) состоять (из)
de bestelling, -en заказ; **de bestelling opnemen** взять, принять заказ
bedankt спасибо
de biefstuk, -ken бифштекс; **niet te gaar** недожаренный (с кровью); **goed doorgebraden** хорошо прожаренный
het bord, -en тарелка
de boter масло (сливочное)
de boterham, -men бутерброд
brengen приносить
het brood, -en хлеб; **het broodje** булочка
het café, -s кафе
de citroen, -en лимон
dekken покрывать, накрывать
de tabel dekken накрывать на стол
het dessert, -en дессерт
het diner [diˈneˑ], -s ужин
de doperwtjes [ˈˈdɔpˈɛrwtjəs] зеленый горошек
de dorst жажда; **(flinke) dorst hebben** (очень) хотеть пить
de drank, -en напиток; **het hier, de wijn, de jenever** пиво, вино, джин
drinken пить
het ei, eieren яйцо
ergens где-нибудь, где-либо; *ant.* **nergens** нигде
eten есть; **warm eten** есть горячее
gebruiken употреблять
gedekt накрытый; **de tafel is gedekt** стол накрыт
gewoon обычный
gewoonlijk обычно
de groente -s, -n овощи, зелень
de ham ветчина
de honger голод; **(flinke) honger hebben** быть (очень) голодным
de honing мед
de jam [ʒem] джем

de kaas, kazen сыр
de kelner,-s официант, кельнер; **Ober!** Официант!
de koek, -en пирог; **het koekje** печенье
de koffie кофе
de kop, -pen чашка; **het kopje koffie** чашечка кофе
lekker вкусный, вкусно; **dat lijkt mij wel lekker** мне кажется это вкусно
de lepel, -s ложка
lijken казаться
de lunch [lunʃ] ленч, ранний обед (12—13³⁰)
de maaltijd, -en еда, время еды
het mes, -sen нож
het ontbijt, -en завтрак
ontbijten завтракать
de peper перец
de rekening, -en счет; **Ober, rekening, alstublieft.** Официант, пожалуйста, счет.
het restaurant, -s [rɛstorã, ~rant] ресторан
samen вместе
het servet, -ten салфетка
de sla салат
smaken быть вкусным; **Heeft het u lekker gesmaakt?** Вам понравилось? (о еде); **Smakelijk eten!** Приятного аппетита!
de soep суп; **kippesoep** куриный суп; **tomatensoep** томатный суп (суп-пюре); **groentesoep** овощной суп
het souper [su'pe'], -s ужин (после 8-ми часов)
de spijskaart, -en меню; *syn.* **het menu**
de thee чай; **een kopje thee** чашка чая
de tong язык (*зд.*: камбала)
de trek *зд.*: аппетит; **(niet) veel trek hebben** (не) иметь аппетита
uitstekend прекрасно
vertellen рассказывать
de vis, -sen рыба
het vlees мясо; **rundvlees** говядина; **schapevlees** баранина; **varkensvlees** свинина; **Wat eet u liever: vlees of vis?** Что вы предпочитаете: мясо или рыбу?
de vork, -en вилка
het water вода; **mineraalwater** минеральная вода
de worst колбаса
het zout,-en соль

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Будущее время (de toekomende tijd)

zullen в настоящем времени + инфинитив основного глагола

Лицо	Единственное число		Лицо	Множественное число	
ik	**zal**	werken	wij	zullen	werken
jij	zult (zal)		jullie	zullen (zult)	
U(u)	zult (zal)		U(u)	zult	
hij, zij, het	**zal**		zij	zullen	

Глагол zullen стоит на втором месте в предложении, инфинитив глагола — в конце: Goed, **ik zal** op je beneden **wachten**.

Для выражения начинательности действия в нидерландском языке используется также конструкция **gaan + инфинитив глагола:**

Hij gaat Nederlands (Russisch) studeren.

Zij gaat even koffie drinken.

В значении будущего могут употребляться формы настоящего времени:

Morgen vlieg ik naar Amsterdam.

Примечание: Форма будущего времени с zullen используется также для выражения побуждения, приглашения к действию, напр.:

Zullen wij vanavond gezellig ergens samen gaan **eten**?

2. Перед вещественными существительными, обозначающими вещества в неопределенном количестве, артикль отсутствует, напр.:

Om ongeveer vier uur drinkt men **thee** of **koffie**.

Brengt u ons mineraalwater.

Если имеется в виду определенная мера вещества, то употребляется определенный артикль, напр.:

De koffie is goed. (Этот) кофе хорош.

3. В предложениях с неопределенно-личным местоимением **men** глагол стоит в 3-м лице единственного числа, напр.:

's Middags **gebruikt men** meestal koffietafel.

's Avonds **eet men** warm.

Конструкции с men соответствуют в русском языке неопределенно-личным глагольным формам:

В обед предлагают чаще всего «кофейный стол».

Вечером едят горячее.

4. Модальные глаголы **moeten**, **willen**, **mogen** в разговорной речи часто употребляются без последующего инфинитива. Смысл предложения легко дополняется контекстом. Чаще всего опускается инфинитив со значением движения — gaan, lopen или обозначающий конкретное действие, понятное из ситуации, напр.:

Wil je wel naar een gewoon Nederlands restaurant? (gaan)

Wilt u vis of vlees? (eten)

5. Для выражения вежливого желания в нидерландском языке употребляется конструкция с формой простого прошедшего времени от глагола **willen: wou/den + graag** + инфинитив, напр.:

Ik wou graag een kopje koffie (drinken).

We wouden graag koffie.

Иногда в такой конструкции глагол willen используется в настоящем времени, напр.: **Wij willen** graag even afrekenen.

OEFENINGEN

1. Vul in:

Ik zal morgen bij u komen eten.

1. Jij ... morgen bij mij komen eten. 2. ... je morgen bij mij komen eten? 3. Hij ... morgen bij mij komen eten. 4. Wij .... 5. Jullie .... 6. Zij .... 7. U ... .

2. Vul in:

1 U zult niet lang wachten. Hij ... . 2. Wij zullen een kopje koffie drinken. Ik ... . 3. Henk zal deze soep niet eten. U ... .

3. Bevestig, dat iemand hetzelfde zal doen.

Voorbeeld: Ik drink thee. — Henk **zal** ook thee **drinken.**

1. Ik eet geen soep. Annie ... . 2. Ik wacht op hem beneden. U ... . 3. Ik bestel een kopje koffie. Je ... .

4. Zet in de toekomende tijd.

Voorbeeld: Wij zitten aan het ontbijt.— Wij zullen aan het ontbijt zitten.

1. Wij betalen meteen de rekening. 2. Wij drinken nog iets. 3. Wij gaan samen eten. 4. Hij vertelt over Nederlandse maaltijden.

5. Maak een vraag.

Voorbeeld: We gaan in een restaurant eten.— Zullen we in een restaurant gaan eten?

1. Jij eet vandaag thuis. 2. Hij eet deze soep graag. 3. We eten 's avonds warm. 4. Jij ontbijt vanmorgen wat later. 5. Jij staat vanmorgen wat later op.

6. Bevestig.

Voorbeeld: Ik kom meteen naar beneden. Zul je op me wachten?— Ja, ik zal op je (beneden) wachten.

1. Ik ga naar het cafe. Zul je meegaan? 2. Hij gaat een kopje koffie drinken. Zullen wij meegaan? 3. Zij gaat naar Amsterdam. Zal zij aan ons schrijven? 4. Ik eet graag vlees. Zul je ook vlees eten?

7. Vul 'zullen' in:

1. Jij ... naar het cafe meegaan. 2. Hij ... een kopje thee drinken. 3. Ze ... vandaag vis eten. 4. We ... samen koffie drinken. 5. Marie ... vanavond thuis eten.

8. Antwoord naar het voorbeeld:

Bestel vis!— Natuurlijk zal ik vis bestellen.

1. Betaal de rekening! 2. Drink jouw koffie! 3. Wacht tien minuten op mij!

9. Vraagt uw gesprekspartner zijn woorden te herhalen:

Ik kom morgen.— Wat zeg je? Wanneer zul je komen?

1. Ik bestel nog dessert. 2. Ik eet nog een koekje. 3. Ik drink nog een kopje koffie.

10. Lees de tekst: 'Henk's dag'.

Henk staat gewoonlijk om 7 uur 's morgens op. Hij gaat naar de badkamer, poetst zijn tanden, wast zich, kleedt zich aan. Dan gaat hij ontbijten. Hij drinkt een kopje koffie, eet een ei en twee boterhammen. Daarna gaat hij naar de universiteit. Iedere dag hebben ze taallessen. Henk heeft vier lessen. Dan loopt hij colleges. 's Middags gaat Henk naar huis. Om zes uur eet het gehele gezin warm. Dan leest hij nog wat kranten en kijkt naar de TV. Om tien uur gaat hij naar bed.

Woorden

opstaan вставать
poetsen чистить
de tanden poetsen чистить зубы
zich wassen умываться
zich aankleden одеваться
naar bed gaan ложиться спать

Een werkdag lijkt op een andere. Zal Henk morgen hetzelfde doen? Vertel erover.

11. Wat zult u morgen doen?

12. Bevestigt of ontkent:

1. Zult u morgen wat vroeger opstaan? 2. Zult u morgen wat later ontbijten? 3. Zult u 's avonds warm eten? 4. Zult u meteen de rekening betalen? 5. Zult u nog een kopje koffie drinken?

13. Antwoord.

Voorbeeld: Zullen we vanavond samen gaan eten?—Ja, laten we vanavond samen gaan eten.

1. Zullen we een kopje koffie gaan drinken? 2. Zullen we deze brief samen gaan schrijven? 3. Zullen we naar het restaurant samen gaan?

14. Maak aldus het voorbeeld; gebruik het bepaalde lidwoord.

Voorbeeld: Wij eten soep. ... soep is goed.— **De** soep is goed.

1. Wij eten vis. ... vis is uitstekend. 2. Wij eten vlees. ... vlees is heerlijk. 3. Wij eten biefstuk. ... biefstuk is goed doorgebraden. 4. Wij drinken koffie. ... koffie is lekker. 5. Wij drinken thee. ... thee is sterk. 6. Wij drinken water. ... water is koud.

15. Hoe zegt u dat in het Nederlands?

1 Когда мы будем сегодня завтракать? 2. Официант принесет нам меню. 3. Я закажу кофе. 4. Сегодня мы будем ужинать позже. 5. Давайте поужинаем сегодня вместе? 6. Я подожду тебя внизу. 7. Что мы будем есть?

16. Maak zoals het voorbeeld.

Voorbeeld: Hij zegt iets.— Hij gaat iets zeggen.

1. Wij eten nu soep. 2. Wij drinken koffie met koekjes. 3. Zij logeert bij haar vriendin. 4. Ik woon in een hotel. 5. Mijn broer leert Nederlands.

17. Maak een vraag:

Ik ga al soep bestellen.— Wat voor soep gaat u bestellen?

1. Ik ga al vlees bestellen. 2. Ik ga al dessert bestellen. 3. Ik ga vis bestellen.

18. Gebruik **men** volgens het voorbeeld:

Wij eten om twee uur warm.—**Men** eet om twee uur warm.

1. Wij ontbijten 's morgens om zeven uur. 2. 's Morgens om half elf drinken wij koffie. 3. Om een uur 's middags gebruiken wij koffietafel. 4. Wij kunnen soep bestellen. 5. Wij drinken om vijf uur thee of koffie. 6. Op de les spreken wij Nederlands. 7. Nu vertalen wij uit het Nederlands in het Russisch.

19. Zeg in het Nederlands:

1. В Нидерландах пьют много кофе. 2. Здесь можно съесть горячее. 3. В ресторане завтракают с (vanaf) 7 до (tot) 10 часов.

20. Schrijf de zinnen uit de oef. 19 op.

21. Maak een vraag.

Voorbeeld: Ik heb al een kopje koffie.— Mag ik nog een kopje koffie?

1. Ik heb al een kopje thee. 2. Ik heb al een boterham. 3. Ik heb al een koekje. 4. Ik heb al een appel.

22. Maak een vraag.

Voorbeeld: Mijn koffie is niet lekker.— Mag ik een ander kopje koffie?

1. Mijn thee is niet lekker. 2. Mijn appeltje is niet lekker. 3. Mijn koekje is niet lekker.

23. Kies.

Voorbeeld: Wat eet je liever: vis of vlees?—Ik eet liever vis.

1. Wat eet je liever: kippesoep of groentesoep? 2. Wat drink je liever: koffie of thee? 3. Wat neem je liever: kaas of worst? 4. Wat eet je liever: brood of beschuit?

24. Antwoord.

Voorbeeld: Wat wilt u drinken? (koffie)— Ik wou graag koffie drinken.

1. Wat wilt u drinken? (thee, mineraalwater, koffie)
2. Wat wilt u eten? (vis, vlees, groenten, aardappelen)

25. Antwoord naar het voorbeeld:

Wilt u koffie? Of misschien thee?—We willen geen koffie, we **wouden graag** thee.

1. Wilt u thee? Of misschien koffie? 2. Wilt u worst? Of misschien kaas? 3. Wilt u vlees? Of misschien vis?

26. Zet voort naar het voorbeeld:

Mijn boek is niet goed.—Ik wou graag een ander boek hebben.

1. Mijn kopje is niet goed. 2. Mijn mes is niet goed. 3. Mijn kamer is niet goed. 4. Mijn bord is niet goed.

27. Vul in:

1. Ik wou graag ... eten. 2. Ik wou graag ... drinken. 3. Ik wou graag ... kijken.	(een koekje) (naar de T. V.) (een kopje koffie)

28. Maak volgens het voorbeeld:

Mijn broer eet warm.—Ik wou ook graag warm eten.

1. Mijn zusje eet een koekje. 2. Piet en Nel drinken koffie. 3. Marie eet aardappelen en sla.

29. Ontkent:

Wilt u vis?—Neen, dank u, ik eet niet graag vis.

1. Wilt u aardappelen? 2. Wilt u soep? 3. Wilt u sla? 4. Wilt u jam?

30. Antwoordt:

Voorbeeld: Wilt u misschien eerst een kopje koffie?—Graag. Ik wou graag een kopje koffie.

1. Wilt u misschien eerst wat drinken? 2. Wilt u misschien eerst wat soep? 3. Wilt u misschien eerst een kopje thee?

31. Vertaal in het Nederlands:

1. Не пообедать ли нам сегодня вместе?—Прекрасная идея! Договорились. 2. Я не очень хочу есть. Принесите мне чашку кофе с пирожком. 3. Рыба кажется мне очень вкусной. 4. Что ты будешь пить, чай или кофе? Я бы выпил чашку кофе. 5. Я не люблю мясо. 6. Я очень голоден. Какой у вас суп? 7. Я хочу пить. Дайте мне воды. 8. У этого ресторана хорошая кухня. 9. Бифштекс превосходный.

32. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Met wie gaat Anton vanavond samen eten? 2. Naar welk restaurant willen ze gaan eten? 3. Waar zal Jan op Anton wachten? 4. Wie begroet hen in het restaurant? Hoe noemt men een kelner in een restaurant? 5. Wat geeft hen de kelner? 6. Welke soep bestellen de vrienden? 7. Heeft Anton honger? 8. Wat vindt hij lekker? 9. Heeft Jan flinke honger? 10. Wat bestelt Jan liever: vlees of vis? 11. Wat willen de vrienden als dessert? 12. Willen ze vooraf nog wat drinken? Waarom? 13. Wat zegt men in Nederland bij het eten? 14. Heeft het restaurant een goede keuken? 15. Wat brengt de kelner na het eten? 16. Waarover vertelt Jan bij het eten? 17. Wat weet u over het eten in Nederland? 18. Wat eten de Nederlanders bij het ontbijt? 19. Welke maaltijd gebruikt men 's middags? 20. Hoe heet de avondmaaltijd? 21. Waar eten de meeste Nederlanders?

33. Antwoordt:

1. Wat drinkt u bij het ontbijt? 2. Wat eet u bij het ontbijt? 3. Wat eet u liever: kaas of worst? 4. Eet u bij het ontbijt warm? 5. Waar eet u 's mid-

dags? 6. Wat eet u liever: vlees of vis? 7. Eet u iedere dag soep? 8. Wat eet u in de avond? 9. Eet u in de avond warm? 10. Wat drinkt u in de avond liever: koffie of thee? 11. En 's morgens?

34. Hoe zegt u dat?

1. U maakt een afspraak met uw vriend. Hoe bevestigt u de afspraak? 2. U bestelt soep, biefstuk met aardappelen en sla, daarna nog wat vis, en als dessert natuurlijk een kopje koffie. Wat zegt u bij de bestelling? 3. U eet vis (ijs) niet graag. Hoe zegt u dat? 4. U bestelt enige kopjes thee. Wat betekent dat? 5. Wat zegt u bij het eten?

35. Antwoordt:

1. Eet u liever thuis of in een restaurant? 2. Gaat u soms met uw vrienden in een restaurant eten? 3. Neemt de kelner uw bestelling meteen op? 4. Wat neemt u liever: vlees of vis? 5. Wat bestelt u gewoonlijk als dessert? 6. Drinkt u iets bij het eten? 7. Wat brengt de kelner na het eten?

36. Hoe vraagt u in een restaurant:

naar de spijskaart: ...
naar de rekening: ...

Gebruikt in uw vragen het werkwoord **mogen.**

37. Maakt een situatie: U hebt flinke honger. U gaat naar een restaurant eten.

Kelner:	**Gebruikt:**
goedenavond	de spijskaart
Hier is de spijskaart.	
Kan ik de bestelling al opnemen?	
Mag ik u aanbevelen?	hebben, soep, liever, vis, lekker, lijken
Tot uw dienst, meneer.	
En als dessert?	een kopje koffie
Wilt u vooraf nog wat drinken?	mineraalwater
Is er nog iets anders voor uw dienst, mijnheer?	

38. Maakt een situatie:

U zit in een restaurant, maar u hebt niet veel trek. U hebt dorst. Wat bestelt u?

39. In welke situatie zegt u 'Smakelijk eten!'

40. Hoe zegt u in het Nederlands?

1. Не пойти ли нам вместе пообедать? 2. Принесите меню, пожалуйста. 3. Что вы нам предложите? 4. Мы хотим рассчитаться. 5. Приятного аппетита!

41. Vertel over het eten in Nederland. Eet men in ons land ook zo? Gebruik volgende woorden en uitdrukkingen:

eten, drinken, koffie, thee, boterhammen, brood, boter, kaas, worst, jam, bestaan, gebruiken, warm eten, soep, aardappelen, groenten, sla, vlees, vis

42. Lees een gesprek:

— Een kopje koffie, mijnheer Vermeer?
— Ja, graag.
— Slap of sterk? En gebruikt u suiker en melk?
— Niet te sterk, alstublieft. En een klontje en een wolkje melk.

Woorden

slap слабый (*о чае, кофе*)
sterk крепкий (*о чае, кофе*)
suiker сахар
het klontje (suiker) кусочек сахара
melk молоко
een wolkje melk немного молока

43. Antwoord:

1. Wil mijnheer Vermeer een kopje koffie? Hoe drinkt hij zijn koffie liever: slap of sterk? Gebruikt hij suiker en melk? 2. Hoe drinkt u thuis uw thee: slap of sterk? Gebruikt u suiker en melk? Wilt u nu een kopje thee? Of liever koffie?

44. Maakt hetselfde gesprek mit uw collega. Uw gast wil graag een kopje koffie.

45. Lees:

Het ontbijt

Mevrouw de Wit gaat naar de keuken en maakt het ontbijt klaar. Ze zet koffie en dekt de tafel.
— Vader, kom je ontbijten!
— Kinderen, het ontbijt is klaar.
Mijnheer de Wit en de kinderen komen ontbijten.
— Goedemorgen, mams!
— Goedemorgen, paps!
— Dag Anneke!
— Dag Wim!
Meneer de Wit snijdt brood. Mevrouw de Wit smeert de boterhammen.
— Wil je jam of honing, Anneke?
— Ik wil graag een broodje met honing.
— En ik een boterham met jam, alsjeblieft.
— Hoe laat komen jullie thuis, Wim?
— Ik — om één uur.

— Goed, het eten is om één uur klaar.

Zij zet een ketel water op en gaat aan de afwas. Ze wast de borden af, en de kopjes, de schoteltjes, de koffiepot, de messen, de vorken en de lepels.

Woorden

afwassen мыть посуду
de afwas мытье посуды
de ketel *зд.:* чайник
klaar готовый
iets klaar maken готовить (также о еде)
opzetten *зд.:* ставить на огонь
de pot, -ten горшок
de koffiepot кофейник
het schoteltje, -s блюдце
snijden резать
smeren мазать
zetten поставить
koffie zetten варить кофе

46. Situaties:

1. Het eten is klaar. U dekt de tafel. Wat zet u op de tafel? Wat legt u bij de borden? (links, rechts)
2. De koffie is klaar. Hoe dekt u de tafel voor de koffie?
3. Hoe maakt mevr. de Wit het ontbijt klaar?

LES 11 (ELF)

Thema: Winkelen. Het warenhuis.

Voorbeelden: Hoe laat gaan de winkels open (dicht)? — Когда открываются (закрываются) магазины? Waar is de... afdeling? — Где ... отдел? Ik zoek .... — Мне нужно .... Mijn maat is .... — Мой размер .... Waar kan ik ... passen? — Где мне можно померить...? Wat kost ... (Hoe duur is...)? — Сколько стоит ...? De kleur staat u uitstekend. — Цвет вам очень идет. De schoenen (...) zitten wel geschikt. — Туфли (...) как раз (впору).

Grammatica: Простое прошедшее время. Придаточные предложения. Порядок слов придаточного предложения. Дополнительные придаточные предложения. Косвенная речь. Придаточные предложения места.

GESPREK I

Anton: Laten we even gaan winkelen en de etalages bekijken.

Jan: Ja, graag, ik moet ook wat inkopen doen. Vorige maand was ik met vacantie en ik heb mijn vorige schoenen helemaal versleten. Het best, dat wij naar het grote warenhuis 'De Bijenkorf' gaan. Daar is alles te krijgen.

A.: Hoe laat gaan de winkels open?

J.: Ze gaan om 9 uur open.

A.: Hoe laat gaan ze dicht?

J.: Om 6 uur. We hebben nog tijd.

A.: Is er een dag dat de winkels alleen 's morgens open zijn?

J.: Ja, op zaterdag.

Anton en Jan liepen langs de winkels. Spoedig stonden ze voor 'De Bijenkorf'. Ze gingen het warenhuis binnen. Beneden zagen ze een aanwijzer.

benedenverdieping — levensmiddelen, huishoudelijke artikelen
eerste etage — kleren voor dames, stoffen
tweede etage — kleren voor heren, schoenen
derde etage — speelgoed, kleren voor kinderen

Zij gebruikten de roltrap om naar boven te gaan.

GESPREK II

Jan: Pardon, kunt u mij zeggen waar de schoenenafdeling is?
Mijnheer: Ja, mijnheer, hier rechts.
Anton: Kijk eens, wat een ruime keuze!
Verkoopster: Goedemorgen, heren. Wat moet het zijn?
J.: Ik zoek leren herenschoenen.
V.: Welke maat en welke kleur wenst u?
J.: Maat 41, alstublieft, en graag donkerbruin.
V.: Hoe vindt u deze dan? Ik denk dat de maat ook wel goed zal zijn.
J.: Ja, dat is precies wat ik zoek. Hoe duur zijn ze (Wat kosten ze)?
V.: 120 gulden mijnheer.
J.: Hebt u iets wat goedkoper is?
V.: Het is een uitstekende kwaliteit, mijnheer.
J.: Goed, ik zal deze passen. — Ze zitten wel geschikt. Dit paar dan maar.
V.: Uitstekend mijnheer. Wilt u aan de kassa betalen? Uw pakje krijgt u hier.

Zij bekeken andere afdelingen en deden ook wat inkopen. In de afdeling herenconfectie kochten ze een lichtgrijs pak, een regenjas en twee overhemden. In de afdeling daarnaast twee paar sokken.

Dan gingen zij in de confectieafdeling voor dames, om wat rond te kijken.

Zij hadden nog een paar donkerblauwe handschoenen nodig. De verkoopsters en verkopers bedienden de klanten zeer vlug.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

[ʒ] etalage, etage
Laten wij etalages bekijken.
[ɛi] bekijken, verslijten, kwaliteit, Bijenkorf, aanwijzer, lichtgrijs, krijgen
Daar is alles te krijgen.
[øi] warenhuis, gebruiken, ruim, bruin, huishoudelijke artikelen
Ze gingen het warenhuis binnen.
[ø] keuze, kleur
Kijk eens, wat een ruime keuze!
Welke kleur moet het zijn?

2. Let op de intonatie:

dalend:
Hoe ´laat gaan de winkels ôpen?
Hoe ´laat gaan ze dicht?
Kunt u mij zéggen waar de schoenenafdeling is?
´Dit pàar dan maar.
opstijgend dalend:
Is er een dág dat de winkels alleen 's mórgens open zijn?
Hebt u ´iets wat góedkoper is?

Woorden en uitdrukkingen

de aanwijzer, -s указатель
de afdeling, -en отдел магазина
bedienen (d) обслуживать
bekijken (bekeek, bekeken) рассматривать
binnengaan (ging binnen, binnengegaan) входить, зайти в
de boodschap, -pen *зд.*: покупка; **boodschappen doen** делать покупки
de confectie готовое платье
de dame, -s женщина, дама
denken (dacht, gedacht) думать
donker темный;
donkerblauw темно-синий
duur дорогой (*о стоимости*);
ant. **goedkoop** дешевый
de etage, [e´ta´ʒə], -s этаж
de etalage, [eta´la´ʒə], -s витрина
geschikt *зд.*: подходящий, удобный;
geschikt zijn, zitten быть впору, как раз (*об одежде, обуви*)
de handschoen, -en перчатка
huishoudelijk хозяйственный; **huishoudelijke artikelen** хозяйственные товары, товары для дома
de inkoop, inkopen покупка; **inkopen doen** делать покупки
de japon, -s, -nen платье; *syn.* **de jurk,** -en
de jas, -sen 1. пальто, 2. пиджак
de kassa касса; **aan de kassa betalen** заплатить в кассу
de keuze выбор;
een ruime keuze широкий выбор
de klant, -en покупатель, клиент
het kleed, kleren платье, одежда
de kleur, -en цвет;
Welke kleur? Какого цвета?
de kwaliteit качество;
van uitstekende kwaliteit zijn быть прекрасного качества
kosten стоить
Wat kost...? Сколько стоит?
langs вдоль;
langs de straat lopen идти по улице
leren кожаный
de levensmiddelen продукты питания
lichtgrijs светло-серый
lopen (liep, gelopen) бегать, ходить
de maat, maten размер;
Welke maat? Какой размер?
nodig нужный, нужно;
iets nodig hebben нуждаться в чем-л.
´**opengaan** открываться;
ant. ´**dichtgaan** закрываться
het overhemd, -en мужская рубашка
de overjas, -sen пальто
het pakje, -s *зд.*: покупка, сверток
het pak, -ken мужской костюм
pardon извините
passen (t) примерять
de paskamer, -s примерочная
de regenjas, -sen плащ
de roltrap, -pen эскалатор
´**rondkijken** *зд*: посмотреть
ruim *зд.*: громадный, огромный
de schoen, -en туфля, ботинок
het speelgoed, -goederen игрушка
spoedig вскоре
de sok, -ken носок
de stof, -fen ткань, материя
de vacantie, -s, -tiën отпуск, каникулы;
met vacantie zijn быть в отпуске
verkopen (verkocht, verkocht) продавать
de verkoper, -s продавец;
de verkoopster продавщица
verslijten (versleet, versleten) снашивать
vorig прошлый; **vorige maand** в прошлый месяц; **vorige schoenen** *зд.*: старые туфли
het warenhuis, -zen универсальный магазин
de winkel, -s магазин, лавка
winkelen (d) ходить в магазин;
gaan winkelen ходить за покупками
zoeken (zocht, gezocht) искать

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Простое прошедшее время (претерит) (Onvoltooid verleden tijd)

1) Образование простого прошедшего времени.

Слабые глаголы

основа глагола + суффикс { te / de

Лицо	Единственное число	Лицо	Множественное число
1-е ik 2-е jij U hij 3-е zij het	maakte, leerde	wij jullie U zij	maakten, leerden maakten (maakte) leerden (leerde) maakte, leerde maakten, leerden

Суффикс **-te** присоединяется к основам глагола, оканчивающимся на глухие согласные, напр.:

gebruik-**te**, pas-**te**

Суффикс **-de** присоединяется к основам глагола, оканчивающимся на звонкие согласные или на гласные *, напр.:

bedien-**de**, betaal-**de**, dooi-**de**

Запомните: Если глагольная основа оканчивается на **-t** или **-d**, то в простом прошедшем времени эти согласные удваиваются; напр.: zetten — zet**te**, antwoorden — antwoor**dde**, wachten — wach**tte**.

Если основа глагола оканчивается на звонкие звуки [v] или [z] (на письме v и z), то при образовании простого прошедшего времени [v] и [z] перед суффиксом -de оглушаются в [f] и [s] и обозначаются соответственно буквами f и s, напр.: geloven — geloof**de**, vrezen — vrees**de**.

Сильные глаголы

Сильные глаголы изменяют в претерите коренной гласный, напр.: schrijven — schreef, komen — kwam.

Лицо	Единственное число	Лицо	Множественное число
1-е ik 2-е jij U hij, 3-е zij, het	schreef, kwam	wij jullie U zij	schreven, kwamen schreven (schreef), kwamen (kwam) schreef, kwam schreven, kwamen

* В поурочных словарях способ образования форм прошедшего времени слабых глаголов обозначается буквами t или d.

Запомните основные формы глаголов:

vragen	—	**vroeg**	—	gevr**aagd**
hebben	—	had	—	gehad
zijn	—	was/waren	—	geweest
worden	—	werd	—	geworden
kopen	—	kocht	—	gekocht
zoeken	—	zocht	—	gezocht
denken	—	dacht	—	gedacht
gaan	—	ging	—	gegaan
staan	—	stond	—	gestaan
doen	—	deed	—	gedaan
zeggen	—	zei/zeiden (zegde)	—	gezegd

Запомните основные формы глаголов:

kunnen	—	kon/konden	—	gekund
mogen	—	mocht/mochten	—	gemocht
willen	—	wilde/wilden, wou/wouden	—	gewild
moeten	—	moest/moesten	—	gemoeten

Отделяемые приставки у глаголов в претерите ставятся на конец предложения:

Hij **belde** me gisteravond **op**.

2) Употребление простого прошедшего времени.

Формы простого прошедшего времени употребляются обычно в повествовании для выражения действия в прошлом, когда не подчеркивается его связь с настоящим, напр.: Zij bekeken andere afdelingen en deden ook wat inkopen.

Сравн. с перфектом: Zij **hebben** andere afdelingen **bekeken** en zijn **nu** daarvan erg moe.

2. Порядок слов придаточного предложения

Союз Относительное местоим. Относит. наречие	Подлежащее	Второст. чл.предл.	Сказуемое
Ik weet, dat	hij	nieuwe schoenen	**nodig heeft.**
Ik weet, dat	hij	nieuwe schoenen	**wil kopen.**
Ik weet, dat	hij	nieuwe schoenen	al **heeft gekocht**.

Запомните: спрягаемая часть сказуемого в придаточном предложении обычно стоит перед неспрягаемой частью, напр.:

Ik denk, dat de maat ook wel goed **zal zijn**.

Ik geloof, dat je een goede jas **hebt gekocht**.

Отделяемая глагольная приставка в придаточном предложении не отделяется, напр.:

Ik weet, dat u mij vanavond **op**belt.

Отрицание **niet** ставится на конец предложения перед спрягаемой частью сказуемого, напр.:

Ik weet dat hij dat **niet** heeft gezegd.

3. Дополнительные придаточные предложения отвечают на вопрос wat? и вводятся **союзами dat, of**, напр.:

Ik denk **dat** de maat ook wel goed zal zijn.

относительными местоимениями **wie, wat, welke,** напр.:

Dat is precies **wat** ik zoek.

вопросительными местоимениями или местоименными наречиями **hoe, waar, waarheen, wanneer, waarop, waarover** и др., напр.:

Kunt u mij zeggen **waar** de schoenenafdeling is?

Дополнительные придаточные предложения вводятся глаголами denken, zeggen, vragen, antwoorden, weten и т. д. К дополнительным придаточным предложениям относится косвенная речь, напр.:

Hij vraagt mij of de maat goed voor hem is.

Если сказуемое в главном предложении, вводящем косвенную речь, стоит в простом прошедшем времени, то и сказуемое в придаточном предложении ставится в простое прошедшее время, напр.:

Ik dacht dat de maat goed voor u was.

4. Придаточные предложения места отвечают на вопросы waar?, waarheen?, vanwaar? и вводятся относительными наречиями места **waar, waarheen, vanwaar** и др., напр.:

Mijn vriend woont daar, **waar** grote winkels zijn.

и местоименными наречиями **waarop, waaronder** и т. д., напр.:

Daar staat een tafeltje, **waarop** enkele boeken liggen.

OEFENINGEN

1. Vul in: **was — waren**?

Ik was met vacantie.	Hij was niet thuis.
Jij	De kinderen ....
Wij	U ....
Jullie	De jongens ....

2. Zet in de onvoltooid verleden tijd:

Dit **is** een grote winkel. – Dit **was** een grote winkel.

1. Dit is een groot warenhuis. 2. Dat zijn mooie schoenen. 3. Dat is een mooie japon. 4. Daar zijn nieuwe sokken. 5. De japon is duur. 6. Het pak is goedkoop.

3. Vul in: **had — hadden**?

Hij **had** geld.	Mijn vriendin **had** geen kleingeld. (мелочь, о деньгах)
U	Henk ....

We .... Ik ....
Jullie .... Zij (Annie en Piet) ....
Ik .... Hij ....

4. Hetzelfde:

1. Hij had nieuwe schoenen nodig. 2. Annie .... 3. De kinderen ... . 4. We alle ... .

5. Zet in de onvoltooid verleden tijd:

1. Ik heb geld. 2. Mijn broer heeft een nieuw pak. 3. U heeft mooie schoenen. 4. Zij hebben dezelfde maat. 5. We hebben geen geld.

6. Zet in de onvoltooid verleden tijd naar het voorbeld:

Ik gebruik de roltrap.—Ik gebruikte ook vroeger de roltrap.

1. Ik pas nieuwe schoenen. 2. Ik wacht op mijn vriendin. 3. Ik praat met hem. 4. Ik werk graag.

7. Hetzelfde:

1. De verkoopsters bedienen de klanten vlug. 2. Hij vertelt er over. 3. Zij wisselt haar geld. 4. Ik betaal de rekening aan de kassa. 5. Mr. de Wit logeert in dit hotel. 6. Het kind leert de les. 7. Ik woon in dit huis.

8. Zet in de onvoltooid verleden tijd:

1. Ik bekijk de etalages. 2. Het kind verslijt zijn schoenen. 3. De winkel gaat om 9 uur open. 4. U krijgt daar alles. 5. Ik vind dit paar uitstekend. 6. Ik eet geen vis. 7. De verkoopster beveelt mij deze stof aan.

9. Zet in de tegenwoordige tijd:

1. Zij liepen langs de winkels. 2. Zij stonden voor 'De Bijenkorf'. 3. Ik zag een aanwijzer. 4. Zij bekeken andere afdelingen. 5. De verkoopster beval ons deze japon aan. 6. Ik nam dit paar.

10. Zet in het meervoud.

Voorbeeld: Ik bekeek de etalages. (wij)—Wij bekeken de etalages.

1. Hij versleet zijn schoenen. (zij) 2. Zij las een aanwijzer. (wij) 3. De klant kreeg zijn pakjes hier. (de klanten) 4. Hij zag een aanwijzer. (zij) 5. Zij at geen soep. (wij) 6. De schoen zat wel geschikt. (de schoenen) 7. De vriend gaf mij een krant. (de vrienden)

11. Zet in het enkelvoud.

Voorbeeld: We bekeken andere afdelingen. (ik)—Ik bekeek andere afdelingen.

1. We deden ook wat inkopen. (hij) 2. Anton en Jan liepen langs de winkels. (Anton) 3. Zij gingen het warenhuis binnen. (ik) 4. Zij zagen een aanwijzer. (hij) 5. Hoe vonden ze deze schoenen? (Jan) 6. Zij kregen

daar alles. (Marie) 7. We keken naar de etalage. (hij) 8. De kelners schreven de rekening. (de kelner) 9. De verkoopsters spraken Nederlands en Engels. (de verkoper)

12. Vul de werkwoorden in de onvoltooid verleden tijd in.

Voorbeeld: Ik **koop** graag nieuwe kleren. Ik **kocht** graag nieuwe kleren. Wij **kochten** graag nieuwe kleren.

1. Ik zoek leren herenschoenen. Hij .... De vrienden ....
2. Ik denk van wel. De verkoopster .... De verkopers ....
3. Ik weet van niets. Hij .... De vrienden ....
4. De kelner brengt de rekening. De kelner .... De kelners ....

13. Maak naar het voorbeeld:

Hij kan dit pak kopen.— Hij kon dit pak kopen.

1. Ik moet wat inkopen doen. 2. Hij wil aan de kassa betalen. 3. Zij mag binnenkomen. 4. Ik moet even wachten. 5. Ik kan de rekening betalen.

14. Zet in het meervoud:

1. Vorige maand was ik met vacantie. 2. Hij wilde wat inkopen doen. 3. Ik moest nieuwe schoenen kopen. 4. Zij ging winkelen. 5. Hij kwam het warenhuis binnen. 6. Zij stond voor de etalage. 7. De vrouw kocht een mooie japon. 8. De klant wilde aan de kassa betalen. 9. 's Maandags ging deze winkel wat later open. 10. De kelner kon deze soep aanbevelen. 11. Het kind mocht binnenkomen. 12. Hij verkocht het huis. 13. Zij zei niets.

15. Maak volgens het voorbeeld:
Vandaag is het de 12.1.—Gisteren was het de 11.1.

1. Vandaag is het de 6.2. 2. Vandaag is het de 23.3. 3. Vandaag is het de 4.5. 4. Vandaag is het de 15.9.

16. Antwoord:

De hoeveelste was het gisteren (eergisteren)?

17. Antwoordt:

a) Waar was u gisteravond? Waar waren uw ouders (uw kinderen)? Was uw moeder (vader) thuis?

b) Had u vroeger thuis veel boeken? Hadden uw ouders veel boeken? Had u op school meer boeken dan uw makkers? (соученики) Wanneer had u gisteren uw taallessen? Waarom had u gisteren geen tijd?

c) Waar was u gisteren in de morgen (gistermorgen), in de voormiddag, in de namiddag, in de avond (gisteravond)?

18. Wat deed u gisteren? Vertelt er over:

's Morgens	vroeg, (laat) opstaan, zich wassen, zich scheren koffie (thee) drinken
's Voormiddags	college lopen
's Namiddags	gaan winkelen nieuwe boeken kopen
's Avonds	naar de t. v. kijken

19. Zet nodige modaalwerkwoorden in de onvoltooid verleden tijd:

Mijnheer de Wit vertelt: Sinds (*зд.*: уже) een week is mijn vrouw ziek, wij wilden vandaag met vacantie gaan.

1. Waar ... u naar toe gaan? (willen) 2. Wij ... naar Italië. (willen) 3. Hoe lang ... u daar blijven? (willen) 4. De reis ... drie weken duren. (moeten) 5. Waarom ... u niet alleen reizen? (willen) 6. Alleen? Ik ... bij mijn vrouw blijven (moeten).

20. Maak volgens de voorbeelden.

a) Voorbeeld: Mijnheer de Wit ... al in juni met vacantie.— Mijnheer de Wit **was** al in juni met vacantie.

1. De kinderen ... in juli en augustus met vacantie. 2. Wanneer ... u met vacantie?

b) Voorbeeld: Mevr. de Vries ... een nieuwe japon nodig.— Mevr. de Vries **had** een nieuwe japon nodig.

1. De man ... een nieuw pak nodig. 2. De kinderen ... nieuwe schoenen nodig.

21. Zeg hoe het vroeger was.

Voorbeeld: Ik doe op vrijdag inkopen.— Ik deed ook vroeger op vrijdag inkopen.

1. De winkels gaan om 6 uur dicht. 2. Leren schoenen zijn duur. 3. Ik koop nieuwe kleren in deze winkel. 4. Ik betaal voor mijn nieuwe schoenen aan de kassa. 5. Ik vind geen pak van deze maat in de winkels. 6. De verkoper beveelt me deze handschoenen aan. 7. Ik drink koffie graag. 8. Ik oefen me veel in het spreken.

22. Maak naar het voorbeeld:

U was vorige maand met vacantie. En wat deed uw vriend? (in de stad blijven).— Hij bleef in de stad.

1. Ik ging winkelen. En wat deed mijn vriendin? (etalages bekijken) 2. Ik paste een regenjas. En wat deed mijn vriend? (nieuwe schoenen passen) 3. Ik betaalde aan de kassa. En wat deed de verkoper? (andere klanten bedienen)

23. Hoe was het vroeger? Antwoord.

Voorbeeld: Koopt hij zijn kleren in deze winkel? (in een groot waren-

huis) — Nou ja, maar vroeger kocht hij zijn kleren in een groot warenhuis.

1. Gaat hij om 1 uur eten? (om 12 uur) 2. Koopt zij haar schoenen in deze schoenenafdeling? (in een schoenwinkel) 3. Betaalt men zijn inkopen aan de kassa? (aan de verkoper)

24. Antwoordt op de vragen:

1. Hij ging boodschappen doen. 2. Waarom wilde u niet meegaan? 3. Hij paste nieuwe schoenen. 4. Waarom kon u nieuwe schoenen niet passen? 5. Hij kocht twee overhemden. 6. Moest u ook overhemden kopen?

25. Vertaal in het Nederlands:

Утром госпожа де Вит пошла за покупками. Она должна была купить продукты — мясо, молоко, овощи и хлеб. Ей нужны были новые туфли. Госпожа де Вит вошла в магазин и назвала размер и цвет. Продавщица принесла ей туфли. Госпожа де Вит померила их. Туфли сидели хорошо (были впору). Они стоили недорого. Она заплатила деньги в кассу и получила свой пакет.

26. Maak gesprek tussen de verkoper en mr. de Wit:
Mr. de Wit koopt een nieuw pak.

Verkoper:	**Mr. de Wit:**
Goedemorgen.	
Wat moet het zijn?	zoeken, een nieuw pak
Wat is uw maat?	geloven 50 of 52
En in welke kleur?	donkerblauw
Hoe vindt u deze dan?	kosten, goedkoop zijn
Het is een uitstekende kwaliteit.	
Wilt u aan de kassa betalen?	danken
Uw pakje krijgt u hier.	

27. Zegt u uw mening, gebruikt het voorbeeld:

De maat is goed voor u.— **Ik denk, dat** de maat goed voor u **is**.

1. De kleur staat u uitstekend. 2. De japon is tamelijk duur. 3. De schoenen zitten wel geschikt. 4. De winkels gaan op maandag wat later open.

28. Zet de werkwoorden in de bijzinnen uit de oef. 27 in de voltooid tegenwoordige tijd.

Voorbeeld: Ik denk, dat de maat goed voor u is.— **Ik denk**, dat de maat goed voor u **is geweest**.

29. Maak bijzinnen:

Hij zocht donkerbruine schoenen.— Ik **wist**, dat hij donkerbruine schoenen **zocht**.

1. Ze ging etalages bekijken. 2. Ik moest aan de kassa betalen. 3. Zij had handschoenen nodig. 4. De verkopers bedienden de klanten vlug.

30. Maak volgens het voorbeeld. Wat zei de verkoopster?

Voorbeeld: De verkoopster zei: 'De maat is goed'.— De verkoopster zei, dat de maat goed was.

1. De verkoopster zei: 'Het pak zit wel geschikt'. 2. De verkoopster zei: 'Het is een uitstekende kwaliteit'.

31. Maak hetzelfde. Wat vroeg de verkoper?

Voorbeeld: De verkoper vroeg: 'Is de maat goed?' — De verkoper vroeg, of de maat goed was.

1. De verkoper vroeg: 'Wilt u goedkopere schoenen?' 2. De verkoper vroeg: 'Wilt u aan de kassa betalen?'

32. Maak volgens het voorbeeld:

Weet u, of vandaag de winkels open zijn?— Ja, ik weet precies, dat vandaag de winkels open zijn.

1. Weet u, of deze maat goed voor hem is? 2. Weet u, of deze kleur haar goed staat? 3. Weet u, of ze vandaag inkopen gaat doen? 4. Weet u, of er beneden een aanwijzer is?

33. Maak bijzinnen. **Dat** of **of**?

1. Mevr. de Wit zegt, ... (Zij gaat etalages bekijken.) 2. Zij vraagt ... (Heeft u goedkopere schoenen?) 3. Zij denkt ... (De maat is goed.) 4. Zij vraagt ... (Moet ik aan de kassa betalen?) 5. Mevr. de Wit zegt ... (Zij zoekt nieuwe handschoenen.)

34. Vul in:

1. Weet u, ... dezelfde maat heeft? 2. Kunt u mij zeggen, ... de schoenenafdeling is? 3. Ik weet niet precies, ... dit pak kost. 4. Misschien weet Piet, ... Wim dit overhemd niet heeft gekocht.

---

waar, wie, waarom, hoeveel

35. U bent in een groot warenhuis. Gebruikt het voorbeeld: Kunt u mij zeggen waar .... Stelt zich voor: u hebt nieuwe boeken, speelgoed, huishoudelijke artikelen, confectie voor heren of confectie voor dames nodig. Hoe vraagt u het?

36. Maak naar het voorbeeld:

Wie heeft het boek in het Nederlands vertaald?— Ik kan het u niet zeggen, wie het boek in het Nederlands heeft vertaald.

1. Wie heeft dit boek geschreven? 2. Wie heeft zo goed Nederlands gesproken? 3. Wie heeft het boek in het Russisch vertaald?

37. Maak volgens het voorbeeld:

Met wie spreekt de verkoopster? — Ik weet niet, met wie de verkoopster spreekt.

1. Met wie gaat zij winkelen? 2. Aan wie schrijft deze man? 3. Over wie spreken ze?

38. Maak bijzinnen.

Voorbeeld: Waarover spreken de heren? — Ik weet, waarover de heren spreken.

1. Waarover spreken de dames? 2. Waarom is hij te laat voor de les? 3. Waarover vertelt hij? 4. Waarop schrijft hij? 5. Waarover spreken de studenten?

39. Maak naar het voorbeeld.

Voorbeeld: Ik zoek dat. — Dat is precies wat ik zoek.
1. Ik meen dat. 2. Ik bedoel dat. 3. Ik zeg dat.

40. **Dat** of **wat**?

1. De verkoopster zegt, ... de schoenen van uitstekende kwaliteit zijn. 2. Mevr. de Wit vertelt, ... ze heeft gezien (gekocht). 3. Hij vraagt, ... hij moet kopen. 4. Zij zegt, ... ze gaat winkelen.

41. Maak de zinnen, gebruik de woorden uit de tekst:

1. Hij heeft gehoord, ... 2. Hij heeft niet geweten, ... 3. Hij heeft gedacht, ... 4. Hij heeft gevraagd, ...

42. Maak zinnen.

a) Voorbeeld: — naar boven gaan: We gebruikten de roltrap om naar boven te gaan.

naar de tweede etage, naar de derde etage, naar beneden gaan

b) Voorbeeld: — een pak kopen: We gingen in een groot warenhuis om een pak te kopen.

een paar overhemden; huishoudelijke artikelen; levensmiddelen

43. Gebruik **nodig hebben.**

Voorbeeld: Jan moet nieuwe schoenen kopen. — Jan **heeft** nieuwe schoenen **nodig**.

1. Mr. de Wit moet een nieuwe overjas kopen. 2. Mevr. de Wit moet wat zomerkleren kopen. 3. Anton moet Nederlandse boeken kopen. 4. Jan moet een leerboek kopen.

44. Hoe zegt u in het Nederlands?

1. Ян говорит, что магазины открываются в 9 часов утра. 2. Пит сказал, что он купил новый костюм. 3. Я не могу сказать, в каком

магазине я видел эту книгу. 4. Господин Дейкстра знал, что магазины закрываются в 6 часов. 5. Продавец сказал, что я должен заплатить в кассу. 6. Я не знаю, пойду ли я сегодня в магазин. 7. Скажите, пожалуйста, где отдел обуви? (отдел готового платья)? 8. Он знал, что он хотел купить. 9. Мы зашли в отдел готового платья, чтобы купить новый костюм.

45. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Waar was Jan vorige maand? 2. Waarom had hij nieuwe schoenen nodig? 3. In welke winkel kan men alles krijgen? 4. Hoe laat gaan de winkels open? 5. Hoe laat gaan ze dicht? 6. Op welke dag zijn de winkels alleen 's morgens open? 7. Wat zagen Anton en Jan in de benedenverdieping van een groot warenhuis? 8. Hoe kwamen ze naar boven? 9. Wie hielp Jan bij het kiezen? 10. Wist Jan wat hij zocht? 11. Wat kostten de schoenen? (Hoe duur waren de schoenen?) 12. Zaten de nieuwe schoenen geschikt? 13. Van welke kleur waren ze? 14. Waar betaalde Jan? 15. Deden de heren nog wat inkopen? 16. Waar kochten ze een regenjas? 17. Waarvoor gingen ze in de confectieafdeling voor dames? 18. Hoe bedienden de verkoopsters en verkopers hun klanten? 19. Waren de heren tevreden met hun inkopen (boodschappen)?

46. Vertel hoe Jan zich nieuwe schoenen kocht. Gebruik daarvoor gesprekken I en II.
Wanneer bent u in een groot warenhuis geweest? Wat had u nodig? Vertelt erover.

47. Vertel:

Wat koopt men	in de confectieafdeling voor heren?
—"—	in de confectieafdeling voor dames?
—"—	in de schoenenafdeling?
—"—	in de levensmiddelenafdeling?
—"—	in de boekenafdeling?

48. Antwoordt:

1. Wat ziet u in de benedenverdieping van elk grote warenhuis? 2. Waar koopt u gewoonlijk uw kleren? (uw schoenen?) 3. Waar koopt u gewoonlijk levensmiddelen? 4. Wanneer gaan de winkels open? 5. Hoe laat gaan ze dicht? 6. Op welke dagen zijn de winkels gesloten?

49. U gaat winkelen:

1. Vraagt, wanneer de winkels open (dicht) gaan. 2. Hoe vraagt u naar de nodige afdeling in een groot warenhuis? 3. U ziet veel goederen: schoenen, handschoenen, kleren. Wat zegt u? 4. Hoe verklaart u aan de verkoper (verkoopster), wat u zoekt? 5. Hoe vraagt u naar de prijs? 6. Wat zegt u, als het pak (de schoenen) goed voor u is (zijn).

50. Maakt een situatie met uw collega. 'Ik doe vandaag inkopen'.

U heeft een nieuw pak, drie overhemden en nieuwe schoenen nodig. U staat voor een groot warenhuis. Vooruit dan maar!

LES 12 (TWAALF)

Thema: De bezienswaardigheden van de stad.
Een stadsrondvaart.

Voorbeelden: Hoe bevalt het u in Amsterdam? Вам нравится Амстердам? Ik ken de stad (niet, niet goed, goed). – Я знаю (не знаю, знаю плохо, хорошо) город. Wat interesseert u het meest? Что вас интересует больше всего? Wanneer werd deze toren gebouwd (dit monument opgericht)? Когда была построена эта башня (сооружен этот памятник)? Uit welk jaar dateert deze kerk? – Когда была построена эта церковь? Door wie is deze toren gebouwd? Wie is de bouwmeester (architect)? – Кто построил эту башню? Voor wie is dit monument (standbeeld)? – Кому поставлен этот памятник? *Выражения восхищения*: Ik vind deze straat, dit gedeelte van de stad, dit plein erg mooi. Мне очень нравится эта улица, эта часть города, эта площадь. Wat is dat een mooie toren (een mooi monument, paleis).— Какая красивая башня (памятник, дворец.) Is het waar, dat ... – Это правда, что ...

Grammatica: Страдательный залог (формы пассива). Сложносочиненное предложение. Место придаточного предложения. Определительные придаточные предложения. Конструкция **een van de ...**

DE BEZIENSWAARDIGHEDEN VAN DE STAD

Mr. de Wit: Hoe bevalt het u in Amsterdam?

Anton: Ik ken de stad natuurlijk niet goed. Ik heb wat over de geschiedenis van de stad gelezen en wou graag alle historische plaatsen bezoeken.

Mr.d.W.: Hebt u een plattegrond van de stad?

A.: Ja, ik heb die wel bij mij.

Mr.d.W.: Laten wij de bezienswaardigheden van de stad bekijken. Wat interesseert u het meest?

A.: Vooral de oude stad.

Mr.d.W.: Dan beginnen wij op de Dam. De Dam is het middelpunt van de stad en wordt wel het nationale plein van Nederland genoemd. Hier bevindt zich het Koninklijk Paleis. Daar tegenover staat het Nationale Monument.

A.: Is het waar dat Amsterdam op palen is gebouwd?

Mr.d.W.: Dat is heus waar. Er staan 13659 palen onder 't paleis op de Dam, want de bodem is te zacht. Vroeger werden er houten palen gebruikt, maar tegenwoordig zijn ze meestal van beton. Rechts van het Koninklijk Paleis is de Nieuwe Kerk. De Dam telt in zijn omgeving nog verscheidene beroemde gebouwen, daaronder het Stadhuis. Hier begint ook de Kalverstraat, de meest bekende winkelstraat. Nu lopen wij over het Rokin. Wilt u een tochtje maken met een van de vele rondvaartboten?

A.: Neemt dat veel tijd in beslag?

Mr.d.W.: Dat zal ons een uur in beslag nemen. Dan ziet u de oude grachten, die een heel belangrijk deel van het Amsterdamse stadsbeeld vormen. Dit is de schilderachtige Herengracht. Vroeger woonden hier rijke Amsterdamse kooplieden. De meeste van deze huizen hebben hun fraaie gevels bewaard. Nu passeren wij de Munttoren, die in 1620 voltooid werd.

A.: Wat is dat een mooie toren!

Mr.d.W.: Dat is de Westertoren — de toren van de Westerkerk. Deze kerk dateert uit de Gouden Eeuw. Ze is het werk van de beroemde bouwmeester Hendrick de Keyzer. Veel van de prachtige huizen, die aan de Amsterdamse grachten staan, zijn ook door hem gebouwd. Nu gaan wij langs het Centraal Station en bereiken de haven. Van de haven keren wij terug naar de binnenstad en zien dan de Schreierstoren *, die op de Schreiershoek staat. Deze toren werd in 1482 gebouwd. Hier bevinden wij ons in het oudste gedeelte van Amsterdam. Aan de rechterzijde zien wij nu de Oude Kerk, die in het jaar 1300 gebouwd is. Tenslotte zijn wij terug in het Rokin. Ik hoop, dat u een indruk van de stad heeft gekregen.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Spreek uit:

[ɣ] begint, omgeving, gekregen, gracht, geschiedenis, de Herengracht, de Gouden Eeuw
[x] zacht, rechts, aan de rechterzijde, verscheidene, beslag, de Schreierstoren
[ʃ] nationaal, station
[v] gevel, Kalverstraat, tegenover, bevinden, haven, vroeger
[ŋk] belangrijk, koninklijk
[əx] tegenwoordig, schilderachtig, prachtig

2. Let op de beklemtoning en intonatie:

be'zienswaardigheid: Laten wij de bezienswaardigheden van de stad bekijken.

'middelpunt: De 'Dam is het middelpunt van de stad.

'rondvaartboot: Wilt u een tochtje maken met een van de vele rondvaartboten?

'stadsbeeld: ...een belangrijk deel van het Amsterdamse stadsbeeld.

---

* Van dat punt vertrokken een paar eeuwen geleden de schepen naar het Verre Oosten. Dit torentje, de Schreierstoren, was vroeger heel veel hoger en vormde een deel van de stadsmuur. Alleen het benedenstuk (uit 1487) is bewaard gebleven. De gidsen van de vele rondvaartboten, die er dagelijks voorbijvaren, vergeten nooit aan de toeristen te vertellen, dat de zeemansvrouwen uit vroegere eeuwen bij die toren 'schreiend' (huilend) van hun mannen afscheid namen en bleven wuiven (махать) totdat (пока) de schepen aan de horizon verdwenen (исчезать).

belangrijk важный, значительный; важно
bereiken (t) достигать, подойти, подъехать к...
beroemd известный, знаменитый
het beslag: tijd in beslag nemen отнимать время, требовать времени
het beton бетон
bevallen (beviel, bevallen) (z) нравиться; **Hoe bevalt het u in Amsterdam?** Как вам нравится Амстердам?
zich bevinden (bevond, bevonden) находиться
bewaren (d) сохранять
de bezienswaardigheid, -heden достопримечательность
bij у, при; **iets bij zich hebben** иметь что-л. при себе
de bodem, -s 1. дно, основание 2. почва, земля, грунт
bouwen (d) строить
de bouwmeester, -s архитектор; *syn.* **de architect**, -en
de dam, -men плотина, запруда
dateren (d) **uit** относиться к какому-л. времени, датироваться (каким-л. годом)
het deel, delen часть
fraai красивый, прекрасный
het gebouw, -en здание
het gedeelte, -n часть, доля
de geschiedenis, -sen история
de gevel, -s фасад
de gracht, -en канал, улица вдоль канала
de haven, -s гавань, порт
historisch исторический
houten деревянный
de indruk, -ken впечатление; **een indruk van iets krijgen** получить впечатление от чего-л.
kennen (d) знать (*о конкретных вещах*); **ik ken deze man** я знаю этого человека
de kerk, -en церковь
koninklijk королевский
de koopman, -lieden купец
het middelpunt, -en центр, середина
het monument, -en памятник; **een monument voor iem. oprichten** поставить кому-л. памятник *syn.* **het standbeeld**, -en
nationaal национальный
noemen (d) называть
de omgeving, -en окрестности
de paal, palen свая
het paleis, -zen дворец
passeren (d) проходить, проезжать что-л.
de plattegrond, -en план (города, района)
het plein, -en площадь
prachtig великолепный, великолепно
de rechterzijde, -n правая сторона; **aan de rechterzijde** на правой стороне
rijk (aan) богатый (чем-л.)
de rondvaart, -en экскурсия по каналам города на прогулочном катере
de rondvaartboot, -boten катер (для кругового маршрута по каналам)
schilderachtig живописный
het stadhuis, -huizen городская ратуша
het stadsbeeld, -en панорама (картина) города
de stadsrondrit, -ten (per bus) экскурсия по городу (автобусом)
het station, -s вокзал, станция
tenslotte в конце концов
terugkeren (d) (z) возвращаться
de tocht, -en путешествие
de toren, -s башня
verscheiden различный
voltooien (d) завершать, заканчивать
vormen (d) составлять
waar верно; правда; **is het waar?** это правда? **dat is heus waar** это действительно так
het werk, -en 1. труд, работа 2. сооружение 3. произведение
weten (wist, geweten) знать; **ik weet dat, alles, niets** я знаю это, все, ничего; **ik weet er niets van** я ничего не знаю об этом; **ik weet, dat hij hier is** я знаю, что он здесь
de winkelstraat, -straten торговая улица
zacht мягкий, тихий
zien (zag, gezien) видеть

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Страдательный залог (пассив) (lijdende vorm)

Образование и употребление.

worden (все временные формы)	+	причастие прошедшего времени	=	пассив действия	(настоящее вр., простое прош., будущее I)

zijn (наст., простое прош., будущ. вр.)	+	причастие прошедшего времени	=	пассив состояния	(соверш. наст. вр., предпрош. вр., будущее II)

Формы пассива действия употребляются при выражении временного протекания действия в настоящем, прошедшем и будущем. Пассив состояния употребляется для обозначения состояния предмета, которое возникло в результате действия к определенному временному моменту (настоящему, прошедшему, будущему). Формы пассива состояния выражают, как и формы перфекта, видовое значение совершенности действия.

De toren **wordt gebouwd.** (наст. вр.) Башня строится.

De toren **werd gebouwd.** (прост. прошед. вр.) Башня строилась (была построена).

De toren **is gebouwd.** (соверш. наст. вр.) Башня (была) построена.

De toren **was gebouwd.** (предпрошедшее) Башня была построена.

De toren **zal gebouwd worden.** (будущее I) — Башня будет строиться.

De toren **zal gebouwd zijn.** (будущее II) Башня будет построена.

Сравните в тексте:

De Dam ... **werd** wel het nationale plein van Nederland **genoemd**. De Munttoren **werd** in 1620 **voltooid**. De Schreierstoren **werd** in 1482 **gebouwd**. De Oude Kerk **is** in het jaar 1300 **voltooid**.

Формы личного пассива образуются от переходных глаголов, напр.: bouwen, gebruiken и т. д.

Логический субъект действия выражается предложной конструкцией с **door**, напр.:

De Westertoren **is door** de beroemde bouwmeester Hendrick de Keyzer **gebouwd**. Veel van de prachtige huizen, die aan de Amsterdamse grachten staan, **zijn** ook **door** hem **gebouwd**.

а орудие действия — предложной конструкцией с **met**, напр:

De brief **is met** rood potlood **geschreven**. — Письмо написано красным карандашом.

Безличный или неопределенно-личный пассив может быть образован и от непереходных глаголов, напр.:

Er wordt tegenwoordig veel **gereisd**. — Сейчас много путешествуют.

На первом месте в таких предложениях стоит местоименное наречие **er**:

Er werd op de deur geklopt.— Постучали в дверь.

Er wordt gedanst.— Танцуют.

2. Сложносочиненное предложение

Сложносочиненные предложения образуются из простых предложений посредством сочинительных союзов: **en** (и), **maar** (но, а), **of** (или), **want** (ибо, так как) и т. д. Порядок слов после этих союзов не изменяется, напр.:

Vroeger werden er houten palen gebruikt, **maar** tegenwoordig zijn ze meestal van beton. Er staan 13659 palen onder 't paleis op de Dam, **want** de bodem is te zacht.

Сочинительные союзы употребляются также при однородных членах предложения.

Van de haven keren wij terug naar de binnenstad **en** zien dan de Schreierstoren.

Если в качестве сочинительных союзов используются наречия, напр.: **dan** (потом, затем), **daardoor** (поэтому), **daarom** (поэтому, потому), то они занимают в предложении первое место, оттесняя подлежащее на третье, после изменяемой части сказуемого, напр.:

Wij beginnen op de Dam, dan gaan wij langs de Kalverstraat. Het tochtje zal ons niet veel tijd in beslag nemen, daarom maken wij mee. (участвовать)

Запомните: Сложносочиненные предложения с союзами want и daardoor переводятся на русский язык как сложноподчиненные, напр.:

Er staan palen onder het paleis, want de bodem is te zacht.— Дворец стоит на сваях, так как земля слишком мягкая.

Het heeft de hele dag geregend, daardoor staan er plassen op de weg.— Весь день шел дождь, поэтому на дорогах лужи.

3. Место придаточного предложения

Придаточное предложение может занимать три положения по отношению к главному:

а. следовать за главным:

главное придаточное

Ik hoop, dat u een indruk van de stad heeft gekregen.

б. предшествовать главному.

В этом случае главное предложение начинается со сказуемого (изменяемой части сказуемого), затем следует подлежащее и второстепенные члены предложения:

придаточное	главное
Daar (так как) Anton veel over de geschiedenis van de stad heeft gelezen,	**wilde** hij graag alle historische plaatsen **bezoeken**.

в. стоять в середине главного предложения.

Вторая часть главного предложения в этом случае начинается со сказуемого:

Veel van de prachtige huizen, die aan de Amsterdamse grachten staan, **zijn** ook door hem **gebouwd**.

4. Придаточное определительное отвечает на вопрос какой?, что за? и вводится относительными местоимениями **die, dat, welke, welk** (в зависимости от рода определяемого слова в главном предложении), напр.:

Aan de rechterzijde zien wij nu de Oude **Kerk**, **die** in het jaar 1300 gebouwd is.

В качестве союзных слов выступают **hetgeen**, а также относительные и местоименные наречия **hoe, waar, waarop** и т. д.

Amsterdam is de stad, **waar** Jan geboren is.

5. Конструкция een van de ... переводится на русский язык как «один, одна, одно из ...», напр.:

Een van de prachtige huizen is door hem gebouwd.

OEFENINGEN

1. Kent u Nederlandse namen?

Voorbeeld: De jongen heet Johannes. Zijn roepnaam is Jan.— Hij wordt Jan genoemd.

1. De jongen heet Willem. Zijn roepnaam is Wim. 2. Het meisje heet Cornelia. Haar roepnaam is Corrie. 3. De jongen heet Cornelis. Zijn roepnaam is Kees. 4. Het meisje heet Wilhelmina. Haar roepnaam is Willie. 5. De jongen heet Hendrik. Zijn roepnaam is Henk. 6. Het meisje heet Henriette. Haar roepnaam is Hennie.

2. Welke taal wordt in ... gesproken?

Voorbeeld: In Nederland spreekt men Nederlands.— In Nederland wordt Nederlands gesproken.

1. In Rusland spreekt men Russisch. 2. In België spreekt men Nederlands en Frans. 3. In Duitsland spreekt men Duits. 4. In Engeland spreekt men Engels.

3. Hetzelfde volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Hoe zegt men dat in 't Nederlands? Hoe wordt dat in 't Nederlands gezegd?

1. Hoe schrijft men dat? (het woord) 2. Hoe spelt men dat? (het woord) 3. Hoe spreekt men dit woord uit?

4. Hetzelfde volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Dat maakt men in Engeland.— Dat wordt in Engeland gemaakt.

Dat maakt men in Rusland (Amerika, Nederland, Frankrijk).

5. Maak passief.

Voorbeeld: De man bouwt het huis.— Het huis wordt door de man gebouwd.

1. Ik bekijk de stad. 2. Annie maakt een reis. 3. Vele mensen bezoeken de stad. 4. De stad bouwt het hotel. 5. De politieman regelt het verkeer. 6. De grachten vormen het stadsbeeld van Amsterdam.

6. Zet in het meervoud:

Het huis wordt gebouwd.— De huizen worden gebouwd.

1. Deze gracht wordt vaak genoemd. 2. Dit monument wordt bekeken. 3. Het huis wordt verkocht.

7. Antwoord naar het voorbeeld:

Wat wordt bekeken? (de stad) - -De stad wordt bekeken.

Wat wordt bekeken? (de haven, het monument, het paleis, het plein, de bezienswaardigheden, het standbeeld)

8. Zet in de lijdende vorm.

Voorbeeld: Men noemt Amsterdam de hoofdstad.— Amsterdam wordt de hoofdstad genoemd.

1. Men noemt de Dam het nationale plein. 2. Men noemt deze toren de Schreierstoren. 3. Men noemt dit monument het Nationale Monument. 4. Men bouwt de stad op palen.

9. Maak passief:

Men bouwt veel huizen.— Er worden veel huizen gebouwd.

1. Men bekijkt de stad. 2. Men leest over de geschiedenis van de stad. 3. Men bezoekt historische plaatsen. 4. Men bekijkt de bezienswaardigheden van de stad. 5. Men bouwt tegenwoordig hoge flats. 6. Men gebruikt tegenwoordig de palen van beton.

10. Stelt deze vragen aan uw gesprekspartner:

Wat eet men veel in Nederland? (kaas) — In Nederland wordt veel kaas gegeten.

1. Wat drinkt men veel in Nederland? (koffie) 2. Wat drinkt men veel in Engeland? (thee)

11. Maak een vraag.

Voorbeeld: Er wordt een huis gebouwd.— Door wie wordt het huis gebouwd?

1. Er worden de bezienswaardigheden van de stad bekeken. Door wie worden .... 2. Er wordt over de geschiedenis van de stad gelezen (verteld). 3. Er worden historische plaatsen van Amsterdam bekeken. 4. Er wordt cen nieuw hotel gebouwd.

12. Ontkent:

Bekijkt u de stad? (de toeristen) — Neen, de stad wordt door de toeristen bekeken.

1. Maakt u een tochtje door de grachten? (mijn vrienden) 2. Bouwt men de huizen in Amsterdam op de bodem? (op palen) 3. Vertaalt u de geschiedenis van de stad? (de vertaler)

13. Bevestig:

Het tochtje met een rondvaartboot is goed. (aanbevelen) — Men beveelt het dus aan. Ja, het wordt aanbevolen.

1. De bouwmeester is beroemd. (vaak noemen) 2. De toren is mooi. (graag bekijken) 3. De winkelstraat is zeer levendig. (veel kopen) 4. De stad is zeer oud. (veel bezoeken)

14. Antwoord.

Voorbeeld: Kunt u me zeggen, wat hier wordt gebouwd? (een hotel) — Hier wordt een hotel gebouwd.

Kunt u me zeggen, wat hier wordt gebouwd? (een station, een metrostation, een warenhuis, een stadhuis)

15. Zo wordt aan een tekst gewerkt:

1. Er ... naar een band met de tekst .... 2. Dan ... de nieuwe woorden ... . 3. De tekst ... ten eerste door de leraar dan door de studenten .... 4. Dan ... vragen tot de tekst .... 5. Tenslotte ... de inhoud van de tekst .... 6. Thuis ... de tekst ... dan de woorden ....

16. Zet in de lijdende vorm:

1. Bezoekt men historische plaatsen? 2. Bekijkt men de bezienswaardigheden? 3. Hoe noemt men de Dam? 4. Doet men inkopen (boodschappen) in de Kalverstraat? 5. Bouwt men de huizen op palen?

17. Zet in de onvoltooid verleden tijd.

Voorbeeld: De toren **wordt** door de bekende bouwmeester gebouwd. — De toren **werd** door ... .

1. Het hotel wordt door de firma gebouwd. 2. De bezienswaardigheden worden door de toeristen bekeken. 3. De tentoonstelling wordt door vele bezoekers bezocht.

18. Zet in de lijdende vorm.

Voorbeeld: Een onbekende bouwmeester bouwde deze toren in 1482. — Deze toren werd door een onbekende bouwmeester in 1482 gebouwd.

1. De beroemde bouwmeester H. de Keyser bouwde vele prachtige huizen. 2. De Keyser bouwde de Zuider — en de Westerkerk. 3. De

bouwmeester Jacob van Campen bouwde het Koninklijk Paleis. 4. De gids (гид) vertelde ons over de geschiedenis van de stad. 5. Voor 1814 noemde men Amsterdam al de hoofdstad.

19. Antwoord naar het voorbeeld.

Door wie werd de Westerkerk gebouwd? (door de bouwmeester Hendrick de Keyser) — De Westerkerk **werd** door de bouwmeester H. de Keyser gebouwd.

1. Door wie werd het Koninklijk Paleis gebouwd? (door Jacob van Campen) 2. Door wie werden deze prachtige huizen gebouwd? (door Hendrick de Keyser)

20. Maak een vraag in de lijdende vorm:

Wie bouwde de kerk? — Door wie werd de kerk gebouwd?

1. Wie bekeek de toren? 2. Wie voltooide de toren?

21. Vraagt naar de datum. Laat uw gesprekspartner op de vragen antwoorden:

De Munttoren werd in 1620 voltooid. — Weet u, wanneer de Munttoren werd gebouwd?

1. De Schreierstoren werd in 1482 gebouwd. 2. De Oude Kerk werd in het jaar 1300 gebouwd. 3. De mooie Zuiderkerk werd in 1614 voltooid.

22. Zet in de voltooid tegenwoordige tijd. Hoe verandert de zin?

De metro wordt gebouwd. — De metro is gebouwd.

1. De straat wordt genoemd. 2. De haven wordt gebouwd. 3. Het huis wordt gebouwd.

23. Maak passief.

Voorbeeld: Men heeft Amsterdam op palen gebouwd. — Amsterdam is op palen gebouwd. — Is het waar, dat Amsterdam op palen is gebouwd?

1. Men heeft het paleis al jaren niet meer gebruikt. 2. Daar heeft men hoge flats gebouwd.

24. Hetzelfde:

Wie heeft het boek vertaald? — Door wie is het boek vertaald?

1. Wie heeft het boek geschreven? 2. Wie heeft de brief geschreven? 3. Wie heeft de brief vertaald?

25. Laat uw gesprekspartner antwoorden naar het voorbeeld:

Ziet u de Westerkerk? Door wie is deze kerk gebouwd? (De Keyser) — Die is door De Keyser gebouwd. — Is het waar, dat deze kerk door De Keyser is gebouwd?

1. Ziet u het Koninklijk Paleis? Door wie is dit paleis gebouwd? (J. van Campen) 2. Ziet u de Oude Kerk? Wanneer is deze kerk gebouwd? (1300) 3. Ziet u de Munttoren? Wanneer is deze toren voltooid? (1620)

26. Maak deze mededeling precieser. Zeg, door wie dat gemaakt is:

Men heeft een nieuw hotel gebouwd. (de jonge bouwmeester)—Ja, dat is waar. Een nieuw hotel is door de jonge bouwmeester gebouwd.

1. Men heeft hoge flats gebouwd. (de grote bouwmaatschappij) 2. Men heeft betonnen palen gebruikt. (de bouwarbeiders)

27. Preciseer:

Het nieuwe stadhuis is al gebouwd.— Men heeft ons gezegd, dat het nieuwe stadhuis al is gebouwd.

1. Dit gedeelte van de stad is opnieuw gebouwd. 2. Het paleis is niet meer gebruikt. 3. De kerk is al gerestaureerd.

28. Men interesseert zich voor het volgende en wil u erover vragen:

Wanneer is deze toren gebouwd?—Ik interesseer me er voor wanneer deze toren is gebouwd.

1. Wanneer zijn deze huizen gebouwd? 2. Wanneer is het Centraal Station gebouwd? 3. Wanneer is de Westerkerk gebouwd?

29. Vertaal in het Nederlands. Gebruik de lijdende vorm:

1. Туристы **осматривают** город. 2. Многие здания (церкви) в Амстердаме **построены** знаменитым архитектором Хендриком де Кейзером. 3. Панораму города **составляют** каналы. 4. Де Дам (De Dam) **называют** национальной площадью Нидерландов. 5. Амстердам **построен** на сваях. 6. Одно из наиболее древних (oud) зданий— Старая церковь—построена в 1300 году.

30. Zet in het meervoud.

Voorbeeld: Dat is de kerk, die door een beroemde bouwmeester is gebouwd.— Dat zijn de kerken, die door een beroemde bouwmeester zijn gebouwd.

1. Dat is het plein, dat het middelpunt van de stad vormt. 2. Dat is de straat, die door de gehele stad loopt. 3. Dat is het gebouw, dat me het meest bevalt.

31. Combineer de volgende zinnen.

Voorbeeld: We gaan langs het Centraal Station. Het ligt niet ver van de haven. —We gaan langs het Centraal Station, dat niet ver van de haven ligt.

1. We gaan langs de Munttoren. Die werd in 1620 voltooid. 2. Dat is de Westerkerk. Ze is het werk van de beroemde bouwmeester Hendrick de Keyser. 3. Dat is het oudste huis van de Herengracht. Het dateert uit het

jaar 1621. 4. We passeren de Westertoren. Die dateert uit de Gouden Eeuw. 5. We zien de oude grachten. Ze vormen het Amsterdamse stadsbeeld. 6. Aan de grachten staan prachtige huizen. Ze hebben hun fraaie gevels bewaard.

32. Combineer de volgende zinnen.

Voorbeeld: Ik zie het Leidse plein. Het plein is druk.— Het Leidse plein, dat ik zie, is druk.

a) We zien de Oude Kerk. De kerk is in het begin 1300 gebouwd. Ik zie de prachtige huizen. De huizen staan aan de grachten. We zien de grachten. De grachten vormen het stadsbeeld van Amsterdam. We zien het Koninklijk Paleis. Het paleis is door J. van Campen gebouwd.

b) We gaan langs het gebouw. Dat is het Centraal Station. Aan de Amsterdamse grachten staan huizen. De meeste van deze huizen zijn door De Keyser gebouwd.

33. Vul in: **die** of **dat**?

1. Ik zie de toren ... ik erg mooi vind. 2. Wij passeren de kerk ... mijn vrienden erg mooi vinden. 3. Wij zien het monument, ... ik erg mooi vind. 4. Wij passeren het Centraal Station, ... niet ver van de haven ligt. 5. Wij gaan langs de straat ... mij het meest bevalt. 6. Dat is het gebouw ... ik prachtig vind. 7. Dat is het gedeelte van de stad, ... ik erg leuk vind.

34. Maak volgens het voorbeeld:

Ik moest een hotel noemen. - Ik wist niet, welk hotel ik moest noemen.

1. Ik moest een straat noemen. 2. Ik moest een plein noemen. 3. Ik moest een bouwmeester noemen. 4. Ik moest een werk van deze bouwmeester noemen.

35. Vult in.

Voorbeeld: Kent u de vrouw, ... net is voorbijgegaan? - Kent u de vrouw, die net is voorbijgegaan?

1. Kent u de man, ... ons net heeft begroet? 2. Kent u het meisje, ... daar loopt? 3. Kent u de stad, ... we bekijken? 4. Kent u het boek, ... ik nu lees?

36. Combineer de zinnen.

Voorbeeld: De vacantie was goed. Ik heb de vacantie in het buitenland doorgebracht.— De vacantie, die ik in het buitenland heb doorgebracht, was goed.

1. De steden bevielen me zeer. We bekeken ze tijdens onze reis. 2. Het plein is het oudste plein van de stad. Wij zien het plein.

37. Vraagt uw gesprekspartner, voort te zetten:

1. Ik ken de stad goed, die ... . 2. Ik ken het plein goed, dat ... . 3. Kent u de straat, die ... . 4. Kent u het monument, dat ... .

38. Hoe zegt u dat in het Nederlands?

1. Вы знаете город, который мы осматриваем? 2. Кто построил башню, мимо которой мы проходим? 3. Мы видим каналы, которые составляют панораму города. 4. В домах, которые стоят на Херенхрахт, жили раньше богатые купцы. 5. Сейчас мы проходим мимо Монетной башни, которая была построена в 1620 году. 6. Центральный вокзал, который мы видим, находится недалеко от порта. 7. Площадь, на которой мы находимся, называется Национальной площадью. 8. Памятник, который мы видим, называется Национальным памятником. 9. Кто построил здание, которое находится справа от дворца?

39. Vul in: **en, maar** of **want**?

1. Het paleis op de Dam is op palen gebouwd, ... de bodem is te zacht. 2. Vroeger werden er houten palen gebruikt, ... tegenwoordig zijn ze meestal van beton. 3. De Kalverstraat is de meest bekende winkelstraat ... er wordt hier veel gekocht. 4. Het paleis is erg mooi. ... tegenwoordig wordt het niet meer gebruikt. 5. Anton heeft veel over de geschiedenis van de stad gelezen ... Jan wilde hem alle historische plaatsen laten zien.

40.

	kennen	of	**weten**
ik **ken**	de stad	ik **weet**	dat
	het land		niets
	deze man		alles
	deze vrouw	ik weet,	dat (+ придаточное)
	dit kind		

Kent u Amsterdam?
Ik weet, dat u voor de eerste keer in de stad bent. Weet u, dat deze kerk door De Keyser is gebouwd? Ik **ken** vele straten, hem niet, vele boeken over de geschiedenis van de stad, mijnheer De Vries goed.
Ik **weet**, dat hij graag reist, waar mr. De Vries woont, wanneer de rondleiding begint.

41. Antwoord.

Voorbeeld: Weet u, in welke straat hij woont? – Neen, ik weet niet, in welke straat hij woont.

1. Weet u, welke historische plaatsen we zullen bezoeken? 2. Weet u, of we een tochtje met een rondvaartboot zullen maken?

42. Maakt zoals het voorbeeld:

Kent u mevrouw de Wit? (tolk) — Ik ken ze persoonlijk niet, ik weet, dat ze tolk is.

1. Kent u meneer de Vries? (leraar) 2. Kent u mejuffrouw Vermeulen? (onderwijzeres) 3. Kent u mevrouw Smit? (docente aan de universiteit)

43. Antwoord, gebruik **iets bij zich hebben**:

Hebt u een plattegrond bij zich? (ik) — Ja, ik heb die wel bij me.

1. Hebben jullie een plattegrond bij zich? (wij) 2. Heeft hij een plattegrond bij zich? (hij) 3. Hebben ze een plattegrond bij zich? (zij) 4. Heb je een plattegrond? Die heb je zeker bij je!

44. Antwoord:

Hoeveel tijd zal ons de rondleiding in beslag nemen? (anderhalf uur) - De rondleiding zal ons anderhalf uur in beslag nemen.

1. Hoeveel tijd zal ons deze reis in beslag nemen? (3 dagen) 2. Hoeveel tijd neemt u de weg naar huis in beslag? (kwart uur) 3. Hoeveel tijd zal ons het tochtje met een rondvaartboot in beslag nemen? (een uur)

45. Maak volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: We gaan langs het Centraal Station.— We gaan het Centraal Station voorbij.

1. We gaan langs het Koninklijk Paleis. 2. We gaan langs de Westerkerk. 3. We gaan langs de Munttoren.

46. Vertaal:

a) 1. Вы знаете этот город? Я немного знаю город, так как много читал о нем. 2. Я не знаю, сколько времени займет поездка по городу. 3. Вы знаете, кто построил это здание? 4. Кто этот человек? Я его не знаю. Я знаю лишь, что он гид-переводчик (gids).

b) 1. У Вас есть карта города? Да, она у меня с собой. 2. Как называется площадь, мимо которой мы проходим? Мы проходим мимо Лейденской площади.

47. Drukt uw bewondering uit.

a) Voorbeeld: Wat is dat een mooie toren!

de kerk, de gracht, het gebouw, de straat, het monument, het paleis, de omgeving

b) Voorbeeld: Wat een mooie grachten!

huizen, straten, schepen, kerken

48. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Is Anton voor de eerste keer in Amsterdam? 2. Hoe bevalt hem de stad? 3. Kent hij de stad goed? 4. Heeft hij iets over de geschiedenis van de stad gelezen? 5. Wat wil hij in de stad bekijken? Wat interesseert hem het meest in de stad? 6. Welk plein wordt in Amsterdam het nationale plein genoemd? 7. Waar staat het Nationale Monument? 8. Welke beroemde gebouwen bevinden zich in de omgeving van de Dam? 9. Waarom is Amsterdam op palen gebouwd? 10. Welke palen werden er vroeger gebruikt? 11. Welke palen worden tegenwoordig gebruikt? 12. Hoe heet de meest bekende winkelstraat in Amsterdam? 13. Hoeveel tijd neemt een tochtje met de rondvaartboot in beslag? 14. Wat ziet men tijdens deze tocht? 15. Wat vormt het stadsbeeld van de stad? (Zijn er vele grachten in Amsterdam?) 16. Welke gracht is bijzonder schilderachtig? Waardoor is de Herengracht bekend? 17. Wie woonde vroeger aan de Herengracht? 18. Zijn de fraaie gevels van deze huizen bewaard? 19. Wanneer werd de Munttoren voltooid? 20. Uit welke eeuw dateert de Westertoren? 21. Door wie werd deze kerk gebouwd? 22. Zijn er nog huizen in Amsterdam, die door Hendrick de Keyser zijn gebouwd? 23. Kan men met de rondvaartboot de haven bereiken? 24. Wanneer werd de Schreierstoren gebouwd? Wat weet u over de geschiedenis van dit torentje? 25. Welk is een van de oudste gebouwen in Amsterdam? (de Oude kerk 1300) 26. Hebt u een indruk van de stad gekregen?

49. Vertaal in het Nederlands:

1. В центре города неподалеку от площади де Дам находятся многие известные здания, среди них ратуша, центральный вокзал и др. 2. Одним из живописных каналов Амстердама является Херенхрахт. 3. Раньше здесь жили богатые купцы. 4. В большинстве домов сохранились красивые фасады. 5. Эта церковь относится к Золотому веку.

50. Wat zegt men in situaties:

1. U zegt, dat u de stad niet goed kent. 2. U wilt de bezienswaardigheden van de stad bekijken. 3. U interesseert zich, wat het middelpunt van de stad vormt. 4. U verbaast zich, dat Amsterdam op palen is gebouwd. 5. U wilt een tochtje met een rondvaartboot maken. 6. U interesseert zich, hoeveel tijd dat in beslag zal nemen. 7. U zegt, dat de grachten een belangrijk deel van het stadsbeeld vormen. 8. U vindt de Herengracht schilderachtig. 9. U interesseert zich voor de fraaie gevels van de huizen aan de Herengracht. 10. U bewondert de Westertoren. 11. U vraagt, wanneer de Westertoren gebouwd is. 12. U vraagt door wie de Westerkerk gebouwd is. 13. U vraagt wat Hendrick de Keyser nog heeft gebouwd. 14. U interesseert zich voor de geschiedenis van de Schreierstoren.

51. Heeft u een plattegrond van Amsterdam? Neemt u dit.

1) Maakt een rondleiding door de binnenstad.

Laat uw gesprekspartners vragen aan u stellen. Gebruikt de woorden:

zich bevinden	links	daar
voorbij gaan (lopen)	rechts	daarnaast
langs lopen	aan de linderzijde	daaronder
zien	aan de rechterzijde	aan de overzijde
bekijken	hier	rechtuit

2) U maakt een tochtje met de rondvaartboot door de Amsterdamse grachten. Gebruikt de woorden uit de tekst.

52. Vertelt over uw indruk van Amsterdam.

53. Vertelt over uw geboortestad, de stad, waar u nu leeft.

LES 13 (DERTIEN)

Thema: Een bezoek aan de bioscoop, schouwburg.

Voorbeelden: Wat voor films worden in de bioscopen vertoond?– Какие фильмы идут в кинотеатрах? Wat voor een film draait er vandaag?– Какой фильм идет сегодня? Wat wordt er vandaag opgevoerd?– Какой спектакль идет сегодня? Hebt u nog plaatsen voor vandaag? У вас есть билеты на сегодня? Had u een goede plaats? У вас было хорошее место? Ik zat (niet) mooi. У меня было (не очень) хорошее место. Ik kon (kan) het verhaal (niet) goed volgen.– Я (не) мог(у) следить за действием. Hoe laat begint (loopt ... af) de film (de voorstelling)? – Когда начинается (заканчивается) фильм (спектакль)? Wie speelt in deze film?– Кто играет в фильме? Hoe zijn de rollen verdeeld?– Кто играет в спектакле? Hoe vindt u de film (de voorstelling)? Как вам нравится фильм (спектакль)? Wie heeft de film gemaakt? Кто поставил фильм?

Grammatica: Предпрошедшее время.
Временные придаточные предложения с союзами **wanneer, terwijl, toen, als**.
Предложения с союзом **want**. Инфинитивные дополнения с **te**.
Сочетания **staan, zitten, liggen + te + инфинитив**.

NAAR DE BIOSCOOP

Jan: Zullen we vanavond eens naar de bioscoop gaan? Er is hier in de buurt een heel mooi bioscooptheater. Het is heel nieuw en er worden geen slechte films vertoond. Als je een film moet kiezen, weet je meestal niet, welke film de moeite waard is te zien.

Anton: Dat lijkt me een goed idee. Wat voor een film draait er vandaag?

J.: Een Nederlandse film 'De stem van het water' van Bert Haanstra.

A.: O, dat vind ik best.

J.: Deze bioscoop moeten we hebben. Wacht even, ik zal de kaartjes halen.

Terwijl Anton voor de bioscoop staat op zijn vriend te wachten bekijkt hij de aankondiging.

J.: Hier is jouw kaartje.

De voorstelling is al begonnen. De vrienden gaan de bioscoop binnen. Er draait eerst een mooie documentaire film.

A.: Is dat nu de film?

J.: Neen, het is de aankondiging, een reclame van een reisbureau zeker. Ja, en de gebeurtenissen van de week krijg je ook op het doek.

EEN BEZOEK AAN DE BIOSCOOP

Jan en Anton zijn gisteravond naar de bioscoop geweest.

Zij wisten eerst niet welke film zij moesten kiezen. Maar toen zij in de krant keken, zagen zij dat er ergens een Nederlandse film draaide. 'De stem van het water' heette die film. Zij besloten die film te gaan zien want in de eerste plaats vond Anton het leuk beelden van Nederland te zien, en in de tweede plaats leek het hem nuttig de in het Nederlands gesproken tekst te horen. Daarbij kwam dat Anton nog nooit een Nederlandse film had gezien.

De voorstelling begon 's avonds om kwart voor 7 en duurde tot 9 uur. Zij zaten mooi en Anton kon het verhaal heel goed volgen. Hij begreep bijna alles.

Jan had 's middags van tevoren kaartjes gekocht, want hij dacht dat het wel eens vol kon zijn. Jan had namelijk de film al een keer gezien en verschillende artikelen over de film gelezen. Bert Haanstra, die hem gemaakt heeft, is een van de bekendste Nederlandse filmers.

Jan's vermoeden bleek juist, want toen hij bij de kassa kwam, zei de juffrouw dat de voorstelling bijna uitverkocht was. Zij gaf hem de laatste twee kaartjes. Voor de pauze zagen zij het nieuws en een stukje van een film van de volgende week. De hoofdfilm ging over de plaats die het water in het leven van de Nederlanders inneemt.

Zij zagen vissers die 's nachts hun netten binnenhaalden, kinderen die moesten leren zwemmen, mensen die vakantie op het water hielden. Zij zagen ook hoe de storm schepen op zee in gevaar bracht, en tenslotte hoe in 1953 een zeer zware storm de dijken deed doorbreken, wat een ramp voor Nederland betekende, daar een gedeelte van het land onder water liep en zeer veel mensen en dieren de dood vonden.

Het publiek genoot van de schitterende opnamen en vooral ook van de prachtige kleuren.

Na afloop gingen Jan en Anton een kopje koffie op een terrasje drinken want zij vonden 9 uur te vroeg om al naar huis te gaan.

NA DE VOORSTELLING

Mijnheer van Dam: Wat hebben jullie gisteravond gedaan? Zijn jullie thuis gebleven?

Jan: Neen, we hadden geen zin om thuis te blijven. Daarom hebben we eens even in de krant gekeken wat er in de stad te doen was. Ik zag dat er ergens een Nederlandse film draaide.

M. v. D.: Hoe heette die film?

J.: De stem van het water.

M. v. D.: O, ja, dat is een heel bekende film van Bert Haanstra.

J.: Ja, dat wist Anton. Hij had al over die film gelezen. Ik was bang dat de film weleens gauw uitverkocht kon zijn. Ik ben dan ook 's middags al naar de kassa gegaan en heb kaartjes gekocht. Dat was maar goed ook, want de juffrouw gaf me de laatste twee kaartjes.
M. v. D.: Hadden jullie nog wel goede plaatsen?
J.: Ja, we zaten heel mooi.
M. v. D.: Anton, had je weleens eerder een Nederlandse film gezien?
Anton: Nee, dit was de eerste keer. Ik vond het erg leuk om eens een Nederlandse film te zien. In de eerste plaats leek het me nuttig gesproken Nederlands te horen, en in de tweede plaats was ik benieuwd hoeveel ik kon begrijpen.
M. v. D.: En hoe ging het? Kon je het verhaal goed volgen?
A.: Ja, dat ging wel. Het was namelijk bij deze film niet zo heel belangrijk of je de tekst goed begreep. Het belangrijkste waren de beelden. De kleuren bij voorbeeld waren prachtig. Zo zagen we schitterende opnamen van een visser die 's nachts met zijn bootje langs zijn netten ging, en van schepen die bij een zware storm op zee in moeilijkheden kwamen.
J.: We hebben ook erg gelachen. Het was heel grappig om te zien hoe kinderen in zwembaden zwommen, en hoe mensen vakantie op het water hielden.
M. v. D.: Was dat dan zo grappig?
J.: U moest het zelf maar eens gaan zien. Wij hebben in ieder geval erg genoten.
M. v. D.: Zagen jullie nog iets van de ramp van 1953?
A.: Ja, aan het eind zagen we hoe het land na het doorbreken van de dijken onder water gelopen was en hoe de mensen zelfs op de daken van de huizen zaten.
M. v. D.: Was er ook een aardig voorprogramma?
A.: We zagen het nieuws en een stukje van de film die de volgende week komt.
M. v. D.: Hoe laat was de film afgelopen?
A.: Hij was al vroeg afgelopen, want hij begon ook al vroeg, om kwart voor 7. Om 9 uur stonden we al weer op straat.
J.: Toen hebben we nog even op een terrasje gezeten en koffie gedronken, want we vonden het nog te vroeg om al naar huis te gaan.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Spreek uit:

-lijk [lək] namelijk, voornamelijk, dadelijk, duidelijk, moeilijk
Jan had namelijk de film al een keer gezien ...
-ig [əx] aardig, prachtig, nuttig, gezellig, grappig
De kleuren bij voorbeeld waren prachtig.
Was er ook een aardig voorprogramma?
Was dat dan zo grappig?

-rijk [rək] belangrijk
Het was namelijk bij deze film niet zo heel belangrijk of je ...

2. Let op de intonatie.

dalend:

Wat hebben jullie gisteren gedaan?
vanmorgen, eergisteren, vorige week, in de vacantie, zaterdag

3. Oefen de intonatie volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Spreekt iedereen Nederlands? (opstijgend) — Ja, ze spreken allemaal Nederlands. (dalend)

1. Leert iedereen Nederlands? 2. Zit iedereen in de eetkamer? 3. Zit iedereen in de tuin? 4. Zit iedereen in de klas? 5. Zit iedereen buiten? 6. Zit iedereen binnen?

4. Let op de intonatie.

Voorbeeld: Hoe ging het? (dalend) Kon je (U) het verhaal goed volgen? (opstijgend)

Hoe ging het? Kon je (U) ... goed volgen? (de tekst, de film, de les, de voorstelling, het liedje, het boek)

Woorden en uitdrukkingen

de aankondiging, -en рекламный ролик, анонс
aardig милый, приятный
aflopen (liep af, afgelopen) заканчиваться
de afloop окончание, истечение; **na afloop** по окончании
het artikel, -s статья
bang боязливый; **bang zijn** (voor iets, iemand) бояться, опасаться (кого-л., чего-л.)
bekend известный, знакомый
benieuwd любопытный, заинтересованный; **benieuwd zijn** проявлять любопытство (хочется узнать)
besluiten (besloot, besloten) решить (сделать что-н.)
betekenen (d) означать, значить
het bezoek aan (een museum, een bedrijf) посещение чего-л. (музея, предприятия)
de bioscoop, -copen кинотеатр; **naar de bioscoop zijn** идти в кино
blijken (bleek, gebleken) (z) оказываться
de boot, boten 1. лодка, шлюпка; 2. судно, пароход
de buurt, -en соседство, близость; **in de buurt** по соседству, поблизости
het dak, daken крыша
de dijk, -en дамба, плотина
het doek, -en полотно, картина; занавес; экран; **op het doek** *зд.*: на экране
de dood смерть; **de dood vinden** погибнуть
door'breken (door'brak, door'broken) прорывать; **het water deed de dijk doorbreken** вода прорвала плотину
'doorbreken (brak 'door, 'doorgebroken) (h, z) прорываться; **de dijk brak door** плотина прорвалась
draaien (d) поворачивать, крутить, *зд.*: идти (о картине); **Wat voor een film draait er vandaag?** Что за фильм идет сегодня?
het eind(e) конец; **aan het einde** в заключение
de film, -s фильм; **een documentaire film** документальный фильм; **een tekenfilm** мультипликационный фильм; **de spel-(hoofd)film** художественный фильм
de filmer, -s постановщик фильма
de gebeurtenis, -sen происшествие, событие; **de gebeurtenissen van de week** события недели, хроника, *syn.* **het nieuws**
genieten (genoot, genoten) **van** наслаждаться чем-л., получать удовольствие
het gevaar, -varen опасность; **in gevaar brengen** подвергать опасности
grappig забавный, смешной; забавно, смешно
halen (d) приносить; пойти за чем-л.

houden (hield, gehouden): **vakantie op het water houden** проводить отпуск на воде
juist правильный, верный; именно, как раз
de kaart, -en, **het kaartje**, -s билет (*в кино, театр*)
kiezen (koos, gekozen) выбирать
lachen (lachte, gelachen) смеяться
leuk милый, удачный, хороший
de moeilijkheid, -heden трудность; **in moeilijkheden komen** попасть в затруднительное положение
de moeite, -n усилия. хлопоты, старание, труд
het is de moeite (niet) waard, iets te doen стоит (не стоит) сделать что-л.
het net, -ten сеть; **netten binnenhalen** убирать сети
nuttig полезный
de opname, -n съемка
de plaats, -en место; **de plaats innemen** занимать место; **in de eerste (tweede) plaats** во-первых (во-вторых); **Hebt u nog plaatsen voor vandaag?** У вас еще есть билеты на сегодня?
het publiek публика
de ramp, -en бедствие, катастрофа
de reclame, -s реклама
het schip, schepen судно, корабль
schitterend блестящий, великолепный
slecht плохой
de storm. -en штурм, буря
het stuk. -ken; het stukje часть, кусок
het terrasje, -s открытое кафе
tevoren, van tevoren заранее
uitverkopen (verkocht uit, uitverkocht) распродавать
uitverkocht распродано
het verhaal, -halen рассказ, повествование, *зд.*: действие фильма
het vermoeden, -s предположение, предчувствие
vertonen (d) показывать; **Wat voor films worden in de bioscopen vertoond?** Какие фильмы идут в кинотеатрах?
de visser, -s рыбак
volgen (d) следить; следовать; **het verhaal volgen** следить за действием
het voorprogramma, -'s киножурнал (хроника)
de voorstelling, -en представление; сеанс
wachten (t) op ждать кого-л., что-л.
het water, -en вода; **onder water lopen** быть затопленным водой
weleens однажды
het zwembad, -en бассейн
zwemmen (zwom, gezwommen) (z, h) плавать
zitten: mooi (slecht) zitten иметь хорошие (плохие) места
de zin, -nen смысл; **geen zin hebben iets te doen** не иметь настроения, желания делать что-л.

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Предпрошедшее время (voltooid verleden tijd)—совершенное прошедшее время

had/den / was/waren } + причастие прошедшего времени

Употребление вспомогательных глаголов hebben и zijn в предпрошедшем времени то же, что и в перфекте. Предпрошедшее время выражает предшествование одного действия другому в прошедшем, напр.:

Daarbij **kwam** dat Anton nog nooit een Nederlandse film **had gezien**. Jan **had** 's middags van tevoren kaartjes **gekocht**, want hij **dacht**, dat het wel eens vol kon zijn. Aan het eind **zagen** we hoe het land na het doorbreken van de dijken onder water **gelopen was**.

2. Временные придаточные предложения (bijzinnen van tijd)

Временные придаточные предложения отвечают на вопросы wanneer? когда?, sinds wanneer? с какого времени?, tot wanneer? до каких

пор?, hoe lang? как долго?. Временные придаточные предложения вводятся союзами **wanneer, terwijl, toen, als** и т. д.

Wanneer (когда) употребляется при отнесенности действия к настоящему и будущему, напр.:

Wanneer de film afloopt, gaan de vrienden een kopje koffie op een terrasje drinken.

Terwijl (в то время как, пока) при одновременном протекании двух действий, напр.:

Terwijl Anton voor de bioscoop staat te wachten, koopt Jan kaartjes aan de kassa.

Toen (когда) употребляется при обозначении однократного действия в прошедшем, напр.:

Maar toen zij in de krant keken, zagen zij dat er ergens een Nederlandse film draaide.

Jan's vermoeden bleek juist, want toen hij bij de kassa kwam, zei de juffrouw dat de voorstelling bijna uitverkocht was.

Als (когда, если) употребляется при одновременности действия в будущем и при обозначении многократного (повторного) действия в настоящем и прошедшем, напр.:

Als er een nieuwe Nederlandse film in deze bioscoop zal draaien, gaat Anton zeker naar deze film.

Als je een film moet kiezen, weet je meestal niet, welke film de moeite waard is te zien.

Als Jan vrije tijd had, ging hij naar de bioscoop. — Когда (если) у Яна было свободное время, он ходил в кино.

3. Причинная связь между предложениями может выражаться при помощи сочинительного союза **want** (так как, потому что).

Запомните: после **want** следует прямой порядок слов, напр.:

Zij besloten die film te gaan zien **want** Anton vond het leuk beelden van Nederland te zien, en het leek hem nuttig de in het Nederlands gesproken tekst te horen.

Die is al vroeg afgelopen, **want** hij begon ook al vroeg.

4. Глаголы besluiten, beslissen, denken, menen и ряд других требуют после себя инфинитив другого глагола с частицей **te**, напр.:

Zij besloten die film **te** gaan zien.

5. Длительность (продолжительность) действия выражается при помощи конструкций **staan, zitten, liggen + te +** инфинитив, (а также blijven + инфинитив), напр.:

Terwijl Anton voor de bioscoop **staat** op zijn vriend **te wachten**, bekijkt hij de aankondiging.	— Стоя в ожидании своего друга у кинотеатра, Антон рассматривает анонс.
Hij **zit** een krant te **lezen**.	— Он сидит и читает газеты.
Zij **blijft** op ons **wachten**.	— Она продолжает нас ждать.

1. Zet in de tegenwoordige tijd:

1. Zij **wisten** het niet. 2. Ze **keken** in de krant. 3. Ergens **draaide** een Nederlandse film. 4. Ik **vond** het leuk. 5. Het **leek** me nuttig te zijn. 6. De voorstelling **begon** 's avonds. 7. Ze **zaten** mooi. 8. Hij **kon** het verhaal goed horen. 9. Ze **begreep** bijna alles. 10. De vrienden **besloten** naar de bioscoop te gaan. 11. Zij **hielden** hun vacantie op het water. 12. Hij **kocht** de kaartjes. 13. Zij **zeiden** niets. 14. Zij **gaf** hem de laatste twee kaartjes. 15. De hoofdfilm **ging** over het water.

2. Zet in de onvoltooid verleden tijd:

1. Ze zijn naar de bioscoop **geweest**. 2. Ik heb deze film **gezien**. 3. Hij heeft verschillende artikelen over de film **gelezen**. 4. Een bekende filmer heeft deze film **gemaakt**. 5. Ik ben op tijd **gekomen**. 6. Hij heeft veel over de film **gelezen**. 7. Jullie hebben limonade **gedronken**. 8. Ik ben bang **geweest**. 9. Het kind heeft in het zwembad **gezwommen**. 10. De storm heeft de schepen op zee in gevaar **gebracht**. 11. We hebben daarvan **genoten**.

3. Zet in de voltooid verleden tijd.

Voorbeeld: Hij zag een Nederlandse film.— Hij had een Nederlandse film gezien.

1. Ik keek in de krant. 2. Wij genoten van de opnamen. 3. Zij vonden de film mooi. 4. U begreep me niet goed. 5. Wij bleven die avond thuis. 6. Hij gaf me een kaartje. 7. Ik las er over. 8. Zij deed in de stad boodschappen. 9. Jan kocht kaartjes van tevoren. 10. Ze dronken koffie. 11. Voor de pauze zagen ze het nieuws. 12. Mevrouw sprak met zachte stem. 13. De film beviel me goed.

4. Zegt, wat u eerst (in de eerste plaats) heeft gemaakt.

Voorbeeld: (de kaartjes kopen), dan gingen we naar de bioscoop.— We **hadden** de kaartjes **gekocht**, dan gingen we naar de bioscoop.

1. (de film zien), dan gingen wij op een terrasje zitten. 2. ('s morgens in het zwembad zwemmen), dan gingen wij eten. 3. (in de krant over de film lezen), dan ging hij de film zien.

5. Maak volgens het voorbeeld:

Heeft hij een Nederlandse film gezien? (nooit) — Mijn vriend zei, dat hij nooit een Nederlandse film **had gezien**.

1. Heeft hij de kaartjes al gekocht? (gisteren) Mijn vriend zei, ... 2. Heeft een bekende filmer deze film gemaakt? (vorig jaar) Mijn vriend zei, ... 3. Heeft hij verschillende artikelen over de film gelezen? (verleden week) Mijn vriend zei, ...

6. Drukt uw tevredenheid anders uit.

Voorbeeld: Wij waren met de film tevreden. (naar de film zijn) — **Ik vond het erg leuk, dat** wij naar de film waren geweest.

1. Wij waren met onze plaatsen tevreden. (mooi zitten) 2. Wij waren met onze vacantie op het water tevreden. (vacantie op het water houden) 3. De kinderen waren met de tekenfilm tevreden. (naar de tekenfilm zijn) 4. Wij waren met het gesprek tevreden. (een nuttig gesprek hebben)

7. Maak volgens het voorbeeld:

Als u naar de bioscoop wilt, ... (de kaartjes van tevoren moeten kopen) — Als u naar de bioscoop wilt, **moet** u de kaartjes van tevoren **kopen**.

1. Als u naar de schouwburg wilt, ... (de kaartjes van tevoren moeten bestellen) 2. Als u naar een goede film wilt, ... (in de krant moeten kijken) 3. Als u het verhaal goed wilt volgen, ... (naar de spreker goed moeten luisteren) 4. Als u een plattegrond van de stad nodig heeft, ... (naar de kiosk moeten) 5. Als u uw vacantie op het water wilt houden, ... (moeten leren zwemmen)

8. Antwoordt.

Voorbeeld: Wanneer gaat u naar de film? (het artikel tot het einde lezen) — **Als** ik het artikel tot het einde lees, ga ik naar de film.

1. Wanneer gaat u naar de schouwburg? (de kaartjes kopen) 2. Wanneer gaat u uw vrienden bezoeken? (tijd hebben) 3. Wanneer gaat u de historische plaatsen van de stad bezoeken? (een goede gids hebben) 4. Wanneer gaat u met vacantie? (het boek tot het einde schrijven).

9. Antwoordt:

1. Wanneer gaat u naar de bioscoop? 2. Wanneer gaat u naar de schouwburg? 3. Wanneer gaat u naar de tentoonstelling? 4. Wanneer gaat u met vacantie?

10. Antwoord volgens het voorbeeld:

Jan koopt kaartjes. Wat doet zijn vriend? (de aankondiging bekijken) — **Terwijl** Jan kaartjes koopt, bekijkt zijn vriend de aankondiging.

1. Jan gaat de bioscoop binnen. Wat doet zijn vriend? (in de auto wachten) 2. Anton drinkt zijn koffie. Wat doet zijn vriend? (een krant kopen) 3. Anton en Jan zitten op een terrasje. Wat doet mijnheer van Dam? (al thuis zijn) 4. Mijnheer Van Dam is op zijn kantoor. Wat doen de vrienden? (de stad bekijken) 5. Jan kijkt naar de TV. Wat doet zijn vriend? (in de krant lezen)

11. Verbind de zinnen.

Voorbeeld: De vrienden gingen de bioscoop binnen. De voorstelling was al begonnen. — Terwijl de vrienden de bioscoop binnengingen, was de voorstelling al begonnen.

1. Anton volgde aandachtig het verhaal. Jan genoot van de schitterende opnamen. 2. Anton bekeek de bezienswaardigheden van de stad. Jan volgde colleges op zijn universiteit. 3. Mijnheer van Dam zat rustig in een tijdschrijft te lezen. Zijn vrouw maakte het eten klaar.

12. Maak volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Wat was u aan het doen **toen** het telegram kwam? (lezen) — Ik was aan het lezen **toen** het telegram kwam.

1. Wat was Anton aan het doen toen Jan binnenkwam? (schrijven) 2. Wat was Anton aan het doen toen mijnheer van Dam hem opbelde? (lezen) 3. Wat was mevrouw van Dam aan het doen toen de post kwam? (ontbijten) 4. Wat was Jan aan het doen toen zijn vrienden aankwamen? (studeren)

13. Maak bijzinnen van tijd volgens het voorbeeld.

Zij keken in de krant. Zij zagen een advertentie.— Toen ze in de krant keken, zagen ze een advertentie.

1. Hij kwam bij de kassa. De voorstelling was bijna uitverkocht. 2. Hij was deze zomer in Nederland. Hij zag Nederlandse films. 3. We gingen naar Amsterdam. Het was mooi weer. 4. Ik merkte het. Het was al te laat. 5. Hij luisterde zeer aandachtig. Hij kon beter het verhaal begrijpen. 6. Zij hielden hun vacantie op het water. Zij zwommen veel.

14. Antwoord:

1. Wanneer zag Anton Nederlandse films? 2. Wanneer kon hij het verhaal beter volgen? 3. Wanneer sprak Anton veel Nederlands? 4. Wanneer genoot u van de natuur deze zomer? 5. Wanneer zwom u veel?

15. Maak volgens het voorbeeld.

Hij **staat en wacht** op zijn vriend.— Hij **staat** op zijn vriend **te wachten**.

1. Hij zit en leest in een krant. 2. Hij staat en rookt een cigaret. 3. Zij staat en praat met haar vriendin. 4. Hij ligt en leest in een boeiend boek. 5. Wij zitten en praten over de film. 6. Anton staat voor de bioscoop en wacht op zijn vriend.

16. Verbind de zinnen.

Voorbeeld: Wij besloten die film te gaan zien. Anton had nog nooit een Nederlandse film gezien.— Wij besloten die film te gaan zien, **want** Anton had nog nooit een Nederlandse film gezien.

1. We besloten die film te gaan zien. Anton leek het nuttig de Nederlandse tekst te horen. 2. Zij gingen op een terrasje koffie drinken. Zij vonden 9 uur te vroeg om al naar huis te gaan. 3. Jan had 's middags van tevoren kaartjes gekocht. Hij dacht, dat het weleens vol kon zijn. 4. Wij besloten die film te gaan zien. Anton vond het leuk beelden van Nederland te zien. 5. Anton kon het verhaal goed volgen. Zij zaten mooi.

17. Vertaal in het Nederlands:

Когда Антон приехал в Амстердам, он позвонил своему другу Яну Янсену. Друзья решили пойти в кино. Когда вы хотите выбрать фильм, нужно посмотреть газеты. В то время как Антон рассматривал анонс перед кинотеатром, Ян купил билеты. Когда он подошел к кассе, билеты были почти распроданы. Так как у них были хорошие места, Антон мог следить за действием.

18. Bevestig de gedachte en gebruik **de moeite waard zijn.**

Voorbeeld: De film is goed.— Dus, het is de moeite waard deze film te zien.

1. Dat is een echte Nederlandse film. 2. De opnamen in deze film zijn prachtig. 3. Het boek is boeiend. 4. Het artikel is schitterend geschreven.

19. Antwoord: Waarom ging Anton naar een Nederlandse film? Zet voort:

1. Hij vond het leuk ... (beelden van Nederland). 2. Het leek hem nuttig ... (gesproken Nederlands). 3. Hij was benieuwd ... (begrijpen).

20. Zet nodige werkwoorden:

1. De hoofdfilm ging over de plaats die het water in het leven van de Nederlanders .... 2. Zij zagen vissers die 's nachts hun netten ..., kinderen die moesten leren ..., mensen die vacantie op het water .... 3. Zij zagen ook hoe de storm schepen in gevaar ... en tenslotte hoe in 1953 een zeer zware storm de dijken deed ..., wat een ramp voor Nederland ..., daar een gedeelte van het land onder water ... en zeer veel mensen en dieren de dood ....

21. Wat kwam u uit de tekst over Nederland te weten? Vertelt over de plaats die het water in het leven van de Nederlanders inneemt.

22. Maak een situatie en gebruik volgende zinnen:

1. Wat voor een film draait er vandaag? 2. Is er ook een aardig voorprogramma? 3. Waarover gaat de hoofdfilm?

23. Maak de zinnen af:

1. Ik ben bang, dat .... 2. Mijn vermoeden blijkt juist .... 3. Ik vind het leuk .... 4. Het lijkt mij nuttig .... 5. Ik ben benieuwd ....

24. Maak een verhaaltje:

Het is zondag. Ik heb zin om naar de bioscoop te gaan... (in de buurt, mijn (zijn, haar) vermoeden blijkt juist, mooi (slecht) zitten, na afloop)

25. Hoe zegt u dat in het Nederlands? Schrijft deze zinnen:

1. Какой фильм идет сегодня в этом кинотеатре? 2. Что за программа перед фильмом? 3. Сейчас идет документальный фильм (со-

бытия недели, новости, анонс нового фильма). 4. Когда начнется основной фильм? О чем рассказывается в фильме?

26. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Wat hebben Jan en Anton gisteravond gemaakt? 2. Welke film hebben ze gekozen? Hoe heette de film? 3. Waarom besloten ze die film te gaan zien? 4. Had Anton al vroeger een Nederlandse film gezien? 5. Wanneer begon de voorstelling? 6. Hadden ze goede plaatsen? Zaten ze mooi? 7. Kon Anton het verhaal goed volgen? 8. Waarom had Jan 's middags van tevoren kaartjes gekocht? 9. Wie heeft die film gemaakt? Door wie werd die film gemaakt? 10. Waren er nog kaartjes aan de kassa? 11. Hoe was het voorprogramma? 12. Waarover ging de hoofdfilm? 13. Welke plaats neemt het water in het leven van de Nederlanders in? Wat zagen ze op het doek? 14. Zagen ze iets van de ramp 1953? 15. Hoe werd de film door het publiek opgenomen? 16. Waarheen gingen de vrienden na afloop van de voorstelling? 17. Wat denkt u, welke indruk had Anton na afloop van de film?

27. Vertaal in het Nederlands:

1. У вас были хорошие места? 2. Вы смогли понять содержание фильма? 3. Как был принят публикой новый фильм режиссера N.?

28. Vertaal uit het Nederlands:

1. De vissers keken naar de dijk die door de zware storm doorgebroken was. 2. Het verhaal ging over schepen die op zee in moeilijkheden kwamen. 3. Daar we vroeg klaar waren, besloten we naar de eerste voorstelling te gaan. 4. In de pauze hoorden we de stem van de man die het nieuws over de ramp bekend maakte. 5. We hebben erg gelachen toen we na afloop van de pauze dat grappige verhaal hoorden. 6. Dit dorp had een schitterend zwembad waar we geregeld gingen zwemmen.

29. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. U wilt een film zien: Hoe vraagt u er naar? 2. U interesseert zich voor het voorprogramma. Vraagt er naar. 3. U weet niets over de inhoud van de hoofdfilm. Vraagt er naar. 4. U weet, dat uw vriend, die Nederlands studeert, een Nederlandse film heeft gezien. Vraagt, of hij alles heeft begrepen.

30. Vertelt over een (Nederlandse) film, die u kort geleden heeft gezien. Vertelt over een TV film (een TV programma) die gisteravond werd uitgezonden.

31. Lees en vertaal.

De schouwburg

De beide vrienden waren gisteravond naar de schouwburg geweest. In de schouwburg hebben ze een voorstelling van Manon bijgewoond.

Zij hebben er geen spijt van, dat ze gegaan zijn, want de voorstelling is hun uitstekend bevallen. Ze hebben zowel van het goede spel als van de mooie stemmen van zangers en zangeressen genoten. Ook de wijze, waarop het orkest werd gedirigeerd, viel te loven en het ballet en de decors waren prachtig.

De zaal was vol. Gelukkig hadden ze 's morgens twee plaatsen besproken.

In de schouwburg

Hebt u nog plaatsen voor morgen?
Voor de middag- of voor de avondvoorstelling?
— Voor de middagvoorstelling. Ik had graag twee parket.
— Ja, dat kan mijnheer, rij F, in het midden.
— Ja, dat is goed.
— Kaarten alstublieft! Parket rechts. Garderobe mijnheer? Die deur links.
— En waar kunnen we een programma krijgen?
— In de zaal bij de ouvreuse [uvrøzə], mijnheer.

Woorden

het ballet балет
de decors декорации
dirigeren (d) дирижировать
de opera опера
het orkest оркестр
de ouvreuse билетер
het parket партер
de schouwburg театр
het spel игра
de stem голос
de zanger певец
iets valt te loven что-л. достойно похвалы

32. Vertel over het bezoek van de vrienden aan de schouwburg. Waarom is hun de voorstelling uitstekend bevallen?

33. Lees en vertaal:

Een goed toneelstuk

Voor die avond stelde een van de vrienden iets anders voor. Hij zou graag een klassiek drama, goed gespeeld, zien. De andere vond het uitstekend. Het bleek echter, dat er geen klassiek drama werd gespeeld. Vroeger had men er wel op het repertoire. Bouwmeester, de zeer bekende toneelspeler, trad hier op als Schylock in 'De Koopman van Venetie'. Maar in de comedie was er die avond een zeer mooi toneelstuk: 'Boefje', naar de beroemde roman van Brusse, met Annie Van Es in de rol van Boefje. Ze had in deze rol steeds triomfen gevierd en de vrienden besloten dus, naar dit stuk te gaan, te meer daar men hun verzekerde dat ook de andere toneelspelers (acteurs en actrices) zeer goed waren. Ze hoopten zich dus goed te vermaken.

Ze namen twee plaatsen in het midden van de zaal, want ze wilden het toneel van beneden en niet van te dichtbij zien. Ze namen een toneelkijker

mee, om tijdens de pauze het publiek te kunnen opnemen. Ze kochten een programma, om te zien hoe de rollen verdeeld waren. Na afloop klapten ze hartelijk in de handen.

Woorden

het repertoire репертуар
op het repertoire hebben иметь в репертуаре
de toneelspeler артист
het toneelstuk пьеса
de rol роль
Hoe zijn de rollen verdeeld? Кто занят в спектакле?
in de handen klappen аплодировать

Antwoord: Naar welk toneelstuk gingen de twee vrienden? Waarom?

LES 14 (VEERTIEN)

Thema: Medische hulp. Een bezoek aan de dokter.

Voorbeelden: Hoe voelt u zich?- Как вы себя чувствуете? Wat ziet u er vandaag slecht uit.- Что-то вы сегодня плохо выглядете. Ik voel mij niet lekker (ziek). – Я неважно себя чувствую (чувствую себя больным). Ik heb kou gevat. Я простудился. Ik heb hoofdpijn, buikpijn, kiespijn, pijn in de rug, koorts, ik moet hoesten. У меня болит голова, живот, зуб, спина, у меня жар, кашель. Ik moet naar de dokter. — Я должен пойти к врачу. Wanneer heeft de dokter het spreekuur? Когда принимает врач? Wie is er aan de beurt? Чья очередь? 't Is mijn (uw ...) beurt.– Сейчас моя (ваша ...) очередь. Wat scheelt er aan? Что с вами? De dokter heeft mij een recept (pillen, poeders, een drankje) voorgeschreven.— Врач выписал мне рецепт (таблетки, порошки, микстуру). Er is niets ernstigs aan de hand. Нет ничего страшного. Goede beterschap! - Выздоравливайте!

Grammatica: Временные придаточные предложения с союзами **nadat, voordat, voor.** Придаточные предложения причины. Формы будущего в прошедшем. Модальные глаголы в сочетании с глаголами с отделяемыми приставками.

GESPREK

Anton: Wat zie je er vandaag slecht uit!
Jan: Ik vrees dat ik ziek ben. Ik heb de hele voormiddag in bed gelegen.
A.: Ben je nu weer beter?
J.: Nog niet helemaal. Ik denk dat ik ben erg verkouden. Ik voel me al een poosje niet lekker.
A.: Heb je koorts?
J.: Ik geloof van wel. Maar ik heb de temperatuur nog niet opgenomen. Ik heb hoofdpijn en keelpijn.
A.: Jij moet onmiddelijk naar de dokter.

BIJ DE DOKTER

Jan: Goedemiddag, dokter.
Dokter: Dag mijnheer. Vertelt u maar eens wat u scheelt (Wat scheelt eraan)?

J.: Ik ben al een paar dagen verkouden en ik voel me helemaal niet lekker. Toen ik vanmorgen op wou staan had ik een ontzettende hoofdpijn.
D.: Hebt u ook keelpijn?
J.: Ja, mijn keel doet erg pijn.
D.: Doet u uw mond maar open. Ah, ik zie het al. Uw keel is helemaal rood en uw tong is beslagen. Daar zal ik u wel een drankje voor geven. Hebt u ook koorts?
J.: Ja, ik heb wel een beetje koorts.
D.: Slaapt u wel goed?
J.: Dat gaat wel. Alleen vannacht heb ik slecht geslapen.
D.: Mag ik dan nu uw hart en longen nog even onderzoeken? Wilt u diep in- en uitademen? Ik hoor het al. Er is niets ernstigs aan de hand. U hebt duidelijk griep. Ik zal u wat pillen tegen de koorts en hoofdpijnpoeders voorschrijven. Hier is het recept. De tabletten neemt u driemaal daags na de maaltijd in. Van het hoestdrankje neemt u een eetlepel per dag. U moet minstens een week binnenblijven. Moet u ook een ziekteverzuim hebben?
J.: Ja, dat zou ik moeten hebben.
D.: Toch wil ik ook uw bloed wel eens onderzoeken. Zou u daarvoor volgende week even op mijn spreekuur willen komen?
J.: Goed dokter. Dank u wel. Daag dokter.
D.: Daag. Het beste, hoor!

EEN BEZOEK AAN DE DOKTER

Daar Jan zich slecht voelde, was hij 's namiddags bij de dokter. Maar voordat hij bij de dokter kwam, belde hij zijn assistente op.

In de wachtkamer van de dokter wachtten patienten. De meesten lazen in de tijdschriften, waarvan er een aantal op een tafeltje lagen. Het was half twee. Het spreekuur van de dokter begint pas om twee uur, maar veel mensen komen liever een half uur vroeger. Er werd gebeld. De assistente zei tegen Jan, die net binnenkwam: 'Gaat u maar zitten. U wordt geroepen als u aan de beurt bent'. Jan moest dus een poosje wachten, omdat er veel patienten in de wachtkamer waren.

Anderhalf uur later was het zover. De dokter begon Jan eerst allerlei dingen te vragen. Of hij hoofdpijn had, of hij zich allang niet goed voelde, of hij ook buikpijn had en of hij goed sliep, of hij ook koorts had, of hij moest hoesten. De dokter vond namelijk dat Jan er nogal slecht uitzag. Hij onderzocht hem helemaal. Hij voelde zijn pols, hij beklopte zijn borst en beluisterde zijn hart en zijn longen. Hij stelde vast dat Jan griep had. Hij schreef hem drie dingen voor: een drankje voor de keel, pillen tegen de koorts en poeders voor het hoofd. Drie maal daags moest hij de medicijnen innemen. De dokter zei dat hij minstens een week binnen moest blijven. Maar de dokter wilde toch ook dat Jan later in ieder geval nog even op zijn spreekuur zou komen om zijn bloed te laten onderzoeken. Nadat

Jan zijn recepten naar de apotheek had gebracht haaste hij zich naar huis en ging meteen naar bed. Later kon zijn moeder de medicijnen gaan halen.

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

[εi — eˑ] kijk — keek, lijk — leek, blijk — bleek, blijf — bleef, schrijf schreef;
kijken — keken, lijken — leken, blijken — bleken, blijven — bleven, schrijven — schreven

[h] aar — haar, eer — heer, oor — hoor, aan — haan, al — hal, oog hoog, een — heen, ier — hier

2. Spreek uit: patient — [paʃjˈent], medicijn — [mɛdisɛin]

3. Let op de intonatie:

opstijgend - dalend
Ik vrées dat ik ziek ben.
Ik vrées dat ik kou heb gevat.
dalend:
Jij moet onmiddelijk naar de dokter.

Woorden en uitdrukkingen tot de tekst

ademen (d) дышать; **ˈinademen** вдыхать; **ˈuitademen** выдыхать
de apotheek, -theken аптека
de arts, -en врач; **de keel-, neus-** en **oorarts** врач-отоларинголог; **de oogarts** окулист; **de tandarts** зубной врач, стоматолог; **de zenuwarts** невропатолог
de assistente, -n ассистентка (*зд.*: медицинская сестра)
de beurt, -en очередь; **aan de beurt zijn** быть на очереди; **Wie is er aau de beurt?** Чья очередь? **'t is uw beurt** ваша очередь; **om de beurt** по очереди, попеременно
binnenblijven (bleef binnen, is binnengebleven) не выходить на улицу; *syn.* **in bed blijven** лежать в постели
het bloed кровь; **het bloed laten onderzoeken** сдать анализ крови
de borst, -en грудь; **de borst bekloppen** (t) *мед.* выстукивать грудь
daags 1. в течение дня, 2. ежедневно
het ding, -en вещь
de dokter, -s, doktoren врач; **de huisarts** домашний врач
het drankje, -s микстура
het hoestdrankje микстура от кашля
de eetlepel, -s столовая ложка; **een eetlepel per dag** по столовой ложке в день
ernstig серьезный; **Er is niets ernstigs aan de hand.** Ничего серьезного.
genezen (genas, genezen) (z) выздоравливать; **Goede beterschap!** Выздоравливайте!
gezond здоровый; **gezond worden** выздоравливать
de gezondheid здоровье; **de gezondheidstoestand** состояние здоровья
het hart, -en сердце; **het hart beluisteren** выслушать сердце
de hartaanval сердечный приступ
hoesten (t) кашлять; **ik moet hoesten** у меня кашель
innemen (nam in, ingenomen) принимать; **de medicijn innemen** (na de maaltijd, voor de maaltijd) принимать лекарство (перед едой, после еды)
de klacht, -en жалоба
de koorts, -en лихорадка **koorts hebben** иметь высокую температуру
de kou 1. холод 2. простуда; **kou vatten** простудиться
de long, -en легкое; **de longen beluisteren** выслушать легкие; **de longenontsteking** воспаление легких
de medicijn, -en лекарство; *syn.* **het geneesmiddel**

de mond, -en рот; **de mond opendoen** открыть рот
nogal довольно, до некоторой степени; **nogal goed** довольно хорошо
onderzoeken (onderzocht, onderzocht) исследовать; **iets laten onderzoeken** сдать анализ
opnemen (nam op, opgenomen) *зд.*: измерять; **de temperatuur opnemen** измерить температуру
de patient, -en пациент
de pijn, -en боль
pijn hebben: ik heb hoofdpijn, keelpijn, buikpijn, kiespijn у меня болит голова, горло, живот, зуб
de pil, -len таблетка; **pillen tegen de koorts** таблетки от температуры
het poeder, -s порошок; **hoofdpijnpoeders** порошки от головной боли
de pols пульс; **de pols voelen** просчитать пульс
de poos пауза, промежуток времени; **een poosje** немного (*о времени*); **een poosje wachten** немного подождать
het recept, -en рецепт; **een recept uitschrijven** выписать рецепт
schelen (d) недоставать; **Wat scheelt u?** Что с вами? **Wat scheelt eraan?** На что жалуетесь?
het spreekuur, -uren часы приема (*врача*); **Wanneer heeft de dokter het spreekuur?** Когда принимает врач? **op het spreekuur komen** придти в часы приема
de tong, -en язык; **de tong is beslagen** язык обложен
uitzien (zag uit, uitgezien) выглядеть; **er slecht, goed, gezond uitzien** выглядеть плохо, хорошо, здоровым; **wat zie je (ziet U) er vandaag slecht uit** как ты (Вы) плохо выглядишь сегодня
verkouden простуженный; **verkouden worden, zijn** простудиться, быть простуженным
vaststellen (d) устанавливать, определять
voelen (d) чувствовать; **zich slecht, goed, niet lekker, nogal goed voelen** чувствовать себя плохо, хорошо, неважно, довольно хорошо
vrezen (vreesde, gevreesd) бояться
voorschrijven (schreef voor, voorgeschreven) прописывать (*лекарство*)
ziek больной
het ziekenhuis, -huizen больница; **in een ziekenhuis opgenomen worden** лечь в больницу
de ziekte, -n болезнь
het ziekteverzuim бюллетень (по болезни)
zover до сих пор, пока; **het was zover** подошла очередь
Het beste, hoor! Всего хорошего!

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Временные придаточные предложения с союзами voordat и nadat

Во временных придаточных предложениях с союзом **nadat** глагол, выражающий сказуемое, стоит обычно в предпрошедшем времени, выражая предшествование одного действия другому, напр.:

Nadat Jan zijn recepten naar de apotheek **had gebracht**, haaste hij zich naar huis ...

Во временных придаточных предложениях с союзом **voordat** глагол, служащий для выражения сказуемого, стоит, как правило, в простом прошедшем времени (если же действие происходит в настоящем времени, то предшествование выражается союзом voor).

Maar **voordat** hij bij de dokter kwam, belde hij zijn assistente op.

Voor je naar de dokter gaat, bel zijn assistente op.

2. Придаточные предложения причины отвечают на вопрос waarom? и вводятся союзами **omdat, daar, doordat** и т. д., напр.:

Jan moest dus een poosje wachten, **omdat** er veel patienten in de wachtkamer waren.

Daar Jan zich slecht voelde, was hij 's namiddags bij de dokter.

3. Формы будущего в прошедшем (verleden toekomende tijd)

Будущее в прошедшем I

zou/den + инфинитив основного глагола

Лицо	Единственное число	Лицо	Множественное число
1-е ik 2-е jij, U 3-е hij zij het	zou zou zou } komen	wij jullie U zij	zouden zouden, zou zou zouden } komen

Будущее в прошедшем I выражает будущее время с точки зрения прошедшего момента. Будущее в прошедшем I сочетается с простым прошедшим временем (o. v. t.) и употребляется в основном в косвенной речи, напр.:

Maar de dokter wilde toch ook dat Jan later in ieder geval nog even op zijn spreekuur **zou komen.**

Будущее в прошедшем II

zou/den + перфектный инфинитив основного глагола

zou/den + gekomen zijn
geschreven hebben

Перфектный инфинитив образуется из сочетания причастия прошедшего времени спрягаемого глагола с инфинитивом соответствующего вспомогательного глагола hebben или zijn: gebracht hebben, gegaan zijn.

Будущее в прошедшем II употребляется для выражения действия, закончившегося до наступления другого действия в будущем, напр.:

De dokter zei(de) dat de patient **zou komen** nadat hij minstens vijf dagen de medicijnen **zou hebben ingenomen.**

4. Если после модального глагола следует глагол с отделяемой приставкой, то в придаточных предложениях модальный глагол может стоять между отделяемой приставкой и глагольным корнем, напр.:

Toen ik vanmorgen **op wou staan**, had ik een ontzettende hoofdpijn.

OEFENINGEN

1. Maak volgens het voorbeeld, let op de vormen van het werkwoord:

Nadat Jan zijn recepten naar de apotheek **had gebracht**, ... (Hij haaste zich naar huis.) – Nadat Jan zijn recepten naar de apotheek had gebracht, haaste hij zich naar huis.

1. Nadat Jan met de assistente van de dokter had gesproken, ... Hij moest een poosje in de wachtkamer zitten. 2. Nadat Jan met de assistente van de dokter had gesproken, ... Hij ging de wachtkamer binnen. 3. Nadat Jan de assistente van de dokter had opgebeld, ... Hij wist op welke tijd hij bij de dokter moest zijn. 4. Nadat Jan bij de dokter was geweest, ... Hij ging meteen naar huis. 5. Nadat Jan bij de dokter was geweest, ... Hij ging naar de apotheek.

2. Antwoord volgens het voorbeeld:

Wat deed Jan, nadat hij kou had gevat? (naar de dokter gaan) — Nadat Jan kou had gevat, ging hij naar de dokter.

1. Wat deed Jan, nadat hij met de assistente had gesproken (in de wachtkamer moeten wachten). 2. Wat deed de dokter, nadat hij Jan had onderzocht (de medicijnen voorschrijven). 3. Wat deed Jan, nadat hij de recepten had gekregen (naar de apotheek brengen). 4. Wat deed Jans moeder, nadat de medicijnen waren klaargemaakt (uit de apotheek halen).

3. Maak volgens het voorbeeld. Verbind twee zinnen met **nadat**.

Voorbeeld: Jan had deze pillen ingenomen. Toen voelde hij zich wat beter.— **Nadat** Jan deze pillen had ingenomen, voelde hij zich wat beter.

1. We hadden een paar uur gefietst. Toen kregen we honger. 2. We hadden een poosje in de kou (regen) gestaan. Toen waren we verkouden. 3. De nieuwe patient had iedereen begroet. Toen ging hij zitten. 4. De dokter had zijn hart beluisterd. Toen schreef hij hem pillen voor. 5. De patient had de kamer verlaten. Toen deed de assistente de deur dicht.

4. Verbind twee zinnen met **nadat**.

Voorbeeld: Teneerste nam Jan de temperatuur op. Dan ging hij naar de dokter.— **Nadat** Jan de temperatuur had opgenomen, ging hij naar de dokter.

1. Teneerste bracht Jan zijn recepten naar de apotheek. Dan ging hij naar huis. 2. Teneerste kocht hij de kaartjes voor de film. Dan belde hij zijn vriend op. 3. Teneerste bekeken wij de stad. Dan gingen we eten. 4. Teneerste belde Jan de assistente op. Dan kwam hij bij de dokter.

5. Antwoord volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Wanneer begon Jan zich beter te voelen? (de medicijn innemen) — **Nadat** Jan de medicijn had ingenomen, begon hij zich beter te voelen.

1. Wanneer schreef de dokter hem een hoestdrankje voor? (de longen beluisteren) 2. Wanneer nam Jan de medicijn in? (uit de apotheek halen) 3. Wanneer vertaalde hij het artikel? (van zijn vacantie terugkeren) 4. Wanneer liet Jan zijn bloed onderzoeken? (zich beter voelen)

6. Maak volgens het voorbeeld. Let op de vormen van het werkwoord.

Voorbeeld: Jan kwam bij de dokter. Hij belde zijn assistente op.— **Voordat** Jan bij de dokter kwam, belde hij zijn assistente op.

1. Jan ging naar de dokter. Hij nam de temperatuur op. 2. De dokter onderzocht Jan. Hij vroeg Jan allerlei dingen. 3. De dokter schreef Jan een drankje voor de keel voor. Hij onderzocht (bekeek) zijn keel. 4. Jan haaste zich naar huis. Hij bracht zijn recepten naar de apotheek.

7. Verbind met **voordat**:

de medicijn innemen, met de dokter spreken — **Voordat** hij de medicijn innam, sprak hij met de dokter.

1. met vacantie gaan	allerlei medicijnen in de apotheek kopen
2. naar het restaurant gaan eten	een eetlepel van het drankje drinken
3. met vacantie gaan	zijn bloed laten onderzoeken
4. de medicijn voorschrijven	het hart en de longen van de patient beluisteren

8. Bevestig volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Neem dit poedertje in voor je gaat slapen. – **Goed**, ik neem dit poedertje in voor ik ga slapen.

1. Neem de temperatuur op voor je naar de dokter gaat. 2. Maken jullie het raam dicht voor jullie de kamer verlaten. 3. Leest u iets over de stad voor u de stad gaat bekijken. 4. Bel je me op voor je weggaat.

9. Verbind de zinnen met **voor**.

Voorbeeld: Ik moet je nog iets vragen. Ik vergeet het.— Ik moet je nog iets vragen **voor** ik het vergeet.

1. Je moet de munt in de automaat steken. Je draait het nummer. 2. Het ongeluk was gebeurd. Ik wist het. 3. Je moet de medicijn innemen. Je gaat slapen.

10. Vul in **voordat** of **nadat**:

1. ... Jan zijn bloed had laten onderzoeken, kwam hij bij de dokter op zijn spreekuur. 2. ... het zover was, moest Jan anderhalf uur in de wachtkamer zitten lezen. 3. Hij moest een poosje wachten ... hij aan de beurt was. 4. ... de dokter had vastgesteld, dat Jan griep had, schreef hij het ziekteverzuim uit. 5. ... Jan thuis was gekomen, ging hij meteen naar bed.

11. Hoe zegt u dat in het Nederlands?

1. После того, как Ян побывал у доктора, он стал принимать лекарства и выздоровел. (gezond worden). Перед тем, как пойти к врачу, Ян измерил температуру. Прежде чем выписать лекарства, врач

осмотрел Яна. После того, как он прослушал его пульс, выслушал сердце и легкие, он прописал своему пациенту лекарства.

2. Позвони, прежде чем пойти туда. Запиши этот телефон, прежде чем я его забуду. Прими лекарство, прежде чем лечь спать (перед сном).

12. Antwoordt:

1. Wat doet u voor u naar de dokter gaat? 2. Wat doen de patienten voor ze door de dokter worden onderzocht? 3. Wat vraagt de dokter gewoonlijk voor hij de patient gaat onderzoeken? 4. Wat doet de dokter voor hij u de nodige medicijnen voorschrijft? 5. Wat doet de patient nadat hij de recepten van de dokter heeft gekregen?

13. Antwoord volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Als je je niet lekker voelt, ... (naar de dokter moeten).— Als je je niet lekker voelt, moet je naar de dokter.

1. Als U kiespijn heeft, ... (naar de tandarts moeten). 2. Als U last van uw ogen heeft, ... (naar de oogarts moeten). 3. Als U zich ziek voelt, ... (thuisblijven moeten). 4. Als U erg hoest, ... (drankje nemen moeten). 5. Als U zich niet lekker voelt, ... (naar de dokter moeten).

14. Gebruik **omdat**.

Voorbeeld: Waarom ging Jan naar de dokter? Hij voelde zich niet lekker.—Jan ging naar de dokter, **omdat** hij zich niet lekker voelde.

1. Waarom ging Mies naar de dokter? Zij voelde zich ziek. 2. Waarom ging Piet naar de dokter? Hij had een ontzettende hoofdpijn. 3. Waarom ging Kees naar de dokter? Hij had al lang keelpijn. 4. Waarom moest Jan een poosje wachten? Er waren veel patienten in de wachtkamer.

15. Antwoord op de vraag. Geef de oorzaak aan.

Voorbeeld: Waarom ga je niet naar buiten? (verkouden zijn).— Ik ga niet naar buiten, omdat ik verkouden ben.

1. Waarom drinkt u niets? (geen dorst) 2. Waarom eet u niets? (geen honger) 3. Waarom koop je dit boek niet? (geen geld) 4. Waarom komt u ons niet bezoeken? (geen tijd)

16. Hetzelfde.

Voorbeeld: Waarom heeft hij deze medicijn niet ingenomen? De dokter heeft die hem niet voorgeschreven.— Hij heeft deze medicijn niet ingenomen, **omdat** de dokter die hem niet heeft voorgeschreven.

1. Waarom heeft hij ons niet geschreven? Zijn vader is ziek geweest. 2. Waarom heeft hij zijn grootouders niet bezocht? Hij heeft geen vacantie gehad. 3. Waarom heeft hij deze medicijn niet gekocht? Hij heeft er geen recept voor gehad.

17. Geef de oorzaak aan; gebruik **omdat**.

Voorbeeld: Hij wacht lang in de wachthamer. (te vroeg komen) — Hij wacht lang in de wachtkamer, **omdat** hij te vroeg komt.

1. Hij neemt de temperatuur op. (hoofdpijn hebben) 2. Hij koopt de pillen in de apotheek. (worden voorgeschreven) 3. Hij wordt in het ziekenhuis opgenomen. (ernstig ziek zijn) 4. Zij gaat naar bed. (zich niet lekker voelen)

18. Gebruik **omdat** in plaats van **want**.

Voorbeeld: Ik verheug me op de avond **want** ik **ga** met mijn vriendin naar de bioscoop. — Ik verheug me op de avond **omdat** ik met mijn vriendin naar de bioscoop **ga**.

1. Ik verheug me op deze zondag, want ik mag dan later opstaan. 2. Ik verheug me op mijn vacantie, want we gaan die op het water houden. 3. Ik verheug me op het feestje, want er zijn daar mijn vrienden bij elkaar.

19. Verbind de zinnen met **daar**.

Voorbeeld: Mr. de Wit heeft veel klachten. Hij gaat naar de huisarts. – **Daar** mr. de Wit veel klachten heeft, gaat hij naar de huisarts.

1. De dokter heeft nu spreekuur. Mr. de Wit is gauw aan de beurt. 2. Mr. de Wit heeft koorts. De dokter onderzoekt hem heel nauwkeurig. 3. Mr. de Wit heeft griep. Hij moet een week binnenblijven. 4. Mr. de Wit heeft een medicijn nodig. De dokter schrijft hem er het recept voor.

20. Zet voort:

1. Hij moet binnenblijven, omdat ... . 2. Wij blijven vandaag thuis omdat ... . 3. Ik moet onmiddelijk naar de apotheek omdat ... . 4. Ik kwam te laat omdat ... . 5. Omdat ik ziek ben geweest ... . 6. Omdat ik een ontzettende hoofdpijn heb gehad ... . 7. Daar ik geen recept had ... . 8. Daar jij te laat bent gekomen ... . 9. Daar in de wachthamer van de dokter veel patienten waren ... .

21. Antwoordt:

1. Waarom bent u op de les niet geweest? 2. Waarom bent u niet meteen naar de dokter gegaan? 3. Waarom heeft de dokter aan u geen medicijn voorgeschreven? 4. Waarom heeft u het hoestdrankje niet ingenomen? 5. Waarom bent u naar de apotheek niet gegaan?

22. Zegt uw mening:

1. Waarom gaat men liever met de metro dan met de tram? 2. Waarom brengt men zijn vacantie graag door op het land en niet in de stad? 3. Waarom gaat uw vriend vaker naar de schouwburg dan naar de bioscoop? 4. Waarom maakt u uw huisopgave liever thuis dan in de klas? 5. Waarom schrijft u liever met pen dan met potlood?

23. Hoe zegt u het in het Nederlands?

1. Янтье опять заболел. Янтье не пошел сегодня в детский сад (de kleuterschool), потому что он сильно простудился. Вчера после обеда погода была плохая. Когда Янтье вернулся с прогулки, мама рассердилась (boos worden op) на него, так как ноги у него были совсем мокрые. Вечером у Янтье поднялась температура. Так как у врача вечером были приемные часы, он пришел только утром. Врач осмотрел мальчика и прописал ему лекарства. «Выздоравливай»,—сказал он на прощанье.

2. Почему Пит не пошел сегодня к врачу? Пит не пошел сегодня к врачу, потому что сегодня суббота и врач не принимает. Пит не мог купить лекарство в аптеке, потому что у него не было рецепта.

24. Zet in de indirecte rede.

Voorbeeld: De dokter vroeg: 'Hebt u koorts?'— De dokter vroeg of ik koorts had.

1. De dokter vroeg: 'Hebt u hoofdpijn?' 2. De dokter vroeg: 'Hebt u keelpijn?' 3. De dokter vroeg: 'Hebt u buikpijn?' 4. De dokter vroeg: 'Hebt u nog klachten?' 5. De dokter zei: 'Er is niets ernstigs aan de hand'.

25. Hetzelfde.

Voorbeeld: Ik zei: 'Ik ben ziek'.— Ik zei dat ik ziek was.

1. Ik zei: 'Ik heb pijn in mijn rug'. 2. Ik zei: 'Ik ben weer beter'. 3. Ik zei: 'Ik heb koorts'.

26. Maak volgens het voorbeeld. Let er op, dat de o.t.t. vaak ook de toekomst uitdrukt.

Voorbeeld: De dokter zei: 'U zult deze medicijn drie maal daags innemen.'— De dokter zei, dat ik deze medicijn drie maal daags **zou innemen**.

1. De dokter zei: 'Ik zal uw bloed laten onderzoeken'. 2. De dokter zei: 'U zult over een paar dagen op mijn spreekuur nog even komen'. 3. De dokter zei: 'Ik kom over een paar dagen bij u terug'. 4. Mijn vriendin zei: 'Ik breng het recept naar de apotheek'. 5. Mr. de Vries zei: 'Ik zal dat u onmiddelijk meedelen'. 6. Mijn vriend schreef: 'Ik kom maandag met de trein aan'.

27. Hetzelfde:

Mijnheer de Vries vroeg: 'Wilt u naar de apotheek gaan?' — Mijnheer De Vries vroeg, of ik naar de apotheek zou willen gaan.

1. Mr. De Vries vroeg: 'Wilt u een poosje blijven?' 2. Mr. de Vries vroeg: 'Wilt u een poosje wachten?' 3. Mr. de Vries vroeg: 'Wilt u uw bloed laten onderzoeken?' 4. Mr. de Vries vroeg: 'Wilt u over een week weer opbellen?'

28. Maak zinnen volgens het voorbeeld:

Ik zal komen.— **Hij was benieuwd**, of ik zou komen.

1. Ik zal op zijn spreekuur komen. 2. Ik zal mijn bloed laten onderzoeken. 3. Ik zal in het ziekenhuis worden opgenomen.

29. Maak zinnen met **er...** .

Voorbeeld: Mijnheer de Vries kon niet **bij** de lezing zijn.— Mr. de Vries kon **er** niet **bij** zijn.

1. Ik kon niet **over** de film praten. 2. Ik heb vaak **met** deze auto gereden. 3. De dokter heeft **voor** het hoestdrankje het recept uitgeschreven.

30. Vertaal in het Nederlands:

1. Доктор сказал, чтобы пациент еще раз пришел к нему на прием. 2. Он спросил, кто сможет взять для пациента лекарства в аптеке. 3. Пациент сказал врачу, что он зайдет через неделю, чтобы сдать анализ крови. 4. Медсестра сказала, чтобы пациент подождал в приемной.

31. Vertaal in het Russisch:

1. De meesten lazen in de tijdschriften, waarvan er een aantal op een tafeltje lagen. 2. Anderhalf uur later was het zover. 3. Later kon zijn moeder de medicijn gaan halen.

32. Vertaal:

1. **Brengt** u het woordenboek mee! 2. Wilt u alstublieft uw schriften en boeken op de les **brengen**! 3. Hij **brengt** altijd iets voor de kinderen mee! 4. **Haal** je alsjeblieft het drankje uit de apotheek voor je grootvader. 5. Mijn vrouw moet om deze tijd ons dochtertje uit de kleuterschool gaan **halen**. 6. Ik moet nog brood gaan **halen**.

33. Brengen of **halen?**

1. Piet moet morgen dit tijdschrift mee .... 2. Daar ik ziek thuis bleef, moest mijn moeder de voorgeschreven medicijn uit de apotheek gaan .... 3. Er was geen brood thuis en ik moest brood en melk uit de winkel ... . 4. ... jouw boekje overmorgen mee, anders kan je de tekst niet volgen.

34. Vertaal:

1. Принеси мне из аптеки аспирин. 2. Завтра я принесу эти фотографии на урок. 3. Он принесет сегодня эту статью. 4. Принесите эту книгу из библиотеки.

35. Lees en vertaal:

aan de beurt: (на очереди)

Wie is er aan de beurt? Bent u aan de beurt? Ik ben aan de beurt. Denkt u, dat wij gauw aan de beurt zullen zijn? Komen wij gauw aan de beurt?

om de beurt: (по очереди, поочередно)	Wij lezen (in) dit boek, dit tijdschrift om de beurt.
voor zijn beurt: (по порядку, в свою очередь)	Hij spreekt voor zijn beurt.
de beurt krijgen: (получать возможн. делать что-л.)	Wie krijgt er vandaag een beurt? U krijgt vandaag geen beurt.

36. Wat zegt u in dit geval?

1. U komt in de wachtkamer van de dokter. Er zijn veel mensen in. U vraagt: ... . 2. U wacht al lang in de wachtkamer. U wordt ongeduldig. U vraagt uw buurvrouw: ... . 3. Als twee leerlingen een zin (een gedichtje) een na de ander voorlezen, zegt u: ... . 4. Het is tijd, dat er iemand iets over zegt. Hij spreekt ... . 5. De leerlingen moeten iedere dag om de beurt over het weer spreken. Wat vraagt de kleine Piet: ...

37. Hoe zegt u het in het Nederlands?

1. Чья сейчас очередь? 2. Сейчас моя (ее, его, наша) очередь. 3. Мы по очереди читаем эту книгу. 4. Сегодня до тебя дойдет очередь. 5. Чья очередь сегодня отвечать?

38. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Waarom ging Jan naar de dokter? 2. Wist hij wanneer de dokter het spreekuur had? 3. Werd Jan meteen door de dokter onderzocht? 4. Wat deden de patienten in de wachtkamer? 5. Was Jan gauw aan de beurt? 6. Welke klachten had Jan? (Wat scheelde er aan)? 7. Hoe zag hij er uit? 8. Heeft de dokter Jan helemaal onderzocht? 9. Heeft de dokter alleen zijn pols gevoeld? 10. Wat stelde de dokter vast? 11. Welke medicijnen heeft de dokter Jan voorgeschreven? 12. Hoe moest Jan de medicijnen innemen? 13. Waarom moest Jan later nog even op zijn spreekuur komen? 14. Haastte Jan zich meteen naar huis? 15. Wie heeft de recepten naar de apotheek gebracht? 16. Wie heeft de medicijn uit de apotheek gehaald?

39. Antwoordt:

1. Hoe staat het met uw gezondheid? 2. Bent u vorige week ziek geweest? 3. Welke klachten had u? (Wat scheelde er aan?) 4. Had u koorts? 5. Had u keelpijn (hoofdpijn, buikpijn)? 6. Hebt u de dokter in het huis geroepen of bent u zelf op het spreekuur bij de dokter geweest? 7. Heeft de dokter u goed onderzocht? 8. Heeft de dokter uw pols gevoeld? 9. Heeft de dokter uw borst beklopt? 10. Heeft de dokter uw hart en longen beluisterd? 11. Hoe heeft de dokter uw keel gevonden? 12. Welke medicijn heeft de dokter u voor de keel (tegen de koorts, voor het hoofd) voorgeschreven? 13. Vond de dokter, dat u ernstig ziek was? 14. Moest u enige dagen binnenblijven? 15. Wilde de dokter later uw bloed laten onderzoeken? 16. Heeft u de recepten zelf naar de apotheek gebracht? 17. Waren de medicijnen gauw klaargemaakt? 18. Wie heeft de medicijnen uit de apotheek gehaald?

40. Hoe zegt u dat in het Nederlands?

1. U voelt zich niet lekker. U belt uw dokter op. Wat vraagt u de assistente? 2. U komt in de wachtkamer van de dokter. Er zitten veel mensen in. Wat vraagt u? 3. Wat vraagt de dokter u als u binnenkomt? 4. Hoe beschrijft u uw klachten? 5. Welke lichaamsdelen kent u? 6. Hoe onderzoekt de dokter een patient, die keelpijn heeft? (die over de zwakte klaagt, die erg moet hoesten?) 7. Welke medicijn schrijft de dokter voor? 8. Wat doet de dokter als hij niet zeker is, dat de patient helemaal is genezen? 9. Waar worden de medicijnen (geneesmiddelen) klaargemaakt? 10. Wat wenst u aan iemand, die ziek is?

41. Vraagt uw collega over zijn gezondheid. U weet, dat hij kort geleden ziek was.

42. Beschrijft uw bezoek bij de dokter.

43. Leest de tekst. Bent u al lang bij de tandarts niet geweest?

Als u kiespijn hebt, moet U naar de tandarts toe. Die kijkt Uw gebit na, maakt uit welke kies of tand pijn doet en plombeert hem als hij daar tenminste al niet te slecht voor is. Als hij niet meer gevuld kan worden, moet hij getrokken worden.

Woorden

het gebit челюсть, зубы
de kies коренной зуб
de tand, -en зуб
de tandarts, -en зубной врач
de tand plomberen, vullen пломбировать зуб
de tand trekken вырывать зуб

LES 15 (VIJFTIEN)

Thema: Reizen.

Voorbeelden: Hebt u een goede reis gehad?— Вы хорошо доехали? Wanneer vertrekt de trein (het vliegtuig) naar ...? Когда отправляется поезд (вылетает самолет) в ...? Hoe lang duurt de reis (de vlucht) naar ...?— Как долго ехать (лететь) до ...? Hoe ver is 't dan naar ...? Как далеко до ...? Hoe laat vertrekt de bus naar het vliegveld? — Когда отправляется автобус в аэропорт? (Geeft u alstublieft) twee kaartjes (twee retourtjes) tweede klas naar ... (Дайте пожалуйста) два билета второго класса (два билета туда и обратно) до ... Van welk perron (welk spoor) gaat de trein? С какого перрона (пути) отправляется поезд? Ik heb twee kaartjes (tickets) nodig voor het vliegtuig van dinsdag ... augustus naar ...— Мне нужно два билета на самолет до ... на вторник ... августа. Onze vlucht (reis) is nummer ...— Наш рейс номер ... Is de vlucht (reis) nummer ... al aangekondigd? —Уже объявили посадку на рейс номер ...? Goede reis!— Счастливого пути!

Grammatica: Формы сослагательного наклонения. Условные предложения. Уступительные придаточные предложения. Временные придаточные предложения с союзами **sinds (sedert), totdat.** Субстантивированные прилагательные.

PER TREIN

Jan: Wil je met de tram of met de bus naar het station? Ongelukkig heb ik net mijn auto in reparatie gegeven.
Mies: Kunnen wij niet met een taxi?
J.: 't Kan wel. Maar 't is nogal duur.
M.: Laten we toch maar een taxi nemen. Deze koffer is mij te zwaar.
J.: Ik neem ook liever een taxi. Wacht hier even, dan zal ik een taxi bellen.
J.: Daar is onze taxi al. Stap maar in.
M.: Wat is 't vrezelijk druk op de weg! Kijk toch eens, wat 'n fietsen, brommers, vrachtwagens en auto's [1]! Ik zou om deze tijd niet graag rijden.
J.: Ja, Amsterdam is een drukke stad. Op 't spitsuur is het wel bijzonder druk. Kijk, hier zijn we al aan 't Centraal Station.
M.: Hoeveel kost die rit?
J.: Negen gulden vijftig.
M.: Dat is niet duur, he?
M.: Zeg Jan, waar kunnen we onze treinkaartjes kopen?
J.: Daar aan het loket.
J.: Twee tweede klas Utrecht, alstublieft.
Beambte: Enkele reis of retour?
J.: Enkele reis.
B.: Hier zijn uw kaartjes, mijnheer.
M.: Wanneer vertrekt onze trein naar Utrecht?
J.: Ik weet het niet zeker. Laten me even op de dienstregeling kijken. Daar staan alle vertrektijden op, Kijk, de treinen naar Utrecht lopen dikwijls. Er gaat elk half uur een trein. De volgende trein vertrekt om 16 uur dertig.
M.: Hoe lang duurt de reis naar Utrecht?
J.: Drie kwartier met de stoptrein en een dik half uur met de sneltrein.
M.: En hoe ver is het dan naar Utrecht?
J.: Ongeveer zestig kilometer.
M.: Dan rijdt die trein wel hard: honderdtwintig kilometer per uur!
M.: Van welk perron gaat de trein?
J.: Van het derde perron: spoor 6.
M.: Hoe laat heb je 't?
J.: Ik heb het kwart over vier.
M.: Hebben we nog tijd voor een kopje koffie?
J.: Daar hebben we nog net tijd voor.

REIZEN

Overmorgen zou Jan, tweedejaarsstudent in de letteren [2] aan de Amsterdamse VU [3], met vacantie zijn gegaan, maar er is in zijn familie iets ergs gebeurd, waardoor hij zijn studiereis naar Spanje heeft moeten opschorten.

Volkomen onverwachts ontving Jan gisteravond een telegram uit

Utrecht, waar zijn familie woonde, dat zijn moeder zeer ernstig ziek was. Het bleek noodzakelijk dat hij onmiddelijk naar Utrecht vertrok.

Als hij wat eerder naar Spanje was gegaan zou hij het telegram niet hebben kunnen krijgen.

Daar zijn auto in reparatie was, besloot hij samen met zijn zusje Mies met de trein te gaan.

De vader haalde Jan en Mies met zijn auto van de trein. Hij vroeg of ze een prettige reis hadden gehad. Onderweg vertelde hij over de gezondheidstoestand van de moeder. Sinds Jan en Mies de laatste keer in Utrecht waren, voelde zich de moeder heel zwak. En nu een hartaanval! Maar de dokter zei dat het ergste al achter de rug was. Ze was nog erg zwak, maar ze was duidelijk aan 't genezen. Jan en Mies bleven met hun familie totdat het gevaar helemaal voorbij was.

Toen kon Jan met een gerust hart[4] naar Spanje gaan. Hij besloot met het vliegtuig te gaan. Als hij meer tijd had gehad, zou hij graag per schip zijn gegaan. Gelukkig had hij op het laatste moment nog een plaats kunnen krijgen in het vliegtuig naar Madrid dat de volgende dag vertrok.

Omdat hij van plan was zo gauw mogelijk naar Nederland terug te keren, hoefde hij niet veel bagage mee te nemen.

Hij had alleen maar een koffer en een tas bij zich en die kon hij gemakkelijk zelf dragen.

Maar hoewel Jan weinig bagage had, vond hij het toch prettig dat er iemand met hem meeging naar het vliegveld, want hij vond het saai om alleen te gaan.

Zijn vriend Ton bracht hem daarom weg. Voordat Jan door de douane ging, zaten zij nog even te praten in het restaurant, want Ton had geen toestemming kunnen krijgen om met Jan mee te gaan in de wachtkamer voor de passagiers. Ton had Jan aangeboden nog een paar dingen voor hem te doen waarvoor hij zelf geen tijd meer had kunnen vinden.

GOEDE REIS!

Jan: Ik ben blij dat je met me meegaat. Ik vind het zo vervelend om alleen weg te gaan zonder iemand van wie ik afscheid kan nemen.

Ton: Ja, alleen is het erg saai. Is dit al je bagage?

J.: Ja, ik heb alleen deze koffer en die tas. Ik ben van plan niet lang in Spanje te blijven.

T.: Als ik jou was, zou ik toch meer bagage meenemen. En hoe lang denk je weg te blijven?

J.: Aanvankelijk moest mijn studiereis drie weken duren. Maar een week is al voorbij. Al ben ik iets laat voor de studie, verheug ik me er toch op.

T.: Heb je iemand op de hoogte gesteld dat je wat later komt?

J.: Ja zeker. Ik heb meteen het secretariaat opgebeld. Als ik toen geweten had, dat het al gauw beter werd met mijn moeder, zou ik precies de dag van mijn aankomst hebben gemeld.

T.: Wat een geluk dat je nog een plaats in het vliegtuig kon krijgen.

J.: Ja, dat is beslist een geluk. Op het laatste moment kwam er een plaats vrij. Ik heb nog zoveel dingen moeten regelen.
T.: Wat heb je dan allemaal moeten doen?
J.: Eerst moest ik natuurlijk naar het reisbureau, omdat mijn reis nu eindelijk door kon gaan. Daar heb ik me echt zorgen over gemaakt. Maar gelukkig is dat zonder moeite in orde gekomen.
T.: Zal ik even iets voor je doen?
J.: Heel graag, als je wilt. Kijk, hier heb ik een heleboel brieven [5]. Die heb je op het laatste moment nog moeten schrijven.
T.: Ik zal deze brieven voor je posten. Er wordt jouw reis aangekondigd, Jan. Ik geloof dat we nu echt afscheid moeten nemen. Nou, dag Jan, goede reis en het beste, hoor!
J.: Dank je. Daag. Doe de groeten aan allemaal en bedankt voor alles.
T.: Schrijf me gauw of je goed bent aangekomen.
J.: Ja, dat zal ik doen. Tot ziens hóór! Dag.

Aantekeningen bij de tekst

1. Wat 'n fietsen, brommers ... en auto's! — Сколько велосипедов, мотоциклов, ... и машин!
2. in de letteren studeren — изучать литературу
3. de Amsterdamse VU (Vrije Universiteit) — университет в Амстердаме
4. met een gerust hart — со спокойным сердцем
5. een heleboel brieven — кипа (много) писем

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

[o·] — [ø] door — deur, goor — geur, spoor — speur, stoor — steur, koor — keur, boor — beur
[(t)si] de reparátie, de vacántie, de delegátie, de recéptie, de demonstrátie
[ʒ] de bagage [ba´gaʒə], de passagier [pasa´ʒi:r]

2. Lees met dalende intonatie:

1. Wanneer vertrekt de trein naar Utrecht?
   Wanneer vertrekt de trein naar Maastricht?
   Wanneer vertrekt het vliegtuig naar Madrid?
   Wanneer vertrekt het vliegtuig naar Amsterdam?
2. Hoe lang duurt de reis naar Utrecht?
   Hoe lang duurt de reis naar Rotterdam?
   Hoe lang duurt de vlucht naar Madrid?
   Hoe lang duurt de vlucht naar Wenen?
3. Hoe ver is het dan naar Utrecht?
   Hoe ver is het dan naar Groningen?
4. Wat heb je allemaal moeten doen?

Wat heb je allemaal moeten schrijven?
Wat heb je allemaal moeten lezen?

3. Lees met opstijgende intonatie:

Heeft u een prettige reis gehad?
Heb je een prettige reis gehad?
Hebben jullie een prettige reis gahad?

Woorden en uitdrukkingen

aanbieden (bood aan, aangeboden) предлагать
de aankomst прибытие;
bij aankomst по прибытии;
na aankomst по приезде
aankondigen (d) извещать, объявлять;
is de reis naar ... al aangekondigd? рейс на ... уже объявлен?
het afscheid прощание, расставание;
afscheid nemen van ... прощаться с ...
de auto, -'s автомашина
de bagage, -s багаж;
weinig, veel bagage hebben иметь мало, много багажа
de brommer, -s велосипед с мотором
de bus, -sen автобус
de dienstregeling, -en расписание поездов
doorgaan (ging door, doorgegaan) *зд.:* состояться, иметь место;
dat zal doorgaan это получится;
dat gaat niet door это не получится
de douane [dua:nə] таможня; **door de douane gaan** пройти таможню
dragen (droeg, gedragen) нести
druk *зд.:* оживленно;
vrezelijk druk как оживленно
duidelijk явно, очевидно
de fiets, -en велосипед;
fietsen (t) ехать на велосипеде
gebeuren (d) (z) происходить
halen: iem. van de trein halen встретить кого-л. на вокзале
hoeven (hoefde, gehoefd) нуждаться, иметь надобность (*чаще всего при отрицании*); **dat hoeft niet (meer)** это (уже) не нужно
de hoogte высота; **iem. van iets op de hoogte stellen** ставить кого-л. в известность о чем-л.
'instappen (t) (z) входить (*в вагон, машину, самолет*)
ant. **'uitstappen** выходить из
de koffer, -s чемодан
noodzakelijk необходимый
onmiddellijk немедленно
ontvangen (ontving, ontvangen) получать
onverwachts неожиданно
opschorten (t) откладывать;
de reis moeten opschorten быть вынужденным отложить поездку
de orde порядок;
in orde komen наладиться, устроиться
overmorgen послезавтра
de passagier, -s пассажир
het perron, -s перрон;
Van welk perron gaat de trein? С какого перрона отправляется поезд?
het plan, -nen план;
van plan zijn намереваться что-л. сделать
reizen (d) (z) ехать, путешествовать
de reis, reizen поездка;
de dienstreis командировка;
op dienstreis zijn быть в командировке
de studiereis учебная поездка;
op studiereis zijn находиться в учебной поездке
goede reis счастливого пути;
Heeft u een prettige reis gehad? Вы хорошо доехали?
het reisbureau, -s бюро путешествий
regelen (d) уладить, урегулировать
rijden (reed, gereden) (z, h) ехать, передвигаться; **met de auto, met de metro rijden** ехать на автомашине, на метро; **hard rijden** идти быстро (о поезде)
de rit, -ten поездка
de reparatie ремонт; **iets in reparatie geven** отдать что-л. в ремонт
de rug, -gen спина; **iets achter de rug hebben** иметь что-л. позади (сделать что-л.), миновать
saai скучный; **iets saai vinden** считать что-л. скучным
het spitsuur час пик; **op het spitsuur** в час пик
het spoor, sporen 1. след; 2. ж/д: путь; **per spoor reizen** ехать поездом;
Van welk spoor gaat de trein? С какого пути отправляется поезд?
de toestemming, -en разрешение;
de toestemming krijgen получить разрешение
de tram [trɛm и tram] трамвай;
met de tram gaan ехать на трамвае

de trein, -en поезд;
met de trein gaan ехать поездом;
de stoptrein пассажирский поезд;
de sneltrein скорый поезд:
Wanneer vertrekt de trein naar ...? Когда отправляется поезд в ...?
de treinkaart, -en **(het kaartje)** билет на поезд; **enkele reis** билет в один конец; **retour** билет туда и обратно
zich verheugen op iets радоваться чему-л.
vertrekken (vertrok, vertrokken) (z) уезжать, отправляться; **Wanneer vertrekt de trein (het vliegtuig) naar ...?** Когда отправляется поезд (самолет) в ...?
het vertrek, -ken отъезд
de vertrektijd, -en время отправления
het verkeersmiddel, -en средство передвижения
vliegen (vloog, gevlogen) (z, h) лететь
het vliegtuig, -en самолет; **met het vliegtuig gaan, per lucht gaan** лететь самолетом
de vlucht, -en полет; **Hoe lang duurt de vlucht?** Сколько длится полет?
het vliegveld, -en аэропорт
volkomen совершенно
de vrachtauto, -'s грузовая машина
wegbrengen (bracht weg, weggebracht) проводить кого-л.
zonder без; **zonder moeite** без труда
de zorg, -en забота; **zich zorgen over iets maken** беспокоиться о чем-л.
zwak слабый

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Сослагательное наклонение

Для выражения сослагательного наклонения в нидерландском языке используются формы простого прошедшего и предпрошедшего времени изъявительного наклонения и описательные конструкции с zou(den). Эти формы используются для выражения реального и нереального желания.

Als hij maar **kwam**! — Если бы он (сейчас) пришел! (реальное желание)

Als hij maar **was gekomen**! — Если бы он (тогда) пришел! (нереальное желание)

Ik **zou** om deze tijd niet graag **rijden**.— Я не хотел бы ехать машиной в это время.

Ik **zou** gisteren om deze tijd niet graag **hebben gereden**.— Не хотел бы я вчера ехать машиной в это время.

2. Условные предложения

В сложноподчиненных условных предложениях с союзами **als, wanneer, indien, tenzij** используется конструкция **zou(den)** + инфинитив или перфектный инфинитив спрягаемого глагола (условное наклонение).

Форма zou(den) + инфинитив в главном предложении согласуется с простым прошедшим временем в придаточном, а форма zou (den) + перфектный инфинитив — с предпрошедшим, напр.:

Als ik jou **was zou** ik toch meer bagage **meenemen**. Если бы я был на вашем месте, то взял бы с собой больше вещей.

Als hij meer tijd **had gehad zou** hij graag per schip **zijn gegaan.**— Если бы у него было больше времени, то он отправился бы на пароходе.

Для выражения реального условия в условных предложениях употребляются формы настоящего времени, напр.:

Als je met de trein **komt**, **haal** ik je van de trein met de auto.

Запомните: в перфектном инфинитиве с модальным глаголом вместо причастия прошедшего времени употребляется инфинитив модального и основного глагола, напр.:

Als hij wat eerder naar Spanje **was gegaan, zou** hij het telegram niet **hebben kunnen krijgen.**

3. Уступительные придаточные предложения (bijzinnen van toegeving) отвечают на вопросы ondanks wat? — несмотря на что? вопреки чему? и вводятся союзами **al, hoewel, hoezeer, ofschoon, niettegenstaande** и наречиями **hoe ... (ook), waar ... (ook),** напр.:

Hoewel Jan weinig bagage had vond hij het toch prettig dat er iemand met hem meeging naar het vliegveld.

Запомните: после союза **al** следует **сказуемое** (изменяемая часть сказуемого), напр.:

Al ben ik iets laat voor de studie, verheug ik me er toch op.

4. Временные придаточные предложения с союзом **sedert** и **sinds** обозначают исходный момент действия и отвечают на вопрос sinds wanneer? — с каких пор?, напр.:

Sinds Jan en Mies de laatste keer in Utrecht waren, voelde zich de moeder heel zwak.

Временные придаточные предложения с союзом **totdat** выражают предел действия и отвечают на вопросы tot hoe laat? hoe lang? — до каких пор?, как долго?, напр.:

Jan en Mies bleven met hun familie **totdat** het gevaar helemaal voorbij was.

5. Субстантивированные прилагательные могут иметь абстрактное значение. При этом они нередко выступают в сочетании с неопределенными (напр.: iets, wat) или отрицательными местоимениями (напр.: niets) и получают окончание **-s**, напр.:

iets ergs (что-то ужасное), niets ernstigs (ничего серьезного)

Overmorgen zou Jan met vacantie zijn gegaan, maar er is in zijn familie **iets ergs** gebeurd. Er is **niets ernstigs** aan de hand.

OEFENINGEN

1. Maak volgens het voorbeeld.

Jan gaat met vacantie naar Spanje.

Voorbeeld: Ik zou ook graag meegaan. (Ik heb geen vacantie).— Ik zou ook graag meegaan, maar ik heb geen vacantie.

1. We zouden ook graag meegaan. (We hebben niet veel geld). 2. Mies zou ook graag gaan. (Ze moet voor haar kind zorgen). 3. Zijn vriend Ton zou ook graag gaan. (Hij kan geen plaats in dit vliegtuig krijgen). 4. Jan's ouders zouden ook graag gaan. (Jan's moeder voelt zich nog te zwak).

2. Hetzefde.

Voorbeeld: Ik kan met de auto niet gaan. Die is in reparatie.— Ik **zou graag** met de auto gaan, maar die is in reparatie.

1. Ik kan per schip niet reizen. Ik ben zeeziek. 2. Ik kan met het vliegtuig niet gaan. Ik heb geen geld. 3. Ik kan naar Spanje niet gaan. Ik heb geen vacantie. 4. Ik kan naar het centrum niet rijden. Het is het spitsuur.

3. Antwoord volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Waarom vertrekt Jan naar Sranje niet? (Hij moet naar Utrecht).— Hij zou graag naar Spanje vertrekken, maar hij moet naar Utrecht.

1. Waarom gaat Jan niet met z'n auto? (Die is in reparatie). 2. Waarom vertrekt Jan niet op tijd voor zijn studiereis? (Zijn moeder is ernstig ziek). 3. Waarom gaat Jan niet met een schip (per schip) naar Spanje? (Hij heeft geen tijd). 4. Waarom neemt Jan niet veel bagage mee? (Hij blijft niet lang weg).

4. Antwoord: Hoe reist u graag?

1. Zou u graag met de trein naar de Krim gaan? 2. Of zou u liever met het vliegtuig daar naartoe gaan? (per lucht) 3. Zou u graag per schip naar Zweden gaan?

5. Maak zinnen van beleefdheid.

Voorbeeld: Zou u het leuk vinden als we komen?

Gebruik: prettig, goed, gezellig, fijn, leuk

6. Verbind telkens de twee zinnen tot een samengestelde zin door middel van het voegwoord **als**.

Voorbeeld: Is het mooi weer? Dan gaan we fietsen.— **Als** het mooi weer is, dan gaan we fietsen.

1. Stormt het? Dan blijven we thuis. 2. Is het al zo laat? Dan moeten we wel opschieten. 3. Zitten ze op ons te wachten? Dan moeten we ons wel haasten. 4. Heb je veel haast? Neem dan een taxi. 5. Heb je hoofdpijn? Dan heb je zeker te hard gewerkt. 6. Vertrekt de trein om half vijf? Dan hebben we nog maar weinig tijd.

7. Antwoord:

1. Waarmee komt u naar de universiteit als u te laat bent? 2. Wat doet u als het mooi weer is? 3. Waarmee gaat u naar huis, als u vacantie hebt?

8. Zeg de gedachte anders.

Voorbeeld: Ik heb geld niet genoeg, om mij een nieuwe fiets te kopen.— **Als** ik meer geld had zou ik me een nieuwe fiets kopen.

1. We hebben geld niet genoeg om ons nieuwe meubelen te kopen.
2. Mijn vriendin heeft geld niet genoeg om zich een nieuwe auto te kopen.
3. Ton heeft geld niet genoeg om met vacantie naar Spanje te gaan.
4. Mijn broer heeft geld niet genoeg om zich een brommer te kopen.

9. Hetzelfde.

Voorbeeld: Jan en Mies kunnen niet naar Utrecht (met de auto) rijden, omdat Jan's auto niet in orde is.— **Als** Jan's auto in orde was, zouden zij naar Utrecht (met de auto) rijden.

1. Jan kan niet op tijd naar Spanje gaan omdat hij niet veel tijd heeft. 2. Jan en Mies kunnen geen koffie drinken, omdat hun trein aan dit station niet lang aanhoudt. 3. Hij kan aan dit feestje niet deelnemen, omdat hij om deze tijd niet in Amsterdam is.

10. Noem een voorwaarde van de handeling.

Voorbeeld: Ik ga niet met het vliegtuig, omdat ik geen kaartje voor deze reis heb. – **Als** ik een kaartje voor deze reis kreeg, zou ik met het vliegtuig gaan.

1. Hij gaat niet per spoor omdat hij niet veel tijd heeft. 2. Hij antwoordt op dit telegram niet omdat hij het nieuws niet belangrijk vindt. 3. Hij blijft niet langer in Utrecht omdat hij zijn studiereis naar Spanje niet langer kan opschorten. 4. Zij kijkt naar het TV programma niet omdat zij het niet boeiend vindt.

11. Verbind de twee zinnen met **daarom**. Bevestig de gedachte door een bijzin met **als**.

Voorbeeld: Jan heeft geen tijd. Hij kan per schip naar Spanje niet gaan.— Jan heeft geen tijd, **daarom** kan hij per schip naar Spanje niet **gaan**. **Als** Jan tijd **had**, **zou** hij per schip naar Spanje gaan.

1. Hij blijft niet lang in Utrecht. Hij kan de brieven niet gaan posten. 2. Hij keert naar Nederland zo gauw mogelijk terug. Hij kan meer bagage niet meenemen.

12. Antwoordt: Wat zou u doen, als u morgen naar Leningrad vertrekt? Stelt situaties op, gebruikt volgende woorden:

a) met de trein gaan, treinkaartjes kopen, een kopje koffie drinken, taxi nemen, aan het station uitstappen, vragen, van welk perron gaat mijn trein, (in) de wagen instappen;
b) geen tijd hebben, met het vliegtuig gaan, vragen, wanneer vertrekt de bus naar het vliegveld, de reis aankondigen

13. Antwoord op de vragen. Gebruik de bijzinnen van voorwaarde:

Waarom bent u in september naar Zweden niet gegaan?— Als ik toen met vacantie was geweest, zou ik graag naar Zweden zijn gegaan.

1. Waarom is Mies einde juli naar Spanje niet gegaan? 2. Waarom is

Ton begin oktober naar Amerika niet gegaan? 3. Waarom is Jan's vader in juni naar Portugal niet gegaan?

14. Verbind de twee zinnen met **als**.

Voorbeeld: Hij had niet veel tijd. Hij is niet per schip gegaan. — Als hij meer tijd had gehad, zou hij graag per schip zijn gegaan.

1. Hij had niet veel geld. Hij is niet met het vliegtuig gegaan. 2. Hij had niet veel tijd. Hij is niet per spoor gegaan. 3. Hij had niet veel geld. Hij is met vacantie niet naar buitenland gegaan.

15. Verbind de twee zinnen volgens het voorbeeld:

Ik wist er niets over. Ik heb de dag van mijn aankomst niet gemeld.— **Als** ik erover had geweten, zou ik de dag van mijn aankomst hebben gemeld.

1. Hij wist er niets over. Hij is niet gekomen. 2. Zij wist er niets over. Zij heeft aan hem geen telegram verstuurd. 3. We wisten er niets over. We zijn naar Groningen niet gereden. 4. Zij wisten er niets over. Zij zijn naar Berlijn niet gevlogen.

16. Op het station. Vul aan:

1. Als hun vader hen van de trein niet had gehaald, ... 2. Als ze naar de dienstregeling niet hadden nagekeken, ... 3. Als hij niet op tijd op het perron was gekomen, ... 4. Als de trein op tijd was vertrokken, ... 5. Als mijn vriend met deze trein was gekomen, ... 6. Als deze reis niet was aangekondigd, ... 7. Als de trein (het vliegtuig) geen vertraging had gehad, ...

17. Antwoordt:

1. Zou u vorige zomer naar Nederland zijn gegaan? (naar België, Amerika, Polen) 2. Zou u vorige week een fiets hebben gekocht? (een brommer, een motorfiets, een auto) 3. Zou u toen naar Nederland per spoor zijn gegaan? (per schip, per lucht)

18. Vul aan, gebruik in de hoofdzin het werkwoord **kunnen**.

Voorbeeld: Als hij meer tijd had: nog een keer met zijn zuster spreken.— Als hij meer tijd had, **kon** hij nog een keer met zijn zuster **spreken**.— Als hij meer tijd had, **zou** hij nog een keer met zijn zuster **kunnen spreken**.

1. Als hij meer tijd had: per schip naar Spanje gaan. 2. Als wij meer tijd hadden: van onze vrienden afscheid nemen. 3. Als Jan en Mies meer tijd hadden: langer bij hun ouders blijven. 4. Als ik niet zo weinig tijd had: per spoor naar België gaan. 5. Als hij meer tijd had: de vader naar het vliegveld wegbrengen.

19. Zet de zinnen uit oef. 18 in de verleden tijd. Druk daarmee de onreële voorwaarde uit.

Voorbeeld: Als hij meer tijd had gehad, zou hij nog een keer met zijn zuster hebben kunnen spreken.

20. Maak zinnen.

Voorbeeld: Je kon meegaan. (vacantie hebben) — Als je vacantie had, kon je meegaan.

1. Mr. de Vries kon naar Berlijn vliegen. (het vluchtkaartje hebben) 2. Hij kon nog vandaag naar Groningen rijden. (de auto hebben) 3. Ton kon met zijn vriend door de douane gaan. (de toestemming hebben)

21. Verbind twee zinnen en geef variaties volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Hij was niet eerder naar Spanje vertrokken. Hij had het telegram kunnen krijgen.— **Als** hij wat eerder naar Spanje **was vertrokken, zou** hij het telegram niet **hebben kunnen krijgen**. – **Als** hij wat eerder naar Spanje **zou zijn vertrokken, zou** hij het telegram **niet hebben kunnen krijgen**.

1. Hij had zijn auto niet in reparatie gegeven. Hij had naar Utrecht kunnen rijden. 2. Hij had het niet geweten. Hij had anders de dag van zijn aankomst kunnen meedelen. 3. Zij had het niet geweten. Zij had met vacantie gauw kunnen vertrekken. 4. Hij had niet veel meer bagage mee gehad. De vrienden hadden hem van het vliegveld niet kunnen halen. 5. Hij was niet per schip naar Spanje gegaan. Hij had de studie kunnen missen.

22. Zeg in 't Nederlands:

1. Хотел бы я поехать на велосипеде в этот город! Хотел бы я полететь самолетом в Италию, но мы едем поездом. Я бы не хотел вести машину в час пик. 2. Если у тебя мало времени, я отвезу тебя домой машиной. Если поезд отправляется в пять, у нас еще есть время. 3. Если самолет прибывает в 7 утра, мы должны рано встать. Если бы у меня был билет на этот рейс, я бы полетел самолетом. На твоем месте я бы отправился поездом. Если бы у меня была машина, я бы через два часа был у своей сестры. 4. Если бы у меня было тогда больше времени, я поехал бы в Нидерланды поездом. Если бы у меня было меньше багажа, я полетел бы самолетом. Если бы я знал об этом, я бы прилетел самолетом. 5. Если бы у него было больше времени, он мог бы встретить свою сестру на вокзале. Если бы тогда не объявили посадку на самолет (de reis aankondigen), он смог бы позвонить нам по телефону.

23. Maak bijzinnen van toegeving door middel van voegwoorden **hoewel, ofschoon**.

Voorbeeld: Hij had weinig bagage. Zijn vrienden gingen naar het vliegveld mee.— **Hoewel (ofschoon)** hij weinig bagage had, gingen zijn vrienden naar het vliegveld mee.

1. Het was een flinke sneeuwstorm. We wilden toch met de auto gaan.

2. De agent (полицейский) had zich vergist. We moesten toch betalen. 3. Hij had weinig tijd. Hij bracht ons met de auto naar het station.

24. Verbind de zinnen met het voegwoord **al** volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Ik ben laat voor de studie. Ik verheug me er toch op. — **Al** ben ik laat voor de studie, verheug ik me er toch op.

1. Hij heeft het geweten. Hij is toch niet gekomen. 2. Zij heeft er over geweten. Zij heeft ons haar hulp niet aangeboden. 3. Wij waren over slechte wegen geinformeerd. Wij gingen toch op reis. 4. Wij hadden grote belangstelling voor het museum. Wij moesten het bezoek daaraan toch uitstellen.

25. Vertaal uit het Nederlands:

1. Hoewel ze nog niet klaar is met haar werk, wil ze je graag helpen. 2. Al hebben we lang over ons huiswerk gedaan, was de leraar nog niet tevreden. 3. Hoewel Marijke eerst voor haar rijexamen moet slagen voordat ze een auto kan kopen, heeft ze reeds veel brochures en prospectussen over verschillende autotypes ingekeken. 4. Al is Marijke bang voor het examen, verheugt ze zich bijna op dat moment dat toch veel voor haar betekent. 5. Al bent u bij de examentests de kluts kwijt, mag u het toch niet laten merken. (de kluts kwijt zijn — потерять голову)

26. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. Хотя у Яна было мало времени, он заехал к родителям в Утрехт, чтобы попрощаться с ними. 2. Хотя у нас было немного багажа, мы взяли такси, чтобы доехать до вокзала. 3. Хотя они торопились, они позвонили мне и попрощались.

27. Vul aan:

1. Hoewel het weer afschuwelijk was, ... 2. Ofschoon het regende, ... 3. Al had hij weinig bagage, ... 4. Al had hij niet veel tijd, ... 5. Hoewel hij grote moeilijkheden had, ... 6. Al voelde hij zich niet lekker, ...

28. Antwoord op de vragen. Gebruik de bijzinnen van tijd met het voegwoord **sinds**.

Voorbeeld: Sinds wanneer voelde zich de moeder heel zwak? (Jan en Mies waren de laatste keer in Utrecht) — **Sinds** Jan en Mies de laatste keer in Utrecht waren, voelde zich de moeder heel zwak.

1. Sinds wanneer woont Jan's zuster Mies in Amsterdam? (Zij is getrouwd) 2. Sinds wanneer wonen Jan's ouders in Utrecht? (Ze hebben daar een huis gekocht) 3. Sinds wanneer woont Jan in Amsterdam? (Hij begon met zijn studie aan de Amsterdamse universiteit)

29. Antwoord volgens het voorbeeld:

Bevalt hem zijn auto niet meer? (uit reparatie krijgen) — Toch wel.

sinds hij zijn auto uit reparatie heeft gekregen, bevalt die hem weer. (opnieuw)

1. Bevalt hem zijn woning niet meer? (nieuwe meubelen kopen) 2. Bevalt hem zijn studie niet meer? (eerste successen hebben) 3. Bevalt hem zijn plan niet meer? (zijn vrienden maken mee)

30. Verbind de twee zinnen met het voegwoord **sinds**.

Voorbeeld: Hij is al weg. We hebben geen nieuws van hem gekregen.— **Sinds** hij weg is, hebben we geen nieuws van hem gekregen.

1. Ik heb hem voor het laatst gezien. Hij is erg veranderd. 2. Hij is weer thuis. Hij voelt zich veel beter. 3. Zij is uit de hoofdstad teruggekeerd. Ze werkt veel aan haar studie.

31. Vul aan:

1. Sinds hij weer in Utrecht was, ... 2. Sinds hij haar laatste brief heeft gekregen, ... 3. Sinds ze de laatste keer hun ouders hebben bezocht, ... 4. Sinds hij naar buitenland is vertrokken, ...

32. Antwoord op de vragen met het voegwoord **totdat**.

Voorbeeld: Hoe lang bleef Jan in Utrecht? (het gevaar was voorbij)— Jan bleef in Utrecht **totdat** het gevaar voorbij was.

1. Hoe lang bleef Jan's auto in reparatie? (die was klaar) 2. Hoe lang blijft Jan in Spanje? (de studiereis afloopt) 3. Hoe lang bleef Ton op het vliegveld? (het vliegtuig vertrok) 4. Hoe lang verblijft de delegatie in Moskou? (de tentoonstelling wordt geopend)

33. Maak bijzinnen met **tot (dat)**.

Voorbeeld: De trein is nog niet vertrokken. -Ik wacht **tot (dat)** de trein vertrekt.

1. Mijn vader is nog niet aangekomen. 2. De bus is nog niet hier. 3. De tram komt niet. 4. Ze is nog niet thuis. 5. Het vliegtuig is nog niet vertrokken. (geland)

34. Vertaal in het Nederlands:

1. С тех пор как он начал учиться в Амстердамском университете, он живет в Амстердаме. 2. Они стояли на перроне, пока не отошел поезд. 3. С тех пор как Ян и Мис переехали в Амстердам, их мать чувствовала себя плохо. 4. Ян остался в Утрехте, пока опасность не миновала.

35. Zeg anders.

Voorbeeld: Jan had voor deze dingen geen tijd.- -Dit waren de dingen waarvoor Jan geen tijd had.

1. Jan woonde in dit huis. 2. Hij praatte over zijn studiereis. 3. Zij schreef over haar studie. 4. Hij kwam voor deze film. 5. Ik loop iedere

morgen langs deze gracht. 6. Ik woon aan deze weg. 7. Ik leer uit dit boek. 8. Ik vertrek met deze trein.

36. Zeg anders.

Voorbeeld: Van deze man heeft Jan een kamer gehuurd. — Dit is de man **van wie** Jan een kamer heeft gehuurd.

1. Voor deze vrouw heb ik een koffer gedragen. 2. Over deze man heb ik inlichtingen gevraagd. 3. Van dit meisje heb ik toen afscheid genomen. 4. Aan deze jonge man heb ik geschreven.

37. Zeg met emotie.

Voorbeeld: Wij hebben er nog net tijd voor. - Daar hebben wij nog net tijd voor.

1. Ik moet er over vertellen. 2. Hij moest er afscheid van nemen. 3. Ik heb me er zorgen over gemaakt. 4. Alle vertrektijden staan er op.

38. Zet in de indirecte rede. Let op de plaats van het modale werkwoord.

Voorbeeld: Zijn studiereis naar Spanje **moet opgeschort worden.** — Hij zegt, dat zijn studiereis naar Spanje **opgeschort moet worden.**

1. De treinkaartjes kunnen aan het loket gekocht worden. 2. Er mag niet hardop gesproken worden. 3. Hier mag niet gerookt worden. 4. De kamer kan verwarmd worden. 5. Het telegram moet onmiddellijk verstuurd worden. 6. De auto moet in reparatie gegeven worden. 7. Er zal niet veel bagage meegenomen worden. 8. Er zullen korte zinnen gebruikt worden.

39. Zullen — laten.

Voorbeeld: Zullen we een kopje koffie drinken? — Ja, **laten** we een kopje koffie drinken.

1. Zullen we eerst een taxi bellen? 2. Zullen we vandaag met de auto gaan? 3. Zullen we de tram nemen? (met de tram gaan) 4. Zullen we eerst even bellen? 5. Zullen we op de fiets gaan? 6. Zullen we eerst kaartjes kopen?

40. Antwoord:

a) Moet hij veel bagage meenemen? — Nee, hij **hoeft** niet veel bagage **mee te nemen.**

1. Moet hij de brieven posten? 2. Moet hij het geld wisselen? 3. Moeten we eerst even bellen? 4. Moet hij een telegram versturen? 5. Moet hij de brief lezen?

b) Moet het telegram verstuurd worden? — Nee, het telegram **hoeft** niet **verstuurd te worden.**

1. Moet het geld gewisseld worden? 2. Moet de auto in reparatie gegeven worden? 3. Moeten de treinkaartjes nog gekocht worden?

41. Hoe zegt u in het Nederlands?

1. Мне не нужно сегодня покупать билеты на автобус, я еду машиной. 2. Нам не нужно брать с собой много багажа, мы останемся там на один день. 3. Вам не нужно посылать ему телеграмму, он уже уехал.

42. Vertaal in het Russisch:

1. Heb je iemand op de hoogte gesteld dat je wat later komt? 2. Heb je iemand er van op de hoogte gesteld? 3. Tot mijn spijt heb ik er niemand van op de hoogte gesteld. 4. Jij moet toch het secretariaat er van op de hoogte stellen. 5. Zij heeft de directie van haar vertrek op de hoogte gesteld.

43. Antwoordt:

1. Stelt u het decanaat op de hoogte, als u vertrekt? 2. Stelt u de docent op de hoogte, als u te laat voor de les bent? 3. Stelt u iemand op de hoogte, als u de les verzuimt?

44. Vertaal:

1. Jan vond het vervelend om alleen weg te gaan zonder iemand van wie hij afscheid kan nemen. 2. Jij moet van jouw ouders behoorlijk afscheid nemen! 3. Van wie heb je even afscheid genomen? 4. Als je vertrekt, moet je van je vrienden afscheid nemen. 5. Hij vertrok, zonder van iemand afscheid te nemen.

45. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. Я попрощался с ним. 2. У меня не было времени попрощаться с друзьями. 3. Ян попрощался с Тоном, так как уже объявили его рейс.

46. Maak volgens het voorbeeld:

Dat is erg. (iets) — Dat is iets ergs.
Dat is ernstig. (niets) — Dat is niets ernstigs.
1. Dat is mooi. (iets) 2. Dat is lelijk. (iets) 3. Dat is grappig. (niets) 4. Dat is prettig. (iets)

47. Hoe zegt u dat in het Nederlands?
Schrijft deze zinnen op:

1. Во сколько отходит ваш поезд? Я довезу вас машиной до вокзала. 2. Вы не слышали, уже объявили рейс на Амстердам? Тогда мы должны торопиться. 3. Как вы доехали? Где ваш багаж? 4. Когда отправляется самолет до Москвы? Сколько лететь до Москвы? 5. Во сколько отправляется автобус до аэродрома? Давайте лучше возьмем такси. 6. Сколько километров до аэродрома? Если мы поедем машиной, мы как раз успеем на этот рейс. 7. Вам не надо думать о билетах. Они уже куплены. Вы поставили в известность ди-

рекцию гостиницы, что уезжаете сегодня? Да, но мы не посмотрели по расписанию, когда точно отправляется поезд. 8. Он предложил нам опустить эти письма в почтовый ящик, т. к. у нас не оставалось времени. 9. Перед таможенным контролем мы попрощались с нашим гостем. 10. Ты что такой скучный? Я не получил ни одного письма из дома с тех пор, как уехал. Я думаю, что там что-нибудь случилось. 11. Мы получили разрешение пройти в депутатский зал аэродрома (de vip). 12. Он решил отложить свою командировку.

48. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Waarom gingen Jan en Mies per taxi naar het station? 2. Waarom zou Mies op het spitsuur niet graag in de stad rijden? 3. Hoeveel kostte de rit? 4. Waar konden Jan en Mies treinkaartjes kopen? 5. Wanneer vertrok de trein naar Utrecht? 6. Waarnaar moesten zij kijken? (Waar staan gewoonlijk alle vertrektijden op?) 7. Hadden ze nog tijd voor een kopje koffie? 8. Hoe lang duurde de reis naar Utrecht? 9. Hoe ver was het dan naar Utrecht? 10. Hoe hard liep de trein? 11. Van welk perron ging de trein? 12. Waar zou Jan met vacantie naartoe gaan? 13. Wat gebeurde er in zijn familie? 14. Waarom moest hij zijn reis naar Spanje opschorten? 15. Zou hij het telegram hebben kunnen krijgen, als hij wat eerder naar Spanje was vertrokken? 16. Waarom besloot hij met de trein te gaan? 17. Wie haalde Jan en Mies van de trein? 18. Hoe voelde zich de moeder, sinds Jan en Mies de laatste keer in Utrecht waren? 19. Wat scheelde haar nu? 20. Tot hoe lang bleven Jan en Mies met hun familie? 21. Waarom besloot Jan met het vliegtuig naar Spanje te gaan? Hield hij niet van schepen? 22. Kon hij nog een plaats in het vliegtuig naar Madrid krijgen? 23. Waarom hoefde hij niet veel bagage mee te nemen? 24. Vond Jan het prettig om alleen naar het vliegveld te gaan? 25. Wie bracht hem weg? 26. Heeft Ton de toestemming gekregen om met Jan naar de wachtkamer voor de passagiers mee te gaan? 27. Waarvoor had Jan geen tijd? 28. Heeft Ton zijn hulp aangeboden? 29. Zou Ton meer bagage meenemen als hij Jan was? 30. Wie heeft Jan van zijn aankomst op de hoogte gesteld? 31. Kon hij toen precies de dag van zijn aankomst meedelen? 32. Wanneer hebben de vrienden afscheid van elkaar genomen?

49. Vertel over Jan's onverwachte vertrek naar Utrecht.
Ging zijn studiereis naar Spanje door?

50. Lees:

Bij de douane

Jan: Ik hoop, dat ik gauw door de douane kom.
Douanebeambte: Hebt u iets aan te geven?
Jan: Neen, deze keer niet.

door de douane komen – пройти таможенный контроль
aangeven (gaf aan, aangegeven) – предъявлять что-л., подлежащее оплате пошлиной

Antwoord: Had Jan wat aan te geven bij de douane?

51. Antwoordt:

Reist u graag? Aan welk verkeersmiddel geeft u de voorkeur? Waarom? Gaat uw vrouw (vriend) graag met het vliegtuig of geeft zij (hij) de voorkeur aan de trein? Heeft u een auto? Rijdt u graag? Brengt u uw vrienden vaak naar het vliegveld (naar het station)? Wat wenst u uw vriend bij het afscheid nemen op het vliegveld (op het station)? Wat vraagt u uw vriend bij de aankomst?

52. Hoe zegt u dat:

a) U reist graag per trein. U moet precies weten, wanneer u bij voorbeeld in Rotterdam aankomt.

1. Hoe vraagt u over het vertrek van de treinen? 2. Waar staat de informatie over de vertrektijden van de treinen op? 3. Hoe vraagt u over de duur van de reis? 4. Hoe vraagt u over de afstand naar Leningrad (Rotterdam)? 5. Hoe vindt u het perron, van welk de trein gaat? 6. Wat krijgt u van uw gastheer te horen, als u in Rotterdam aankomt?

b) U bent een zakenman. U vliegt liever.

1. Hoe komt u te weten over het vertrek van het vliegtuig? Hoe komt u te weten over de duur van de vlucht? Hoe komt u te weten over de afstand naar de plaats van bestemming? 2. U bent bang, dat u te laat bent voor de reis. Wat vraagt u? 3. Hoe begroet u iemand die u van het vliegveld haalt?

53. Maakt situaties:

1. U moet onmiddellijk uit den Haag naar Amsterdam. Uw auto is in reparatie. U gaat met de trein. 2. U bent in het buitenland. Er is iets in uw gezin gebeurd. U moet meteen naar hius. U belt naar het vliegveld. 3. U brengt uw vriend naar het vliegveld. Hij vindt het vervelend om alleen daarnaartoe te gaan.

LES 16 (ZESTIEN)

Thema: Sport, ontspanning.

Voorbeelden: Aan welke sport doet u? – Каким спортом вы занимаетесь? Willen wij een spelletje schaak doen (een partijtje tennis spelen)? – Не сыграть ли нам партию в шахматы (в теннис)? Hoe was de uitslag van de laatste match tussen Ajax en ...? — Каков результат последнего матча между Аяксом и ...? Welke ploeg (welk team) heeft de eerste (tweede) plaats ingenomen bij de laatste wedstrijd in ...? – Какая команда заняла первое (второе) место в последних соревнованиях по ...? Wat voor vacantieplannen hebt u dit jaar? – Какие у вас планы на отдых в этом году? Waar gaan jullie gewoonlijk heen? – Куда вы обычно ездите? Wij gaan naar de zee (maken een autotocht...) — Мы ездим на море (уезжаем на машине...) Wanneer vertrekken jullie (vertrekt u)? — Когда вы уезжаете? Hoe lang denkt u dit jaar weg te blijven? На сколько вы уезжаете в этом году?

Grammatica: Причастия настоящего и прошедшего времени. Придаточные следствия. Придаточные ограничительные. Инфинитивная конструкция **na + te + инфинитив.**

AAN SPORT DOEN

Anton: Aan welke sport wordt tegenwoordig het meest gedaan in uw land?

Mr. de Wit: In de zomer is er natuurlijk de watersport. Men vindt bijna overal gelegenheid voor zwemmen, roeien of zeilen.

A.: Wordt er ook veel aan wintersport gedaan?

Mr. d. W.: Er wordt 's winters veel schaatsen gereden. Sommigen gaan naar het buitenland, naar Oostenrijk of Zwitserland, om te skiën.

A.: Doet u ook aan sport?

Mr. d. W.: Ja zeker, maar niet geregeld. Er wordt bij ons vrij veel getennist. Als ik met vacantie ga, vind ik altijd gelegenheid om een partijtje te spelen. Maar schaken kan men in elk seizoen dan ook. Ik vind dat een goede ontspanning. Willen we een spelletje schaak doen?

A.: Ja, graag. Ik weet uit kranten dat voetbal in uw land toch het meest gespeeld wordt. Apropos [1], hoe is de uitslag van de laatste match tussen Ajax en Feyenoord?

Mr. d. W.: Ajax won met 2-1. U hoeft zich niet te verwonderen. Ajax is landskampioen voetballen.

A.: Voor zover ik weet, wordt volgend jaar in uw stad de internationale wedstrijd in roeien gehouden. Volgens de kranten worden veel sporters en supporters naar de stad verwacht, zodat men elkaar op het stadion of aan een roeibaan [2] kan ontmoeten. Welke ploeg heeft bij de laatste wedstrijd de eerste plaats ingenomen?

Mr. d. W.: De eerste plaats heeft de Nederlandse ploeg gewonnen, op de tweede plaats is het Franse team.

AAN HET WATER

Het is niet te verwonderen dat Nederland, dat een laag gelegen land is en voor een groot deel zelfs onder de zeespiegel ligt, voor de watersportliefhebber een paradijs [3] is als misschien nergens anders ter wereld.

Er zijn meer dan honderd meren die onderling door rivieren en kanalen verbonden zijn. Een enig landschap! De steden en dorpen die direct aan of bij het water liggen zijn meestal op toeristen ingesteld.

Men hoeft geen eigen boot te hebben of lid te zijn van een vereniging om te kunnen zeilen. Mogelijkheden zijn er dus genoeg en makkelijker kan het niet.

Aan een van de vele zeilscholen krijgt men van een instructeur in kleine groepjes praktisch onderwijs op een boot. Overdag is men op het water.

's Middags wordt ergens in een gezellige haven aangelegd voor heerlijke poffertjes [4] of pannekoeken [5]. 's Avonds worden de zeilen omlaaggehaald [6]. Gewoonlijk is men zo moe van de buitenlucht dat men na een gezelschapsspelletje [7], een partijtje monopoly of scrable [8], vroeg het bed induikt, om 's morgens weer helemaal uitgerust op het appel aanwezig te kunnen zijn [9].

Het is de moeite waard om de bekende schilderachtige plaatsjes te bezoeken, de gemeente Giethoorn om maar een voorbeeld te noemen, waar al het verkeer nog per boot plaatsvindt. In dit verband is ook hun rijke geschiedenis dikwijls heel interessant.

Verder wordt er veel aan zwemmen, roeien, kanoën, motorboot varen en sportvissen gedaan. Dit laatste is een volkssport. Gedurende het visseizoen kan men in openbaar water, zowel in plassen als in de zee, vanaf een pier [10] of vanaf een schip, gaan vissen. U kunt er uiteraard het haast over oordelen als u zelf een vacantie op het water doorbrengt.

VAKANTIEPLANNEN

Mr. de Wit: Wat voor vakantieplannen hebben jullie dit jaar?

Mr. van den Berg: We hebben eigenlijk nog niets besloten. We zouden graag een autotocht maken als de kinderen gezond zijn, we kunnen ze niet alleen laten. Wat zijn jullie van plan?

M. d. W.: We gaan naar de zee.

M. v. d. B.: Waar gaan jullie gewoonlijk heen?

M. d. W.: We gaan elk jaar naar een andere badplaats om wat afwisseling te hebben. Maar voor de kinderen maakt het weinig verschil: de hoofdzaak is dat ze een mooi zandig strand hebben waar ze met zand kunnen spelen en zandkastelen kunnen bouwen. Mijn vrouw ligt graag aan het strand in de zon om zich te laten branden, ik zwem veel en vaak zijn we met z'n vieren [11] aan het potjebaden [12].

M. v. d. B.: Zullen we hopen dat het weer goed blijft.

M. d. W.: Inderdaad. U weet hoe wisselvallig het weer bij ons is. De zonnige dagen zijn soms op de vingers na te tellen [13]. Men moet altijd min of meer rekening houden met een regenbui [14]. Maar na plotseling verdwenen te zijn verschijnt de zon een ogenblik later opnieuw.

M. v. d. B.: Voor zover ik weet, wordt dit jaar een droge en zonnige zomer verwacht. Logeren jullie meestal in een hotel of in een pension [15]?

M. d. W.: Vorig jaar was dat een hotel, maar voor dit jaar hebben we een gemeubileerd huis gehuurd.

M. v. d. B.: Hoe lang denken jullie dit jaar weg te blijven?

M. d. W.: Ik denk een week of vijf.

M. v. d. B.: Wanneer vertrekken jullie?

M. d. W.: Komende maandag gaan we allemaal weg. Mijn vrouw is al aan het pakken.

Aantekeningen bij de tekst

1. apropos [apro·'po·] — кстати
2. aan een roeibaan — у гребного канала
3. dat is een paradijs voor ... — это рай для ...
4. poffertjes — пончики
5. pannekoeken — блины с начинкой
6. de zeilen omlaaghalen — спускать паруса
7. een gezelschapsspelletje — игра (настольная)

8. een partijtje monopoly [mɔ´nɔpɔli] of scrablle [skræbl] — партия игры в монополи или партия игры в скрэбл (игра типа кроссворда или лото)
9. op het appel aanwezig zijn — собраться вовремя
10. de pier — пирс
11. met z'n vieren (drieën, tweeën) — вчетвером (втроем, вдвоем)
12. aan het potjebaden zijn — ходить (по щиколотку) в воде
13. iets op de vingers natellen — пересчитать что-л. по пальцам
14. de regenbui, -en — дождь, ливень
15. het pension [pã´sjõ] — пансион (сдача в наем комнат с питанием)

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

-isch [i·s] typisch — [´tipi·s] — typische mensen, dat is typisch Nederlands, praktisch — praktische oefeningen, electrisch — electrische apparaten, fantastisch — fantastische verhalen, theoretisch — theoretische vakken, Belgisch — Belgische auto's

-ng [ŋ] ontspanning — ontspanningen, vereniging — verenigingen, afwisseling — afwisselingen, uitrusting — uitrustingen, ontwikkeling — ontwikkelingen, onderling

-tje [tjə] partijtje, spelletje, gezelschapsspelletje, poffertjes, potjebaden

-tsje [tsjə] plaatsje

2. Let op de uitspraak:

seizoen [sɛɪ´zun], match [mætʃ], team [ti·m], supporter [sʌ´po·rtər], monopoly [mɔ´nɔpɔli], scrabble [skræbl], pension [pã´sjõ]

3. Let op de intonatie (dalend):

1. Wat voor vakantieplannen { hebben jullie dit jaar? / hebben ze dit jaar? / heb je dit jaar? / hebt U dit jaar?

2. Waar gaan jullie / Waar gaan ze / Waar gaat u } gewoonlijk heen?

3. Ik denk { een week of vijf / een dag of zeven / een kilometer of tien / een gulden of twaalf

Woorden en uitdrukkingen

´**aanleggen** (d) причаливать, приставать к берегу
aanwezig zijn op присутствовать на
de afwisseling разнообразие; **ter afwisseling** для разнообразия
de autotocht, -en поездка на машине; **de autotocht maken** совершить поездку на машине
de badplaats, -en курортное место
bruin коричневый; **bruin worden** загорать

doorbrengen (bracht door, doorgebracht) проводить; **vacantie doorbrengen** проводить отпуск
enig *зд.*: уникальный, необыкновенный; **een enig landschap!** необыкновенный ландшафт
het elftal, -len (in voetbal) футбольная команда
de gelegenheid, -heden возможность, подходящий случай; **gelegenheid vinden voor** найти возможность для
de gemeente, -n муниципалитет, община
geregeld регулярно
huren (d) снимать, брать внаем; **het huis is te huur** сдается дом
ingesteld zijn op ... специализироваться на ...
internationaal международный
het kanaal, kanalen канал
de kampioen, -en чемпион; **de landskampioen** чемпион страны
het landschap, -pen ландшафт
het lid, leden член организации (партии)
het meer, meren озеро
meubileren (d) меблировать; **het gemeubileerd huis** меблированный дом
de mogelijkheid, -heden возможность
de motorboot, -boten моторная лодка; **motorboot varen** ездить на моторной лодке
onderling между собой
het onderwijs обучение; **onderwijs geven** обучать, давать уроки
ontmoeten (t) встретить
de ontspanning отдых, разрядка
oordelen (d) **over** судить о чем-л.
openbaar общественный, государственный, открытый
overdag днем, в течение дня
plaatsvinden (vond plaats, plaatsgevonden) состояться, иметь место
de plas, -sen (*небольшое*) озеро
de ploeg, -en команда (*спортивная*) *syn.* **het team**
de rekening: rekening houden met считаться с
de rivier, -en река
schaken (t) играть в шахматы; **Willen wij een spelletje schaak doen?** Не сыграть ли нам партию в шахматы?
schilderachtig живописный
de sport спорт; **aan welke sport doet u?** каким видом спорта вы занимаетесь?
de sportsman, ~lui спортсмен; **de sportbeoefenaar**, -s; **de sportbeoefenaarster** спортсменка
de sportsoorten виды спорта; **'s zomers** летние виды: **kanoën** гребля на каное; **roeien** гребля; **de watersport** водный спорт; **zeilen** парусный спорт; **'s winters** зимние виды: **skiën** [ski·jən of ʃi·jən] бег на лыжах; **schaatsen rijden** бег на коньках
de sportspelen спортивные игры; **basketbal** баскетбол; **hockey** [hoki] хоккей; **voetbal** футбол; **volleybal** волейбол
sportief спортивный
de sportliefhebber, -s любитель спорта, болельщик; *syn.* **de supporter**, -s
het sportvissen спортивная ловля рыбы
het stadion, -s стадион
het strand пляж; **aan het strand** на пляже
tennissen (t) играть в теннис; **Wilt u een partijtje tennis spelen?** Не сыграть ли нам партию в теннис?
´uitrusten (t) отдыхать; **uitgerust zijn** быть отдохнувшим
de uitslag, -en результат; **Hoe is de uitslag van de match tussen ...** Каков результат матча между ...
verbinden (verbond, verbonden) связывать, соединять
het verband связь; **in dit verband** в этой связи
verdwijnen (verdween, verdwenen) (z) исчезать
de vereniging, -en организация
het verkeer движение, сообщение
verliezen (verloor, verloren) терять, проигрывать
verschijnen (verscheen, verschenen) (z) появляться
het verschil, -len разница, различие; **dat maakt mij weinig verschil** мне все равно, безразлично
verwachten (t) ожидать
verwonderen (d) удивлять; **het is niet te verwonderen** не удивительно
de wedstrijd, -en соревнование, состязание; **een wedstrijd houden** проводить соревнование; **een wedstrijd in roeien, zwemmen** состязание по гребле, плаванию· *syn.* **de match** [mætʃ] матч
de wereld мир (земной шар); **ter wereld** в целом мире
winnen (won, gewonnen) выигрывать, побеждать; **Ajax won met 2-1 van Feyenoord** Аякс выиграл у Фейноорд со счетом 2:1
wisselvallig переменчивый
het zand, -en песок
de zeespiegel, -s уровень моря
onder (boven) de zeespiegel liggen быть расположенным ниже (над) уровнем моря
de zon, -nen солнце; **in de zon liggen; zich laten branden** загорать

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Причастия (onvoltooid en voltooid deelwoord)

Причастие настоящего времени (onvoltooid deelwoord) образуется путем присоединения к основе глагола суффикса **-(e)nd**: komen — komend, volgen — volgend.

Выступая в функции определения, неперфектное причастие принимает окончания как прилагательное: de (een)lopende sprinter, het winnende elftal (но: een winnen**d** elftal).

Komende maandag gaan we allemaal weg. Voor (zover) ik weet wordt **volgend** jaar in uw stad de internationale wedstrijd in roeien gehouden.

Неперфектное причастие выражает длительное незавершенное действие или состояние и переводится на русский язык причастием несовершенного вида — на -щий, напр.:

Komende maandag gaan wij allemaal weg.— В следующий понедельник мы все уезжаем.

Сочетания неперфектного причастия с глаголом **zijn** выражают длительность пребывания в определенном состоянии, напр.:

Het water is stijgende.	Вода поднимается.
De conferentie is gaande.	Конференция продолжает свою работу.

Причастие прошедшего времени (voltooid deelwoord) также выступает в функции определения. Перфектное причастие от переходных глаголов выражает завершенное действие и переводится на русский язык причастием совершенного вида прошедшего времени страдательного залога на -ный, напр.:

Voor dit jaar hebben wij een gemeubileerd huis gehuurd.— В этом году мы сняли меблированный дом.

В функции определения перфектное причастие от слабых глаголов принимает те же окончания, что и прилагательные, напр.:

het lang verwachte bezoek
een onverwacht bezoek

Запомните: перфектное причастие от **сильных глаголов**, выступая в функции определения, никакого окончания не принимает, напр.:

De aan de zee gelegen stad.

2. Придаточные следственные обозначают результат действия, выраженного главным предложением, и вводятся союзом **zodat** и местоименными наречиями **waardoor, waarom** и т. д., напр.:

Volgens de kranten worden veel sporters en supporters naar de stad verwacht, **zodat** men elkaar op het stadion of bij een roeibaan kan ontmoeten.

3. Придаточные ограничительные (bijzinnen van beperking) обозначают границы распространения действия, выраженного главным

предложением, и вводятся союзами **voor zover, behalve dat, uitgezonderd dat**, напр.:

Voor zover ik weet, wordt dit jaar een droge en zonnige zomer verwacht.

4. Инфинитивный оборот с na ... + te + перфектный инфинитив употребляется в функции обстоятельства времени и переводится на русский язык деепричастием соответствующего глагола:

Na plotseling **verdwenen te zijn** verschijnt de zon een ogenblik later opnieuw.— Неожиданно исчезнув, солнце, спустя мгновение, появляется вновь.

OEFENINGEN

1. Vul in volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Mr. de Wit vertrekt ... maandag met vacantie. (komen) — Mr. de Wit vertrekt **komende** maandag met vacantie.

1. Tot mijn spijt vond ik geen ... gelegenheid over deze plannen te kunnen spreken. (passen) 2. Jan had een ... opgave, daarom kon hij aan de wedstrijd niet deelnemen. (dringen) 3. Jan kon geen ... jasje voor zijn broertje uitzoeken. (passen) 4. ... jaar zal hij aan zijn studie beginnen. (volgen)

2. Vul in, let op de functie van het deelwoord **vormoeiend** in de zin:

1. Dat was een ... dag. 2. De film was heel mooi, maar .... 3. Dat was een ... reis. 4. Voor me was het een ... werk.	vermoeiend

3. Vul in. Gebruik de passende deelwoorden:

1. We kwamen aan een rivier. Voor ons lag een ... landschap! 2. We vonden dat de wedstrijd met een ... uitslag eindigde. 3. We waren door het ... stuk erg teleurgesteld. 4. In het midden van het plein stond een ... monument voor de stichter van de stad. 5. Het publiek genoot van ... opnamen. 6. Er wordt veel over zijn ... gedrag gesproken.

(opvallend, schitterend, vervelend, uitstekend, indrukwekkend)

4. Maak volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: U hebt toch gisteren uw vacantieplannen besproken. (wijzigen) — De besproken vacantieplannen moeten gewijzigd worden.

1. U hebt toch gisteren al de koffers gepakt. (uitpakken) 2. U heeft toch het huis al gemeubileerd. (verhuren) 3. De stad is aan de zee gelegen. (herbouwen) 4. Deze schrijver heeft een schitterende roman geschreven. (met een prijs bekronen) 5. Deze bekende filmer heeft een indrukwekkende film gemaakt. (in alle bioscopen vertonen)

5. Vul nodige deelwoorden in. Gebruik erbij de passende werkwoorden:

1. Het kort geleden ... stadion is het grootste in de stad. 2. We zijn met onze vorig jaar ... auto erg tevreden. 3. Ons elftal was blij met het ... spel. (met de ... match). 4. De schaakspeler was door de ... partij erg teleurgesteld. 5. We waren alle op zoek naar de ... zwempakken. 6. Het ... huis bleek gezellig te zijn. 7. De aan de zee ... stad had een grote haven. 8. Hij herkende zijn ... kinderen bijna niet.

---

verliezen, bouwen, winnen, bruin worden, verdwijnen, kopen, huren, liggen

6. Vertaal in het Nederlands:

1. Когда начнутся соревнования по плаванию? Они будут проводиться в следующий вторник. 2. В следующем году соревнования по гребле будут проведены в вашей стране. 3. Прибывшая в нашу страну спортивная делегация остановилась в гостинице недалеко от вновь построенного стадиона. 4. Соревнования по парусному спорту будут проходить в расположенном на море городе. 5. Обсужденная программа была выполнена.

7. Maak volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Er worden volgend jaar veel sportbeoefenaars en supporters naar de stad verwacht. Men kan elkaar op een stadion of aan een roeibaan ontmoeten.— Er worden volgend jaar veel sportbeoefenaars en sportliefhebbers naar de stad verwacht, zodat men elkaar op een stadion of aan een roeibaan kan ontmoeten.

1. Er waren veel sportliefhebbers op het stadion. We konden de match nauwelijks volgen. 2. We vonden een mooi en zandig strand. We konden ongestoord in de zon liggen. 3. We waren doodmoe van de buitenlucht. We doken onmiddelijk onze bedden in. 4. Het regende sterk. Er werd besloten de wedstrijd in roeien op een andere dag te houden.

8. Verbind de twee zinnen door middel van het voegwoord **voor zover**. Let op de woordvolgorde in de bijzin.

Voorbeeld: Ik weet. Dit jaar wordt een droge en zonnige zomer verwacht.— **Voor zover** ik weet, wordt dit jaar een droge en zonnige zomer verwacht.

1. We hebben gehoord. De wedstrijd in zeilen wordt in Tallinn gehouden. 2. Ik herinner me. Ik doe aan sport. 3. We weten. Dit elftal heeft met 0-2 verloren. 4. Hij weet. Er wordt over de uitslag van de match nog niets bekend gemaakt.

9. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. Насколько мне известно, наша команда завоевала первое место. 2. Шел сильный дождь, так что матч был проведен в другой день. 3. Насколько я слышал, вы участвуете в соревнованиях.

10. Vertaal in het Russisch:

1. Na alle bijzonderheden van het programma van het verblijf besproken te hebben, gingen de sportlui naar de bar. 2. Na lang gewacht te hebben, gingen we naar huis. 3. Na lang en lekker geslapen te hebben, waren we 's morgens helemaal uitgerust op het appel aanwezig.

11. Verbind de twee zinnen volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: De zon is plotseling verdwenen. Een ogenblik later verschijnt de zon opnieuw.— **Na** plotseling **verdwenen te zijn** verschijnt de zon een ogenblik later opnieuw.

1. De voetballers hebben de match verloren. Nu trainen de voetballers hard. 2. Deze ploeg heeft de tweede plaats ingenomen. De ploeg vertrekt vandaag naar huis. 3. We hebben de koffers gepakt. We reden met onze auto naar de zee. 4. We hebben de kaartjes voor de opera van tevoren besteld. We gingen tennissen.

12. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. Получив нашу телеграмму, он отправился на аэродром. 2. Отправив письмо, он позвонил своим друзьям. 3. Вернувшись с соревнований по теннису, он начал готовиться к экзаменам.

13. Beantwoord de vragen: Gebruik daarbij constructie **aan + het + inf.**.

Voorbeeld: Mijn vrouw bereidt zich voor het vetrek voor. Wat doet ze? (pakken)— Ze is **aan het pakken**.

1. Mijn zoon is op het stadion. Wat doet hij? (voetballen) 2. Mijn vriend speelt graag schaak. Wat doet hij nu? (schaken) 3. Het parlement is in de vergaderzaal. Wat doet het? (vergaderen) 4. Jan is op zijn kamer. Wat doet hij? (lezen) 5. Zij brengen hun vacantie op het water door. Wat doen ze? (zeilen)

14. Maak volgens het voorbeeld:

De meisjes tennissen de hele middag.— De meisjes zijn de hele middag aan het tennissen.

1. Ze drinken een kopje koffie. 2. Ze pakken hun koffers. 3. De jongen voetbalt de hele namiddag. 4. Bij zulk weer schaatst iedereen.

15. Maak volgens het voorbeeld:

We blijven **ongeveer vijf weken** weg.— We blijven **een week of vijf** weg.

1. We gaan voor ongeveer vijf weken op reis. 2. De wedstrijd duurt ongeveer drie dagen. 3. We komen om ongeveer elf uur thuis. 4. Zij blijven ongeveer 3 maanden in ons land. 5. De afstand is ongeveer 5 kilometer. 6. Het kost ongeveer 8 gulden. 7. Wij logeren ongeveer twaalf dagen bij familie in Utrecht. 8. De avondvoorstelling begint om ongeveer 9 uur.

16. Hoe zegt u in het Nederlands:

1. Спортсмены останутся в этой гостинице дней семь. 2. Отсюда до этой деревни километров двадцать. 3. Билет в кинотеатр стоит гульденов восемь. 4. Мы уедем дня на 4 на море.

17. Vertaal volgende zinnen in het Russisch. Drukt dezelfde gedachte met andere woorden uit:

1. Men vindt bijna overal gelegenheid voor zwemmen, roeien of zeilen. 2. Men hoeft geen eigen boot te hebben of lid te zijn van een vereniging om te kunnen zeilen. 3. Gewoonlijk is men zo moe van de buitenlucht dat men na een gezelschapsspelletje, een partijtje monopoly of scrabble, vroeg het bed induikt, om 's morgens weer helemaal uitgerust op het appel aanwezig te kunnen zijn. 4. Verder wordt er veel aan zwemmen, roeien, kanoën, motorboot varen en sportvissen gedaan.

18. Vertaalt de zin:

De steden en dorpen die direct aan of bij het water liggen zijn meestal op toeristen ingesteld.

Antwoordt:

Kent u enige steden en dorpen in uw land die meestal op toeristen zijn ingesteld? Noemt ze.

Waarom zijn deze steden en dorpen op toeristen ingesteld?

Verklaart dat.

19. Zet op iedere open plaats een woord:

1. Als ik met ... ga, vind ik altijd ... om een partijtje tennis te spelen. Ik vind dat een goede ... 2. Ik weet uit kranten dat voetbal in uw land toch het meest ... wordt. Hoe is de ... van de laatste match tussen Ajax en Feyenoord? 3. Dit jaar wordt in uw stad de internationale wedstrijd in zeilen .... Volgens de kranten worden veel sporters en supporters naar de stad .... Welke ploeg heeft bij de laatste ... de eerste plaats ...? 4. Nederland, dat een laag ... land is ligt voor een groot deel onder de .... De steden en dorpen die direct aan of bij het water ... zijn meestal op toeristen .... 5. Het is de moeite ... om de bekende schilderachtige plaatsjes te bezoeken, de gemeente Giethoorn bij voorbeeld, waar al het ... nog per boot plaatsvindt. 6. Als je met vacantie gaat, moet je daar mee ... houden, dat het weer erg ... zijn kan.

20. Antwoordt op de vragen:

1. Aan welke sport wordt tegenwoordig het meest gedaan in Nederland? 's Zomers? 's Winters? Vergelijkt met uw land. 2. Is watersport typisch voor Nederland? En voor uw land? 3. Wordt ook veel aan wintersport gedaan? En in uw land? 4. Doet u geregeld aan sport? 5. Aan welke sport doet u? 6. Interesseert u zich voor voetbal? (voor hockey) 7. Hoe is de uitslag van de laatste match tussen Spartak en Dynamo? 8. Welk elftal (team) is onze landskampioen dit jaar? 9. Welke internationale wedstrijden worden momenteel in onze stad gehouden? 10. Welke ploegen (uit

-rijk — указывает на избыточность какого-л. качества или свойства, напр.: belangrijk, omvangrijk

Близко к суффиксу слово — wáardig (от waarde — значимость + -ig), напр.: merk**waardig**.

5. Субстантивация прилагательных и причастий

Субстантивированные прилагательные и причастия, обозначающие одушевленные предметы, принимают в единственном числе окончание **-e**, а во множественном **-en**, напр.:

de geleerde — de geleerden

een geleerde van wereldfaam

Субстантивированные прилагательные и причастия с абстрактным значением употребляются с артиклем het и принимают окончание **-e**, напр.:

het mooie прекрасное

het merkwaardigste самое примечательное

Если перед субстантивированным прилагательным стоят местоимения iets, zoiets, zo, то оно получает окончание **-s**, напр.: zoiets moois, zo groots (см. с 175).

OEFENINGEN

1. Zoek samenstellingen van de volgende woorden in de tekst:

de schilder; de cultuur; het museum; de faam; het portret; de vaart; het leven; beroemd; de mogendheid; de wacht

2. Geef afleidingen — zelfstandige naamwoorden van de volgende woorden:

de kunst, het land, het leven, menselijk, schilderen, schrijven, tekenen, etsen

3. Geef afleidingen — bijvoegilijke naamwoorden van de volgende woorden:

het aanzien, de economie, de gunst, de omvang, het belang, schilderen, twijfelen

4. Vul in:

1. In zijn boek 'Lof der Zotheid' kritiseerde Erasmus van Rotterdam kerk en .... 2. In de 17de eeuw werd Nederland een ... van de eerste rang. 3. Joost van den Vondel heeft een zeer ... oeuvre nagelaten. 4. De ... neemt in het culturele leven van Nederland sinds eeuwen de eerste plaats in. 5. De Hollandse schilderkunst zou toch niet de ... hebben bereikt zonder Rembrandt Harmensz van Rijn. 6. Rembrandt was niet alleen schilder, maar ook een ... tekenaar en etser. 7. Zijn ... werd gekenmerkt door belangrijke ... 'De anotomische les van dr. Tulp', 'De Nachtwacht' en 'De staalmeesters'. 8. Het grootste van deze ... is ongetwijfeld 'De Nacht-

wacht'. 9. In het doek 'De staalmeesters' kreeg Rembrandt's ... een nieuwe .... 10. Tijdens zijn leven was Van Gogh bijna ..., na zijn dood werd hij ....

5. Maak zelfstandige naamwoorden.

a) Voorbeeld: ziek — de zieke

schoon (красивый), zwart, blind (слепой), geleerd

b) Voorbeeld: mooi — het mooie

menselijk, schilderachtig, merkwaardig, laatst

6. Hoe zegt u in het Nederlands:

всемирно известный ученый, в картинах выразилась человечность и любовь к действительности, живописность ландшафтов, наиболее впечатляющим в картинах является ..., наиболее интересным в творчестве художника ..., изобразить неизвестную красавицу, неизвестный художник

7. Zeg in het Nederlands:

1. Великим голландским гуманистом и ученым был Эразм Роттердамский. 2. В творчестве этого мастера находит выражение глубокая человечность. 3. Наиболее впечатляющим в картинах нидерландских художников является их любовь к действительности. 4. Внимание привлекает пейзажная живопись художника. 5. Гид обратил наше внимание на наиболее интересное в творчестве художника. 6. На картине изображена неизвестная красавица.

8. Vertaal in het Russisch:

onder de grote schrijvers, één der grootste kunstenaars, onder de schilders

9. Maak de zinnen af:

1. De grootste onder de grote schrijvers uit de klassieke Nederlandse literatuur was .... 2. Een der grootste kunstenaars uit de Nederlandse schilderkunst is ongetwijfeld .... 3. Onder de schilders van de nieuwe tijd wordt ... genoemd.

10. Zet nodige werkwoorden, kies uit:

bereiken, nalaten, innemen, scheppen, vergeten, wijzen, zich ophouden, boeien, kenmerken

1. In de 17de eeuw ... Nederland een economische welvaart, die enig was in Europa. 2. Vondel heeft een zeer omvangrijk oeuvre .... 3. De schilderkunst ... in het culturele leven van Nederland de eerste plaats .... 4. Met Rembrandt ... de Hollandse schilderkunst de wereldfaam. 5. Rembrandt's schepping werd ... door belangrijke groepsportretten. 6. Je zult mij dus wel het merkwaardigste willen .... 7. Het schilderij ...

mij altijd opnieuw. 8. Wij zullen ons in deze zaal even .... 9. Als je (U) maar niet ... mij 'De Nachwacht' van Rembrandt te laten zien. 10. Het is ongeloofelijk, dat de mens zoiets moois heeft kunnen ....

11. Maak volgens het voorbeeld.

Voorbeeld: Ik wil graag **voorstellen** naar een museum **te** gaan.

Ik wil graag voorstellen... (naar de bioscoop gaan, naar de schouwburg gaan, naar een tentoonstelling (выставка) gaan, schilderijen gaan bekijken)

12. Wat stelt u uw vrienden voor de komende zaterdag (zondag) voor?

13. Let op de voorzetsels:

de bijdrage **tot**, de invloed **op**, de liefde **voor**

14. Zet nodige voorzetsels:

1. Nederland heeft een aanzienlijke bijdrage ... de ontwikkeling van de wereldcultuur geleverd. 2. In Rembrandt's schilderijen komt zijn grote liefde ... de werkelijkheid — mens en natuur tot uiting. 3. De invloed van Van Gogh ... de Westeuropese schilderkunst was heel belangrijk.

15. Geef uitdrukkingen met de volgende woorden:

aandacht, bijdrage, invloed, uiting, plaats

16. Vertaal in het Russisch:

1. Als het een en ander je aandacht trekt, zullen wij ons even ophouden. 2. Nederland heeft een aanzienlijke bijdrage tot de wereldcultuur geleverd. 3. Als wegbereider van het humanistisch denken oefende Erasmus van Rotterdam grote invloed op het geestelijke klimaat van zijn land uit. 4. De schilderkunst neemt de eerste plaats in het culturele leven van Nederland in. 5. In de schilderijen van Rembrandt komt zijn liefde voor de werkelijkheid tot uiting.

17. Zeg in het Nederlands:

внести значительный вклад в развитие мировой культуры, занимать важное место в культурной жизни, выразить любовь к действительности, оказывать большое влияние на живопись, в картинах выражается глубокая человечность, его творчество характеризуется знаменитыми групповыми портретами, достичь всемирной славы, стать всемирно известным, оставить значительное наследие

18. Zeg met andere woorden:

1. Zonder schilderkunst is het beeld van Nederland even onvolledig als zonder scheepvaart. 2. In de 17de eeuw werden de noordelijke Nederlanden een zeemogendheid van de eerste rang en bereikten de economische welvaart die enig was in Europa. 3. Deze gunstige sociale, economische en politieke factoren hadden een grote weerslag op het culturele le-

ven. 4. De Hollandse schilderkunst zou toch niet de wereldfaam hebben bereikt zonder Rembrandt.

19. Vertaal in het Nederlands:

1. Нидерланды внесли значительный вклад в развитие мировой культуры. 2. Эразм Роттердамский оказал большое влияние на культурную жизнь своей страны. 3. Великий поэт 17-го века Вондел оставил большое творческое наследие. 4. Живопись всегда занимала в Нидерландах первое место. 5. С именем Рембрандта голландская живопись достигла мировой известности. 6. Его творчество охарактеризовалось прекрасными групповыми портретами. 7. В картинах Рембрандта находит свое выражение любовь к действительности и глубокая человечность. 8. Ван Гог был почти неизвестен при жизни, лишь после смерти он стал всемирно известен. 9. Его замечательные картины можно увидеть в музеях Амстердама и Роттердама. 10. Эта картина всегда привлекает посетителей. 11. Я попросил гида указать на самое интересное, так как у нас было мало времени. 12. Мы останавливались лишь в тех залах, где что-либо привлекало наше внимание. 13. Я бы предложил пойти сегодня в музей.

20. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Welke bijdrage heeft Nederland tot de ontwikkeling van de wereldcultuur geleverd? 2. Welke grote geleerde was wegbereider van het humanistisch denken in Nederland? 3. Noemt u zijn meest befaamd boek. 4. Waarom wordt de 17de eeuw de Gouden Eeuw genoemd? 5. Wie onder de grote schrijvers van de 17de eeuw was de schepper van het klassieke Nederlandse drama? 6. Heeft Vondel een omvangrijk oeuvre nagelaten? 7. Waardoor is zijn schepping gekenmerkt? 8. Welke plaats neemt de schilderkunst in het culturele leven van Nederland in? 9. Met wiens naam heeft de Hollandse schilderkunst de wereldfaam bereikt? 10. Hoe verstaat u de zin: Rembrandt was de laatste grote universele meester van de Renaissance? 11. Wat schilderde hij? 12. Hoe heet het grootste doek van Rembrandt? 13. Welke schiderijen van Rembrandt kent u nog? 14. Wat heeft Rembrandt tot een der grootste kunstenaars gemaakt? 15. Welke Nederlandse schilder verenigde de traditie van de Nederlandse schilderkunst met de moderne stromingen in de kunst? 16. Wanneer werd Van Gogh wereldbekend? 17. Wat weet u over zijn schepping? 18. Hoe was zijn invloed op de Westeuropese schilderkunst?

21. Vertel: wat weet je over de Nederlande schilderkunst?

22. Antwoordt:

1. Welke Russische geleerden uit de tijd van Erasmus van Rotterdam kunt u noemen? 2. Noemt u tijdgenoten (современники) van Joost van den Vondel in Rusland. 3. Welke Russische schilders waren tijdgenoten

bevolking van Nederland is voor het grootste deel in het westen geconcentreerd.

1. Vele grote rivieren monden in de Noordzee uit. Bij ... van de rivieren zijn vele havens gelegen. 2. De eilanden in het zuidwestelijke deel van Nederland werden voor een groot gedeelte overstroomd. De ... bespoedigde de uitvoering van het zogenaamde 'Deltaplan'. 3. De zeearmen in het zuidwesten moeten worden afgesloten. Bij ... van de zeearmen blijven de Nieuwe Waterweg en de Westerschelde voor de scheepvaart open. 4. Nederland ligt bij de uitmondingen van de grote Europese rivieren. Veel Nederlanders vinden dank zij deze gunstige ... een middel van bestaan in scheepvaart en handel. 5. Als gevolg van de gunstige ligging ontwikkelde zich de handel met alle werelddelen: Azie, Amerika en Afrika. De gunstige ligging van Nederland maakte de ... van de handel met andere werelddelen mogelijk.

4. Hoe groot?

Voorbeeld: Nederland 41 200 km².— Nederland is 41 200 km² groot.

België 30 500 km², Frankrijk 551 600 km², Oostenrijk 83 850 km², de Sowjet-Unie 22,4 miljoen km², het Moskouse gebied 47 000 km², Friesland 3 865 km²

5. Hoe hoog?

Voorbeeld: de Mont-Blanc [mõ‿blã·] 4 810 m.— De Mont-Blanc is 4 810 m hoog.

de Mount Everest 8 848 m, de Nanga Parbat 8 125 m, de Veluwe 100 m, Elbrus 5 633 m

6. Hoe lang?

Voorbeeld: de Maas 925 km.— De Maas is 925 km lang.

De Rijn 1 360 km, de Schelde 430 km, de Wolga 3 530 km

7. Vorm vragen met hoe groot (hoog, lang, breed) is (zijn) ...?

1. Nederland heeft een oppervlakte van 41 200 km². 2. België heeft een oppervlakte van 30 500 km². 3. De Sowjet-Unie heeft een oppervlakte van 22,4 miljoen km². 4. Zuid-Holland heeft een oppervlakte van 3 326 km². 5. De Veluwe is ruim 100 m hoog. 6. De Alpen zijn 1 200 km lang. 7. De Alpen zijn 260 km breed. 8. De Mont-Blanc is 4 810 m hoog. 9. De Rijn is 1 360 km lang. 10. De Maas is 925 km lang. 11. De Wolga is 3 530 km lang.

8. Vorm zelfstandige naamwoorden met behulp van het achtervoegsel **-te**.

Voorbeeld: groot — de **grootte**

hoog, breed, diep, vlak
Let op: lang — **de lengte**

9. Antwoord:

1. Hoe groot is de oppervlakte van Nederland? 2. Hoe groot is de oppervlakte van België? 3. Vergelijk de oppervlakten van deze landen. 4. Vergelijk de oppervlakten van Nederland en België met die van de Sowjet-Unie. 5. Tussen welke graden Noordelijke Breedte ligt Nederland? 6. Vergelijk de lengten van de rivieren de Rijn, de Maas en de Schelde. 7. Vergelijk de lengten van de Rijn en de Wolga. 8. Welke grootte bedraagt de bevolking van Nederland? (en van België?) 9. Vergelijk de grootte van de bevolking van Nederland en België met die van de Sowjet-Unie.

10. Schrijf uit de tekst al de uitdrukkingen, die geografische namen behouden (in één kolom met het lidwoord, in een ander — zonder lidwoord). Verklaar hoe het lidwoord wordt gebruikt.

11. Antwoord.

Voorbeeld: Waar is Nederland gelegen? — Nederland is in Europa gelegen.

1. Waar is België (Frankrijk, Italië, Bulgarije, Polen, Spanje) gelegen? 2. Waar is China (Korea, Vietnam, Japan, India) gelegen? 3. Waar is Canada (waar zijn de Verenigde Staten van Amerika) gelegen? 4. Waar is Egypte (Algerijë, Tansanië) gelegen?

12. Hoe zegt men in het Nederlands?

ехать в Бельгию, Францию, Италию, Польшу, Испанию; вернуться из Канады, Китая, Японии, Вьетнама (terugkomen)

13. Antwoord:

Aan welke landen grenst Nederland? Vraag over de grenzen van België, Polen, Hongarije, Frankrijk, Finland.

14. Kent u de hoofdsteden van de landen?

Voorbeeld: Amsterdam is de Nederlandse hoofdstad.

Brussel, Wenen, Londen, Parijs, Boedapest, Warschau, Helsinki, Bern, Stockholm, Ottawa

---

Hongaars, Frans, Canadees, Oostenrijks, Zweeds, Zwitsers, Brits, Belgisch, Pools, Fins

15. Weet u hoe de inwoners van de landen heten?

Voorbeeld: De inwoner van Nederland heet Nederlander.

België, Rusland, Duitsland, Frankrijk, Japan, India, Bulgarije, China, Polen, Spanje

---

Chinees, Indiër, Japanner, Bulgaar, Spanjaard, Rus, Fransman, Belg, Duitser, Pool

16. Welke taal wordt in het land gesproken?

Voorbeeld: In Nederland wordt Nederlands gesproken.

België, Rusland, Frankrijk, Zwitserland, Amerika, Viëtnam, Italië, Oostenrijk

---

Viëtnamees, Frans, Frans en Nederlands, Engels, Italiaans, Frans, Duits en Italiaans, Duits

17. Antwoord:

1. In welk deel van Europa liggen de volgende landen? Nederland, België, Joegoslavië, Griekenland, Tsjechoslowakije, Spanje, Zwitserland, Noorwegen

2. In welk deel van Nederland zijn de volgende provincies gelegen? Noord-Holland, Zuid-Holland, Groningen, Friesland, Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Gelderland, Zeeland

18. Zeg in het Nederlands:

быть расположенным на севере, на западе, на востоке, на юге Европы (страны); ехать на север, восток, запад, юг

19. Antwoord:

Welke provincies zijn in het noorden. in het oosten, in het zuiden en in het westen van Nederland gelegen?

20. Gebruik: ten westen, ten oosten enz. Let op de afkorting t.a.v.—ten aanzien van—по отношению к...

1. Waar ligt België t.a.v. Nederland? 2. Waar ligt de Bondsrepubliek Duitsland t.a.v. Nederland? 3. Waar ligt Luxemburg t.a.v. België? 4. Waar ligt de Sowjet-Unie t.a.v. Polen? 5. Waar ligt Nederland t.a.v. de Bondsrepubliek Duitsland?

21. Lees en let op het gebruik van het lidwoord:

Kees van Katwijk woont al negen jaar in het buitenland. Via Noord- en Zuid-Amerika en India kwam hij terecht in Afrika. Het Afrikaanse Sierre Leone is zijn laatste standplaats geworden. Daarvoor was hij werkzaam in Nigeria, Brazilië en Indonesië. Hij werkt als adviseur in een samenwerkingsverband op het gebied van de economie tussen Sierra Leone en het naburige Liberia. Het werken in het Midden-Oosten verschilt hemelsbreed met dat in Nederland.

22. Maak volgens het voorbeeld. Let er op, dat het lidwoord wegblijft voor de samenstellingen zoals Midden-Europa, Zuid-Amerika, Noord-Europa enz.

Voorbeeld: Waar ligt Nederland? Nederland ligt in West-Europa.

1. Waar ligt Noorwegen? 2. Waar ligt België? 3. Waar ligt Polen? (Frankrijk, Finland)? 4. Waar ligt Brazilië (Argentinië)?

23. Gebruik in plaats van de bijzinnen — bepalingen van de aardrijkskundige namen.

Voorbeeld: Italië, dat in Zuid-Europa ligt, heeft een mooi zeeklimaat.— Het **Zuideuropese** Italië heeft een mooi zeeklimaat.

1. Brazilië, dat een van de grootste staten van Latijns-Amerika is, ontwikkelt zijn economie. 2. Luxemburg, dat in Midden-Europa ligt, heeft een sterk ontwikkelde staalindustrie. 3. Helsinki, de hoofdstad van Finland, dat in Noord-Europa ligt, wordt vaak het centrum van internationale bijeenkomsten.

24. Zet het lidwoord als het nodig is:

1. ... Mont-Blanc is de hoogste top van ... Alpen en in ... Midden-Europa. 2. Ruim 20 miljoen mensen — van wie 2,5 miljoen in ... Nederland — zijn voor hun drinkwater aangewezen op ... Rijn. 3. De belangrijkste Europese rivieren ... Rijn en ... Maas monden in ... Noordzee uit. 4. De rivier ... Nieuwe Maas en ... Nieuwe Waterweg en de havens met diep vaarwater vormen de basis voor het Rotterdamse bestaan. 5. Aan de oevers van ... Kama, een zijrivier van ... Wolga is een grote vrachtwagenfabriek gebouwd. 6. ... Pyreneeën zijn het grensgebergte tussen ... Frankrijk en ... Spanje. 7. Het wereldkampioenschap in schaken werd vorig jaar in ... Philippijnen gehouden.

25. Bepaal de bijzin, zeg hetzelfde met een ander voegwoord:

1. Het land ligt voor meer dan de helft beneden de zeespiegel, **waardoor** veel dijken en pompen noodzakelijk zijn om het gebied droog te houden. 2. Dank zij de ligging tussen 51° en 54° NB aan de Noordzee en de warme golfstroom heeft Nederland een gematigd zeeklimaat, **waarbij** de gemiddelde temperatuur in januari 1,7° C en in juli 17° C bedraagt.

26. Vertaal in het Russisch:

een gematigd zeeklimaat, een dichtbevolkt land, de gemiddelde bevolkingsdichtheid, een ingewikkeld systeem, het laaggelegen land, het zogenaamde Deltaplan, de gemiddelde temperatuur, de zogenaamde Afsluitdijk

27. Gebruik voltooid deelwoorden van de in haakjes staande werkwoorden als bijvoegelijke bepaling:

1. Nederland heeft een ... zeeklimaat (matigen). 2. Nederland is een ... land (dicht bevolken). 3. Dijken en dammen beschermen het ... land tegen de overstroming (laag liggen). 4. België is een hoog ... land (ontwikkelen).

28. Antwoord op de vragen. Gebruik de beneden staande woorden en woordverbindingen:

1. Waarom vechten de Nederlanders vele eeuwen door tegen het water? 2. Waarom moet Nederland de meeste grondstoffen importeren? 3. Waarom staat Nederland bekend als 'regenachtig' en 'winderig' land? 4. Waarom ontwikkelde Nederland de handel met alle werelddelen?

---

bij de uitmondingen van de rivieren liggen, beneden de zeespiegel liggen, arm zijn aan, laag liggen

29. Vul in:

1. De Rijn ... uit het Tomameer en ... in de Noordzee .... 2. In het westen wordt Nederland door de Noordzee .... 3. De oppervlakte van Nederland ... 41,200 km². 4. In de provincies Drente, Overijssel en Gelderland is het .... 5. Nederland ... twaalf provincies. 6. Binnen eeuwen hadden de Nederlanders een ingewikkeld systeem van dijken, dammen en grachten gebouwd om hun laggelegen land ... en dus ... te houden. 7. De ramp van 1953 bespoedigde de ... van het zogenaamde 'Deltaplan'. 8. Bij het ... van de Zuiderzee is een 30 km lange dijk — de Afsluitdijk — tussen Friesland en Noord-Holland ....

30. Vertaal in het Nederlands:

1. Нидерланды, как и Бельгия, расположены на западе Центральной Европы. 2. Более половины территории страны расположено ниже уровня моря. 3. Нидерланды граничат с двумя странами — на востоке с Федеративной Республикой Германии, на юге с Бельгией, с запада Нидерланды омывает Северное море. 4. Нидерланды довольно бедны полезными ископаемыми. 5. Нидерланды — низко расположенная страна, поэтому необходимы дамбы и насосы для защиты от наводнения. 6. При выполнении плана «Делтаверкен» были перекрыты морские рукава. 7. В тридцатых годах на севере страны была построена дамба (de Afsluitdijk), отделившая Зёйдерзее от Северного моря. 8. Здесь были заложены польдеры. 9. Это создало жизненное пространство для сотен тысяч людей.

31. Beantwoord de vragen tot de tekst:

1. Waar ligt Nederland? 2. Waarom is de ligging van het land gunstig? 3. Welke rivieren in Nederland kent u? 4. Aan welke landen grenst Nederland? 5. Hoe groot is de oppervlakte van Nederland? 6. Wat kunt u over het landschap van het land zeggen? Is het overal hetzelfde? 7. Waarmee is het gematigde zeeklimaat van Nederland te verklaren? 8. Waarom moet Nederland de meeste grondstoffen importeren? 9. Hoe groot is de bevolking van Nederland? 10. Hoe hoog is de bevolkingsdichtheid in Nederland? Is ze in alle provincies dezelfde? 11. Hoe is de bestuurlijke indeling (административное деление) van Nederland? Hoeveel provincies telt het land? 12. Waarom hebben de Nederlanders een ingewikkeld systeem van dijken, dammen en grachten nodig? 13. Wat weet u over de ramp van 1953? 14. De uitvoering van welk plan bespoedigde deze ramp? 15. Wat weet u over de Zuiderzeewerken? 16. Wanneer werd

de Afsluitdijk gebouwd? Weet u dat de Afsluitdijk volgens het plan van ingenieur C. Lely werd gebouwd? 17. Wat ging men aanleggen in deze afgesloten binnenzee? 18. Hoeveel mensen kunnen hier gaan wonen?

32. Hoe verstaat u het gezegde 'God schiep de gehele wereld behalve Holland, want dat hebben de Hollanders gedaan?' Hoe is het gezegde ontstaan?

33. Welke betekenis had de gunstige ligging van Nederland voor de ontwikkeling van de handel met andere landen?

34. Vertaal de volgende woordengroepen in het Nederlands. Spreek over Nederland (België):

расположена на северо-западе Центральной Европы; граничит (на севере, востоке, западе, юге); омывается с севера, запада; насчитывает ... провинций; население составляет ... млн. человек; плотность населения составляет ... человек на км^2; занимать выгодное положение; развивать торговлю с другими странами

35. Hoe zegt u dat in het Nederlands?

1. Hoe vraagt u over de bevolking van een land? (een provincie)? 2. Hoe vraagt u over de hoogte van een berg (een gebergte)? 3. Hoe vraagt u over de grootte van een land. (provincie)? 4. Hoe vraagt u over de lengte van een rivier? 5. Hoe vraagt u over het klimaat in een land? 6. U heeft belangstelling voor de bevolkingsdichtheid in een land. Vraagt er over. 7. Hoe gaat u vragen over de diepte van de zee? 8. Welke vragen kunt u aan uw gesprekspartner stellen over de ligging van het land?

36. Beantwoord volgende vragen met de kaart van Nederland:

1. In welke provincie van Nederland ligt Haarlem? 2. En Den Haag? 3. De hoofdstad van welke provincie is de stad 's-Hertogenbosch? 4. Welke provincies verbindt de Afsluitdijk? 5. Waar ligt Amsterdam? 6. Waar ligt Maastricht? 7. Waar wordt Fries gesproken?

37. Antwoordt op de vragen: Gebruikt in uw antwoorden een van de drie mogelijke varienten:

1. Waar loopt de grens van Nederland aan de Bondsrepubliek Duitsland? Waar grenst Nederland aan België?
1) in het noorden, 2) in het oosten, 3) in het zuiden
2. Wat wordt in het noorden van Nederland gewonnen? (welke delfstoffen)
1) steenkool, 2) zout, 3) aardgas
3. Noem de hoofdstad van Nederland.
1) Rotterdam, 2) Amsterdam, 3) 's-Gravenhagen (Den Haag)
4. Hoeveel provincies telt Nederland?
1) tien, 2) twaalf, 3) elf
5. De hoofdstad van welke provincie is Leeuwarden?
1) Groningen, 2) Zeeland, 3) Friesland

Запомните: Если инфинитивный оборот образует инфинитив глагола с отделяемой приставкой, то частица te ставится между этой отделяемой приставкой и основой глагола.

Hij besloot de zitting toch bij **te** wonen.

3. Модальные инфинитивные обороты

1) Инфинитивный оборот hebben + te + инф. выражает необходимость, вынужденность при активном субъекте действия, напр.:

De raad heeft dit plan uit te voeren.

2) Инфинитивный оборот zijn + te + инф. выражает необходимость при пассивном субъекте действия, напр.:

Dit plan is uit te voeren. Het beleid is te voeren.

Инфинитивный оборот te te может выступать как распространенное определение, например в тексте: Het te voeren beleid.— Политика, которую следует проводить.

Русским эквивалентом распространенного определения чаще всего выступает придаточное предложение.

4. Дробные числительные

Знаменатели дробных числительных образуются при помощи суффиксов **-de, -ste**. Исключение составляют een half— половина.

1/2 — **een half**	1 1/2 — **anderhalf**
1/3 — een derde	2 1/2 — tweeeneenhalf
1/8 — een acht**ste**	0,4 — nul komma vier
3/4 — drie vierde	87,5 — zevenentachtig komma vijf

OEFENINGEN

1. Zeg de zinnen anders:

1. De Tweede Kamer vergadert om over het gevoerde of te voeren buitenlandse en binnenlandse beleid te besluiten. 2. De grondwet van Nederland schrijft voor, dat om de 4 jaren de gehele Kamer aftreedt. 3. In mei 1977 werden parlementsverkiezingen gehouden, waarbij ruim 8.300.000 kiesgerechtigden — een opkomstpercentage van 87,5% hun stem uitbrachten. 4. De socialisten (PvdA) boekten een winst van 10 zetels, terwijl de liberalen (VVD) er 6 zetels bij kregen. 5. De drie grote christelijke partijen (Katholieke Volkspartij, Christelijk-Historische Unie, Anti-Revolutionaire Partij), die voor het eerst gezamenlijk de verkiezingen ingingen als het Christen-Demokratisch Appél (CDA), boekten een winst van één zetel ten opzichte van de verkiezingen van 1972.

2. Verklaar de betekenis van de woorden. Geef Russische equivalenten:

1. de staat (geordende volksgemeenschap: land en volk als staatkundig geheel): de staatsinrichting, het staatshoofd, het staatsstelsel.

2. de staat (de gezamenlijke afgevaardigden, de gekozen vertegen-

woordigers van een land, een gewest): de Staten-Generaal, de Provinciale Staten, de Gedeputeerde Staten, de Raad van State.

3. Vertaal:

1. Naar zijn staatsinrichting is Nederland een constitutionele monarchie met parlementair stelsel. 2. Volgens de grondwet is de koning het staatshoofd. 3. De Staten-Generaal bestaan uit twee kamers. 4. Het provinciaal bestuur vormen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin. 5. De koning is de voorzitter van de Raad van State, het hoogste adviescollege (высший совещательный орган).

4. Zeg in het Nederlands:

Генеральные штаты, Государственный совет, государственное устройство, глава государства, Провинциальные штаты, государственная система

5. Lees de zinnen. Ontcijfer de afkortingen:

1. Bij de parlementsverkiezingen 1977 boekte de PvdA een winst van 10 zetels, terwijl de VVD er 6 zetels bij kreeg. 2. Het CDA boekte een winst van een zetel ten opsichte van de verkiezingen van 1972. 3. De kleinere partijen — de PPR, de SGP, de DS-70, de BP, de PSP — verloren over het algemeen aanzienlijk. 4. De CPN kwam daarbij van 7 op 2 zetels.

6. Maak zoals het voorbeeld:

De Tweede Kamer vergadert. Zij besluit over het beleid.— De Tweede Kamer vergadert om over het beleid te besluiten.

1. De Provinciale Staten vergaderen. Zij besluiten over het provinciale beleid. 2. De Gedeputeerde Staten vergaderen. Zij besluiten over het uitvoeren van de besluiten. 3. De Gemeenteraad vergadert. Zij besluit over het gemeentelijk beleid.

7. Maak volgens het voorbeeld:

Wie begint te regeren? (deze drie partijen) — Deze drie partijen beginnen te regeren.

1. Wie begint dit besluit uit te voeren? (de gemeenteraad) 2. Wie begint de stemmen te tellen? (de commissie) 3. Wie begint de regering te vormen? (deze partij)

8. Maak volgens het voorbeeld:

Neemt u aan deze conferentie deel? — Ja, ik ben uitgenodigd aan deze conferentie deel te nemen.

1. Neemt u aan deze zitting deel? 2. Neemt u aan deze meeting deel? 3. Neemt u aan deze bijeenkomst deel?

9. Maak volgens het voorbeeld:

Neemt aan de verkiezingen deel! — Hij wordt verzocht aan de verkiezingen deel te nemen.

1. Brengt uw stem op deze partij uit. 2. Telt de stemmen. 3. Vormt een commissie.

10. Zinnen naar eigen fantasie afmaken:

1. Wij hebben besloten .... 2. Hij is begonnen .... 3. Hij werd verzocht .... 4. Zij is uitgenodigd .... 5. Wij hebben geprobeerd ....

11. Antwoord:

Welke mogelijkheden hebben studenten voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling? Zij hebben de mogelijkheid (om) ...

aan sport doen, vreemde talen leren, zich in een vak specialiseren

12. Maak de zinnen naar eigen fantasie af:

1. Hij heeft de gelegenheid gebruikt. om .... 2. Ze had geen gelegenheid meer, om .... 3. We zien geen gelegenheid, om .... 4. Ik heb een gelegenheid, om ....

13. Maak volgens het voorbeeld:

Men moet het werk goed organiseren.— Het is nodig, het werk goed te organiseren.

1. Men moet de besluiten uitvoeren. 2. Men moet een voorzitter kiezen. 3. Men moet dit wetsontwerp nog een keer bespreken.

14. Antwoord.

Voorbeeld: Wat hebt u zich dit weekend voorgenomen? (naar buiten rijden) — Ik **ben van plan**, naar buiten **te** rijden.

1. Wat hebt u zich voor deze zomer voorgenomen? (naar het zuiden gaan) 2. Wat hebt u zich voor deze wintervacantie voorgenomen? (naar Leningrad gaan) 3. Wat hebt u zich voor deze feestdagen voorgenomen? (naar buiten gaan) 4. Wat heeft hij zich voor morgen voorgenomen? (een uitstapje maken)

15. Vertaal in het Nederlands:

1. Было решено выбрать председателя. 2. Его попросили подсчитать голоса. 3. Необходимо еще раз обсудить законопроект. 4. У него была возможность принять участие в выборах в своем родном городе. 5. Мы собирались поехать в этот город. 6. Совет заседает для решения вопросов внешней и внутренней политики (besluiten over). 7. Мы собрались, чтобы еще раз обсудить это решение.

16. Verander de zinnen volgens het voorbeeld:

Dit beleid moet gevoerd worden. - Dit beleid is te voeren.

1. Het plan moet uitgevoerd worden. 2. Het besluit moet genomen

worden. 3. De voorzitter moet gekozen worden. 4. Het wetsontwerp moet ondertekend worden. 5. Het wetsontwerp moet goedgekeurd worden.

17. Vertaal in het Russisch:

het te voeren beleid, het uit te voeren plan, het te nemen besluit, de te kiezen voorzitter, het te ondertekenen wetsontwerp, het goed te keuren wetsontwerp

18. Lees en vertaal:

1. De grenzen van de Sowjet-Unie hebben een totale lengte bijna 60 000 km; meer dan twee derde ervan zijn kustlijn. 2. De kamer bestaat in vergelijking tot de vorige samenstelling voor ongeveer een derde uit geheel nieuwe leden. 3. Na anderhalf jaar is Marcus in zijn dorp teruggekeerd. 4. Het inwonertal van de meeste gewesten in Zuid-België is de laatste honderd jaar met minstens een derde teruggelopen.

19. Noem mogelijke bijvoegelijke naamwoorden:

macht, beleid, verkiezingen, kiesrecht, indeling

20. Vul in:

1. Het parlement vormt samen met de koning en ministers de ... macht; de ... macht berust bij de koning en ministers. 2. De Tweede Kamer vergadert om over het gevoerde of te voeren ... en ... beleid te besluiten. 3. Elke vier jaar hebben dus de ... verkiezingen plaats. 4. De Tweede Kamer wordt rechtstreeks gekozen bij ... kiesrecht voor mannen en vrouwen. 5. Volgens de ... indeling wordt het land in provincies en gemeenten ingedeeld.

21. Noem zelfstandige naamwoorden om mogelijke woordverbindingen te vormen:

benoemen, beperken, deelnemen, goedkeuren, kiezen, ondertekenen, plaatshebben, uitbrengen, boeken, verliezen, verenigen, vormen, bereiken, houden

22. Vul in:

1. De koning ... ministers en commissarissen in de provincies, ... wetsontwerpen. 2. Het parlement moet elk wetsontwerp .... 3. De macht van de koningin is door het parlement .... 4. De leden van de Tweede Kamer worden rechtstreeks door de stemgerechtigde Nederlanders .... 5. Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin ... het provinciaal bestuur. 6. Elke vier jaar ... de periodieke verkiezingen .... 7. In mei 1977 werden parlementsverkiezingen .... 8. Daarbij ... ruim 8 300 000 kiesgerechtigten hun stem .... 9. De socialisten (PvdA) ... een winst van 10 zetels. 10. De partij, die de meeste stemmen op zich ..., ... de regering. 11. De politieke partijen, die aan de regering .... verdelen onderling de ministerszetels.

23. Zeg in het Nederlands:

законодательная власть, исполнительная власть, прямые выборы, проводить выборы, выбирать, иметь право голоса, достичь 18-летнего возраста, назначать, подписывать, одобрить законопроект, подписать, голосовать, выиграть 3 места, потерять, формировать правительство, собрать большинство голосов, входить в состав правительства

24. Let op de vertaling van «место» in het Nederlands:

место	1. для сидения, лежания	**de plaats** (zijn plaats nemen)
	2. по порядку, по счету	**de plaats** (de 1-ste plaats innemen)
	3. в парламенте	**de zetel** (de ministerszetels verdelen)
	4. в книге, в рассказе	een **plaats**, een moeilijke plaats
	5. рождения, жительства	geboorte**plaats** woon**plaats**
	6. позиция, должность	de positie

25. Zeg in het Nederlands:

1. Делегаты конференции заняли свои места. 2. Сколько мест во второй палате парламента имеет эта партия? 3. Живопись занимает значительное место в культурной жизни Нидерландов. 4. Укажите свое место рождения и место жительства. 5. В 1972 г. Коммунистическая партия Нидерландов имела 7 мест в парламенте.

26. Let op de vertaling van het woord «общий» in het Nederlands:

общий	algemeen (всеобщий, действительный для всех)
	algemeen kiesrecht
	gezamenlijk, gemeenschappelijk (совместный)
	gezamenlijk dokument

27. Vertaal in het Russisch:

bij algemeen kiesrecht kiezen, algemene geschiedenis goed kennen, in (over) het algemeen verliezen, het gezamenlijk dokument ondertekenen, de verkiezingen gezamenlijk ingaan.

28. Vertaal: algemeen of gezamenlijk?

1. Две страны подписали совместный документ. 2. Члены Второй палаты парламента Нидерландов выбираются на основе всеобщего избирательного права для мужчин и женщин. 3. На выборах 1977 года христианские партии выступили совместно. 4. Более мелкие партии в общем понесли значительные потери.

29. Zeg in het Nederlands:

1. Королевство Нидерландов является конституционной монархией с парламентской системой. 2. Согласно конституции главой го-

сударства является королева. 3. Власть королевы ограничена парламентом. 4. Парламент в Нидерландах (Генеральные штаты) состоит из двух палат: первой и второй. 5. Парламент в Нидерландах образует вместе с королевой законодательную власть. 6. Исполнительную власть осуществляет кабинет министров. 7. Члены второй палаты нидерландского парламента выбираются путем прямого голосования на срок 4 года. Право голоса имеют лица, достигшие 18 лет. 8. Партия, собравшая большее число голосов, формирует правительство. 9. Политические партии, которые входят в состав правительства, распределяют между собой министерские посты (zetels) в соответствии с числом мест, которые они имеют в парламенте. 10. Законодательная власть в провинции представлена Провинциальными штатами, исполнительная власть находится в руках Исполнительного комитета Провинциальных штатов. Председателем Провинциальных штатов и Исполнительного комитета является королевский комиссар, назначаемый королевой.

30. Antwoord:

1. Hoe wordt Nederland officieel genoemd? 2. Wat is Nederland naar zijn staatsinrichting? 3. Wie is het staatshoofd? 4. Wat zijn de bevoegdheden van de koning(in)? 5. Waardoor is de macht van de koningin beperkt? 6. Hoe heet het parlement in Nederland? 7. Uit hoeveel kamers bestaat het parlement? 8. Hoeveel leden telt elke kamer? 9. Hoe worden de leden van de beide kamers gekozen? 10. Wie is stemgerechtigd? 11. Met hoeveel jaren kan men gekozen worden? 12. Waarover besluit de Tweede Kamer? 13. Wie vormt de wetgevende macht in Nederland? 14. Bij wie berust de uitvoerende macht? 15. Hoe is de bestuurlijke indeling in Nederland? 16. Welke organen vormen het provinciaal bestuur? 17. Hoe worden provinciale organen gekozen? 18. Hoe worden de gemeenten bestuurd? 19. Hoe vaak hebben de periodieke verkiezingen plaats? 20. Welke partij vormt de regering? 21. Noemt de meest gelezen kranten in Nederland.

31. Vertel over de staatsinrichting van Nederland.

32. Antwoord:

1. Wie oefent de wetgevende macht in de USSR uit? 2. Bij wie berust de uitvoerende macht? 3. Wat kunt u van het kiesstelsel van de SU vertellen?

LES 20 (TWINTIG)

Thema: Levendige contacten.

Grammatica: Инфинитивные группы без частицы **te**. Придаточные цели.

LEVENDIGE CONTACTEN

De contacten tussen Nederland en ons land hebben lange voorgeschiedenis [1]. Zij dateren nog uit de tijd van de Russische tsaar Peter de Grote, die op het einde van de 17de eeuw naar Nederland kwam, om de Nederlandse scheepsbouw te bestuderen. Het huisje in Zaandam, waar hij had gewoond is tot heden bewaard gebleven. Op het Duimplein in Zaandam kan men het monument voor Peter de Grote met het onderschrift 'Voor tsaar-timmerman' [2] zien.

De diplomatieke betrekkingen tussen de Sowjet-Unie en Nederland werden in 1942 aangeknoopt. Sindsdien ontwikkelden zich economische, wetenschappelijke en culturele betrekkingen tussen beide volkeren. In 1967 is in 's-Gravenhage de lang verwachte ondertekening van het culturele verdrag tussen Nederland en de Sowjet-Unie een feit geworden. Nadat het verdrag ondertekend was, lag de weg open voor een verdere verdieping en verbetering van de kennis over en uitwisseling van elkaars cultuur en wetenschap. In het kader van dit verdrag [3] werd het uitwisselingsprogramma op het gebied van wetenschap en cultuur nog breder. Zowel de Sowjet-Unie als Nederland bevorderen het reizen van schrijvers, schilders, medici, wetenschapsmensen, en andere persoonlijkheden uit het wetenschappelijke en culturele leven, opdat de contacten tussen beide volkeren nog hechter worden.

Daarbij vervullen de vriendschapsverenigingen 'USSR-Nederland' en 'Nederland-USSR' een belangrijke rol. Deze verenigingen hebben vanaf het begin van hun oprichting gepleit voor een zo hecht mogelijke samenwerking [4] op wetenschappelijk en cultureel gebied tussen de USSR en Nederland. Beide verenigingen hebben het voornemen de door hen ingeslagen weg [5] met zo mogelijk nog meer enthousiasme te vervolgen en blijven werken aan een zo groot mogelijke uitwisseling op allerlei gebied [6] tussen beide landen. Zij verlenen hulp aan de toeristen om hen het land en de bevolking bekend te maken. Voorts organiseren zij voordrachten en lezingen, verschillende ontmoetingen, gesprekken en bezoeken, foto- en boekententoonstellingen, vertonen films, bevorderen de studie van de Nederlandse en de Russische talen en het vertalen van het letterkundige werk [7]. Steeds meer toeristen komen vanuit Nederland naar de Sowjet-Unie, en omgekeerd. Het aantal toeristen uit Nederland stijgt elk jaar. Reizen naar Moskou en Leningrad, Kiew en Wolgograd, evenals naar de Transkaukasische steden [8] Tbilisi, Jerewan en Bakoe zijn het meest populair. Men maakt ook het gebruik van het verblijf aan de zonnige kust van de Zwarte Zee. Op de verkeerswegen van de USSR kan men steeds meer auto's met

het Nederlandse kenteken zien. Tot een goede traditie behoren de groepsreizen naar de Sowjet-Unie van onderwijzers en leraren, studenten, kunstenaars, artsen, ingenieurs, sporters, etc. De Nederlanders, die in de Sowjet-Unie komen, hebben grote belangstelling voor het leven van de Sowjetvolkeren. De Sowjetmensen, die Nederland bezoeken, maken kennis met de economie en kunst, met de techniek en wetenschap van dit land.

Het uitbreiden van de culturele contacten helpt de mensen elkaars landen[9] beter begrijpen.

Aantekeningen bij de tekst

1. de voorgeschiedenis — предыстория
2. 'Voor tsaar-timmerman' — «Царю-плотнику»
3. in het kader van dit verdrag — в рамках этого договора
4. voor een zo hecht mogelijke samenwerking — за возможно более прочное сотрудничество
5. de door hen ingeslagen weg — проложенный ими путь
6. op allerlei gebied — в различных областях
7. het letterkundige werk — литературные произведения
8. de Transkaukasische steden — города Закавказья
9. elkaars landen — страны друг друга

UITSPRAAKOEFENINGEN

1. Lees:

[øi] huisje, uitwisseling, gebruik, uitbreiden

2. Let op de intonatie:

Het huisje in Zaandam, waar hij had gewoond, ...

Ze blijven werken aan een zo groot mogelijke uitwisseling op allerlei gebied.

Men maakt ook het gebruik van het verblijf ....

Het uitbreiden van de culturele contacten zal de mensen helpen ....

3. Lees:

['i·k] diplomatiek, techniek, diplomatieke betrekkingen, maken kennis met de techniek

Woorden en uitdrukkingen tot de tekst

'aanknopen (t) устанавливать; **diplomatieke betrekkingen aanknopen** устанавливать дипломатические отношения
behoren (d) принадлежать; **tot een goede traditie behoren** стать хорошей традицией
bekend maken met знакомить с
de belangstelling voor интерес к
de betrekking, -en отношение
bevorderen (d) способствовать чему-л.
het contact, -en контакт
diplomatiek дипломатический
elkaar друг друга
het enthousiasme [antu:zi:asmə] энтузиазм
het feit, -en факт
gebruik maken van пользоваться чем-л., использовать
hecht крепкий, прочный, солидный
heden сегодня; **tot heden** до сегодняшнего дня

de ingenieur, -s [ɪnʒə-] инженер
de kennis, -sen **over** знания о
kennis maken met знакомиться с
het kenteken, -s отличительная черта, знак; *зд.*: номер машины
levendig оживленный
de lezing, -en лекция
de medicus, -ci медицинский работник
omgekeerd наоборот
mogelijk возможный
het onderschrift, -en подпись, надпись
de ontmoeting, -en встреча
organiseren (d) организовывать
´oprichten (t) основывать
de oprichting основание
de persoonlijkheid, -heden личность; **persoonlijkheden uit het wetenschappelijke en culturele leven** деятели науки и культуры
pleiten (t) **voor, tegen** выступать за, против
populair популярный
de rol, -len роль; **een rol vervullen** выполнять роль
de samenwerking, -en сотрудничество
de sporter, -s спортсмен
stijgen (steeg, gestegen) (z) **met, tot** возрастать на, до
de techniek техника
de tentoonstelling, -en выставка
de toerist, -en турист
´uitbreiden (d) расширять; **de contacten uitbreiden** расширять контакты
de uitwisseling обмен; **het uitwisselingsprogramma** программа обмена
de verbetering, -en улучшение
het verblijf, -ven пребывание
de verdieping, -en углубление
het verdrag, -en договор; **het verdrag sluiten** заключить договор
de verkeersweg, -en автодорога;
verlenen оказывать; **hulp aan iem. verlenen** оказывать кому-л. помощь
vervolgen 1. следовать далее, 2. преследовать; **de weg vervolgen** следовать далее по пути
vervullen (d) выполнять , исполнять
het volk, volkeren, -en народ
het voordracht, -en доклад
het voornemen, -s намерение
voorts далее
de vriendschap дружба
werken aan работать над
de wetenschap, -pen наука
de wetenschapsmens, -en деятель науки
wetenschappelijk научный

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ К ТЕКСТУ

1. Инфинитивные группы без te

Инфинитив без частицы **te** употребляется:

1) После модальных глаголов kunnen, mogen, moeten, willen (см. с. 64), напр.:

Op de verkeerswegen van de USSR **kan** men steeds meer auto's met het Nederlandse kenteken **zien**.

2) После глаголов blijven, laten, leren, helpen, gaan, komen, напр.:

Beide verenigingen **blijven werken** aan een zo groot mogelijke uitwisseling op allerlei gebied tussen beide landen. Zulke ontmoetingen **helpen** de mensen elkaar beter **begrijpen**.

3) После глаголов чувственного восприятия horen, zien, voelen, напр.:

Ik **zie** een toeristengroep het monument **bekijken**.

2. Придаточные цели (bijzinnen van doel) отвечают на вопрос met welk doel? и вводятся союзом opdat, напр.:

Zowel de Sowjet-Unie als Nederland bevorderen het reizen van schrijvers, schilders, medici, wetenschapsmensen, **opdat** de contacten tussen beide volkeren nog hechter worden.

Запомните: придаточные цели следует отличать от инфинитивного целевого оборота om + te + инф. (см. ур. 11):

De vriendschapsvereninigen werken actief, om de vriendschapsbanden tussen de SU en Nederland verder te ontwikkelen.

OEFENINGEN

1. Zeg anders:

1. In 1967 is in 's-Gravenhage de lang verwachte ondertekening van het culturele verdrag tussen Nederland en de Sowjet-Unie een feit geworden. 2. Nadat het verdrag ondertekend was, lag de weg open voor een verdere verdieping en verbetering van de kennis over en uitwisseling van elkaars cultuur en wetenschap. 3. Deze verenigingen hebben vanaf het begin van hun oprichting gepleit voor een zo hecht mogelijke samenwerking op wetenschappelijk en cultureel gebied tussen de USSR en Nederland. 4. Beide verenigingen hebben het voornemen de door hen ingeslagen weg met zo mogelijk nog meer enthousiasme te vervolgen en blijven werken aan een zo groot mogelijke uitwisseling op allerlei gebied tussen beide landen.

2. Vul in: mogen, moeten, willen of kunnen?

1. Ik ... de stad bekijken. 2. Wij ... op tijd voor de les komen. 3. Hij ... gaan inkopen doen. 4. ... ik binnen komen? 5. Nu ... je tenminste van het mooie Hollandse landschap genieten. 6. Op het Duimplein in Zaandam ... men het monument voor Peter de Grote zien. 7. Op de verkeerswegen van de USSR ... men steeds meer auto's met het Nederlandse kenteken zien.

3. Vertaal de zinnen. Let op de werkwoorden blijven, laten, leren, helpen, gaan, komen + инфинитив:

1. De student blijft tot 5 uur werken. 2. Hij liet mij tot het einde spreken. 3. Zij leert haar zuster Frans spreken. 4. Ik ga boodschappen doen. 5. Wij komen onze moeder hartelijk feliciteren. 6. Zullen wij deze feiten buiten beschouwing laten liggen. 7. De verenigingen blijven werken aan de uitwisseling op allerlei gebied tussen onze landen. 8. Het uitbreiden van contacten helpt de mensen elkaars landen beter begrijpen.

4. Maak volgens het voorbeeld:

Hij zingt.— Ik hoor hem zingen.
Hij steekt de straat over.— Ik zie hem de straat oversteken.

1. Zij spreekt. 2. Hij leest in een krant. 3. Zij bekijken het schilderij. 4. Hij spreekt met de bezoekers.

5. Zeg in het Nederlands:

1. Мы хотим принять участие во встрече с туристами из Нидерландов. 2. Мы можем организовать книжную выставку. 3. Я слышу как этот турист говорит по-нидерландски. 4. Наше общество дружбы будет продолжать работать над расширением обмена между нашими странами. 5. Это поможет нам лучше понять друг друга.

6. Vorm bijvoegelijke naamwoorden.

Voorbeeld: de cultuur — cultureel

de traditie — ..., de wetenschap — ..., de economie — ..., de techniek — ...

7. Zeg in het Nederlands:

1. Развиваются традиционные экономические, научные и культурные отношения между нашими странами. 2. Общество дружбы «СССР — Нидерланды» выступает за сотрудничество в научной и культурной областях между СССР и Нидерландами.

8. Schrijf in meervoud:

het volk — ..., de stad — ..., de verkeersweg — ..., de medicus — ..., de persoonlijkheid — ...

9. Vertaal:

отношения между обоими народами, поездки в города Закавказья, на автодорогах нашей страны, деятели науки и культуры, медицинские работники

10. Noem zelfstandige naamwoorden tot de volgende werkwoorden:

aanknopen, zich ontwikkelen, ondertekenen, bevorderen, vervullen, vervolgen, organiseren, vertonen, uitbreiden, begrijpen, oprichten

11. Vul in:

1. De diplomatieke betrekkingen tussen de Sowjet-Unie en Nederland werden 1942 .... 2. Sindsdien ... economische, wetenschappelijke en culturele betrekkingen tussen beide volkeren. 3. 1967 werd in 's-Gravenhage het culturele verdrag tussen Nederland en de Sowjet-Unie .... 4. Zowel de Sowjet-Unie als Nederland ... het reizen van kunstenaars en wetenschapsmensen naar elkaars landen. 5. De vriendschapsverenigingen 'USSR—Nederland' en 'Nederland—USSR' ... daarbij en belangrijke rol. 6. De vereniging 'Nederland—USSR' werd 1947 .... 7. Beide verenigingen ... de door hen ingeslagen weg. 8. Zij ... voordrachten, lezingen en verschillende ontmoetingen, ... films over elkaars landen. 9. Deze verenigingen doen alles opdat de culturele contacten tussen onze landen ....

12. Zeg in het Nederlands:

установить дипломатические отношения, подписать договор, основать общество, способствовать развитию контактов, выполнять важную роль, углублять сотрудничество.

13. Vorm zelfstandige naamwoorden.

Voorbeeld: aanknopen - de aanknoping

ondertekenen, verdiepen, verbeteren, uitwisselen, verenigen, samenwerken, ontmoeten, vertalen, oprichten

14. Vertaal:

после установления дипломатических отношений, после подписания договора, после основания общества дружбы, выступать за углубление и улучшение знаний о культуре друг друга, выступать за прочное сотрудничество, организовывать встречи с деятелями науки и культуры

15. Let op: stijgen **van (с)** — **met (на)** — **tot (до).**
Lees en vertaal:

1. Het aantal toeristen uit Nederland stijgt met 20 á 25 pct per jaar. 2. Over heel 1976 zijn de prijzen in Nederland met 8,8% procent gestegen. 3. De arbeidsproductiviteit op dit bedrijf is van 100% tot 102% gestegen. 4. De bevolkingsdichtheid in de zogenaamde Randstad Holland is tot 907 inwoners per km^2 gestegen.

16. Zeg in het Nederlands:

1. Число туристов из-за рубежа, приезжающих в нашу страну, выросло на 25%. 2. Число туристических групп из Нидерландов возросло в этом году на 10%. 3. Цены на кофе поднялись на 0,5%. (prijzen op koffie)

17. Let op de voorzetsels:

de kennis **over**, de uitwisseling **van**, pleiten **voor**, werken **aan**, hulp verlenen **aan**, stijgen **met**, bekend maken **met**, gebruik maken **van**, belangstelling hebben **voor**, kennis maken **met**, persoonlijkheden **uit** het wetenschappelijke en culturele leven

18. Vul aan:

1. Daarna lag de weg open voor een verdere verdieping en verbetering van de kennis ... elkaars cultuur en wetenschap. 2. In het kader van dit verdrag werd de uitwisseling ... toeristen nog breder. 3. Zowel de Sowjet-Unie als Nederland bevorderen het reizen van kunstenaars en andere persoonlijkheden ... het wetenschappelijke en culturele leven. 4. De vriendschapsverenigingen pleiten ... het uitbreiden van de samenwerking ... wetenschappelijk en cultureel gebied ... de USSR en Nederland. 5. Zij verlenen hulp ... de toeristen. 6. Het aantal toeristen uit Nederland stijgt ... 20 á 25 procent per jaar. 7. Men maakt ook gebruik ... het verblijf aan de zonnige kust van de Zwarte Zee. 8. De Nederlanders, die in de Sowjet-Unie komen, hebben grote belangstelling ... het leven van de Sowjetvolkeren. 9. De Sowjetmensen, die Nederland bezoeken, maken kennis ... de economie en kunst, ... de techniek en wetenschap van dit land.

19. Zeg in het Nederlands:

1. Дипломатические отношения между СССР и Нидерландами были установлены в 1942 г. 2. В 1967 г. в Гааге был подписан культурный договор. 3. В рамках этого договора расширялась программа обмена в области науки и культуры. 4. В 1947 году было основа-

но общество дружбы «Нидерланды—СССР», а в 1959— «СССР - Нидерланды». 5. Оба общества выступают за дружбу и сотрудничество между нашими странами и способствуют расширению культурных контактов. 6. Общество «СССР—Нидерланды» знакомит туристов из Нидерландов с экономикой, наукой и культурой, а также с жизнью народов нашей страны.

20. Antwoord op de vragen tot de tekst:

1. Uit welke tijd dateren de contacten tussen ons land en Nederland? 2. Wanneer werden de diplomatieke betrekkingen tussen de Sowjet-Unie en Nederland aangeknoopt? 3. Wanneer werd het culturele verdrag tussen Nederland en de Sowjet-Unie gesloten? 4. Welke invloed heeft de ondertekening van het culturele verdrag op de ontwikkeling van de betrekkingen tussen beide volkeren? 5. Welke uitwisseling werd in het kader van dit verdrag nog breder? 6. Welke verenigingen vervullen een belangrijke rol bij het bevorderen van de ontwikkeling van de culturele betrekkingen tussen de USSR en Nederland? 7. Wanneer werden de vriendschapsverenigingen in beide landen opgericht? 8. Waarvoor pleiten beide organisaties? 9. Waaraan werken beide verenigingen? 10. Hoe helpen ze de toeristen met het land kennis maken? 11. Welke reizen zijn onder de Nederlandse toeristen het meest populair? 12. Waarvoor hebben de Nederlanders, die in de Sowjet-Unie komen, grote belangstelling? 13. Waarvoor dient het utbreiden van de culturele contacten?

21. Vertelt:

1. Wat bent u te weten gekomen over de ontwikkeling van de betrekkingen tussen ons land en Nederland. 2. Wat weet u over de activiteit van de vriendschapsverenigingen 'USSR—Nederland' en 'Nederland—USSR'? 3. Bent u op een ontmoeting met de Nederlandse toeristen, die de vriendschapsvereniging 'USSR - Nederland' in het Huis van Vriendschap met de volkeren uit het buitenland te Moskou organiseert, geweest? Waarvoor hadden de Nederlandse toeristen bijzonder grote belangstelling? Vertelt erover.

22. Lees en vertaal met gebruik van het woordenboek:

Vriendschapsbanden

Ter gelegenheid van de viering van de 10de verjaardag van de October-revolutie, in november 1927, vond het eerste congres van de 'Vrienden van de Sowjet-Unie' te Moskou plaats. De 917 afgevaardigden uit 47 landen namen aan dit congres deel. De vrienden van de Sowjet-Unie in het buitenland werkten actief in het contact met de Vereniging voor Culturele Betrekkingen met het Buitenland (WOKS) die in 1925 te Moskou werd gesticht. Na de Tweede Wereldoorlog ontstonden levendige contacten tussen de vriendschapsverenigingen in de Sowjet-Unie en in vele landen van de wereld. Vanaf 1958 bestaat de Unie van Sowjetverenigingen voor vriendschap met het buitenland (de SSOD). Thans worden via de SSOD

met 140 landen culturele contacten onderhouden met de daar werkzame organisaties en instellingen.

Culturele contacten van Nederland met de Sowjet-Unie dateren vanaf 1928, toen de Vereniging voor Volkscultuur (VVVC) de Sowjet-films in Nederland begon te vertonen. De VVVC was de voorloper van de VVSU (Vereniging van Vrienden van de Sowjet-Unie), die in maart 1931 werd opgericht. De VVSU werkte actief voor erkenning van de Sowjet-Unie door de Nederlandse regering. Dat laatste gebeurde pas in 1942, toen Nederland en de Sowjet-Unie al lang bondgenoten waren in de strijd tegen Hitler-Duitsland. Kort na het einde van de Tweede Wereldoorlog op 29 maart 1947 tijdens een landelijke bijeenkomst werd besloten de vriendschapsvereniging 'Nederland—USSR' te vormen. Besloten werd tevens per 1 juni 1947 over te gaan tot de uitgifte van een maandblad van deze vereniging. Vanaf het moment van haar oprichting heeft de vereniging 'Nederland—USSR' op de bres gestaan voor de versterking van de vriendschappelijke betrekkingen tussen het Nederlandse volk en de volkeren van de Sowjet-Unie. Op steeds ruimere schaal reisden kunstenaars en ensembles heen en weer tussen Amsterdam en Moskou. Ook op wetenschappelijk en sportgebied ontwikkelde de vereniging tal van activiteiten. Het reisbureau 'VERNU' heeft het toerisme naar de Sowjet-Unie op gang gebracht. Duizenden Nederlanders konden nu met eigen ogen de veel besproken en onbekende USSR bezoeken. Met het organiseren van reeksen filmvoorstellingen, lezingen en tentoonstellingen kwam de vereniging tegemoet aan de nieuwsgierigheid van grotere groepen mensen om meer te weten te komen over het leven in de Sowjet-Unie. Een grote hulp daarbij was de in juni 1959 te Moskou gestichte vereniging 'USSR—Nederland'. Deze vereniging ontvangt Nederlanders die de Sowjet-Unie bezoeken en helpt Nederlandse delegaties bij het regelen van een bezoekprogramma. Door middel van lezingen, tentoonstellingen en concerten worden de Sowjet-burgers over Nederland geinformeerd. De vereniging 'USSR-Nederland' organiseert ieder jaar in Moskou een feestelijke avond ter herdenking van de nationale bevrijdingsdag in Nederland. Elke twee jaar wordt tussen de verenigingen 'Nederland—USSR' en 'USSR – Nederland' een uitwisselingsovereenkomst getekend op de gebieden van cultuur en wetenschap. De werkzaamheid van de vriendschapsverenigingen draagt aanzienlijk bij tot de verdere ontwikkeling van de veelzijdige contacten tussen de volkeren.

LITERAIRE TEKSTEN

Het is nodig een paar woorden over de Nederlandse literatuur hier te schrijven opdat men weet wat men kan en moet in het Nederlands lezen om Nederland en het Nederlandse volk beter te leren kennen. De Nederlandse literatuur heeft aanzienlijk tot de geschiedenis van de wereldcultuur bijgedragen. De namen van vele Nederlandse schrijvers en dichters van circa 1150 tot heden zijn goed bekend. Die zijn DESIDERIUS ERASMUS (1466-1536), PIETER CORNELISZ. HOOFT (1581-1647), JACOB CATS (1577-1660), CONSTANTIJN HUYGENS (1596-1687),

GERBRAND ADRIAENSZ. BREDERO (1585-1618), JOOST VAN DEN VONDEL (1587-1679), EDUARD DOUWES DEKKER-MULTATULI (1820-1887), GUIDO GEZELLE (1830-1899), HERMAN GORTER (1864-1927), HENRIETTE ROLAND HOLST—VAN DER SCHALK (1869-1952), LOUIS COUPERUS (1863-1923), ARTHUR VAN SCHENDEL (1874-1946), HERMAN HEIJERMANS (1864-1924), ADRIAAN ROLAND HOLST (1888-1976), FELIX TIMMERMANS (1886-1947), HERMAN TEIRLINCK (1879-1967), PAUL VAN OSTAIJEN (1896-1928), JAN GRESHOFF (1888-1971), HENDRIK MARSMAN (1899-1940), SIMON VESTDIJK (1898-1971), WILLEM ELSSCHOT (1882-1960), GERARD WALSCHAP (geb. 1898). MARNIX GIJSEN (geb. 1899), MARTINUS NIJHOFF (1894-1953), LOUIS PAUL BOON (1912-1979), WILLEM FREDERIK HERMANS (geb. 1921), HARRY MULISCH (geb. 1927), HUGO CLAUS (geb. 1929) en nog enige namen van de schrijvers uit de jongste generatie. De meeste van deze zijn in het Russisch vertaald.

Voor de eerste kennismaking met de moderne Nederlandse literatuur worden hier enkele korte verhalen van Simon Carmiggelt en Godfried Bomans gepresenteerd.

SIMON CARMIGGELT

Geboren in 1913, vele jaren lang publiceerde eènkolomsstukjes of cursiefjes in de krant 'Het Parool' onder het pseudoniem Kronkel. De beste van deze verhaaltjes werden jaarlijks gebundeld tot boeken. Thema's: kinderen, poezen en mensen. Mensen van lieve tot vreselijke, van zielige tot behoorlijk gekke. S. Carmiggelt is heel populair in Nederland. Zijn werk is in vreemde talen, ook in het Russisch, vertaald. Gestorven in 1986.

MISS X

(uit de bundel 'Haasje over', 1967)

Jan was een beetje vaag van blik toen hij gistermorgen het koffiehuis binnenkwam en—met zijn regenjas nog aan— plompverloren naast me ging zitten.

— Ben je ergens van geschrokken?

— Ik heb een dochter gekregen, vannacht,—zei hij en keek me bezorgd aan.

— En het zou pas over een maand zijn?—riep ik verbaasd.

— Ja, de dokter had zich een beetje verteld, maar dat dochtertje hield daar geen rekening mee en kwam eigenzinning ter wereld. Zeven pond. Alles goed, dat wel.

— Waarom kijk je dan zo sip? - vroeg ik, want vaders van een eerste kind mogen op zo'n ochtend wel dooreengeschud zijn, als die verwarring maar op een basis van jubelende geestdrift staat.

— Kijk, de moeilijkheid is, ik weet geen naam,—sprak hij.— Die hadden we nog niet. We dachten: daar kunnen we nog een maand op ons ge-

mak over piekeren. Maar nu slaapt mijn vrouw en moet ik dat kind over een uur gaan aangeven. En al sla je me dòòd ...

Hij staarde wanhopig in zijn koffie, als stond de uitkomst daar te lezen.

— Maar in het ziekenhuis...— begon ik.

— Er hangt een kaartje aan haar wieg en daar heeft de dokter 'Miss X' op geschreven,— zei hij,— omdat ik het zo gauw niet wist, vannacht. Maar dat kan natuurlijk niet zo blijven ...

Hij keek mij aan als een drenkeling.

— Weet jij niks? — vroeg hij.

— Wat denk je van Charlotte? — sloeg ik voor.

— Mooi, maar dat wordt Lotje,— vond hij,— Lotje leerde Leentje lopen op de lange Lindenlaan. Neen.

— Suzanne?

— Klinkt lief, maar schrompelt al spoedig ineen tot Suus,— voorspelde hij somber.— En Suus is mijn tante Suus. Tante Suus uit Soest, die altijd kleedjes haakt die niemand wil hebben. Neen.

— Lucie?

— Mijn eerste verloofde heette Lucie.

— Anneke?

— Ik ken een vrouw die Anneke heet en zes complete neurozen binnendraagt als ze eens een avondje op visite komt. Die naam doe ik een schuldeloos kind niet aan.

Ik zweeg — uitgeput. Hij droomde hardop: Gertrude wordt Truus. 'Dag Truus, met Karel, zet de spruitjes maar vast op, want ik ga nu van kantoor'. Sophia lokt Fie uit. 'Ja, Fie gaat ook mee met de reisvereniging naar de Rijn'. Jeanette is lief, maar zo heten de kamermeisjes in vergeelde Franse blijspelen. Monique kun je ook wel laten – dat is een feeënnaam. Dan mag ze nooit eens een bril dragen, later.

— Waarom niet?

— Nou, Monique met een bril — dat is waanzin,— zei hij koppig.

Ik stond op.

Jongen, jij bent niet te helpen,— besloot ik.

Ga niet weg,— riep hij wanhopig.— Zeg nou wat.

— Emilie,— probeerde ik bij de deur, want ik ken een heel lief kind dat zo heet.

— Emilie,— proefde hij.— Ja, dat kan Emilie worden. En Lietje. Allebei leuk. Mooi zeg ...

Maar 's avonds in de advertentie stond: 'Marie'. Toen ik hem telefonisch om rekenschap vroeg, zei hij: 'Zo heet mijn moeder'.

DAGBOEKBLAADJES

(uit de bundel 'We leven nog'. 1970)

In mijn straat kom ik Japie tegen, een jongen van negen, die bij me om de hoek woont.

— Hebt u nog gezocht? — vraagt hij, als we samen oplopen.
— Gezocht?
— Ja, naar die plaatjes, — zegt hij verlegen.

Plotseling schiet het me weer te binnen. Een week geleden zat hij op de stoep van zijn huis met zijn collectie koekplaatjes en riep: 'Wilt u ze eens zien, meneer? Bij me thuis wil niemand ze meer zien. Nou ja, ze hebben ze al zo vaak gezien...'

Ik bezichtigde zijn schat en zei: 'Vroeger heb ik ook plaatjes gespaard. Van Indianen. Ze liggen nog ergens op zolder, geloof ik. Ik zal wel eens kijken ...'

Maar zo iets vergeet je dan.
— Weet je wat, — zei ik, — loop maar even mee.

Hij deed het gretig.

Samen stegen we naar de vliering, waar ik, na een minuut of tien zoeken, de plaatjes uit mijn jeugd eindelijk in een oude hutkoffer terugvond. 't Waren er minstens vijfhonderd, een machtige collectie, waar ik destijds heel wat man-uren ingestoken heb.
— Neem ze maar mee, — zei ik. — Ik heb er toch niks meer aan.

Zijn gezicht straalde toen hij ze in een stuk grauw papier pakte en beneden, in het portaal, schudde hij mijn hand lang en krachtig. Toen — de deur was al open — keek hij mij meewarig aan en sprak ernstig:
— Wat is het jammer voor u dat u zo oud bent, dat u zulke fijne plaatjes niet meer sparen wilt.

GODFRIED BOMANS

(1913-1972)

Godfried Bomans kreeg nationale bekendheid. Een van zijn eerste boeken 'Pieter Bas' (1937) is een geestige parodie op de memoires van politici. Twee jaar later verscheen 'Erik', waarin een jongetje in een fantastisch land terecht komt, een insectenrijk dat van de mensenwereld niet zo heel veel blijkt te verschillen. Na zijn 'Sprookjes' (1947) publiceerde Bomans in latere jaren stukken over actuele kwesties en maakte ook bijzondere televisie-uitzendingen.

ANITA

Zojuist is Anita Dobbelmans geboren, in een grote, purperrode roos. Zij strijkt haar vleugeltjes glad, en zegt:

'Ziezo daar ben ik. Wat een heerlijk uitzicht heb ik hier. Heerlijk, heerlijk'.

'Je moet niet zo schreeuwen, kind', zegt mevrouw Dobbelmans, 'en ook niet zo wiebelen'.

De lezers moeten goed begrijpen wie mevrouw Dobbelmans is. Zij zouden haar licht voor een gewone meikever aanzien, en dat is juist helemaal verkeerd. Haar vader was lid van de Raad, en haar man is secretaris van de meikeversvereniging ... .

Dit alles zeg ik, opdat ge zult weten wie mevrouw Dobbelmans is. en waarom zij wenste dat er niet geschreeuwd werd. Maar, al weten wij dit nu, een jonge meikever die zo pas geboren is in een grote, purperrode roos, weet het niet.

'Waarom mag ik niet schreeuwen?' vroeg zij, 'en waarom mag ik niet wiebelen?'

'Een Dobbelmans schreeuwt niet', antwoordde haar moeder.

'Een Dobbelmans wiebelt niet. En dat is het juist wat ons van de buren onderscheidt. Zie, daar komt je vader aan.' En ja, daar kwam meneer Dobbelmans aanvliegen. Hij rinkelde als een arreslee, en zette zich hijgend op de bloemrand.

'Wel, wel' zei hij, 'is dat vliegen. Ieder huisje heeft zijn kruisje. Ja. Wat is dat?'

'Dat is je kind, Jan', antwoordde mevrouw Dobbelmans, in tranen uitbarstend, 'ik meende dat je meer belang stelde in de huiselijke gebeurtenissen.'

'Nu, nu', sprak meneer Dobbelmans, zijn voorhoofd afvegend en enigszins verlegen rondkijkend, ik was het vergeten. We krijgen er ook elke maand een. Huil niet, Johanna, dat kan ik niet zien. Hm, het is een aardig meisje. Hoe heet je?'

'Anita Dobbelmans', zei kleine Anita trots.

'Zo', sprak meneer Dobbelmans, 'welkom in ons midden. Is er thee?'

Er was thee. Wanneer een voorbijganger hen had zien zitten in de rode bloemkelk, elk op één van de drie meeldraden, wiegelend op de wind en zachtjes dauw slurpend uit hun kostbaar servies, hij zou gezegd hebben: zie daar een gelukkig gezin. Maar zij is het niet. Meneer Dobbelmans denkt aan de roos, waar de familie Netelman in woont. Zij heeft vier meeldraden. 'Vier', denkt meneer Dobbelmans bitter, terwijl hij thee doorslikt, 'vier'. 'En wij drie. Was ik maar nooit geboren.'

Ook mevrouw Dobbelmans is ongelukkig. Zij denkt aan het servies waar de Netelmannetjes uit drinken. Mevrouw Netelman heeft eens, toen mevrouw Dobbelmans jarig was, zo'n kopje tegen het licht gehouden: de zon scheen er door, zo dun was het.

'Ze zijn nergens meer te krijgen', zei ze. 'Waarom zij?' denkt mevrouw Dobbelmans, in haar kopje turend of er nog suiker in zit, 'waarom wij niet? Was ik maar dood.' Zo denken zij, en bemerken niet, hoe de zon door de wanden van hun eigen huisje schijnt, en hoe het kamertje waarin zij ongelukkig zijn brozer is dan glas. Ook de kleine Anita is ongelukkig, maar zij weet zelf niet waarom. Een groot verlangen zwelt in haar hart, zij wil wiebelen en schreeuwen. Maar een Dobbelmans wiebelt niet, een Dobbelmans schreeuwt niet. De avond valt snel over de rode bloem, en zij sluit zich. De lamp wordt ontstoken. De kleine Anita zit op haar vaders knie, en speelt met zijn ridderorden.

'Wat zijn dat, vader', vraagt zij.

De vader glimlacht.

'Tja', zegt hij, 'dat hebben de vijf voor jou ook allemaal gevraagd. Dat zijn ridderorden, meisje.'

'Wat rinkelen ze mooi', zegt de kleine Anita, met haar handje er op slaande.

Meneer Dobbelmans kijkt glimlachend naar vrouw, en zegt: 'Ze beseft het niet.'

Anita Dobbelmans is nog zo jong. Zij wil graag alles weten.

'Waar is de zon, vader?'

'Weg.'

'En wanneer komt hij terug?'

'Morgen.'

'Wat gaan we dan doen?'

'Visites maken.'

'En dan?'

'Eten.'

'En dan?'

'Slapen.'

'En dan?'

'Dan ben je een grote meid geworden, en je gaat trouwen'.

'Met wie ga ik trouwen?'

'Vader en moeder hebben Jan Rinkelaar voor je uitgezocht.'

'Maar ik wil niet trouwen met Jan Rinkelaar,' roept de kleine Anita opgewonden, 'ik wil trouwen met een aardige, mooie jongen met gouden vleugels ... En rode. En wij gaan de hele dag wiebelen en springen in de zon, en schreeuwen gaan we ook, en ...'

'Anita Dobbelmans moet verstandig zijn,' zegt mevrouw Dobbelmans, haar wenkbrouwen optrekkend, 'en geen mallepraat verkopen. Anita Dobbelmans heeft een stand op te houden, en dat gespring in de zon dient nergens toe. Denk je dat vader lid van de Raad geworden is door in de zon te springen? En wat Jan Rinkelaar, die Papa voor je uitgezocht heeft, die bezit wel wat degelijkers dan gouden vleugels.'

'Wat heeft die dan?' vraagt Anita met haar neusje in de wind.

'Een betrekking aan het gouvernement', antwoordt mevrouw Dobbelmans langzaam.

'Wat kan mij dat goeberlebent schelen', schreeuwt de kleine Anita, met haar vleugels slaande, 'ik wil stoeien en vliegen en ...'

Doch zij wordt opgenomen en in bed gestopt. Daar schreit zij de hele nacht door. Doch de volgende dag worden de visites gemaakt, en wordt er geslapen. En de derde dag is zij een dikke, glanzende meikever, die trouwt met Jan Rinkelaar ... Zij huren een leegstaande paardebloem met centrale verwarming en uitzicht op de dreef. En juist deze morgen heeft Anita Dobbelmans een kindje gekregen, Anita Rinkelaar, die wil wiebelen en schreeuwen. Maar jawel, een Rinkelaar schreeuwt niet, een Rinkelaar wiebelt niet. En hier begint de geschiedenis weer van voren af aan.

HET KISTJE

Er woonde eens een student op kamers, die niet geloofde in geesten en tovenaars. 'Onzin', zei hij, 'ik ben er nog nooit een tegengekomen, dus

bestaan ze niet. Nu, dat was al heel zonderling geredeneerd, en wij zullen ook zien, dat hij het mis had.

Nu woonde de student in een zeer merkwaardige straat, de Pinksterstraat geheten. Aan de ene kant waren de huizen heel mooi en statig, maar aan de andere zijde zagen zij er vuil en vervallen uit. Daar woonden ook de meeste mensen. Er woonde ook een jongetje, dat de hele dag in bed lag en hoestte. Hij zwaaide weleens naar de student, maar de student zwaaide nooit terug. Hij zat altijd te lezen. Alleen des avonds ging hij voor het raam een pijp roken en dan keek hij recht in de benauwde, volle kamers aan de overkant. Daar had hij zo zijn gedachten bij. Meestal waren het pretige gedachten. Maar een enkele maal waren zij minder plezierig. Dan stak hij een nieuwe pijp aan en verjoeg ze in de blauwe rook.

Eens op een avond kwam de student laat thuis en vond een langwerpig, zwart doosje op tafel, met een wit kruisje op het deksel. 'Merkwaardig', zei de student. Hij opende het kistje en vond een briefje. Dit stond er in te lezen:

'Beste Student,
Vannacht om half een kom ik je een bezoek brengen.
Je hoeft niet bang te zijn. Hoe vind je dit kistje?
Hartelijke groeten:
Een Goede Gedachte.'

'Een goede gedachte', herhaalde de student, 'vreemd.' Hij riep de rentenier, die onder hem woonde, naar boven en vroeg: 'Zeg eens, rentenier, is er iemand op mijn kamer geweest?'

'Niemand, meneer,' zei de rentenier.

'Ken jij dan iemand, die 'Een Goede Gedachte' heet?'

'Niet dat ik weet, meneer', zei de rentenier, 'ik ben er ook nooit een tegengekomen, en dat was ook zo.'

De student lachte. 'Ga jij maar weer naar beneden, beste man,' zei hij, 'het is allemaal onzin en mallepraat.' Hij trok zijn pantoffels aan en ging in een geleerd boek lezen. Toen het twaalf uur sloeg, stond hij op en schoof het raam omhoog. Er was niemand te zien op straat. De maan scheen tegen het huis aan de overkant en er stonden duizenden sterren aan de hemel.

'Een mooie nacht,' mompelde de student, 'maar hoe weinig weten er van. Hoe komt het dan, dat ik het zie? Ben ik beter dan de anderen? Neen. Maar ik heb er de tijd voor; de anderen moeten sloven en wroeten, de gehele dag, en des avonds zijn zij te moe om de blik omhoog te slaan naar Gods wijde hemel. De wereld zit verkeerd in elkaar.'

Daar sloeg het half een. Het was een zware slag, die klonk over de daken. Maar de student lette er niet op en vervolgde:

'Iedereen maakt plannen om de wereld te verbeteren. Maar de wereld wordt niet beter. Het zou het beste zijn, indien ik al het geld, dat ik over heb en dat ik toch niet gebruik, aan het gezin geef aan de overkant. Misschien wordt dat bleke kereltje dan beter. En als nu mijn buurman zo doet met het huis dat aan zijn overkant staat, en zo de hele straat door, dan is de Pinksterstraat gelukkig. En als alle straten over de hele wereld zo doen,

wordt misschien de hele wereld beter. Men moet ergens op een plekje beginnen. Laat dit het plekje zijn.'

'Heel goed,' zei een stem achter hem in de kamer. De student draaide zich om en zag iemand in zijn stoel zitten. De bezoeker was geheel doorzichtig, doch overigens gekleed als een gewoon man op jaren. Zijn haar was grijs, maar zijn gezicht was jeugdig en zonder een rimpel. Hij had een klein, bolvormig hoedje op.: 'Hola, wie ben jij?' vroeg de student.

'Ik ben een gedachte,' zei het mannetje, 'en wel een tamelijk goede. Er zijn er ook van een ander soort, maar die zijn hier genoeg geweest.'

'Was je hier al lang?' vroeg de student.

'Een paar minuten. Ik zat zo juist in je hoofd. En nu zit ik hier.'

'Heb ik je soms geroepen?' vroeg de student boos, 'hoe kom je hier?'

'Ik kom en ik ga,' zei het mannetje, 'daar is niets aan te doen.'

'Dan zou ik maar gaan,' zei de student, 'dit is een privévertrek, waar ik alleen en in stilte wil wonen.'

'In zulke kamers kom ik juist graag,' zei het mannetje, 'ik blijf overigens maar een kwartier. Wij blijven nooit erg lang. U woont hier heel aardig. Alleen het uitzicht is een beetje — hoe zal ik het noemen?'

'Zeg eens', riep de student, 'ik moet daar allemaal niets van hebben. En in geesten en tovenaars geloof ik niet.'

'Moet ik nu gaan of blijven?'

'Gaan', zei de student, 'je verstoort mijn rust. Ik wil alleen zijn en leven gelijk vroeger. Ik heb het goed en ik wil dat het zo blijft.'

Maar het mannetje was al weg. De student kleedde zich uit en stapte in bed. En nadat hij de volgende morgen was opgestaan, ging hij naar een vriend en vertelde hem wat er gebeurd was. 'Flink gedaan,' zei de vriend, 'schrijf het op. Iedereen moet dat lezen.' En de student schreef het op. En het kwam op papier onder de ogen van de mensen, en de mensen zeiden, dat hij een groot geleerde was. En toen schreef hij nog meer en het werd een heel boek. Er stond in, dat iedereen voor ziehzelf moest zorgen en dat de wereld nu eenmaal was zoals zij was. De mensen aan deze kant van de straat werden erg trots op hem. Zij kwamen op zijn kamer en bedankten hem voor zijn boek. 'Het moest maar eens gezegd worden,' zeiden ze, 'en nu was het gezegd.' En op een dag was de student uitgestudeerd en gaf een feest. Het licht van de kristallen kroon viel door de vensters op het huis aan de overkant en wierp op de ramen ervan een gouden gloed. Doch de ramen waren gesloten en de gordijnen dicht. En voor de deur stond een wagen met een kleine, zwarte kist. Er was een wit kruisje op geschilderd. En een vrouw stond er naast, legde haar hoofd op het deksel en schreide.

'Waar kijk je naar?' vroegen zijn vrienden, 'is er iets?'

Doch de student wendde zich af en zweeg.

DE 100-JARIGE

— Is vader thuis? — vroeg ik aan het oude mannetje, die open deed. Hij knikte, en liet mij in een kamertje waar een nog ouder mannetje zat, dat al bijna dood was. Haastig rukte ik een spreekhoorn van de wand en schreeuwde in zijn oor:

— Wel gefeliciteerd.

— U bent abuis,— zei de oude man met doffe stem.— Vader is boven.

Ik vloog de trap op, want ik begreep, dat het nu een kwestie van seconden was. Daar hing de honderdjarige aan de touwen: hij was bezig een vogelnestje te maken. Ik kroop bijna in zijn oor en gilde: Wel gefeliciteerd.

De jubilaris schudde het hoofd, maakte een dubbele salto en sprong op de grond. 'Ik ben niet doof', zei hij, zijn jas aantrekkend. 'Ik ben alleen maar oud. Wat is er aan de hand?'

— Bent U niet honderd jaar geworden? — brulde ik.

— Man, schreeuw niet zo,— sprak de grijsaard, de ringen optrekkend.

— Ik weet het heus wel. Vanavond komt de burgemeester met een schemerlamp en een enveloppe met inhoud. Die schemerlamp kan me niet schelen maar die enveloppe interesseert me. Wat doen ze daar gewoonlijk in?

Ik wist het niet. 'Waarvoor komt u eigenlijk?' — vroeg het mannetje wrevelig, 'komt u niets aanbieden?'

— Ik kom iets vragen, zei ik.— Vooreerst: hoe bent u zo oud geworden?

— Het ging vanzelf,— antwoordde de jubilaris.— Elk jaar wordt je een jaar ouder, dat ligt in de natuur der dingen. Toen ik zeventig was was ik zeventig, en toen ik tachtig werd, was ik tachtig. En zo maar door tot honderd.

— Doet u iets er voor?

— Neen, ik doe er niets voor, het gaat vanzelf. Dat is het leuke van dit soort werk.

— Wist u, dat u het zou halen?

— In het begin niet, maar later begon ik het in de gaten te krijgen. Toen ik negentig werd, ging ik de overlijdensberichten in de kranten nakijken; ik knoopte vriendschap aan met de portier van het oudemannenhuis, en zo kon ik de stand op de voet volgen. Doorzetten, dacht ik, de tanden op elkaar. En jawel, hoor, ik haalde het.

— Waaraan schrijft u het toe?

— Het is een kwestie van geduld. De aanhouder wint, wie het laatst lacht, lacht het best, eind goed al goed, in die richting moet u het zoeken.

— Wanneer kreeg u het eigenlijk in de gaten?

— Precies is dat niet te zeggen. Toen ik zeventig werd, was ik nog een onbetekend mannetje, mijn tijd moest nog komen. Mijn tachtigste verjaardag was zelfs een dieptepunt: niemand begreep waarom ik niet doodging, en — ik wou niets loslaten had ik moeilijkheden achter de rug.

— Hebt u concurrenten?

— Er wonen een paar negentigers in de stad, maar ik houd ze nauwlettend in het oog. Als er een jarig is, stuur ik hem kaartje, met mijn leeftijd erop. Dat haalt de fut er wel uit op de duur.

— Hebt u plezier in uw werk?

— O ja. Het aardige van ons vak is, dat, als je eenmaal een jaar voor ligt, je niet meer bent in te halen, al doet de andere nog zo zijn best. Elk

jaar dat hij ouder wordt, win ik er ook een, en zo kunnen ze niet inlopen. Dat knaakt ze op de duur.

— Maar hetzelfde gevoel hebt u toch tegenover degenen, die boven u liggen?

— Zeker. Maar het zijn er maar drie. Ik ken ze niet; maar ik kan wachten. En intussen houd ik ze in de gaten. De weduwe Boltjens uit Schiedam is 102 ... Goed. Maar gisteren begon zij te hoesten. Dan heb je de oude Serremans uit Bolswald. Een taaie bliksem. Maar hij woont op het noorden, op een hoek. Dan heb je Van Loggen uit Venlo met dat houten been. Die heeft een voorsprong, want dat andere been, daar heeft hij geen omkijken maar naar. Maar hij heeft sinds de vorige week een bril nodig voor zijn kleine lettertjes, en een bril, dat weten wij, honderdjarigen, onder elkaar, is het begin van 't einde.

— Wat doet u als u bovenaan staat?

— Dan schei ik er mee uit. Het is er mij niet om te doen de markt te bederven, het jonge volk moet ook een kans hebben.

АЛФАВИТНЫЙ СПИСОК СЛОВ ДЛЯ АКТИВНОГО УСВОЕНИЯ

A. aan (1)
aanbevelen (10)
aanbieden (15)
de aandacht (17)
aanknopen (20)
aankomen (9)
de aankomst (15)
de aankondiging (13)
aankondigen (15)
aanleggen (16)
het aantal (10)
aanraden (9)
aanschouwen (17)
aanwezig zijn (16)
de aanwijzer (11)
aanzienlijk (17)
de aardappel (10)
aardig (13)
acht (3)
achter (5)
ademen (14)
het adres (9)
de afdeling (11)
aflopen (13)
de afloop (13)
afrekenen (10)
het afscheid (15)
afsluiten (18)
aftreden (19)
de afwisseling (16)
de afzender (9)
al (12)
algemeen (19)
alleen (8)
alstublieft (6)
altijd (7)
ander (10)
het antwoord (6)
antwoorden (6)
de appel (1)
de apotheek (14)
de arbeider (17)
arm (18)
het artikel (13)
de arts (14)
de assistente (14)
de auto (15)
de autotocht (16)
de avond (3)

B. de badkamer (5)
de badplaats (16)
de bagage (15)
bang (13)
de bank (5)
bedankt (10)
bedienen (11)
bedragen (18)
het beeld (17)
een beetje (2)
befaamd (17)
beginnen (6)
begrijpen (6)
behoren (20)
bekend (13)
bekijken (5)
de bel (6)
belangrijk (12)
de belangstelling (20)
het beleid (19)
beneden (5)
de benedenverdieping (5)
benieuwd (13)
benoemen (19)
beperken (19)
bereiken (12)
beroemd (12)
het beroep (9)
de beschuit (10)
beschermen (18)
het beslag (12)
besluiten (19)
bespoedigen (18)
bespoelen (18)
bespreken (9)
bestaan (10)
bestelling (10)
het bestuur (19)
betalen (9)
betekenen (13)
de betrekking (20)
de beton (12)
de beurt (14)
bevallen (12)
zich bevinden (12)
de bevolking (18)
de bevolkingsdichtheid (18)
bevorderen (20)
bewaren (12)
bewoonbaar (18)
de bezienswaardigheid (12)
het bezoek (13)
bezoeken (5)
de biefstuk (10)
bij (2)
de bijdrag (17)
binnen (5)
binnenblijven (14)
binnengaan (11)
de bioscoop (13)
het blad (7)
blauw (7)
blijken (13)
blijven (7)
bloeien (7)
het bloed (14)
de bloem (7)
de bodem (12)
boeien (17)
het boek (1)
boeken (19)
de boer (17)
het bollenveld (7)
boodschappen doen (11)
de boom (7)
de boot (13)
het bord (6)
de boorst (14)
de boter (10)
bouwen (12)
de bouwmeester (12)
boven (5)
de bovenverdieping (5)
brengen (10)
de brief (1)
de briefkaart (3)
de brievenbus (9)
de broer (broeder) (1)
de brommer (15)
het brood (10)
bruin (16)
buiten (7)
de buitenlander (5)
de burgemeester (19)
de bus (15)
de buurt (13)

C. het café (10)
centraal (5)
de citroen (10)
het college (8)
de conferentie (11)
het contact (20)
constitutioneel (19)
cultureel (17)
de cultuur (17)

D. daar (1)
daarna (6)
de dag (3)
de dam (12)
de dame (11)
dan (6)
danken (4)
de das (1)
dat (1)
dateren (12)

het deel (12)
deelnemen (19)
de delfstof (18)
denken (11)
het dessert (10)
de deur (5)
dicht (7)
de dichter (17)
dichtgaan (11)
de dienst (9)
de dienstregeling (15)
de dijk (13)
dik (1)
dikwijls (9)
het diner (10)
dinsdag (8)
diplomatiek (20)
direct (19)
de dochter (4)
het doek (1)
doen (2)
de dokter (14)
donderdag (8)
donker (11)
de dood (13)
door (3)
doorbrengen (16)
doorbreken (13)
doorgaan (15)
het dorp (4)
de dorst (10)
de douane (15)
draaien (13)
dragen (19)
het drama (17)
het drankje (14)
drie (1)
drinken (10)
droog (18)
druk (8)
duidelijk (15)
het duizend (18)
duren (12)
duur (11)

E. echt (7)
echter (18)
economisch (17)
een (2)
eens (6)
eentonig (17)
de eetkamer (5)
de eetlepel (14)
de eeuw (17)
het ei (10)
het eiland (18)
het einde (6)
eindigen (6)
elf (2)
het elftal (16)
elkaar (20)
en (2)
enig (16, 17)
de envelop (9)
het enthousiasme (20)
erg (9)
ergens (10)
de etage (11)
de etalage (11)
eten (10)
het examen (8)

F. de factor (17)
de familie (4)
het feit (20)
de fiets (15)
fijn (7)
de film (13)
de filmer (13)
het formulier (9)
de fotografie (17)
de fout (6)
fraai (12)

G. gaan (4)
gauw (4)
het gebied (18)
gebeuren (15)
de gebeurtenis (13)
de geboortedatum (9)
het gebouw (12)
het gebruik (20)
het gedeelte (12)
gedekt (10)
het gedicht (6)
geen (3)
het geld (9)
de geleerde (17)
de gelegenheid (16)
geloven (7)
gelukkig (8)
gemakkelijk (6)
gematigd (18)
de gemeente (16)
gemiddeld (18)
genezen (14)
genieten (13)
geregeld (16)
de geschiedenis (12)
geschikt (11)
het gesprek (3)
het gevaar (13)
de gevel (12)
geven (6)
gewoon (10)
gewoonlijk (10)
gezamenlijk (19)
gezellig (5)
het gezin (4)
gezond (14)
de gezondheid (14)
gisteren (8)
goed (3)
goedkoop (11)
goedkeuren (19)
graag (3)
het gordijn (5)
de gracht (12)
grappig (13)
de grens (18)
grenzen (18)
groeten (6)
groenten (10)
de grondstof (18)
de grondwet (19)
groot (3)
gunstig (17)

H. de hal (5)
halen (13)
half (8)
de ham (10)
de hand (11)
de handel (18)
de handschoen (11)
de handtekening (9)
hangen (5)
hardop (6)
het hart (14)
de haven (12)
hebben (3)
hecht (20)
heden (20)
heel (5)
heerlijk (7)
heet (7)
helaas (7)
helpen (8)
de hemel (7)
de herfst (7)
heten (2)
de heuvel (18)
hier (2)
hij (2)
historisch (12)
hoe (2)
de hoek (9)
hoesten (14)
hoeveel (3)
hoeven (15)
de honger (10)
de honig (10)
het hoofd (6)
de hoofdstad (18)
hoog (3)
de hoogte (15)
het horloge (8)

het hotel (9)
houden (13)
houten (12)
het huis (5)
huishoudelijk (11)
de huiskamer (5)
de huisopgave (6)
de humanist (17)
huren (16)

I. ik (1)
importeren (18)
in (1)
de indeling (19)
de indruk (12)
de industrie (18)
de ingenieur (20)
ingesteld op iets zijn (16)
inkopen doen (11)
innemen (14)
inrichten (17)
instappen (15)
zich interesseren (8)
internationaal (16)
de invloed (17)
invullen (9)
de inwoner (18)

J. het jaar (7)
het jaargetijde (7)
de jam (10)
jong (7)
de jongen (4)
de japon (11)
de jas (11)
juist (13)
de juffrouw (4)
de jurk (11)

K. de kaart (1)
de kaas (10)
het kaloriet (17)
de kamer (1)
de kampioen (16)
het kanaal (16)
de kant (18)
het kantoor (4)
de kassa (11)
de kast (1)
de kelner (10)
kenmerken (17)
kennen (12)
kennis maken met (20)
de kennismaking (4)
het kenteken (20)
de kerk (12)
de keuken (5)
de keuze (11)
kiesgerechtigd (19)
de kieskring (19)
kiezen (13)
kijken (4)
het kind (1)
klaar (6)
de klant (11)
de klas (6)
klassiek (17)
het kleed (11)
klein (2)
de kleur (11)
het klimaat (17)
de koek (10)
de koffer (14)
de koffie (10)
komen (3)
de koning (19)
koninklijk (12)
het koninkrijk (19)
de koopman (12)
de kop (10)
kopen (9)
de koorts (14)
kort (7)
kosten (11)
de kou (14)
koud (7)
de krant (1)
krijgen (6)
kritiseren (17)
de kwaliteit (11)
kwart (8)
kunnen (6)
de kunst (17)
de kunstenaar (17)
de kust (18)

L. laag (5)
de laagvlakte (18)
lachen (13)
de lamp (1)
het land (18)
het landschap (16)
lang (18)
langs (11)
langzaam (6)
laten (9)
de leeftijd (19)
leer (11)
het leerboek (3)
de leerling (4)
de leeslamp (5)
leggen (18)
lekker (10)
de lente (7)
de lepel (10)
de leraar (2)
de leerling (6)
de lerares (6)
leren (2)
de les (2)
de letterkunde (8)
leuk (13)
de leunstoel (5)
leven (4)
het leven (17)
levendig (20)
de levensmiddelen (11)
lezen (2)
de lezing (20)
het licht (17)
lichtgrijs (11)
het lid (16)
liggen (3)
de ligging (18)
lijken (10)
links (5)
de literatuur (17)
logeren (9)
het loket (9)
de long (14)
de loopbaan (17)
lopen (11)
de lucht (8)
luiden (6)
luisteren (6)
de lunch (10)

M. de maaltijd (10)
de maand (8)
maandag (8)
maar (6)
de maat (11)
de maatschappij (17)
de macht (19)
makelijk (16)
maken (6)
de man (1)
de medicijn (14)
de medicus (20)
het meer (16)
de meerderheid (19)
meestal (7)
het meisje (4)
men (10)
de menselijkheid (17)
merkwaardig (17)
met (2)
het meubel (5)
meubileren (16)
mevrouw (4)
het middelpunt (12)
mijnheer (meneer) (2)
het miljoen (18)
de minister (19)
minstens (9)
de minuut (8)
de mist (7)
modern (5)

moe (1)
de moeder (4)
moeilijk (6)
de moeilijkheid (13)
de moeite (13)
moeten (6)
mogelijk (20)
de mogelijkheid (16)
de mond (14)
de monarchie (19)
het monument (12)
mooi (7)
morgen: s morgens (8)
de morgen (3)
de moterboot (16)
het museum (17)

N. naar (5)
naast (9)
de nacht (7)
het najaar (7)
nakijken (9)
namelijk (7)
nationaal (12)
de nationaliteit (9)
de natuur (17)
Nederlands (2)
het Nederlands (6)
de neef (4)
negen (3)
nemen (6)
het net (13)
de nicht (4)
niet (1)
nieuw (5)
het nieuws (5)
het niveau (18)
nodig (11)
noemen (12)
nog (4)
nogal (14)
noodzakelijk (15)
nooit
het noorden (18)
nou en of (8)
nu (2)
nuttig (13)

O. zich oefenen (8)
de oefening (6)
het oeuvre (17)
of (3)
om (3)
omgekeerd (20)
de omgeving (12)
omvangrijk (17)
onder
onderling (16)
het onderschrift (20)
ondertekenen (19)
het onderwerp (17)
het onderwijs (16)
onderzoeken (14)
ongetwijfeld (17)
onmiddellijk (15)
het ontbijt (10)
onthouden (6)
de ontmoeting (20)
de ontspanning (16)
ontspringen (18)
ontvangen (15)
ontwikkelen (18)
onverwachts (15)
onvolledig (17)
het onweer (7)
ooit (9)
ook (3)
oordelen (16)
het oosten (18)
op (3)
open (6)
openbaar (16)
opengaan (11)
ophouden (17)
de opname (13)
opnemen (14)
opnieuw (7)
oprichten (20)
de oprichting (20)
de oppervlakte (18)
opschorten (15)
de orde (15)
organiseren (20)
oud (4)
de ouders (4)
over (8)
overdag (16)
het overhemd (11)
de overjas (11)
de overstroming (18)

P. de paal (12)
de paar (9)
het pakje (9)
het paleis (12)
pardon (11)
het parlement (19)
de partij (19)
pas (4)
de paskamer (11)
de passagier (15)
passen (11)
passeren (12)
de patient (14)
het perron (15)
de persoon (9)
de persoonlijkheid (20)
de peper (10)
de pil (14)
de pijn (14)
de plaats (13)
plaatshebben (19)
plaatsvinden (16)
het plan (15)
de plas (16)
de plattegrond (12)
het plein (9)
pleiten (20)
plezier (5)
de ploeg (16)
plotseling (13)
het poeder (14)
de polder (18)
de politiek (17)
de pols (14)
het poosje (14)
populair (20)
het portret (17)
de post (3)
posten (9)
het postkantoor (9)
de postzegel (9)
het potlood (3)
prachtig (7)
praten (5)
precies (8)
prettig (5)
de prijs (9)
provinciaal (19)
de provincie (18)
het publiek (13)

R. de raad (19)
het raam (1)
de ramp (13)
de receptie (9)
het recht (19)
de rechterzijde (12)
rechts (5)
rechtstreeks (19)
het recept (14)
de reclame (13)
regelen (15)
regenachtig (7)
regenen (7)
de regenjas (11)
de regering (19)
de reis (15)
het reisbureau (15)
reizen (15)
rekenen (10)
de rekening (10)
rekening houden (16)
de reparatie (15)
het restaurant (10)
rijden (15)
rijk (12)
de rit (15)

de rivier (16)
de rol (20)
de roltrap (11)
rond (5)
de ronde (17)
rondkijken (11)
de rondvaartboot (12)
rood (3)
ruim (11)
de ruimte (18)
de Rus (5)
het Russisch (6)

S. saai (15)
samen (10)
de samenwerking (20)
schaken (16)
schaatsen (7)
de scheepvaart (17)
schelen (14)
scheppen (17)
de schepper (17)
de schilder (17)
schilderachtig (12)
schilderen (17)
het (de) schilderij (5)
de schilderkunst (17)
het schip (13)
schitterend (13)
de schoen (11)
het schrift (3)
de school (4)
schriftelijk (6)
schrijven (3)
de schrijver (17)
de seconde (8)
het servet (10)
de sessie (19)
de sla (10)
slapen (5)
slecht (13)
de sleutel (9)
smaken (10)
sneeuwen (7)
de soep (10)
het soeper (10)
de sok (11)
soms (7)
het speelgoed (11)
spelen (4)
de spijskaart (10)
het spitsuur (15)
spoedig (11)
het spoor (15)
de sport (16)
de sporter (20)
sportief (16)
sportliefhebber (16)
de sport(s)man (16)
de sportsoort (16)
het sportspel (16)
sportvissen (16)
spreken (2)
het spreekuur (14)
staan (2)
de staat (18)
het staatshoofd (19)
de staatsinrichting (19)
de stad (9)
het stadhuis (12)
het stadsbeeld (12)
de stadsrondrit (12)
het standbeeld (12)
het station (12)
steeds (7)
stellen (6)
het stelsel (19)
de stem (19)
stemgerechtigd (19)
sterven (17)
stijgen (20)
de stijl (17)
het stilleven (17)
de stoel (1)
de stof (11)
de storm (13)
de straat (1)
het strand (16)
de stroming (17)
de student (2)
de studente (2)
studeren (2)
de studie (8)
' het stuk (13)
suiker (10)

T. de taal (8)
de tafel (2)
het talenpraktikum (8)
tamelijk (11)
de tand (14)
de tas (1)
de taxi (9)
de techniek (20)
tegen (5)
tegenover (5)
de tekst (3)
telefoneren (9)
telefonisch (9)
het telegram (9)
de televisie (4)
tellen (3)
de temperatuur (7)
tennissen (16)
tenslotte (12)
de tentoonstelling (20)
terecht (17)
terug (12)
terugkeren (12)
tevoren (13)
tevreden (5)
de thee (10)
thuis (6)
tien (1)
de tijd (2)
het tijdschrift (3)
de tocht (12)
de toerist (20)
de toestemming (15)
de tong (10)
de toren (12)
de traditie (17)
de tram (15)
het transitovervoer (18)
de trap (5)
de trein (15)
de treinkaart (15)
de trek (10)
de tuin (5)
tussen (5)
twaalf (1)
twee (2)

U. u (2)
uit (5)
uitbreiden (20)
de uitdrukkingskracht (17)
uitleggen (6)
uitmonden (18)
de uitmonding (18)
uitrusten (16)
de uitslag (16)
de uitspraak (8)
het uitstapje (7)
uitverkopen (13)
uitvoeren (18)
de uitwisseling (20)
uitzien (14)
de uitzondering (19)
de universiteit (4)
het uur (3)
uw (4)

V. vaak (3)
de vacantie (9)
de vader (4)
het vak (8)
vallen (7)
van (3)
vanavond (7)
vandaag (3)
vanmorgen (7)
vaststellen (14)
veel (3)
ver (6)
veranderen (18)
het verband (16)
de verbetering (20)
het verblijf (20)

verdelen (19)
de verdieping (5, 20)
het verdrag (20)
verdwijnen (16)
verenigen (17)
de vereniging (16)
vergaderen (19)
vergeten (17)
het verhaal (13)
het verkeer (16)
het verkeersmiddel (15)
de verkeersweg (20)
de verkiezingen (19)
de verklaring (6)
verkopen (11)
de verkoper (11)
verkouden (14)
verlenen (20)
verliezen (16)
het vermoeden (13)
verscheiden (12)
verschijnen (16)
het verschil (16)
verschillend (6)
verslijten (11)
verstaan (6)
verstrijken (15)
versturen (9)
vertalen (6)
vertellen (10)
vertonen (13)
het vertrek (15)
vertrekken (15)
de vertrektijd (15)
vervallen (20)
vervolgen (20)
verwachten (16)
de verwarming (5)
verwonderen (16)
verzenden (9)
vier (3)
vijf (3)
vinden (5)
de vis (10)
de visser (13)
vlak (18)
het vlees (10)
vliegen (15)
het vliegtuig (15)
het vliegveld (15)
de vloer (5)
het vloerkleed (5)
de vlucht (15)
vlug (6)
voelen (14)
de vogel (7)
vol (9)
volgen (13)
volgens (19)
het volk (20)
volkomen (15)
voltooien (12)
voor (5)
vooral (9)
het voorbeeld (7)
voorbestellen (9)
het voordracht (20)
het voorjaar (7)
de voornaam (9)
voornemen (20)
het voorprogramma (13)
voorschrijven (14, 19)
voorstellen (4)
zich voorstellen (8)
de voorstelling (13)
voorts (20)
vooruit (9)
de voorzitter (19)
vorig (11)
de vork (10)
vormen (12)
de vraag (6)
de vrachtauto (15)
vragen (6)
de vrede (20)
vrezelijk (8)
de vriend (20)
de vriendschap (20)
vriezen (7)
vrij (8)
vroeg (8)
de vrouw (4)

W. waaien (7)
waar (1)
waarheen (5)
waarom (3)
waar vandaan (5)
wachten (13)
de wand (1)
wanneer (3)
het warenhuis (11)
warm (7)
wat (1)
het water (10)
de waterbeheersing (18)
de wedstrijd (16)
de week (8)
weer (7)
het weer (7)
weerspiegelen (17)
de weg (20)
wegbrengen (15)
weleens (13)
de welvaart (17)
wensen (20)
de wereld (16)
wereldberoemd (17)
het werelddeel (18)
de wereldfaam (17)
het werk (12)
werken (2)
het westen (18)
de wet (19)
het wetsontwerp (19)
weten (12)
de wetenschap (20)
wetenschappelijk (20)
de wetenschapsmens (20)
wie (4)
wij (2)
de wijk (5)
wijzen (17)
de wind (7)
winderig (18)
de winkel (11)
winkelen (11)
de winkelstraat (12)
winnen (16)
de winter (7)
wisselen (9)
wisselvallig (16)
wit (1)
woensdag (8)
de wolk (7)
het wonder (17)
wonen (5)
de woning (5)
de woonplaats (9)
het woord (3)
het woordenboek (3)
worden (7)

Z. de zaak (9)
zacht (7)
het zand (16)
zaterdag (8)
de zee (18)
de zeearm (18)
de zeemogendheid (17)
de zeespiegel (16)
zeer (5)
zeggen (6)
zeker (13)
zes (2)
de zetel (19)
zetten (10)
zeven (3)
ziek (14)
het ziekenhuis (14)
de ziekte (14)
het ziekteverzuim (14)
zien (12)
zij (2)
zijn (2)
de zin (6)
zitten (2)
zoeken (11)

ГРАММАТИЧЕСКИЙ РЕГИСТР

морфология (vormleer)

существительное (het zelfstandige naamwoord)
- род . . . 12
- число . . . 31
- особые случаи образования мн. числа существительных среднего рода . . . 43
- падеж . . . 21
- суффиксы существительных . . . 200
- уменьшительные суффиксы . . . 54
- суффиксы существительных женского рода . . . 65
- словосложение (сложные существительные) . . . 199
- субстантивация: прилагательных . . . 175
  - инфинитива . . . 88
  - числительных . . . 210
  - причастий . . . 201

артикль (het lidwoord)
- определенный и неопределенный артикль . . . 12
- употребление артикля при указании профессии . . . 42
- употребление существительных без артикля . . . 111
- употребление артикля с географическими названиями . . . 209
- употребление артикля с сокращениями . . . 222

прилагательное (het bijvoeglijk naamwoord)
- прилагательное как именная часть сказуемого . . . 13
- прилагательное в функции определения . . . 52
- степени сравнения . . . 76
- суффиксы прилагательных . . . 200
- префиксы прилагательных . . . 200
- сложные прилагательные . . . 200

местоимение (het voornaamwoord)
- личные местоимения . . . 19
  - склонение личных местоимений . . . 64
- притяжательные местоимения . . . 41
- возвратные местоимения . . .
- указательные местоимения . . . 64
- вопросительные местоимения van wie, wiens, welke, welk, wat voor een . . . 42
- неопределенные и отрицательные местоимения . . .
- определительные местоимения elke, elk, iedere, ieder . . . 77

числительные (het telwoord)
- количественные . . . 31
- порядковые . . . 87
- дробные . . . 223
- неопределенные . . .
- конструкция een van de . . . 136

глагол (het werkwoord)
- глаголы с отделяемыми приставками . . . 88
- возвратные глаголы . . . 88
- безличные глаголы . . . 77
- модальные глаголы . . . 64
  - употребление модальных глаголов без инфинитива . . . 111
  - употребление модальных глаголов с глаголами с отделяемыми приставками . . . 161

время глагола (de tijd)
- настоящее время (onvoltooid tegenwoordige tijd) . . . 20
  - от hebben . . . 32
  - от zijn . . . 42

простое прошедшее время (onvoltooid verleden tijd) . . . 121
перфект (voltooid tegenwoordige tijd) . . . 99
предпрошедшее время (voltooid verleden tijd) . . . 149
будущее время (de toekomende tijd) . . . 110
будущее в прошедшем I, II (verleden toekomende tijd) . . . 161

наклонение (de wijs)
повелительное (gebiedende wijs) . . . 63
сослагательное (aanvoegende wijs) . . . 174

страдательный залог (lijdende vorm) . . . 133

инфинитив (de infinitief)
неперфектный и перфектный . . .
употребление инфинитива с частицей te . . . 222
употребление инфинитива без частицы te . . . 231
инфинитивные сочетания staan, zitten liggen + инф. . . . 150
конструкция aan + het + инф. . . . 77

причастие (het deelwoord)
настоящего и прошедшего времени . . . 190

наречие (het bijwoord)
местоименные наречия . . . 53
конструкция er is/er zijn . . . 31

предлог (het voorzetsel)
предлоги с пространственным значением . . . 54
предлоги времени . . . 88

синтаксис (zinsbouwleer)
порядок слов
в повествовательных . . . 21
в вопросительных предложениях . . . 21
отрицательные предложения (отрицания niet, geen) . . . 32
сложносочиненное предложение . . . 135
предложения с союзом want . . . 135
порядок слов в придаточном предложении . . . 122
место придаточного предложения . . . 135

типы придаточных предложений:
дополнительные . . . 123
косвенная речь . . . 123
определительные . . . 136
временные
с союзами toen, als, wanneer, terwijl . . . 149
voordat, nadat . . . 160
sinds, totdat . . . 175
целевые . . . 231
условные . . . 174
уступительные . . . 175
места . . . 123
ограничительные . . . 190
причины . . . 160
следствия . . . 190

инфинитивные обороты:
инфинитивные дополнения . . . 150
целевой инфинитивный оборот om + te + инф. . . . 102
инфинитивная конструкция na + te + инф. . . . 191
модальные инфинитивные обороты . . . 223

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие 3

УРОК 1 6

Фонетика: Согласные [p] [b] [t] [d] [k] [f] [w] [s] [z] [l] [m] [n] [r]. Гласные [a] [a˙] [ə] [u] [i] [i˙]. Гласные звуки в нидерландском языке. Открытый и закрытый слоги. Правописание кратких и полудолгих гласных. Ударение в многосложных словах. Оглушение звонких согласных. Интонация простого повествовательного предложения с вопросительным словом. Ассимиляция звуков 6

Тема: Называние предметов 11

Грамматика: Грамматический род имен существительных. Определенный и неопределенный артикль. Прилагательное как именная часть сказуемого 12

УРОК 2 14

Фонетика: Гласные [e˙] [ɛ] [y˙] [ʌ]. Дифтонг [ɛi]. Интонация вопросительного предложения без вопросительного слова. Согласный [h]. полугласный [j] 15

Тема: Называние действий 19

Грамматика: Личные местоимения. Настоящее время глаголов. Порядок слов повествовательного предложения (прямой и обратный); порядок слов вопросительного предложения с вопросительным словом и без него. Падеж существительных. Написание прилагательных и существительных, образованных от географических названий. 19

УРОК 3 26

Фонетика: Гласные [o˙] [ɔ]. Согласные [v] [x] [ɣ]. Ударение в сложных словах 26

Тема: Счет 30

Грамматика: Множественное число имен существительных. Количественные числительные 1 12. Конструкция **er is/er zijn**. Спряжение глагола **hebben** «иметь» в настоящем времени. Отрицания **niet** и **geen** 31

УРОК 4 37

Фонетика: Дифтонги [ɔu] и [y˙u]. Согласные [ŋ] [ʃ] 37

Тема: Het gezin. Семья 40

Грамматика: Притяжательные местоимения. Спряжение глагола **zijn** – «быть» в настоящем времени. Употребление артикля при указании профессии. Вопросительные местоимения **wie, wat, wiens** и конструкция **van wie**? Множественное число существительных с **-eren**. Числительные 13 19 . 41

УРОК 5 48

Фонетика: Гласный [ø]. Дифтонги [øi] [i˙u] 48

Тема: Het huis. Дом, квартира 51

Грамматика: Прилагательное в функции определения. Вопросительные местоимения **welk, welke, wat voor een**. Местоименные наречия в вопросительном предложении. Предлоги с пространственным значением. Уменьшительные суффиксы существительных 52

LES 6 (zes) 60

Fonetiek: Дифтонги [a˙i] и [u˙i] 60

Thema: Een lesuur Nederlands. Урок нидерладского языка . . . 62

Grammatica: Повелительное наклонение глаголов. Модальные глаголы. Указательные местоимения. Склонение личных местоимений. Суффиксы существительных женского рода 63

LES 7 (zeven) 72

Fonetiek: Дифтонги [o˙i] и [e˙u] 73

Thema: Het weer. De jaargetijden. Погода. Времена года 74

Grammaatica: Степени сравнения прилагательных. Безличные предложения с het. Определительные местоимения **elk, iedcr**. Особые случаи образования множественного числа существительных. Глагол **beginnen + te + инфинитив**. Конструкция **aan + het + инфинитив.** 76

LES 8 (acht) 83
Fonetiek: Согласный [з]. Произношение слов иностранного происхождения. Ударение в производных глаголах 83
Thema: Maanden. Dagen van de week. Tijd. Studie. Месяцы. Дни недели. Время. Учеба 85
Grammatica: Количественные числительные 20–99. Порядковые числительные. Предлоги времени. Возвратные глаголы. Субстантивированный инфинитив. Глаголы с отделяемыми приставками 87
LES 9 (negen) 97
Thema: De stad. Algemene gegevens. Het hotel. Het postkantoor. Geld wisselen 97
Grammatica: Перфект (совершенное настоящее время). Глагол **laten**. Конструкции **het + zijn (is) + te +** инфинитив. Целевой инфинитивный оборот **om + te + инфинитив** 99
LES 10 (tien) 107
Thema: Het eten in Nederland 107
Grammatica: Способы выражения будущего времени – **zullen + инфинитив, gaan + инфинитив**. Употребление существительных без артикля. Конструкция с **men**. Употребление модальных глаголов без инфинитива. Конструкции **ik wou graag, ik wil graag** и т. д. 110
LES 11 (elf) 118
Thema: Winkelen. Het warenhuis 118
Grammatica: Простое прошедшее время. Придаточные предложения. Порядок слов придаточного предложения. Дополнительные придаточные предложения. Косвенная речь. Придаточные предложения места . . . 121
LES 12 (twaalf) 131
Thema: De bezienswaardigheden van de stad. Een stadsrondvaart . . . 131
Grammatica: Страдательный залог (формы пассива). Сложносочиненное предложение. Место придаточного предложения. Определительные придаточные предложения. Конструкция **een van de ...** 133
LES 13 (dertien) 145
Thema: Een bezoek aan de boiscoop, schouwburg 145
Grammatica: Предпрошедшее время. Временные придаточные предложения с союзами **wanneer, terwijl, toen, als**. Предложения с союзом **want**. Инфинитивные дополнения с **te**. Сочетания **staan, zitten, liggen + te + инфинитив** 149
LES 14 (veertien) 157
Thema: Medische hulp. Een bezoek aan de dokter 157
Grammatica: Временные придаточные предложения с союзами **nadat, voordat, voor**. Придаточные предложения причины. Формы будущего в прошедшем. Модальные глаголы в сочетании с глаголами с отделяемыми приставками 160
LES 15 (vijftien) 169
Thema: Reizen 170
Grammatica: Формы сослагательного наклонения. Условные предложения. Уступительные придаточные предложения. Временные придаточные предложения с союзами **sinds (sedert), totdat**. Субстантивированные прилагательные 174
LES 16 (zestien) 185
Thema: Sport, ontspanning 186
Grammatica: Причастия настоящего и прошедшего времени. Придаточные следствия. Придаточные ограничительные. Инфинитивная конструкция **na + te + инфинитив** 190
LES 17 (zeventien) 196

Thema: Grote Nederlanders 196
Grammatica: Словосложение (существительные и прилагательные). Основные суффиксы существительных. Префикс прилагательных **on-**. Суффиксы прилагательных. Субстантивация прилагательных и причастий . . . 199

LES 18 (achtien) 206
Thema: Het land (ligging, bevolking, klimaat, provincies) 206
Grammatica: Употребление артикля с географическими названиями. Образование существительных от географических названий. Субстантивация числительных 209

LES 19 (negentien) 218
Thema: Staatsinrichting van Nederland (staatsvorm, verkiezingen, politieke partijen, pers.) 218
Grammatica: Употребление артикля с сокращением. Инфинитивные обороты с **te**. Модальные инфинитивные обороты. Дробные числительные 222

LES 20 (twintig) 229
Thema: Levendige contacten 229
Grammatica: Инфинитивные группы без частицы **te**. Придаточные цели 231

Literaire teksten 236
Алфавитный список слов для активного усвоения 246
Грамматический регистр 252

Учебное издание

Дренясова Татьяна Николаевна
Шечкова Любовь Сергеевна

ПРАКТИЧЕСКИЙ КУРС НИДЕРЛАНДСКОГО ЯЗЫКА

Заведующий редакцией *Д. Л. Кортунов*
Редакторы *Т. И. Пильщикова, Е. О. Мясникова*
Младшие редакторы *Н. А. Казак, Л. Г. Яковлева*
Художник *Г. В. Куликов*
Художественный редактор *С. Г. Абелин*
Технический редактор *В. М. Романова*
ИБ № 7730

Изд. № Н-427. Сдано в набор 05.10.88. Подп. в печать 19.06.89. Формат 60x88/16. Бум. офс. № 2. Гарнитура Таймс. Печать офсетная. Объем 15,68 усл.печ. л. 15,68 усл.кр.-отт. 16,64 уч.-изд. л. Тираж 5000 экз. Зак. № 1656. Цена 85 коп.

Издательство «Высшая школа», 101430. Москва, ГСП-4. Неглинная ул., д. 29/14

Отпечатано с диапозитивов Можайского полиграфкомбината В/О "Совэкспорткнига" Государственного комитета СССР по печати, 143200, Можайск, ул. Мира, 93 в Московской типографии № 8 Государственного комитета СССР по печати, 101898, Москва, Центр, Хохловский пер., 7.